TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

TEMMUZ 2008 • YIL: 37 • SAYI: 106 • ISSN 1303-6300

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

FİYATI: 5 YTL

MySQL'i patronu anlattı

Telekomünikasyonda tam rekabet arayışı

30 Köşk'ün BT altyapısı yenileniyor

44 AB projesi için son günler

52 Kim dinliyor, nasıl dinliyor?

hareketsiz **film...**

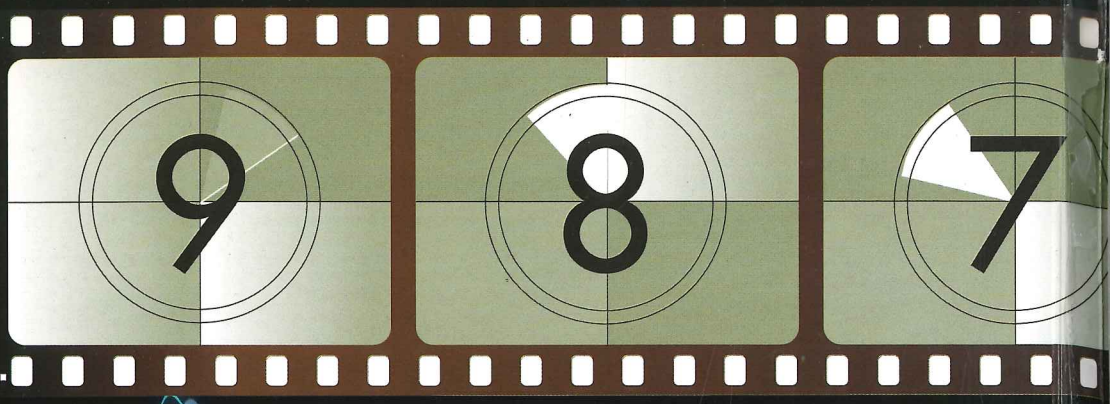

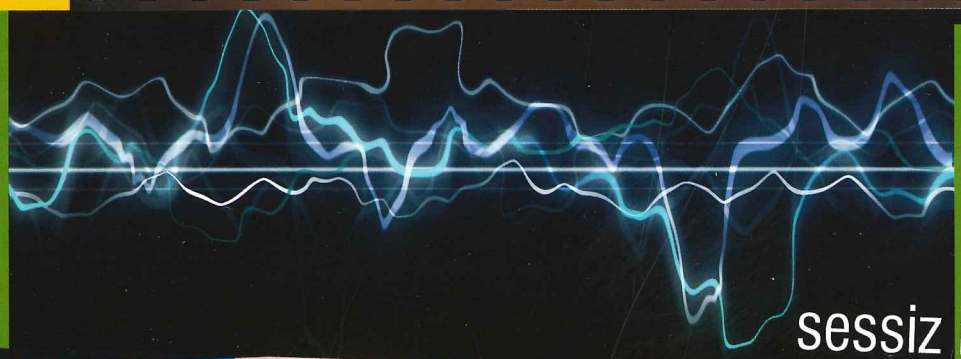

sessiz **müzik...**

ışıksız **fotoğraf...**

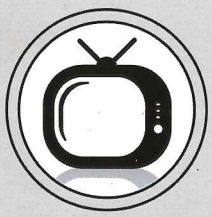

Smartmedia'sız **TV Olmaz!**

Kendi Film, müzik 750 GB* ve resim arşivinizi yaratın!

Doğrudan TV'ye bağla ve izle!

Smartmedia plus

Tüm dosyaları, filmleri, MP3'leri ve resimleri

PC'den **yedekle**
TV'den **izle!**

- **DVD destekli** - **Tek tuş ile yedekleme** - 3.5" 250GB, 500GB, 750GB yüksek kapasite
- **TV'de MP3, JPG ,MPEG4, DIVX, DVD oynatabilme** - Alüminyum kasası ile estetik görünüm ve optimum ısı dengesi - **Taşınabilir özelliği ile her yerde film izleme keyfi!**
- **Film, müzik ve ses dosyalarının yanında her türlü veri dosyasını yedekleme**
- **Kolay kullanım-Türkçe destekli altyazı arayüzü** - **CF, SD, MMC, MS ve SM hafıza kartlarından yedekleme** - USB 2.0 ile Yüksek hızda Veri Transferi - 7200 RPM - Uzaktan kumanda

* 250GB, 500GB, 750GB kapasite seçenekleri mevcuttur.

Değişen teknolojinin KONT Değişmeyen adresi..

KONT BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE DIŞ TİC. A.Ş.

T: +90 (216) 528 55 00 pbx | F: +90 (216) 499 32 33 | www.kont.com.tr | info@kont.com.tr

nitel

Yücel Kamcez
yucel@bilisimdergisi.net

Derginin matbaaya gitmeden önceki saatleri bizim için en sıkıntılı anlardır. Sayfaların yapımı sırasında hiç akla gelmeyecek terslikler çıkar. Beklediğimiz bir randevu ertelenir, röportajların yazımı gecikir, görsel malzemede sorun vardır, vb. Son dakikada ortaya çıkan aksilikler işimizin doğasıdır. Bu ay da karşılaştığımız bazı sıkıntılar nedeniyle söz verdiğim bir toplantıya katılamadım ve buna hayıflandım. Genelde genç yeteneklerin başarısını ödüllendiren etkinlikleri desteklemeye çalışırım. Bu türden etkinliklere ülkemizde çok fazla rağbet edilmediğini düşünürsek bunun bizler için bir sorumluluk olduğu açıktır. IBM Yazılım Akademisi altında düzenlenen bir yazılım yarışması geçen ay meyvelerini verdi ve üç üniversitemizden genç yazılımcıların oluşturduğu takımlar yarışmanın galibi olarak öne çıktı. Galasatasaray, Dokuz Eylül ve Sabancı üniversitelerinden çıkan en iyi üç proje bir yana aslında Yazılım Akademisi'nin en önemli başarısı, 57 üniversiteden 1.335 öğrenciyi harekete geçirmesi oldu. Bu gençlerin 515'inin oluşturduğu 175 takım gerçek iş senaryolarına göre yazılımlar geliştirdiler. Tabii ki, burada IBM'e ait bazı teknolojileri de kullandılar ama bu yarışmadaki temel hedef iş dünyasındaki bazı sorunları adresleyen çözümler üretmek idi.

Galatasaray Üniversitesi'nden Nadin Kökciyan, Ozan Günalp, Zeynep Şagar, Levent Dane'den oluşan Medid Volvox, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Meltem Çelik, İsmail Yürek'den oluşan Deim ve Sabancı Üniversitesi'nden Turhan Karadeniz, Onur Can Ulusel, Berker Ağır'dan oluşan Imaginares takımları, en iyi üç projeyi ürettiler. İlk 10 takımın ödülleri ile eğitimleri veren kurumların plaketleri, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen bir törenle verildi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden Kübra Aggön ve Zeliha Özşiray'ın oluşturduğu Rota adlı takım ise IBM Yazılım Akademisi Jüri Özel Ödülü'ne değer görüldü. Konuyla ilgili haberimiz iç sayfalarda yer alıyor.

Son bir yıldır bu işe ciddi zaman harcayan IBM Türk Üniversite İlişkileri Yöneticisi Jale Akyel, şimdi Yazılım Akademisi'nin devamı olacak yeni projelerin planlarını yapıyor. Bilişim sektöründe özellikle bu türden projelerin sayısının artmasını içtenlikle arzu ediyorum. Bu türden çalışmaların sosyal sorumluluk projesi olarak ele alınması, akademi ile çeşitli sektörleri birbirine yaklaştıracak önemli bir adım olabilir.

Bu arada 21 Haziran'da Linux Kullanıcıları Derneği'nin 5. Genel Kurulu yapıldı. Doruk Fişek yeni yönetim kurulu başkanı olarak seçilirken, derneğin düzenlediği geleneksel Yılın Penguenleri Ödülleri de sahiplerini buldu. En İyi Kurumsal Kullanıcı ödül kategorisine Galatasaray Üniversitesi. T. Şişe ve Cam Fabrikaları AŞ, TSK Mehmetçik Vakfı, Türksat Otomasyon Sistemi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi aday olmuştu. Ödülü kazanan Mehmetçik Vakfı, tüm web tabanlı hizmetlerini Linux çözümlerini kullanarak gerçekleştiriyor. Türkiye'deki genç Pardus topluluğunun iletişim platformu www.ozgurlukicin.com ise En İyi İçerik Çalışması'na değer görüldü.

Bu arada Türkiye Bilişim Derneği (TBD) de geçen ay önemli bir inisiyatifi, İstanbul Sultanahmet'te 'Konuşan Kitap Şenliği'nde başlattı. Dört yıl içinde 1 milyon kişiyi ECDL sertifikası sahibi yapmayı amaçlayan seferberlik için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile de işbirliği yapan TBD, MEB'e bağlı 31 ilde toplam 36 Halk Eğitim Merkezi'ni ECDL Yetkili Test Merkezi olarak belirledi. ECDL eğitimi alanlar bu Halk Eğitim Merkezleri'nde sınava girerek sertifika almaya hak kazanacaklar.

Bütün bu güzel çabalar aslında o kadar sınırlı ki... Gençler, dünyayı alımlamaya açık ve etraflarında olup biten her şeyi büyüklerinden daha iyi sorguluyorlar. Hızla büyüyen kentlerin temposu içinde çok geniş bir gençlik kesimi, en basitinden kadına ve çocuğa hoyrat ataerkil kalıntılardan kendilerini kurtarmaya çalışıyor. Bir yanda diplomalı işsiz yığını büyürken, nitelikli ve yetişmiş gençlerimizin birçoğu kendilerine yeni bir gelecek aramak için çareyi yurtdışında arıyor. Bazı kesimlerin niyeti belirsiz "Yürü koçum, arkandayız" ara gazları, artık sonuç vermiyor, çonkü gençlerin boş argümanlara karınları tok, yaşama değer veriyorlar.

Toplumsal değişimi uzun dönemde büyük niceliklerin değil küçük niteliksel sıçramaların gerçekleştirdiğini anlamayanlara ise yazık...

Yüksek Performans KAMERA

NETWORK KAMERA

Profesyonel Güvenlik LCD Monitor

World'e özel peşin fiyatına
12 Worldtaksit
WORLD
www.koyuncu.com.tr
KOYUNCU

SAMSUNG ELECTRONICS

Hayalinizdeki her yere ulaşabildiğiniz güvenli bir dünya

Samsung Electronics video güvenlik sistemleri ile dünyanızın her yerinde ve her zaman güvendesiniz.

4/8/16 Kanal Bağımsız DVR

EZ Görüntü Kiti

http://www.samsung-cctv.com

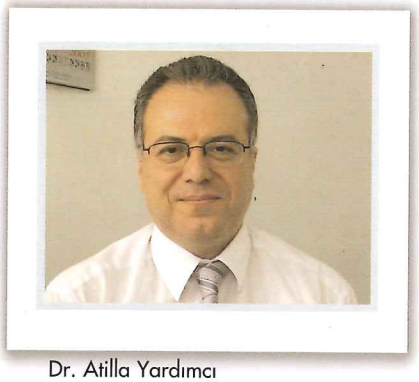

Dr. Atilla Yardımcı
TBD Yayın Kurulu Başkanı
atilla.yardimci@tbd.org.tr

Doğru beyinleri kullanmak

Geleceği planlamak yerine, günü kurtaran tedbirleri uygulamaya devam ediyoruz

Haziran, gençler için sınav dönemi, veliler için ise çocuklarına iyi bir gelecek sağlayamama kaygılarının yaşandığı bir aydır. Tüm çabalara karşın özellikle üniversite önlerindeki yığılmaya çare bulunmuş değil. Bu yığılmayı çözmek için yaptığımız tek şey yeni üniversiteler kurmak.

Ülkemizde şu anda 85'i devlet, 30'u vakıf olmak üzere toplam 115 tane üniversite var. Binası, öğretim görevlisi olmayan üniversiteler açarak ya da mevcut üniversitelerdeki kontenjanları artırarak sorunların çözüleceğini sanıyoruz.

Üniversite mezunlarına yeni iş alanları yaratmak, ülkemizin ihtiyaç duyduğu sektörlerde kalifiye eleman yetiştirmek yerine, günü kurtaran tedbirleri uygulamaya devam ediyoruz. Bazı uygulamalar ile işsizlik sayısında da belli oranda azalmalar meydana geldiğini sanırım ülke yöneticileri de fark etmişlerdir. Ancak, gelişmekte olan ülkelerin ara eleman denilen meslek lisesi mezunlarına daha fazla ihtiyaçları olduğu göz ardı edilmemeli.

Ülke ihtiyaçlarını gözetecek biçimde yeniden yapılandırılacak meslek liseleri için gerekli altyapıların özel sektör tarafından yapılmasını özendirecek tedbirler, zaman geçirilmeden alınmalıdır. Bu kapsamda, hızla gelişen bilişim sektörünün ihtiyacı olan vasıflı ara eleman açığının üniversite mezunları ile değil meslek liseleri aracılığı ile giderileceğine inanıyorum.

Kenya'da bile öğrencimiz var

Ülkemizde yetişmiş insan gücü planlamalarının uzun yıllara yayılması ve dünyadaki gelişmeler ile ülkemizin rekabet edebileceği alanlara yoğunlaşılmasında yarar var. Bunun yanında gerçekçi analizler ile belirlenecek hedeflere uygun bilimsel çalışmaların ülkemizde yapılması için bir an önce gerekli ortamın sağlanması gerekmektedir. Özellikle yurtdışında teknolojik ve bilimsel buluş yapan vatandaşlarımızın, temel eğitimlerini ülkemizde almış olduğunu unutmayalım.

Bilimsel açıdan kendilerine yatırım yapmak amacıyla yurtdışına lisansüstü eğitime gidenlerden büyük kısmının, üniversitede kariyer yapma ve daha rahat araştırma imkânlarına sahip olabilmek için bulundukları ülkede kalmayı tercih ettiklerini biliyoruz.

Milli Eğitim Bakanlığı istatistiklerine göre kendi imkanları ile yurtdışında okuyan 21 bin dolayında Türk öğrencisi bulunmaktadır. Bunun yanında bakanlığa kaydını yaptırmadan gidenlerin de buna yakın bir sayıda olduğu tahmin ediliyor. Tabii bunların o ülkeler tarafından nasıl kabul edildikleri ve öğrenim süreleri boyunca oralarda nasıl kaldıkları konumuz dışında. Yine aynı kayıtlara göre 71 ülkede Türk öğrencileri lisans düzeyinde eğitim yapıyor. Bu ülkeler arasında Çuvaşistan (4), Kabardino Balkar (6), Filipinler (9), Başkırdistan (12), Kenya (5) gibi ülkelerde daha iyi üniversite eğitimi almak için fedakarlıklara katlanan Türk gençlerinin olması dünya ile bütünleşmek açısından memnuniyet verici olmalı.

Gençlere destek olalım

Bana göre gençlerimizin bilişim konularında yurtdışında kaliteli eğitim almaları ve bunun sonucunda bulundukları ülkelerde mümkün olduğunca kendi işlerini kurmaları teşvik edilmelidir. Böylece bu gençlerin, gelişen iletişim teknolojileri sayesinde, Hindistan örneğinde olduğu gibi ülkemizde yetişmiş kişileri kendi işlerinde istihdam etmeleri sağlanabilir. Hayırsever vatandaşlarımızın yurtdışında okumaları için destekledikleri gençlerimizin, ülkemizdeki gençlere yeni iş olanakları sağlamaları sayesinde bilişim sektöründe söz sahibi olabiliriz.

Bunun yanında ülkemizde cazip iş olanakları yaratmadığımız sürece kendi beyinlerimizin teknolojik ve bilimsel gelişmelerden uzak kalmamaları için bir ara yol bulunmuş olur. Gelecekte uygun ortamların sağlanması ile bu gençlerimizin geri dönmeleriyle de ülkemizin rekabet gücü artırılabilir.

WiMAX'in Fatih'i

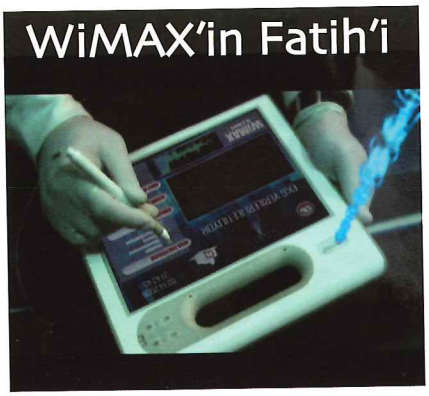

Fatih Belediyesi Intel'in desteğiyle hayata geçirdiği, test aşamasındaki WiMax projesi ile mobil belediyecilik alanında bir ilke imza atıyor. Projenin hayata geçmesiyle birlikte MOBESE sistemi için Fatih İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne tahsis edilen 31 adet şehir gözetleme kamerasının bir kısmının görüntülerinin, WiMax sistemi üzerinden kablosuz ve yüksek çözünürlükte aktarımı sağlanacak. Bu teknolojiyle kullanıcılar, baz istasyonları aracılığıyla mobil hizmetlerden yararlanma olanağına kavuşabilecek. Fatih Belediyesi Başkanı Mustafa Demir bu teknoloji sayesinde şehir içinde tüm meydanlarda, önemli ana arterlerde ve parklarda mobil belediye şubeleri oluşturmanın mümkün olduğunu söyledi. Intel Türkiye Genel Müdürü Çiğdem Ertem ise yaptığı konuşmada WiMax teknolojisiyle her türlü kamusal hizmetin, yurdun en uzak köşelerine hızlı, etkin ve ekonomik biçimde ulaştırılabileceğini vurguladı.

Data Market yeni merkezini açtı

Data Market, BT Servis Hizmetleri'ni bundan böyle 12 Haziran'da açılışını yaptığı İstanbul Yenisahra'daki yeni teknik hizmet merkezinde verecek. Yeni merkezde kurumlar, baskı ve dokümantasyon sistemlerinden en verimli şekilde yararlanacak. Çıktı maliyetlerini önemli ölçüde azaltan dış kaynak çözümleri de bu merkezde sağlanacak. HP Authorized Service Delivery Partner ve Authorized Business Solutions Partner olan Data Market bundan böyle tüm HP ürün ailesine garanti kapsamında veya garanti sonrasında teknik destek hizmetini de yeni hizmet merkezinden sunuyor olacak.

Siemens'ten hünerli ürün ailesi

Siemens EC, işletmelerin tüm iletişim sistemlerini tek çatıda birleştiren HiPath ürün ailesini Türkiye pazarına sundu. HiPath ailesi, kablolu ve kablosuz yerel ağ, IP iletişim, güvenlik duvarı, internet gibi gereksinimleri ve sesli iletişim sistemlerini birleştiriyor. HiPath ailesi, üzerinde hem analog hem dijital dahili ve harici hat bulunduruyor. Web tabanlı arayüzüyle kurulum, yönetim ve bakımı da kolaylaştıran ürün, maliyetlerde sağladığı düşüşle küçük ve orta ölçekli işletmelerin kurtarıcısı olacağa benziyor. Bu arada Siemens EC OpenStage telefon ailesini de pazara sundu. OpenStage, dahili Bluetooth desteği ve USB portu sayesinde mobil cihazlarla telefon defteri paşlayımı gibi pek çok olanak sağlıyor ve ağa kablo kullanmadan bağlanmak mümkün hale geliyor. HTML ve XML gibi endüstri standartlarına ve SIP gibi güçlü protokollere ve IP iletişimine tam destek veren OpenStage ailesi, Java desteği sayesinde mobil cihazlar için hazırlanan pek çok uygulamayı çalıştırabiliyor.

Görüntülü haberleşme devri başladı

Nortel'in, görüntülü haberleşme olanağı sunan telefonu Nortel IP Phone 1535 Türkiye'ye geldi. Nortel'in görüntülü telefonları ile e-postalara erişebiliyor, internete girebiliyor, video konferanslar verilebiliyor. Üzerinde bulunan wireless sayesinde kablosuz olarak da kullanılabilen cihaz, 3G teknolojisi geldiğinde cep telefonları ile de görüntülü arama yapabilecek. Cihazın kullanılabilmesi için telefon hattına ve ADSL bağlantısına sahip olmak gerekiyor. Kurumlar da bu telefonu kullanabilecekler fakat cihaz IP üzerinden haberleştiği için yine bir entegre santrale sahip olmak gerekiyor. Bu telefonlar sayesinde işitme ve konuşma engelliler işaret diliyle rahatlıkla görüntülü iletişim olanağına kavuşabilecekler. Nortel IP Phone 1535'ler 100 bin kullanıcıyı hedefleyen Türk Telekom'un abonelerine sunmaya hazırlandığı yeni nesil multimedya servislerini içeren görüntülü iletişim servisinde de kullanılacak.

Hitachi ürünleri İnfronic'te

İnfronic EMN- Hitachi Firması ile yapmış olduğu iş birliği sonucu Hitachi ürünlerinin Türkiye dağıtıcısı oldu. İnfronic, ilk olarak Hitachi projektörlerinin satışını gerçekleştirecek. İnfronic Ürün Pazarlama Müdürü Ebru Sıkı, Hitachi ürünlerinin uygun fiyata üstün kalite arayan tüketicilere yönelik olduğunu belirterek, Hitachi projektörlerin Türkiye piyasasında hem kalite olarak hem de fiyat olarak 2008 yılında iddialı olacağını vurguluyor. Hitachi satış direktörü Feride İngeç ise, Hitachi'nin uzman kadro ve güçlü dağıtım kanallarına sahip Infronic ile gücüne güç katabileceğine inandıkları için bu seçimi yaptıklarını söylüyor.

Global Bilgi ödülleri topladı

Global Bilgi, ContactCenterWorld.com'un sektörün en iyilerini belirlemek üzere düzenlediği 2008 Top 100 Ödülleri'nde EMEA Bölgesi'nde "En İyi Müşteri Hizmeti" ve "En İyi Teknoloji İnovasyonu" kategorilerinde birinci oldu. Global Bilgi Genel Müdürü Bahadır Pekkan "2008 Top 100" ödülünü, 19 Haziran'da Londra'da düzenlenen törende aldı. Global Bilgi, "En İyi Müşteri Hizmeti" kategorisindeki ödüle, müşteri hizmetleri, teknolojik alt yapı, çağrı merkezini arayan müşterilerinin beklentilerini karşılamak üzerine geliştirdiği adil çözüm, ilk çağrıda çözüm gibi uygulamalarının yanı sıra, kişiselleştirilebilen ve müşteriye kendini özel hissettiren hizmet yaklaşımı çalışmaları ile layık görüldü. Global Bilgi "En İyi Teknoloji İnovasyonu" kategorisindeki birinciliğini ise performans yönetiminde farklılaşmayı ve verimliliği artırmayı hedefleyen özel ürünü "ccDashboard" ile aldı.

Naksan Holding Probil'i seçti

Kurumsal entegrasyon firmalarından Probil, PCORE olarak isimlendirdiği geniş kapsamlı çözüm paketiyle Naksan Holding'e 3 yıl boyunca tam çözüm desteği verecek. Naksan Holding Bilgi İşlem Müdürü Abdülrahim Atak, "Naksan Holding olarak genişleyen iş hacmimize cevap verecek sağlam bir teknolojik altyapıya ihtiyaç duyuyorduk. Böyle köklü bir değişimi sektörün güvenilir bir oyuncusunun desteğiyle yapmak istediğimizden Probil'i tercih ettik." dedi.

S&T enerji ve hammadde sektörüne girdi

S&T, ABD'li Triple Point ile işbirliğine giderek, enerji ve hammadde sektöründe kuruluşlara gelişmiş yazılım çözümleri ve danışmanlık hizmetleri verecek. S&T Türkiye Genel Müdürü Ramazan Açıkgöz, Triple Point ile değerli bir iş ortağına kavuştuklarını söyleyerek şunları belirtti: "Müşterilerimiz, bu ortaklıktan çifte kazanç sağlayacak. Triple Point'ten, sektördeki lider sistemi alacaklar, bizden ise danışmanlık hizmetleri ve uyarlanmış çözümler temin edecekler. SAP Gold Partner olarak, SAP ortamlarına çözümlerin standart bir biçimde entegre edilmesini sağlayabiliyoruz."

Volvo Ocean Race Ericsson ile IPTV'de

Bu yıl Volvo Ocean Race, Ericsson sayesinde canlı yayınla mobil TV üzerinden ya da yarış rotasındaki her kasabada kurulan IPTV'den izlenebilecek. Ericsson'un sağladığı Volvo Ocean Race servisleri Ekim ayından başlayarak güncel yarış bilgileri ve eğlence servislerini dünyanın her yerine

ulaştırarak, yelken severlerin yarıştan bir an bile kopmamasını sağlayacak. İspanya Alicante'deki liman ayağından sonra yarış severler istedikleri tekneyi takip edebilmek için hızlı kanal değiştirme özelliği de sunan kamera servisini kullanabilecekler.

Progress Exchange Paris'te yapıldı

Dünya çapındaki tüm Progress kullanıcılarının, mimarlarının, çözüm ortaklarının ve müşterilerinin davet edildiği geleneksel bir etkinlik olan Progress Exchange, bu sene 8-11 Haziran 2008 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirildi. Progress Software Company tarafından organize edilen bu buluşmaya çeşitli ülkelerden Progress ailesine mensup 1000'e yakın davetli katıldı. Bu arada Servodata Bilgisayar, hizmetlerini artık Altunizade Capitol'ün karşısındaki yeni ofisinde sürdürecek.

Karagülle Oytek'te

Son olarak Cisco Systems'da Ağ Danışman Mühendisi olarak görev yapan Mazhar Karagülle, "Ağ ve Güvenlik Hizmetleri Birim Müdürü" olarak OYTEK'te göreve başladı. Tükiye'nin ilk "Cisco Certified Internetwork Expert" sertifikasına ve yine Türkiye'nin ilk çift dalda CCIE sertifikasına sahip olan Mazhar Karagülle, Ağ ve Güvenlik Hizmetleri Birim Müdürü olarak OYTEK'te ağ ve güvenlik sistemlerinin müşteri anlaşmalarına uygun olarak işletimi ve iyileştirilmesinden sorumlu olacak.

Murat Erkan Tellcom'a transfer oldu

Tellcom'un Genel Müdürlük görevine Murat Erkan getirildi. 1992 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Elektronik ve Telekomünikasyon Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra iş hayatına Toshiba'da başlayan Murat Erkan, 2006 yılından bu yana Aneltech'te, Telekom, Mobil, ICT, savunma sanayi ve endüstriyel ürünler sektörlerine yönelik çözümlerin İş Birim Yöneticiliği görevini sürdürüyordu.

GLOBAL SOFTWARE
LOCAL SOLUTION

Türkiye'nin yazılım devi LOGO, kurulduğu ilk günden bu yana liderliğini koruyor. Her türde ve büyüklükte yerli ve yabancı şirketler için, bağımsız ve esnek kurumsal planlama çözümleri sunan LOGO, 24 ülkeye yazılım ihracatı yapıyor. Uluslararası deneyimiyle o, **artık dünyanın LOGO'su.**

Kampüs
Gebze Organize Sanayi Bölgesi
Teknopark No:609 Gebze 41480
KOCAELİ-TÜRKİYE
T: +90 262 679 80 00

Almanya
LOGO BUSINESS SOFTWARE GmbH
Mainzer Landstrasse 27-31 60329
FRANKFURT am Main ALMANYA
T: +49 69 27 401 55 37

Birleşik Arap Emirlikleri
LOGO BUSINESS SOLUTIONS FZ-LLC
DIC Alshatha Building Office 2414
DUBAI-BAE
T: +971 4 375 5088

LOGO
BUSINESS SOLUTIONS

www.logo.com.tr

HTC, Touch Diamond ile büyülüyor

HTC Corp. yeni ürünü HTC Touch Diamond'ı İstanbul'da düzenlediği bir toplantıyla tanıttı. Cihaz, cep telefonu kullanıcılarının telefonlarından yana beklentilerini de yeniden şekillendiriyor. HTC Touch Diamond, kompakt ölçüleri, göz kamaştırıcı tasarımı, gelişmiş internet özellikleri ve TouchFLO adlı devrim yaratan 3 boyutlu dokunmatik arayüzüyle dikkat çekiyor. HTC Touch Diamond, HSDPA 7.2 Mbps ve HSUPA kablosuz bağlantı ile tamamen yeni ve genişbant kadar yüksek hızda bir internet deneyimi getiriyor. İnternette gezinmeyi kolaylaştırmak amacıyla HTC, Touch Diamond'la birlikte web sitelerini gerçekçi olarak görüntülemeyi ve rahat dolaşmayı sağlayan yeni bir mobil web tarayıcı sunuyor. HTC Touch Diamond kullanıcılar tarafından üretilmiş video içeriklerini izlemek için HTC tarafından geliştirilmiş özel bir YouTube uygulaması da içeriyor.

TBD'de yazılım projeleri eğitimi

Türkiye Bilişim Derneği İstanbul Şubesi, 18-19 Temmuz tarihlerinde Yazılımda Proje ve Ekip Yönetimi konulu bir eğitim programı gerçekleştirecek. Yazılım projelerini zaman, kalite ve maliyet üçgeni çerçevesinde başarıyla tamamlamayı hedefleyen proje yönetimi kavramı çerçevesinde, başarılı bir proje nasıl oluşturulur, projelerin başarısızlığa uğrama nedenleri, yazılım projelerinin hedef ve kapsamlarının tanımlanması, proje takımı ve paydaşları ile nasıl bir iletişim planı oluşturulacağı ele alınacak. Ayrıca yazılım ekibinin iç iletişimi ve müşteriyle başarılı iletişimler oluşturma ve proje takımı rollerinin tanımlanabilmesi, iş yükünün ve zamanın verimli bir şekilde yönetilmesi konuları da eğitim kapsamında değerlendirilecek.

ASUS P5Q Serisi ile devrim yapacak

ASUS, benzersiz teknolojiler sunan P5Q Serisi anakartları duyurdu. Bu anakartlar birçok özelliği ile devrim yapacağa benziyor. Asus'un bu yeni anakart serisi, işlemcinin anlık kullanım durumunu sürekli gözetim altında tutup, işlemciye yalnızca gerektiğinde güç vererek otomatik enerji tasarrufu sağlıyor. Yeni EPU yongası ile ASUS P5Q Serisi, yalnızca işlemcinin değil, ekran kartının, belleğin, yonga setinin, sürücülerin ve fanın da güç ihtiyaçlarını gerçek zamanlı olarak kontrol ederek maksimum enerji tasarrufu ve üstün verimlilik elde ediliyor. Anakart üzerinde bulunan Solid State Disk ve bu diskin içinde bulunan Express Gate ara işletim sistemi sayesinde bilgisayar açılmak için bir sabit diske ihtiyaç duymuyor. Böylece ASUS P5Q Serisi 5 saniyede internete erişmenizi sağlıyor. ASUS P5Q Serisi anakart için daha düşük ısı ortamı sağlarken, CPU'nun yüksek voltaja maruz kalma riskini de düşürüyor.

Samsung Techwin ve Kont el ele

Samsung Techwin, Kont Bilişim ile Dijital CCTV Sistemleri dağıtımcılığı konusunda işbirliği gerçekleştirdi. Samsung Techwin Türkiye sorumlusu Minsang Jo, Türkiye pazarından ciddi bir atılım beklediklerini ve doğacak fırsatları pazardaki en büyük oyunculardan biri olan Kont Bilişim ile işbirliği yaparak değerlendirmeyi planladıklarını ifade etti. Yüksek teknoloji gerektiren askeri projelere de donanım sağlayan Samsung Techwin, Türkiye güvenlik pazarından yüksek bir pay almayı hedefliyor, gelişmekte olan pazarlar arasında bu alandaki en büyük atılımın Türkiye'de gerçekleşeceğini öngörüyor.

"İnternet ve Pazarlama" çıktı

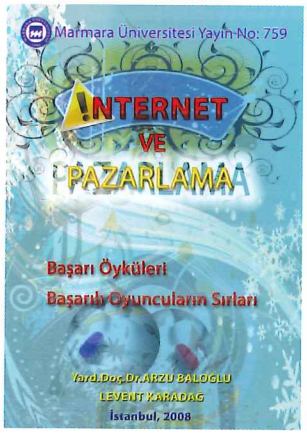

Yardımcı Doç. Dr. Arzu Baloğlu ve Levent Karadağ'ın "İnternet ve Pazarlama" isimli kitabı çıktı. Marmara Üniversitesi yayınları arasında piyasaya çıkan kitapta internetin kendine has özelliklerinin ve yararlarının pazarlama dünyasında devrim yaratacağı belirtiliyor. Kitap internet üzerinden yapılan ticareti "İnternette Pazarlama" olarak tanımlıyor. Kitapta web sitesi aracılığıyla, e-posta yoluyla, arama motorlarıyla, bloglarla pazarlama ile izinli ve bulaşıcı pazarlama teknikleri açıklanıyor. Kitapta ayrıca uluslarası ve ulusal başarı sağlamış firmaların başarıyı yakalamadaki stratejik yaklaşımlarının ele alındığı "başarı öyküleri" de bulunuyor.

TÜRK TELEKOM'LA GELECEK ÇOK HIZLI GELECEK

"Ama kaç megabit?!."

HOŞ GELDİN VDSL2 HOŞ GELDİN 32 MEGABIT

ATCW

32 MEGABITLİK OLAĞANÜSTÜ HIZIYLA, VDSL2 ARTIK TÜRKİYE'DE.

Türkiye'nin telekomünikasyon devi Türk Telekom, teknolojideki atılımlarına bir yenisini ekliyor ve Türkiye'de internet bağlantı hızını olağanüstü artıracak VDSL2 teknolojisini hayata geçiriyor. Böylece Türkiye'de internet hızı, 32 megabite çıkmış oluyor. Telefon hattınız üzerinden ulaştırılacak olan VDSL2, DSL ailesinin en yeni ve en hızlı üyesi. VDSL2, ses, görüntü, veri, HDTV ve interaktif oyun gibi uygulamaların sunulması için özel olarak tasarlandı. Türk Telekom, ADSL teknolojisinde olduğu gibi, VDSL2 için gerekli altyapıyı, sizler için İnternet Servis Sağlayıcılara sunuyor. Olağanüstü hızıyla, internet dünyasında yepyeni bir çığır açan VDSL2, artık Türkiye'de.

TÜRK TELEKOM

Invest in Med'e destek verecek

Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği, projede, Türkiye'yi temsil eden tek kurum oldu

TÜBİSAD, Akdeniz ülkelerinde yabancı yatırımı cazip hale getirmeyi amaçlayan Invest in Med projesine hem Türkiye'den, hem de bilişim sektöründen destek veren tek kurum oldu. Bu projeyle, Türkiye'ye doğrudan yabancı yatırımcı çekilmesi hedefleniyor. TÜBİSAD, projenin tüm ürün ve sonuçlarından yararlanabilecek.

Projenin amaçları, Akdeniz bölgesinde sektör stratejileri geliştirilmesi, iş ortamının iyileştirilmesi ve sürdürülebilir ekonomik gelişmeye katkıda bulunulması, ayrıca rekabetçi sektörlerde AB-Akdeniz ticaret hacminin artırılması ve doğrudan dış yatırımın yükseltilmesi olarak sıralanıyor.

Toplam bütçesi 12 milyon Euro olan Invest in Med projesinin yüzde 75'i Avrupa Komisyonu tarafından finanse ediliyor. Proje, Mayıs 2011'e kadar sürecek.

Bu arada TÜBİSAD Olağan Genel Kurulu 29 Mayıs'ta yapıldı. Genel Kurulun gündemine geçen ay imzalanan EITO anlaşması damga vurdu. 1993 yılından beri Avrupa'da bilişim ve alt kırılımları ile ilgili veriler yayınlayan EITO'da TÜBİSAD sayesinde Türkiye verileri de olacak. Böylece Türk bilişim sektörü, Avrupa Komisyonu ve OECD tarafından da desteklenen bu araştırmayla güvenilir verilere sahip olacak.

TÜBİSAD Başkanı Tuğrul Tekbulut, konuşmasında, TÜBİSAD'ın en öncelikli dört hedefinin sektörü büyütmek, katma değeri artırmak, istihdamı artırmak ve sektörün bilgi merkezi olmak olduğunu belirterek, ilk üç hedef konusunda geçen dönem boyunca çeşitli faaliyetler gerçekleştirildiğini, son hedefin ise EITO işbirliğiyle yaşama geçirildiğini söyledi.

Tekbulut, 2008 Temmuz'unda Türkiye Bilişim Sektörü ile ilgili verileri yayınlamaya başlayacaklarını bildirdi.

Yeni üyeler belli oldu

Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Tuğrul Tekbulut'un, başkan yardımcılığına ise Turgut Gürsoy'un getirildiği Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği - TÜBİSAD Yönetim Kurulu şu isimlerden oluşuyor:

Levent Kızıltan (Eczacıbaşı Holding Bilgi ve İletişim Sistemleri Koordinatörü), Kemal Cılız (Infonet Yönetici Ortağı), Nazım Özdemir (Datateknik Yönetim Kurulu Başkan Vekili), Çağlayan Arkan (Microsoft Türkiye Genel Müdürü), Namık Kural (Coretech Yönetim Kurulu Başkanı), İbrahim Özer (Escort Yönetim Kurulu Başkanı), Eray Yüksek (IBM Türkiye Genel Müdürü), Alper Köstem (Meteksan Yönetim Kurulu Başkanı), Çiğdem Ertem (Intel Türkiye Genel Müdürü), Mehmet Nalbantoğlu (Koç Bilgi Grubu Genel Müdürü), Ekrem Yener (Turkcell Genel Müdür Yardımcısı).

YASAD yeni Ar-Ge Yasası'nı değerlendirdi

YASAD (Yazılım Sanayicileri Derneği), 28 Mayıs'ta İTÜ Maslak Kampüsü'nde, Ar-Ge Kanunu ve TÜBİTAK Destekleri konulu bir bilgilendirme toplantısı düzenledi.

YASAD Başkanı Gülara Tırpançeker, açılış konuşmasında BT sektörü hakkında bilgiler verdi. Tırpançeker, IDC verilerine göre, 2007 yılı sonu itibariyle Türkiye'de bilgi teknolojileri sektörünün 4 milyar 781 milyon dolara ulaştığını ve 494 milyon dolarlık paket yazılım satıldığını belirtti.

Tırpançeker, Türkiye'de donanımın tüm BT harcaması içindeki oranının yüzde 68 olduğunu söyleyerek "Donanım ağırlıklı olan bu yapı, önümüzdeki yıllarda yazılım ve hizmet alanında daha fazla büyüyerek değişecektir" dedi.

Toplantının son oturumunda, Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un çıkarılma amacı üzerine konuşuldu. Kobilerin TEYDEB, TTGV, AB FP7, EUREKA gibi programlar kapsamında arge ve yenilik projeleri yapmaları, büyük ölçekli işletmelerin ar-ge merkezi kurmaları gibi konularda kanun ile önemli fırsatlar yaratıldığı ifade edildi.

TruPrevent™ Teknolojileri ile **Kurumsal Ağlar**'da

virüslere ve diğer tehditlere karşı maksimum koruma!

BusinesSecure Özellikler

- Ağ yapısında tehdit yayılmasını engelleyen bloke
- Kullanışlı, tek bir yerleşimden merkezi yönetim (AdminSecure)
- Sınırlı kapasiteye sahip ağlar için uygun
- Ön-bilgi Sistemi büyük tehditleri önceden öğrenme
- İhtiyaca yönelik paket veya modül satın alabilme

EnterpriSecure Özellikler

- Ağ yapısında tehdit yayılmasını engelleyen bloke
- Kullanışlı, tek bir yerleşimden merkezi yönetim (AdminSecure)
- Sınırlı kapasiteye sahip ağlar için uygun
- Ön-bilgi Sistemi ile büyük tehditleri önceden öğrenme
- İhtiyaca yönelik paket veya modül satın alabilme
- E-posta iletişimi, tüm ağ-internet trafik koruması
- Linux desteği

PANDA SECURITY | *One step ahead.*

Şimdi şirketler gerçekten güvende"

www.pandasecurity.com/turkey
www.pandasoftware.com.tr

Virüslere, spam ve istenmeyen tehditlere karşı ilk **savunma hattınız!**

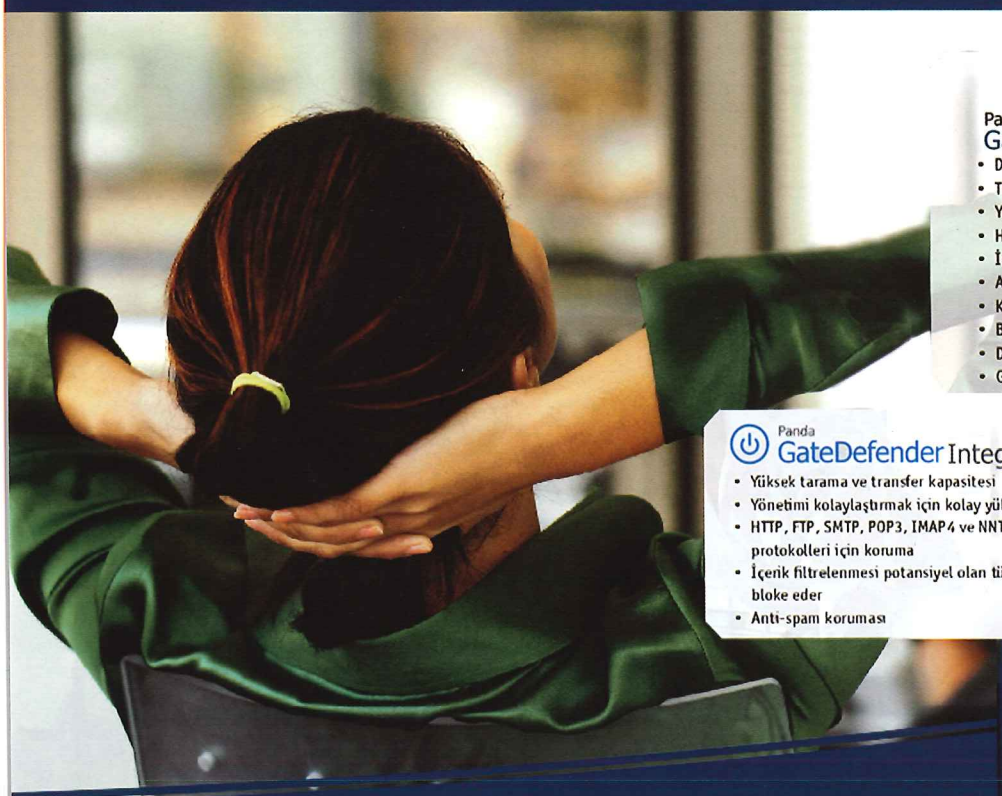

Panda GateDefenderPerforma

- Donanım ve yazılımın uyumuyla, mükemmel performans ve tarama yetisi
- Tarama yaparken ağ trafiğinde minimum etkiye sahiptir
- Yüksek ölçülebilirlik ve yükleme dengesi, tarama ve transfer kapasitesi
- HTTP, FTP, SMTP, POP3, IMAP4 ve NNTP protokolleri için koruma
- İçerik filtrelenmesi potansiyel olan tüm tehlikeleri bloke eder
- Anti-spam koruması
- Kategorilerle ağ filtrelenmesi, istenmeyen içeriğe erişimi engeller
- Bir ağ konsolu ile uzaktan ve güvenli yönetim
- Detaylı raporlar ve değiştirilebilen alarmlar.
- Gerçek zamanlı sistem görüntülenmesi.

Panda GateDefender Integra

- Yüksek tarama ve transfer kapasitesi
- Yönetimi kolaylaştırmak için kolay yükleme ve idare
- HTTP, FTP, SMTP, POP3, IMAP4 ve NNTP protokolleri için koruma
- İçerik filtrelenmesi potansiyel olan tüm tehlikeleri bloke eder
- Anti-spam koruması
- Kategorilerle ağ filtrelenmesi, istenmeyen içeriğe erişimi engeller
- Bir ağ konsolu ile uzaktan ve güvenli yönetim
- Detaylı raporlar ve değiştirilebilen alarmlar.
- Firewall
- VPN
- IPS

PANDA SECURITY | *One step ahead.*

www.pandasecurity.com/turkey

Şimdi şirketler gerçekten güvende"

MEB, BT projelerini kamuya tanıttı

TBD'nin 'Kamu Kendini Anlatıyor' toplantılarının ikincisinde bilişim projeleri yer aldı

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), kamu kuruluşlarındaki bilişim uygulamalarının yaygın ve kapsamlı bir biçimde tanıtılması amacıyla başlattığı bilgilendirme toplantılarının ikincisini, Milli Eğitim Bakanlığı'nda (MEB) gerçekleştirdi. 10 Haziran 2008'de yapılan Kamu Kendini Anlatıyor adlı toplantıda MEB'in bilişim projeleri katılımcılara tanıtıldı.

TBD'nin Kamu-BİB (Kamu Bilgi İşlem Yöneticileri Birliği) Çalışma Grubu'nun düzenlediği toplantıda TBD Başkanı Doç. Dr. Turhan Menteş, Türkiye'nin kamu alanında dünya çapında pek çok bilişim projesini hayata geçirmiş olduğuna dikkat çekerek, "Kamuda gerçekleştirilmiş olan birçok özgün bilişim projesinin dünyada başka bir örneği daha yok. Ancak biz bu projelerimizi iyi tanıtıp, pazarlayamıyoruz. Sektör olarak bunu iyi düşünmemiz ve kamu projelerimizi pazarlamak için stratejimizi belirleyerek çaba sarf etmemiz gerek" dedi.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürü Prof. Dr. Nizami Aktürk ise toplantıda yaptığı sunumda, MEB'in projeleri hakkında bilgiler vererek, altyapıya ilişkin sayısal verileri katılımcılarla paylaştı. MEB'e bağlı okullardaki bilişim altyapısının geliştiğini ve yaygınlaştığını bildiren Aktürk, hedeflerinin bilgisayarsız ve İnternet bağlantısız okul kalmaması olduğunu; bu hedefe de çok yaklaştıklarını vurguladı.

Geçtiğimiz Ocak ayında hizmete açılan "egitim.gov.tr" web sitesinden söz eden Aktürk, bu web sitesinden MEB'e kayıtlı tüm öğrencilerin bilgilerine erişilebilindiğini söyledi. Sitenin arkasında çok önemli ve güçlü bir veritabanının yer aldığını belirten Aktürk, her öğrenciye ilişkin birçok değişik türde kayıt tutulduğunu vurguladı. Bu verilerin ayakkabı numarasından sınav notlarına kadar çeşitlendiğini söyleyen Aktürk, "Bu sitenin kullanıcı ve hit sayısı bir hayli yüksek. Artık veliler çocuklarının okul performanslarını bu siteden takip ediyorlar" dedi. Aktürk ayrıca aynı site aracılığıyla okul öncesi eğitimden başlayarak uzaktan eğitim çalışmaları da yaptıklarını vurguladı.

Toplantıda TBD Kamu-BİB Çalışma Grubu Başkanı Dr. Kemal Karakoçak da Kamu-BİB çalışma grubu hakkında bilgiler vererek, kamu bilgilendirme toplantılarının önemine değindi. Bir sonraki bilgilendirme toplantısının Eylül'de Sağlık Bakanlığı'nda yapılacağını açıkladı.

Bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği

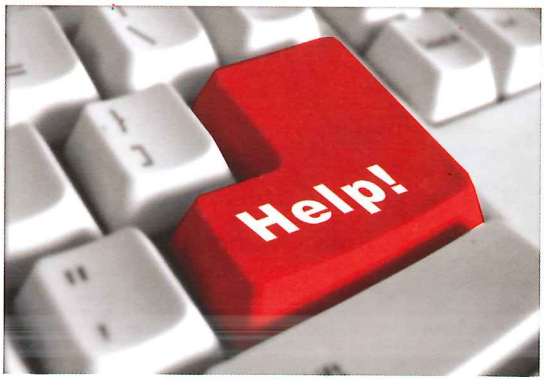

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği başlatıyor. Dört yıl içinde 1 milyon kişiyi ECDL (Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası) sahibi yapmayı hedefleyen seferberlik, 21 Haziran 2008 günü İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda başlatıldı.

TBD Genel Sekreteri Dicle Eroğul, bilişim toplumuna dönüşümde bilgisayar okur-yazar sayısının artmasının ve sertifikasyonun önemine değinerek, "TBD'nin belki de en önemli projesini başlatıyoruz. TBD ve ECDL Türkiye işbirliği ile oluşturulan 'Bilgisayar Okur-Yazarlığı Seferberliği' destekçi kuruluşların sayısının artması ile tüm Türkiye geneline yayılacak. Dört yıllık bir seferberlik ilan ediyoruz. Dört yılın sonunda hedefimiz 1 milyon kişiyi ECDL sertifikası sahibi yapmak" dedi.

Bu seferberlik için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile de işbirliği yapan TBD, MEB'e bağlı 31 ilde toplam 36 Halk Eğitim Merkezi'ni ECDL Yetkili Test Merkezi olarak belirledi. ECDL eğitimi alanlar bu Halk Eğitim Merkezleri'nde sınava girerek sertifika almaya hak kazanacaklar. Eğitimin önemine inanan kuruluşları bu seferberliğe destek vermeye davet eden Eroğul, "Destek veren kuruluş sayısı arttıkça daha fazla kişinin ECDL eğitimi ve sertifikası alması mümkün olacak" dedi.

Seferberliğin ilk tanıtımı 21 Haziran'da İstanbul'da düzenlenen 'Konuşan Kitap Şenliği'nde yapıldı. Şenlik kapsamında Sultanahmet Meydanı'nda bir çadır kuran TBD, ECDL eğitimleri ve sertifikası hakkında şenliğe katılanlara bilgi verdi. Bilgisayar ve internet bağlantısı ile uzaktan eğitim siteleri ve ECDL sınavları tanıtıldı. Sultanahmet Meydanı'nda internet erişimini TTnet sağladı.

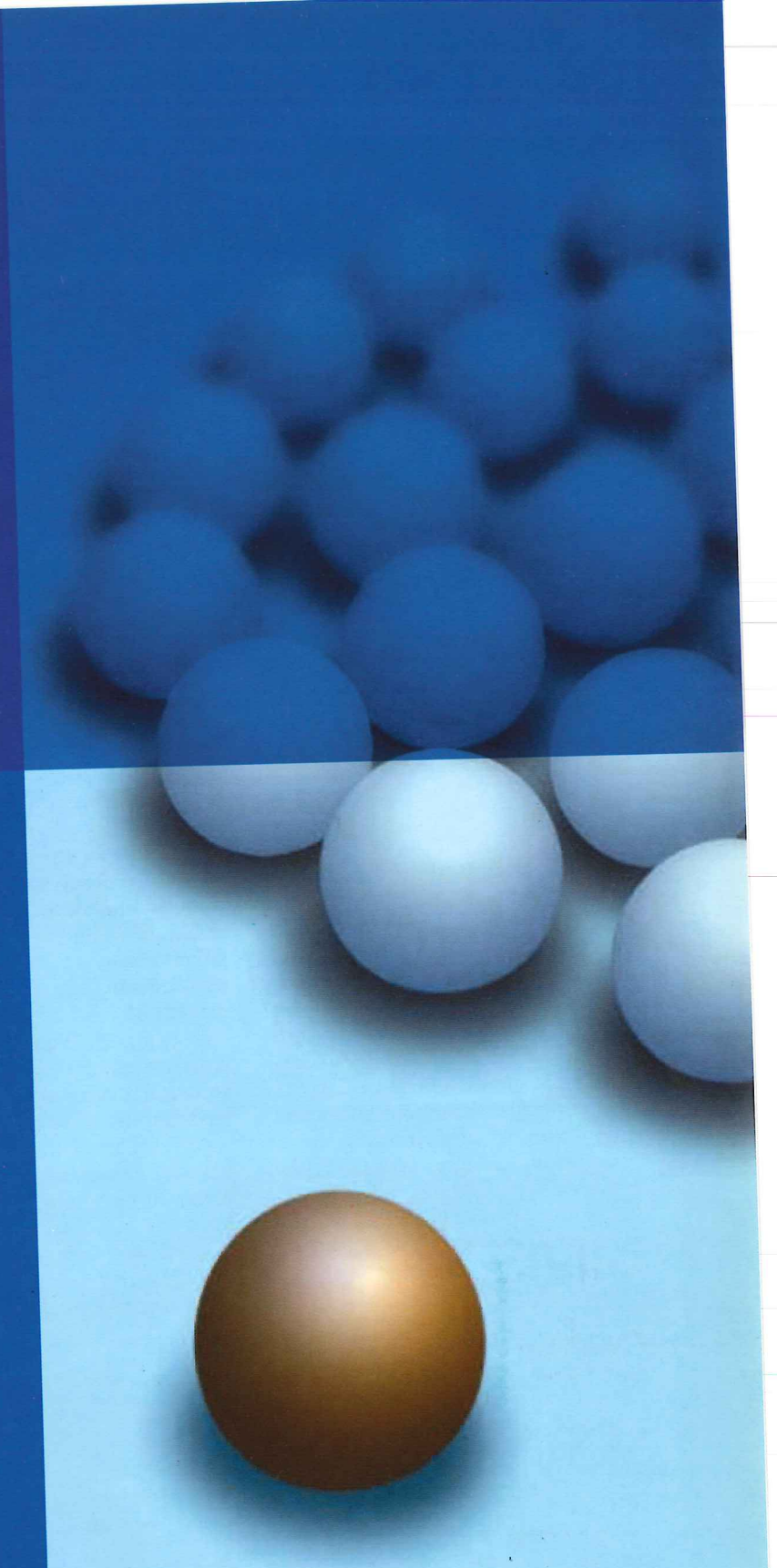

InfoNet

Your Trusted Partner For e-Security

Check Point®
SOFTWARE TECHNOLOGIES LTD.

puresecurity™

MySQL'de yeni ufuklar

Sun Microsystems tarafından bir milyar dolara satın alınan MySQL kurumsal pazarda güçlü bir oyuncu olma yolunda

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Sun Microsystems, dünyanın en yaygın kullanılan açık kaynak kodlu veritabanı MySQL'i satın almasıyla birlikte veritabanı dünyasında büyük değişim oldu. Şu zamana kadar ağırlıklı olarak web sitelerinde kullanılan MySQL bir anda kurumsal bir veritabanı haline geldi. Bir milyar dolarlık bu satın almayla birlikte Sun, 15 milyar dolarlık veritabanı pazarında konumunu güçlendirmiş oldu.

Facebook, Google, Nokia, Baidu ve China Mobile gibi milyonlarca kurulumu olan MySQL'in açık kaynak veritabanının daha geleneksel uygulamalara ve kurumsal pazara adaptasyonunun sağlanmasıyla Sun'a getireceği sinerji, yazılım endüstrisinde yeni bir dönem açacak.

Sun ile entegrasyonu, MySQL'in sunduğu ürünlerin ticari cazibesini büyük oranda artıracak ve Sun'ın küresel servis organizasyonuna da eklenmesi ile katma değerini de yükseltecek. Intel, IBM ve Dell gibi markalarla olan OEM (orijinal ürün üreticisi) anlaşmalarını da içeren Sun dağıtım kanalları aracılığıyla MySQL daha geniş bir dağıtım ağına da kavuşacak.

Sun, MySQL ile yeni pazarlara girecek

MySQL açık kaynak veritabanı, tüm dünyada belli başlı işletim sistemleri, donanım sağlayıcılar, sektör ve uygulama alanlarında geniş bir kullanım gösteriyor. Tamamlayıcı ürün dizileri ile MySQL'in veritabanı erişimi artarken, Sun sistemlerinin sanallaştırma, ara katman yazılımları ve depolama alanlarında yeni pazarlar kazanması bekleniyor.

MySQL'in yüksek verimli açık kaynak veritabanı yazılımı bugüne kadar internetten 100 milyondan fazla kez indirildi. Her gün bu rakama 50 bin adet daha ekleniyor. MySQL'in Web 2.0, yazılımın servis olarak verildiği, kurumsal, telekomünikasyon ve OEM pazarındaki güçleriyle birleşen yaygınlığı, yazılımı Sun'ın portföy ihtiyaçları açısından önemli kılıyor. MySQL sayesinde Sun mevcut müşteri ilişkilerini derinleştirirken açık kaynak veritabanlarının kullanım kolaylığından ve esnekliğinden yararlanmayı amaçlayan firmalara yeni fırsatlar sunacak. MySQL'den sağlanacak veritabanı, OpenSolaris and GlassFish ile birlikte Sun'ın Java platformu ve NetBeans topluluğuyla birlikte uygulamalarını internete aktaran çok geniş bir müşteri kitlesi için güçlü bir internet uygulamaları sahası yaratacak.

Sun Microsystems, tüm MySQL stoklarının devri için yaklaşık 800 milyon dolar nakit ödemeyi ve yaklaşık 200 milyon doları opsiyon olarak taahhüt ediyor. Devir işleminin 2008 mali yılının 3. çeyreğinin sonlarında veya 4. çeyreğinin başlarında tamamlanması bekleniyor. İşlemlerin tamamlanması ile birlikte MySQL yazılımı, Sun yazılımlarına entegre edilecek. Satış ve pazarlama organizasyonları ile MySQL CEO'su Marten Mickos, Sun'ın lider yönetim takımına katılacak. Geçiş döneminde her iki şirketin temsilcilerinden oluşan ortak bir ekip teknik, ürün ve kültürel birlikteliğin sağlanması için çalışacak.

İdeal uyumlu ikili

Sun Microsystems CEO'su Jonathan Schwartz, MySQL'in satın alınmasının, Sun'ın küresel internet ekonomisindeki merkezi konumunu bir kez daha kanıtladığını söylüyor.

Sun'ın genel büyüme stratejisini destekleyen Schwartz, MySQL satın almasını yorumlarken, bu girişimde, internet medya devlerinden dünyanın en büyük geleneksel kuruluşlarına kadar, hızlı büyümek ve etkinlik kazanmak isteyen kuruluşların teknoloji yatırımlarını artırma eğilimlerinin de bir etkisi olduğu kanısında.

MySQL Başkan Yardımcısı Kaj Arnö, Sun ile birlikte iş dünyasında daha etkin olacaklarını söyledi

"Kurumların MySQL'e bakış açısı değişti"

Geçtiğimiz ay uzun yıllardır MySQL'de görev yapan MySQL Başkan Yardımcısı Kaj Arnö ülkemizdeydi. MySQL camiasının yakından tanıdığı Arnö, MySQL'in guruları arasında yer alıyor. Arnö ile MySQL'in vizyonu, gelecek planları ve Sun entegrasyonundan sonraki yapılanması hakkında sohbet ettik.

MySQL'in Sun ile birlikte kurumsal pazarda daha etkin olacağına dikkate çeken Kaj Arnö dergimize önemli açıklamalarda bulundu.

MySQL'in Sun Microsystems tarafından satın alınmadan önceki durumunu ve sonrasını değerlendirir misiniz?

Ben MySQL'e 2001 yılında katıldım. Sun Microsystems satın almasına kadar büyük oranlarda büyüme gördük. Aynı zamanda MySQL bu dönemde çok olgunlaştı. Satın almadan önce 400 kişiydik ve borsada halka açılmayı planlıyorduk. Şimdi ise borsada yer alan bir firmanın parçası olduk. Satın almaya hem MySQL açısından hem, Sun açısından hem de kullanıcı açısından farklı şekilde bakabiliriz. MySQL açısından, Sun Microsystems'ın anlayışı, bize verdiği önem ve yaklaşımından çok memnunuz. Sun, bizden bir çok şey öğreniyor. Böyle büyük bir firmanın bizden bir şeyler öğreniyor olması bizi çok mutlu ediyor. Sun'ın bakış açısından ise MySQL'in Sun safında yer alması, Sun'a çok büyük şeyler katıyor. MySQL'i Solaris için optimize ediyoruz. Sparc Station'larda MySQL'in hızlı çalışmasını sağlıyoruz. Bu teknik açıdan Sun'a büyük avantajlar sağlıyor. Aynı zamanda iş açısından da Sun'a büyük artılar sağladık. Bütün MySQL kullanıcıları potansiyel Sun müşterileri haline geldiler. Aynı zamanda büyük Sun müşterileri de bundan sonra MySQL'e daha sıcak bakacaklar. Çoğu kurumsal şirket MySQL'i kullanıyor ama üst düzey yöneticiler bundan haberdar değiller. Açık kaynak kodlu yazılımlarda genelde firmalar bunu ilk önce kuruyorlar, deniyorlar, faydasını görünce kritik uygulamalarda kullanmaya başlıyorlar, çok sonra da üst düzey yönetiminin haberi oluyor. MySQL'in Sun tarafından satın alınmasıyla bu sürecin hızlanacağına inanıyorum. Kurumsal müşteriler MySQL'e bundan sonra daha sıcak bakacaklar.

Satın almaya beraber MySQL geliştirmesi nasıl olacak?

MySQL'in geliştirmesi hala aynı organizasyon yapısı tarafından gerçekleştiriliyor. Geliştirme konusunda Sun'ın bizden daha olgun olduğu alanlar var. Sun'ın bu know-how'ını bizim yazılım geliştirme pratiğine aktartmayı hedefliyoruz. Sun sayesinde geliştirme sürecimiz daha olgunlaşacak ve bu sayede daha kısa sürede projelerimizi tamamlayacağız. MySQL'in yazılım geliştirme sürecine Sun'ın deneyimi eklenecek. Bu da daha iyi ürünlerin ortaya çıkmasına imkan verecek.

Gelirlerinizi hangi kalemlerden elde

ediyorsunuz? Bize gelir modelleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Gelirlerimizin bir kısmı lisanslardan geliyor. Açık kaynak kodlu bir yazılım olduğumuz için normalde lisanlarımız ücretsiz. Ama siz MySQL kullanarak bir yazılım geliştiriyorsanız, MySQL'i yazılımınızla birlikte dağıtıyorsanız ve yazılımınız ücretli ise lisans ücreti ödemeniz gerekiyor. Diğer taraftan yazılımınız ücretsiz ve GPL lisanslıysa, MySQL'i lisans ücreti ödemeden de dağıtabiliyorsunuz. Ama çoğu yazılım üreticisi yazılımlarından ücret aldıkları için bize de ücret ödüyorlar. Diğer büyük gelir kalemimiz ise abonelikler. Abonelikle kullanıcılar bir senelik MySQL Enterprise sürümüne sahip olabiliyorlar. Bu sayede en son versiyonlara ulaşabiliyorlar. Aynı zamanda MySQL Enterprise Monitor'ü de kullanabiliyorlar. Diğer önemli bir gelir alanımız ise teknik destek. Online olarak kullanıcılarımıza destek veriyoruz. Bundan ciddi anlamda bir gelir elde ediyoruz. 100 kişilik bir teknik destek ekibimiz var. Ve bu insanlar ABD, Avrupa ve Asya'ya yayılmış durumdalar. Kullanıcılarımız hızlı ve güvenilir bir şekilde online destek alabiliyorlar.

Sun satın alması gelirlerinizi nasıl etkileyecek?

Daha önce bahsettiğim gibi Sun satın almasıyla birlikte yeni pazarlara ulaşabileceğiz. Şimdi Sun'ın kredibilitesiyle kurumsal pazarda daha etkin olacağımızı düşünüyorum. Son birkaç yıl içinde genel olarak her sene iki kat büyüdük. Çok hızlı bir büyüme gösteriyoruz. Bu büyüme Sun'la birlikte daha da artacak.

MySQL'in pazar payı nedir?

Bu pazar payını nasıl değerlendirdiğinize göre değişir. Eğer gelir olarak bakarsanız MySQL rakiplerinin çok gerisinde. Ama eğer bilinirlik ve kullanıcı sayısı olarak bakarsanız birinci sırada bulunuyoruz.

MySQL'in daha alt segmentte yaygın olarak kullanıldığını görüyoruz. Büyük ölçekli veritabanlarında MySQL'in kullanım oranı nedir?

Bir araştırmaya göre Oracle kullanıcılarının yüzde 75'i MySQL kullanıyor. En büyük 20 web sitesinin 17'sinde MySQL kullanılıyor. Telekom sektörüne bakarsanız Ericsson, Siemens, Alcatel gibi bütün büyük oyuncuların MySQL kullandığını görürsünüz. Artık firmalara "sizin veritabanınız nedir" diye bir soru sorulmuyor. Firmalar değişik ihtiyaçları için farklı veritabanları kullanıyorlar. Çok farklı ihtiyaçlar var ve her ihtiyaç için farklı veritabanı çözümleri bulunuyor.

MySQL'in rakiplerine göre avantajları nelerdir?

Bunlardan birincisi bizim açık kaynak kodlu olmamız. Açık kaynak kodlu olmamız sayesinde hem geniş bir kullanıcı camiasına sahibiz hem de toplam satın alma maliyeti diğer veritabanlarına göre çok daha düşük. MySQL yüksek güvenilirlik, yüksek performans ve kolay kullanım sunuyor. Aynı zamanda düşük sistem kaynağı ihtiyaçlarından dolayı donanım maliyetlerini de düşürüyor. Yüksek güvenilirlik sunan MySQL kolay kolay çökmüyor. Aynı zamanda sunduğumuz yüksek performansın ekolojiye de faydası var. Aynı donanımla, MySQL kullanarak daha yüksek verim alıyorsunuz. Aynı zamanda MySQL öğrenim süreci diğer rakiplerine göre çok daha kısa. MySQL kolayca kullanılabiliyor.

Grid computing hakkında ne düşünüyorsunuz? Grid çözümümüz var mı?

MySQL'de MySQL Cluster adlı bir çözüm bulunuyor. Özellikle telekom sektöründeki karmaşık uygulamalar düşünüldüğünde bu tarz çözümlere büyük ihtiyaç var. Grid computing bizim için çok önemli konulardan birisi ama henüz genel kullanıma yönelik bir çözümümüz bulunmuyor. MySQL Cluster, telekom operatörlerini, büyük web sitelerini ve bazı diğer özel ihtiyaç alanlarını adresliyor. Grid computing, çok zamanımızı alan bir konu ve dolayısıyla hazır bir çözüm sunmamız zaman alacaktır.

Kaj Arnö kimdir?

Sun Microsystems MySQL Başkan Yardımcısı Kaj Arnö, 14 yıl girişimciliğin ardından 2001 yılında MySQL ailesine katıldı. Daha sonra şirketini ikiye bölerek, şirketin MySQL eğitimine odaklanan yarısını MySQL AB'ye sattı ve Eğitimden Sorumlu Başkan Yardımcısı olarak MySQL'in eğitim bölümünü kurdu. Arnö, MySQL'de Profesyonel Hizmetlerden Sorumlu Başkan Yardımcılığı, Servislerden Sorumlu Başkan Yardımcılığı ve Mühendislikten Sorumlu Başkan Yardımcılığı gibi görevlerin ardından 2005'te şirketin Topluluk İlişkilerinden Sorumlu Başkan Yardımcılığı görevini üstlendi. MySQL AB'nin Sun tarafından satın alınmasının ardından Arnö halen MySQL'in topluluk çabalarına öncülük ediyor ve zamanının büyük bölümünü Sun ekipleriyle, müşterileriyle ve topluluklarıyla farklı kurumlarda ve coğrafyalarda toplantılar yaparak MySQL'in yaygınlaştırılmasına ayırıyor.

Sektörün virtüözlerini alkışlayalım

Türkiye'nin IT ekosistemini bir araya getiren

IT ECOncerto

etkinliğine katılarak, sektörün gelişimine katkıda bulunan tüm kuruluşlara ve iş ortaklarımıza teşekkür ederiz.

IT ECOncerto etkinliğine değer katarak ödüle layık görülen iş ortaklarımız:
Cybersoft, DDI Teknoloji, Digiform, DSS Teknoloji, ISC Consulting, Kale Yazılım, Prizma Otomasyon, SAP, Serena Bilgi Teknolojileri, Software AG, Teknosis Bilgi İşlem Hizmetleri, Tellcom

Siemens IT Çözümleri ve Hizmetleri

www.siemens.com.tr/it-solutions

SIEMENS

Telekomda dikensiz gül bahçesi arayışı!

Avrupa Politika Araştırmaları Merkezi (CEPS), TBV ve Turkcell'in katkılarıyla düzenlenen "Telekomünikasyon: Bilgi Toplumunun Kaldıracı" konferansında iletişim sektörünün açmazları tartışıldı

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Geçtiğimiz günlerde Avrupa'nın önde gelen düşünce kuruluşlarından biri olan Avrupa Politika Araştırmalar Merkezi (CEPS) ile Türkiye Bilişim Vakfı ve Turkcell'in ortak katkılarıyla İstanbul Ceylan Intercontinental Otel'de, "Telekomünikasyon: Bilgi Toplumunun Kaldıracı" adı altında, geniş katılımlı bir konferans düzenlendi. Konferansta Türkiye'nin AB yolculuğunda telekomünikasyon sektörü açısından yapması gereken ev ödevleri değerlendirildi.

Konferansın düzenleyici kuruluşlarından olan CEPS, Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı sorunlara karşı akılcı politikalar üreten, bağımsız bir siyasal araştırma enstitüsü olarak Brüksel'de faaliyet gösteriyor. Avrupa'da politika oluşturma sürecindeki tüm kesimlere bir tartışma ortamı sağlayan CEPS, aynı zamanda akademik araştırmalar yürüterek ve iş dünyasının tecrübelerini değerlendirerek, mevcut sorunlara kalıcı çözümler getirmeyi hedefliyor. 1983'te Brüksel'de kurulan CEPS'in dünyanın her yerine dağılmış lider firmalardan oluşan 120 kurumsal üyesi bulunuyor.

AB temsilcisi Olivier Pascal, konferansta yaptığı konuşmada, rekabeti önleyen konulara dikkat çekti ve temel olarak şu konulara değindi: Şehir içi telefon hizmetleri bir an önce rekabete açılmalıdır. TK'nın özerk bir kurum olması gerekirken siyasi etkilere açık olması, serbestleşme sürecinde yaşanan problemlerin başında gelmektedir. TK, karar alırken daha

şeffaf olmalı ve Rekabet Kurumu ile işbirliği yapmalıdır. Yeni işletmecilerin Türk Telekom'a ödemek zorunda oldukları arabağlantı ücretleri düşürülmeli ve Türk Telekom'un rekabeti önleyici fiyatlar belirlemesine izin verilmemelidir. Tesis paylaşımı yapılmalı ve yerel işletmecinin, yani Türk Telekom'un sahip olduğu yerel şebeke, paylaşıma açılmalıdır.

3G çıkmazda

Konferansın açılış konuşmasını yapan Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, son beş yılda ülkemizdeki GSM kullanım oranının ciddi oranda arttığını ifade etti. Yeni nesil geniş bant mobil iletişim teknolojileri konusundaysa Yıldırım'ın ifadesi açık ve net oldu:

"Öncelikle vatandaşlarımızın temel; doğu-batı, kuzey-güney arasındaki iletişimini eksiksiz sağlamadan bu tür yeni nesil teknolojilere girişmek mantıklı değildir".

Şehir içi aramaları tekelinde bulundurduğu için ve haksız rekabet koşulları sebebiyle eleştirilen Türk Telekom, VDSL 2, videophone gibi yeni teknolojilerle daha iyi hizmet sunmak için son sürat çalıştığı sinyalini verdi. Türk Telekom Genel Müdürü Dr. Paul Doany, haksız rekabet iddialarını reddederken, her geçen gün daha da çok yayılan mobil ağ karşısında sabit kablolu hatların mücadele edebilmesi için yeniliklere devam edeceğini ifade etti.

Vodafone'un kozu 3GLTE

Telsim'i 5 milyar dolarlık bir yatırımla satın alarak Türkiye GSM pazarına giren küresel oyunculardan Vodafone, Türkiye Kurumsal İletişim ve Regülasyon İşlerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Alp Sevindik'in verdiği bilgiye göre 1 milyar dolarlık altyapı yatırımı yaparak network iyileştirmesini gerçekleştirdi.

Mobil iletişimde Türkiye penetrasyonu yüzde 83,6 seviyelerinde seyir ediyor. Bu oran Avrupa ortalamasının biraz gerisinde kalıyor. Ülkemizdeki toplam GSM abone sayısı ise 63 milyon. Tek bir bireyde birden fazla GSM hattı olabildiği için gerçek penetrasyonun toplam abone sayısının yüzde 70'i oranında olduğu öngörülüyor.

Vodafone dünyada en çok 3G abonesi bulunan firma. Ağ genelinde 3.6 Mbps, baz istasyonlarında ise 7.2Mbs'lik veri aktarım hızlarına ulaşabiliyor. Firma şu an 3G'nin üst versiyonu olan 3GLTE için çalışmalara devam ediyor. Vodafone Türkiye Kurumsal İletişim ve Regülasyon İşlerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Alp Sevindik 2G teknolojisiyle bir saatte indirilen bir videonun 3GLTE ile 12 saniye'de indirilebildiğini açıkladı.

Vodafone öncelikli olarak Türkiye'deki kapsama alanlarını tamamlanması konusuna önem veriyor. Sevindik, firmanın ülkemizde nüfusu 500'ün üzerindeki tüm yerleşim alanlarını kapsamak için çalışmalarına hızla devam ettiğini ifade ediyor. Türkiye'de şu an yüzde 98,6 olan kapsama oranının bu yılsonunda 99,3'e taşınması hedefleniyor.

Çağrı sonlandırmada asimetri

Türkiye GSM pazarında Aycell ve Aria'nın ortaklığıyla kurulan ve pazarda üçüncü büyük operatör olarak yoluna devam eden Avea'nın Genel Müdürü Cüneyt Türktan, regülasyon ve Türkiye'deki rekabet konularına dikkat çekti. GSM pazarına sonradan gelen firmaların ödediği yüksek lisans ücretleri ve roaming ile ilgili sıkıntılardan dolayı Aycell ve Aria'nın birleşmek yoluna gitmek zorunda kaldığını ifade eden Türktan, "Bilançoda 5 milyar dolarlık bir lisans ücreti durumu var. Ara bağlantı ücretleri ise ancak 2003 yılında düzenlenebildi" diyor.

Pazara sonradan girmenin dezavantajlarına rağmen rekabet koşullarının yaratılması gerektiğini ifade eden Avea Genel Müdürü Cüneyt Türktan, bu noktada ev ödevlerinin eksiksiz yapılması gerektiğinin altını çiziyor. Türktan'a göre ev ödevleri içinde şunlar yer alıyor:

Mobil çağrı sonlandırma ücretlerinde gerekli düzenlemeler yapılmalı. Numara taşınırlılığının uygulanması, hakim konumdaki işletmenin şebeke içi ücretlerinin düzeltilmesi ve yüksek olan iletişim vergilerinde yeni düzenlemelerin uygulanması gerekiyor - Yüzde 60'lık vergi oranı ile şu an bu sektörde dünyanın en çok vergi ödeyen ülkesi durumundayız-.

Türktan, tesis ve kule paylaşımı ile yeni nesil teknolojilerin artık ülkemizde de kullanılmasıyla birlikte rekabetin asli unsurlarının gerçekleşebileceğini söylüyor.

Avea'nın çağrı sonlandırma ücretlerinden ötürü Turkcell'in en büyük müşterisi olduğunun altını çizen Türktan, "Asimetri uygulaması Belçika'da yüzde 58'lerde, Türkiye'de yüzde 23, serbest rekabet koşullarının sağlanabilmesi için ülkemizde daha fazla asimetri uygulanabilir" diyor.

Gelecek mobil internette

Türkiye'de çok dinamik bir pazar olduğunu söyleyerek sunumuna başlayan Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv, Türkiye'nin mobil teknolojilerde birçok ülkenin önünde olduğunu ifade ediyor. Ciliv'e göre dünyadaki internet kullanıcılarının yüzde 70'i internette mobil kullanıcı olarak geziniyor.

Ciliv özetle şunları söyledi: "Bugün küresel cep telefonu pazarının yüzde 44'ünü elinde tutan Nokia'nın bile kendisini bir internet şirketi olarak konumlandırmaya çalıştığını görüyoruz, Google, Microsoft ve Yahoo gibi firmalar mobil platformda varolma savaşı verirken, Türkiye'de hala mobil geniş bant uygulamalarının olmamasının anlamı küresel rekabette çemberin dışında kalmaktır".

"Devletin görevi, her bireye eşit kalitede hizmet sunmaktır"

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, vatandaşlar arasında teknoloji kullanımı açısından bir uçurum yaratmak istemediklerini söylüyor

Necmettin Begiter
necmettin@bilisimdergisi.net

Avrupa Politik Araştırmalar Merkezi (CEPS), Türkiye Bilişim Vakfı ve Turkcell'in öncülüğünde düzenlenen "Telekomünikasyon: Bilgi Toplumunun Kaldıracı" konferansında Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım da bir konuşma yaptı. Bakan Binali Yıldırım, telekomünikasyonun bilgi toplumu hedefine ulaşma konusunda anahtar rol oynadığını, bu hedefe ulaşılması için devlet kadar sivil toplum kuruluşlarına ve telekom sektöründeki firmalara da önemli görevler düştüğünü ve bu üç bileşenin ortak çalışması sayesinde bilgi toplumu hedefine geçişin hızlanacağını ifade etti.

Telekomünikasyon teknolojilerinin bireylerin; dolayısıyla da toplumun genel kültür düzeyini ve geleceğini belirlediğini söyleyen Yıldırım, sanal dünyanın insan hayatını kolaylaştırmada göz ardı edilemeyecek bir rolü olduğunu belirtti. Bu görevin yerine getirilmesinde tek sorumlunun devlet olmadığını vurgulayan Yıldırım, devletin sadece geleceğe değil, yerleşik teknolojilere de yatırım yapmak zorunda olduğunu ifade ederek bir an önce en üst düzey teknolojiyi talep edenlerin, mevcut gerçeklik nedeniyle devlet üzerinde oluşan baskıyı da anlamaları gerektiğini söyledi.

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, temel ses iletişiminin dahi henüz Türkiye'nin fiziki sınırları içerisinde istenen noktaya gelmediğine işaret ederek, yerleşik ve eskimeye başlayan teknolojilerin Türkiye'de halen yaygınlaşmakta olduğundan söz etti. Yıldırım, "Otomobili önce verelim, yolu sonra yaparız" düşüncesiyle hareket etmenin toplumun yararına olmayacağına işaret etti ve mevcut yolları iyileştirmeden insanları araba satın almaya yöneltmenin anlamsızlığını dile getirdi.

Beş yılda beş milyon abone

Ülkenin bilgi teknolojileri konusundaki geri kalmışlığını tamamlamak için önemli çalışmalar yapıldığından bahseden Yıldırım, son beş yılda 5 milyon aboneye genişbant erişimi sağlandığını, e-Dönüşüm projesi sayesinde eğitim alanında önemli adımlar atıldığını ifade etti. Bakan, Türkiye'de bilgisayarlaşma oranının düşüklüğünü vurguladı ve 5 yıl içerisinde neredeyse bütün ilköğretim okullarına bilgisayar sınıfları ve internet temin edildiğini, bu yıl içerisinde okullarda bilgisayarlaşmanın tamamlanacağını sözlerine ekledi.

"Geç başladık ama hızla ilerliyoruz" diyen Bakan Yıldırım, idareci ve kural koyucu konumundaki devletin ve kurumlarının sektördeki gelişmelere göre konuyla ilgili düzenlemeleri yapmakla yükümlü olduğunu ve bu konuda mümkün olan her şeyin yapıldığını ifade etti. Yıldırım'a göre sivil toplum kuruluşları da devlete bu konuda danışmanlık yapmalı.

Telekom sektöründeki kuruluşların teknolojik açıdan sektörün geleceğini belirleyici durumda olduğunu ve iletişim teknolojilerinin kullanıcılar için mümkün olan en yüksek faydayı sağlayacak şekilde kullandırılması ve yaşam kalitesinin artırılması konusunda telekomünikasyon şirketlerine büyük görev düştüğünü ifade etti.

Ulaştırma Bakanı Yıldırım, devletin bu alanla ilgili sorumlulukları hakkında özetle şunları söyledi:

"Devletin tek görevi yeni teknolojiyi takip etmek ve mümkün olan en kısa sürede bu hizmetleri alanların ve verenlerin kullanımına sunmak değildir. Yerleşik teknolojiyi kullanan insanların da düşünülmesi gerekir".

Yıldırım, "3G altyapısı ile ilgili testler ve çalışmalar sürmektedir. Evrensel Hizmet Fonu'nun sağladığı destekle bu konuda çok hızlı bir ilerleme bekliyoruz" diyerek üçüncü nesil mobil iletişim teknolojilerinin çok uzakta olmadığını açıkladı.

BİLGİYE GÜVENLE, KOLAYCA ULAŞMANIN KEYFİNE VARIN.

IBM

Üstelik 4,194* USD'den başlayan fiyatlarla fark yaratın.

IBM'in uygun maliyetli DS3000 serisi depolama sistemleri ile aşırı yüklenen depolama altyapınızı yepyeni bir seviyeye taşıyabilir, iş yükü talebinizi en iyi şekilde karşılayabilirsiniz.

DS3000

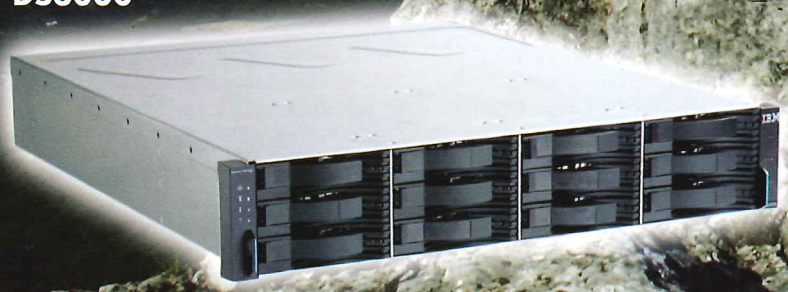

ibm.com Satış Merkezi
0212 317 11 66
ibmcom@tr.ibm.com

* DS3200: 4,512 USD+KDV (Toplam 1,5TB SATA diskli ve 2 sunucu bağlantısı için gerekli bütün ek donanımı ile 172621E fiyatıdır.)
DS3300: 4,194 USD+KDV (Toplam 1,5TB SATA diskli ve 2 sunucu bağlantısı için gerekli bütün ek donanımı ile 172631E fiyatıdır.)
DS3400: 6,892 USD+KDV (Toplam 1,5TB SATA diskli ve 2 sunucu bağlantısı için gerekli bütün ek donanımı ile 172641E fiyatıdır.)

INDEX
'Türkiye'nin Bilişim Kaynağı'

"Rekabet şartları eşit oldukça, Turkcell kazanır"

Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv, rekabet açısından Vodafone'dan çekinmediklerini, 3G'ye ise hazır olduklarını açıkladı

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Son birkaç senedir Türkiye GSM pazarında çok büyük bir rekabet yaşanıyor. Vodafone'un Türk telekom pazarında faal olmasıyla bu rekabet daha da kızıştı. Önümüzdeki aylarda numara taşınabilirliğinin devreye girmesiyle birlikte rekabet bir başka boyuta taşınacak. Turkcell Genel Müdürü Süreyya Ciliv ile, şirketin rekabet arenasındaki konumunu konuştuk.

Rekabetten çekinmediklerini belirten Ciliv, 3G, numara taşınabilirliği ve Vodafone hakkında önemli açıklamalarda bulundu.

Yakında numara taşınabilirliğinin devreye girmesi planlanıyor. Turkcell olarak numara taşınabilirliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Numara taşınabilirliği adil ve doğru olarak müşterinin menfaatini korur ve tabii ki müşteriyi aldatma gibi oyunlara yer vermeyecek şekilde dikkatlice düzenlenirse, Turkcell bundan kazanan operatör olarak çıkacaktır. 1972 Nobel Ödülü'nü kazanan bir bilimadamı, "İnsanlar genellikle rasyonel hareket ederler" demiş. Turkcell de en iyi kapsama alanını ve en iyi teknolojileri en uygun fiyatla sunan bir şirket. O yüzden en iyi alternatifi biz sunacağımız için hiç kimseden çekinmiyoruz.

Turkcell bölgesel oyuncu olma yönünde ne tür faaliyetlerde bulunuyor? Turkcell'in bölgedeki performansını değerlendirir misiniz?

Şu anda Türkiye dahil yedi ülkedeyiz. Aslan gibi Türk mühendisleri yurtdışına gitmişler, o ülkelerin en gelişmiş iletişim altyapısını kurmuş-

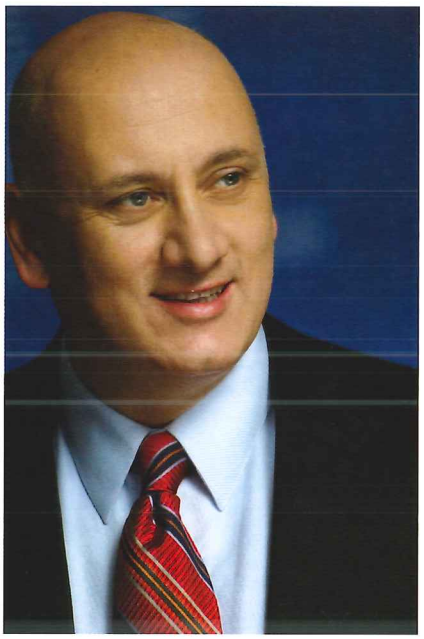

lar. İnanın Ukrayna'daki şirketimize gittiğimde oradaki teknik arkadaşlarla tanıştığımda gözlerim yaşarır gibi oldu. Genç mühendisler vatanlarından ayrı kalmak cefasına razı olmuşlar ve destan yazmışlar. Ukrayna'da her şey sıfırdan başladı ve şu anda Ukrayna'nın en hızlı büyüyen operatörüyüz. Yüzde 17 pazar payına sahibiz. Buna benzer başka ülkeler için de genişleme planlarımız var. Bunları da değerlendiriyoruz. Sonuçlandıkça duyuracağız.

Vodafone'un pazara girmesiyle GSM pazarında dengeler değişti mi? Turkcell olarak Vodafone'u nasıl değerlendiriyorsunuz?

Vodafone dünyanın en büyük mobil iletişim firması. Turkcell, 45 ülkede faaliyet gösteren dünyanın en büyük mobil iletişim firması ile rekabet ediyor. Onların bu büyüklülüğün getirdiği inanılmaz rekabet avantajları var. Bazen mesela çeşitli telefonları daha ucuza alabiliyorlar. Fakat biz işimize bakıyoruz, kendimize güveniyoruz. Başarılı bir 2007 yılını geride bıraktık. 2008'de de başarımız devam ediyor. Yeter ki piyasadaki rekabet şartları eşit olsun. Tam rekabet ortamı sağlandıkça Turkcell de kazanmaya devam edecektir.

3G ihalesinin iptali konusunda ne düşünüyorsunuz? 3G konusunda geç kaldığımız ortada ama daha da geç kalırsak, 3G'den 4G'e geçiş olur mu?

Bütün bu işe aklı yatan kişiler bir araya gelmeli ve bu teknolojilerin bir an önce Türkiye'ye gelmesi için yetkililerimizi bilgilendirmeliyiz. Biz maalesef mobil geniş bant teknolojisinin faydalarını Türkiye'ye doğru şekilde anlatamadık. 3G, sadece görüntülü konuşma gibi bir lüks olarak gözüktü. Türk insanı her yerde her zaman internete hızlı olarak ulaşabilmeli. Dünya hızlı bir şekilde mobil internete doğru yol alıyor. Google, Nokia gibi devler bu alana yatırım yapıyor. Mobil geniş bant gelince hem internetin hızı artacak hem de fiyatlar çok büyük oranda düşecek.

Mobil dünya ve Türkiye'nin mobil dünyadaki geleceği hakkında okuyucularımıza ne mesaj vermek istersiniz?

Dünyadaki halka açık 30 bin 500 teknoloji şirketi arasında Turkcell, 83'üncülükten 25'inciliğe yükseldi. Listede Microsoft 23. sırada. Cisco ve HP gibi firmalar Turkcell'in gerisinde kaldı. Biz Türkiye'nin Turkcell'iyiz diye düşünüyoruz. En iyi teknolojileri en iyi fiyatlarla sunuyoruz. Kendimize güvenmemiz şart, yeni teknolojileri kucaklamamız lazım. Başarı tamamen bir ekosistem meselesidir. Teknoloji ekosisteminde devletin olduğu kadar Turkcell'in ve diğer teknoloji firmalarının da çok önemli yeri var.

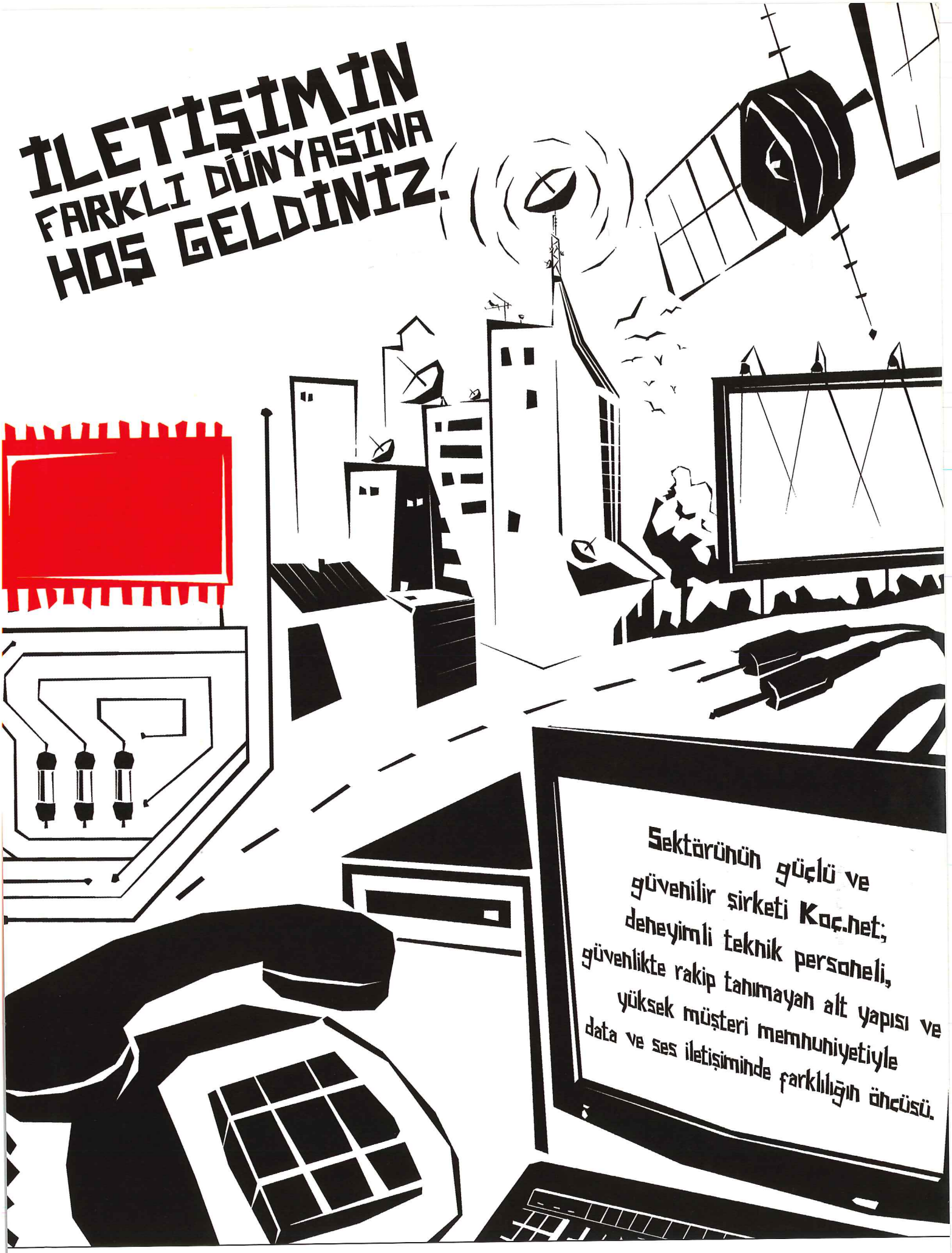

iletişimin gücü

Koç.net

www.koc.net | (0216) 556 10 10

Apple'da değişim rüzgarları

Koç şirketler grubu bünyesindeki Bilkom, Apple ile iPod ve Mac tarafında bu yıl yüzde 40 büyüme hedefliyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Amerika kökenli teknoloji firması Apple, geliştirdiği konsept teknolojiler ile son kullanıcıların ilgisini çekerken, ülkemizde de bilinirliğini her geçen gün artırıyor. Bundan birkaç sene öncesine kadar Mac'ler Windows tabanlı PC kullanıcılarının alışık olmadığı, Mac OS işletim sistemi ve Motorola işlemcileri üzerinde çalışıyordu. Apple'ın Intel işlemcilerini kullanmaya başlamasıyla birlikte Macintosh bilgisayarlar, hem Mac OS, hem de diğer bilgisayar kullanıcılarının aşina olduğu Windows işletim sistemlerini aynı ortamda çalıştırmaya başladı.

IDC'nin yayınladığı bir rapora göre bu değişimden sonra Intel tabanlı Mac'lerin 2007 yılında pazardaki payı yüzde 37 oranında arttı. Küresel pazar bağlamında Apple'ın 2006'da yüzde 2,4 olan büyüme oranı, 2007 yılında yüzde 2,9'a yükseldi. Rapora göre Mac küreselde yüzde 10'luk bir pazar payına sahipken Amerika pazarında ise yüzde 21 gibi önemli bir payı bulunuyor.

Türkiye'ye baktığımızda firmanın yerel organizasyonu olan Bilkom, Apple'ın ülkemizdeki bilinirliğini artıracak çalışmalar yaparak, Türk kullanıcılarının nabzını yoklarken, farklı kanal ve pazarlama stratejileriyle yoluna devam ediyor. Özellikle fiyatlar tarafında Apple ürünlerinin Avrupa satış fiyatlarıyla Türkiye satış fiyatları artık paralellik göstermeye başladı.

Ülkemizde bu tür ürünlerin üzerine koyulan birtakım masraf ve ek yüklere rağmen fiyat politikasında Avrupa standardını yakaladıklarını ifade eden Apple Türkiye Genel Müdürü Cömert Varlık, son dönemde düzenlenen kampanya ve promosyon çalışmalarıyla son kullanıcı ve kanala büyük bir yatırım yaptıklarını söylüyor.

Adım adım yayılma stratejisi

Bilkom'un üç tür satış kanalı var. Bunlardan ilki sadece Apple ürünleri satan mağazalar; 2006'da altı olan mağaza sayısı, 2007 sonunda 11'e çıktı ve şu an 13 mağaza, Apple kullanıcılarına hizmet veriyor. Sene sonunda ise mağaza sayısının 20'ye çıkması hedefleniyor. Daha önce sırf İstanbul merkezli altı mağaza varken şu an İstanbul'un dışında Ankara ve Bursa'da da mağazalar bulunuyor. Fakat İzmir, Adana, Antep, Samsun Denizli ve Antalya gibi şehirlerde henüz Apple mağazaları yok.

Apple Türkiye Genel Müdürü Cömert Varlık sözlerine şöyle devam ediyor:

"Bir diğer satış kanalı ise perakendecilerdir. Türkiye'nin perakende kanalı oldukça ilgi çekiyor. Hem MediaMarkt ve Electroworld gibi yabancı yatırımcılar, hem de Teknosa, Bimeks ve Vatan gibi yerli mağaza zincirleri ciddi ölçüde yatırımlar yaptılar. 2003'den itibaren iPod'lar ile perakende kanalına girmeye başladık. Daha öncesinde Bilkom'un perakendede bir varlığı yoktu. Yaygınlığı sağlamak için kurumsal tarafta geniş kitlelere hitap etmeniz gerekir. Perakendeye girdiğinizde yaygınlık ve görünürlük artıyor".

Bilkom'un diğer satış kanalı da sistem entegratörlerinden oluşuyor. Varlık konuyla ilgili şunları söyledi:

"Türkiye çapında yayılmış 60 farklı iş ortağımız var. Bu iş ortakları cephesinde bir yenilenme süreci yaşıyoruz. Bilkom 2002'den önce Komili grubundaydı. 2002 itibarıyla Koç grubuna dahil oldu. Koç grubuna gelindiğinden itibaren satışların 11 kat arttığını görüyoruz. Geçen sene büyüme rakamlarına bakılırsa iPod ve CPU tarafında yüzde 40 büyüme gerçekleşmiş. Organizasyonumuz ise daha verimli bir yapıya büründü ve küçüldü. 2006'da 44 kişilik bir organizasyon varken şu an 33 kişi ile çalışıyoruz. Şu anki yapımız daha çok pazarlama ve satış odaklı gelişiyor. Daha önceden Adobe dağıtıcılığımız da vardı. 2007'de verdiğimiz bir karar ile Adobe dağıtıcılığından çıktık. Şu an sadece Apple odaklıyız ve bu şekilde de gidecek".

Apple Türkiye Genel Müdürü Cömert Varlık, sadece Apple ürünleri satan mağaza adedini 20'ye çıkarmayı planladıklarını açıkladı.

Geçtiğimiz günlerde Vodafone'un Apple ile imzaladığı 70 ülkeyi kapsayan sözleşme, Türkiye'deki iPhone bilmecesini de bir sonuca bağladı. iPhone daha önce sadece Amerika, İngiltere ve Fransa'da kullanılıyordu.

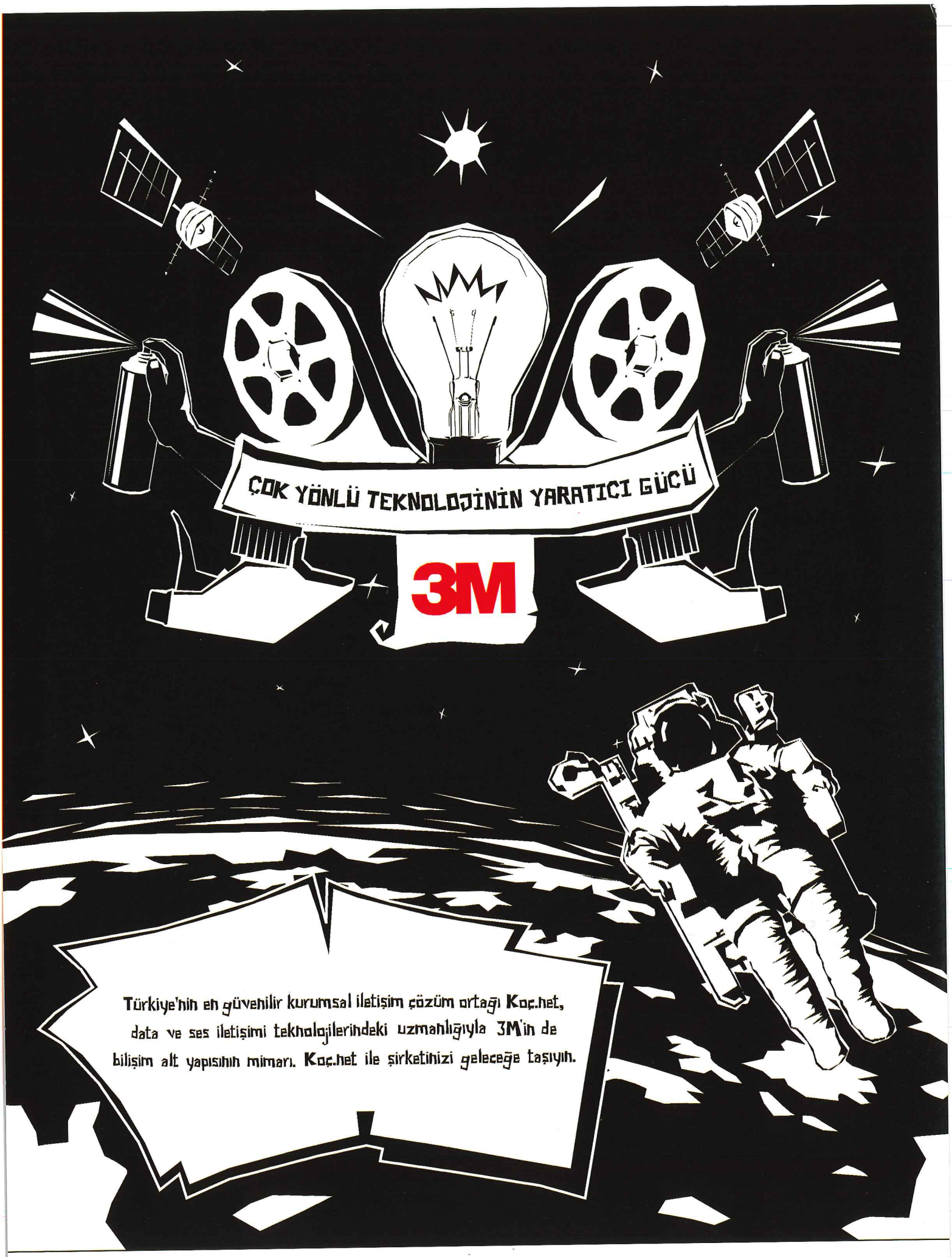

iletişimin gücü

Koç.net

www.koc.net | (0216) 556 10 10

Çankaya'nın BT altyapısı yenilendi

CumhurNet portalı ile araştırmacılar çok yakında Cumhurbaşkanlığı Arşivi'ne web'den ulaşabilecekler

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Türkiye Cumhuriyeti devletinin zirvesini temsil eden Çankaya Köşkü, sessiz sedasız bir dönüşüm yaşıyor. TBMM'de Cumhurbaşkanlığının 2008 bütçesi görüşülürken Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa İsen, Çankaya'da üretimden kalkmış telefonların kullanıldığını, bilgisayar ve internet teknolojisinin çok eski olduğunu ortaya koymuştu. İsen, 1993'te kurulan telefon santralini yenilenmediğini, mevcut kablolama altyapısının ise günümüz sistemlerinin gerektirdiği yüksek hızları desteklemediği gibi yeni teknolojilerin uygulanabilirliğini engellediğini bildirmişti.

11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, 2008 yılı bütçesinden 55 milyon 561 bin YTL alan, teknolojiye çok uzak kalmış Köşk'te "kağıtsız ortama geçilmesi emri" verdi. Bu emir üzerine özellikle iletişim altyapısı bakımından diğer kamu kurumlarından oldukça geride olan Köşk'te teknolojik anlamda dönüşümü sağlayacak hummalı bir çalışma başladı.

Bu amaçla kullanılmakta olan eski teknolojiyle yazılmış 55 kurumsal yazılım, ilişkisel veri tabanı anlayışıyla analiz ve tasarımdan geçiriliyor. 2009 sonuna kadar e-imza destekli evrak otomasyonuna geçiş için personel ve kanun kararlar yazılımları öncelikle tamamlanacak, sonrasında ise diğer tüm yazılımlar bu merkezin etrafında çalışacak şekilde kodlanacak.

Kurumlarda personele özel internet sayfası (intraweb), kurum içi faaliyetlerin duyurulduğu, ilanların verildiği, günlük faaliyetlerin aktarıldığı, telefon rehberi ve kurum hakkında basında çıkan haberlerin yayınladığı çok önemli bir bilgilendirme aracı. Bu olmazsa gereksiz yazışmalar olurken kurumsal farkındalık zayıflar. Çankaya'da 438 dönümlük yerleşkeye dağılmış birimler, renkli çıktı için sadece Elektronik ve Bilgi Sistemleri Başkanlığı'ndaki (EBİS) lazer yazıcıları kullanıyor, bu da işlerin aksayıp gecikmesine neden oluyordu. 2008 başında yazıcı parkı bütünüyle yenilenirken iş performansında ciddi artışlar sağlandı.

Cumhurbaşkanlığı EBİS Başkanı Ömer Arıkan, Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün şimdi daha çağdaş bir altyapıya sahip olduğunu söylüyor.

EBİS Başkanı Ömer Arıkan, son 10 yıldır ihmal edilen cumhurbaşkanlığı elektronik ve bilgi sistemi altyapısının değiştirildiğini, Köşk'ün e-imza ve kağıtsız ortama geçtiğinde, birlikte çalışma ve bilgi değişiminde bir öncü olarak, diğer kurumları da motive edeceğini söyledi. Arıkan "Öncelikli hedefimiz, Köşk'ün, yazılım, donanım ve elektronik altyapısını bitirmek, sonrasında ise diğer kurumlarla teknoloji anlamında birlikte çalışmayı sağlamak" diyor.

Daha önce Köşk'te CRT (tüplü) ekranlı, toplama metoduyla bir araya getirilmiş PC ve Macintosh bilgisayar kullanılıyordu. Toplama bilgisayarlarda yeni teknoloji yazılımlar çalışmıyor ve sık sık arıza çıkıyordu. Sunucu sistemler ise düşük kapasiteleri nedeniyle sık sık arızalanıyordu. Söz konusu sunucular birçok kişinin evinde olan bilgisayarlardan bile kötü durumdaydı.

Çankaya'daki teknolojik değişim hamlesiyle birlikte alınan markalı ve LCD ekranlı bilgisayarlar prestij noktalarına konuldu. Diğer bilgisayarlardan halen kullanılabilecek durumda olanlar göz önünde olmayan birimlere kaydırıldı. Alınan renkli yazıcılar tüm birimlere dağıtılırken özellikle gece geç saatlere kadar çalışan, Özel Kalem, Protokol, Kanun Kararlar gibi yerlerdeki, yazıcı, faks ve tarayıcılar yedekli çalışabilir hale getirildi.

Omnis Veri Aktarım Aracı

Değişim sürecinde Macintosh sistemlerin ürettiği çok sayıda belgeyi yeni sitemde kullanılır halde tutmak ve bunları seri bir şekilde Ofis dokümanları biçimine çevirmek ihtiyacı doğdu. Microsoft ile ortaklaşa geliştirilen bir yazılımla, bir klasör içindeki binlerce Macintosh belgesi tek tıklamayla Office 2003 ve Office 2007 belge formatına çevrildi.

Sadece ABD Hava Kuvvetleri'nde kullanıldığı bilinen ve 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal döneminde köşke getirilen Omnis Veritabanı üzerinde elliye yakın uygulamanın verileri bulunuyordu. Omnis Veritabanı gelişen teknolojiye uyum sağlayamazken diğer ilişkisel veritabanlarıyla bilgi paylaşımı ve değişiminde

yetersiz kalıyordu. Tamamen kurum personelince geliştirilen "Omnis Veri Aktarım Aracı" ile hem Türkçe karakter problemleri giderildi, hem de hızlı bir şekilde diğer veritabanlarına aktarım gerçekleştirildi.

Yeni internet sayfası

Bu arada Cumhurbaşkanlığı internet sayfası da (www.cumhurbaskanligi.gov.tr) yeniden tasarlandı. Fotoğraf ve videolar daha çok kullanılarak görsellik etkisi artırıldı. Yeni dönemde Bilgi Üniversitesi ile birlikte çalışılıp profesyonel destek alındı.

Eski internet sayfasının, günlük yaklaşık 200 bin ziyaretçisi olduğu düşünüldüğünde, yeni tasarım ve görsel içerik sayesinde bu ziyaretin bir milyon kişiye ulaşacağı tahmin ediliyor.

Yeni internet sayfasında köşkte çok fazla ziyaret talebi alan "Atatürk Müze Köşkü", sanal tur teknolojisiyle üç boyutlu olarak gezilebilecek. Bu sanal gezi sırasında izleyiciler, Atatürk'ün sevdiği taş plakları dinleyebilecek. Köşkte bulunan tablolar, halılar ve diğer hediye eşyalar da yeni sayfa üzerinden görülebilecek.

CumhurNet portalı tamam

Dört aydır yayında olan CumhurNet portalı önümüzdeki günlerde aktif hale getirilip kullanıma açılacak. Portal aracılığıyla, kurumda verilen eğitimlerin videoları yayınlanacak, dokümanlar ise tüm kullanıcılara anında ulaştırılacak.

Haber ajanslarının anlık haber akışı sistem üzerinden izlenirken daha önce fotokopilerle çoğaltılarak dağıtılan günlük basın bültenleri ve günlük hava durumu bilgilerinin CumhurNet portalı üzerinden verilmesiyle ciddi tasarruflar sağlanacak.

Dijital albüm ve arşiv

Daha önce cumhurbaşkanı ve eşinin etkinlikleri ile konuk devlet başkanları ve yurt dışı gezileri büyük fotoğraflar şeklinde basılıp bekleme salonları ve giriş kapılarına asılıyordu. Oysa şimdilerde özellikle 5 No'lu kapı ve bekleme salonlarında ziyaretçileri, büyük LCD ekranlarda mesaj veren fotoğraflardan seçilmiş slayt gösterisi şeklinde dijital albümler karşılıyor. Bu arada Cumhuriyet tarihimizin kayıt altına alınması açısından önem taşıyan Cumhurbaşkanlarına ait bir video arşivi için gerekli sistemin kurulması çalışmaları devam ediyor.

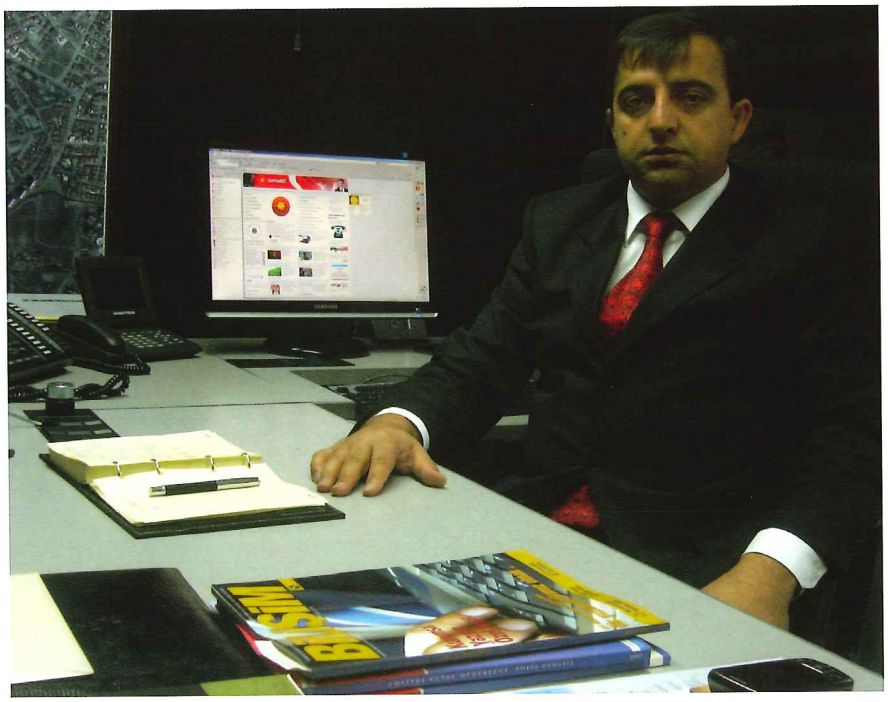

Cumhurbaşkanlığı EBİS Başkanı Arıkan, Köşk'ün e-imza kullanımına ve kağıtsız ortama geçerek teknoloji açısından diğer kurumlara öncülük edeceğini söyledi.

Arşiv kayıtlarının gizliliğinin yüksek olması nedeniyle, ofis tarama hizmeti satın alınmadan bir milyona yakın evrak, kurum personeli tarafından taranıp indekslendi. Cumhurbaşkanlarının dönemleri ayrı ayrı tasniflenirken Osmanlıca dokümanlar günümüz Türkçesine çevrildi. Çok yakında araştırmacılara internet üzerinden arşive ulaşma olanağı sağlanacak.

IP destekli telefon santrali

Atatürk Müze Köşk, Pembe Köşk, Camlı Köşk, Devlet Denetleme Kurulu Binası, Başyaverlik Binası ve resepsiyon salonları ile lojmanlardan oluşan Çankaya Köşkü'nün santralleri, 14 yıl öncesinin teknolojisiyle yapılmış.

Çankaya, 500 ila 3 bin kişi aralığında davetlinin katıldığı etkinliklere ev sahipliği yaparken bu yoğunluğa dayanamayan tarihi santral, sık sık arızalanmaya başladı. Hatta Cumhurbaşkanı Gül'ün, devlet başkanlarıyla görüşmeleri bile kesildi. Üç gün gibi rekor sayılabilecek bir sürede, eski santralin yerini yeni santral alırken, 1.000 kadar abone bir gecede kesinti olmaksızın yeni sisteme aktarıldı.

Yeni santralin IP özellikleri kullanılarak İstanbul'daki Huber köşkü Çankaya'nın dahili bir telefonu haline getirilip ücretsiz görüşme olanağı sağlamasıyla faturalarda ciddi bir düşüş oldu. Santralle takılan FCT cihazı üzerine GSM şirketlerinin sim kartları yerleştirilerek Turkcell yönüne aramalar Turkcell hatlardan, AVEA yönüne aramalar ise AVEA hatlardan yapılarak çok ciddi tasarruf sağlandı.

Bu arada Köşk'e, tabii afetler ve kriz durumlarında kullanılmak üzere uydu telefon sitemi kuruldu. Bu sistemin yurt dışı gezilerinde de kullanılabilmesi için mobil ekipmanlar alındı. Öte yandan birçok ülke başkanının kullandığı "Tele Presence" sistemi Çankaya'ya da kurulacak.

Güvenlik artıyor...

Değişim kapsamında Cumhurbaşkanlığının Ankara ve İstanbul'daki yerleşkelerinin güvenlik sistemleri de günümüz koşulları ve teknolojisine uygun bir yapıya kavuşturulacak.

Kablolama ve iletişim cihazları tamamen yenilenip kartlı geçiş sistemleri kurulacak, yıllara yenik düşen kamera sistemi de değiştirilecek. İstanbul'da, İngiltere Büyük Elçiliğine yapılan bombalı saldırıda, bomba yüklü kamyonu kapıda durduran ve içeride çalışan 150 kişinin hayatta kalmasını sağlayan yolkesiciler, nizamiye girişlerine yerleştirilecek.

Özellikle toplu resepsiyonlarda güvenlik seviyesi artırılacak. Bu amaçla 17 firma davet edilerek yapılan ihale, sonuçlanmak üzere.

Sanallaştırmaya Sun ve Intel dopingi

Solaris 10 ve Intel Xeon tabanlı x86 sunucularla büyük ölçekteki kurumları hedefleyen Sun, ilk üçe girmek için ödevine sıkı çalışıyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Geçtiğimiz sene stratejik ortaklıklarını açıklayan Sun ve Intel, bundan böyle sunucu pazarında birlikte çalışarak yeni ürünler ortaya çıkaracaklarını duyurmuşlardı. Yıllık 2 milyar dolar ar-ge yatırımı ve 13 milyar dolar cirosu bulunan Sun Microsystems'ın bu yöndeki ilk atağı, Intel'in iki ve dört çekirdekli yeni Xeon işlemci mimarisini kullandığı yeni sunucular oldu. x64 mimarisi üzerine entegre edilmiş Sun Fire serisi sunucular, Solaris 10 platformunun da katkısıyla çoklu işletim sistemi desteği ve yüksek seviyede sanallaştırma özellikleriyle büyük ve dev ölçekli kurumlara yeni bir seçenek sunuyor. Avrupa ve Amerika'dan gelen Sun ve Intel yetkililerinin katılımıyla İstanbul'da gerçekleşen etkinlikte firmanın, Intel Xeon işlemci mimarisi ile geliştirmiş olduğu yeni sunucularla pazardan beklentileri dile getirildi.

Sun Microsystems'ın x64 ürünlerinden sorumlu yöneticilerinden olan Sascha Hake, Solaris 10 ve Intel'in katma değerini anlattığı sunumunda bazı araştırma verilerinden söz etti. Hake'ye göre IDC'in yaptığı araştırmalar, x86 sunucu pazarında cirosal anlamda, 2003 yılında 15'inci sırada olan Sun'ın 2004'de 9'uncu sıraya ve 2007 yılının son çeyreğinde ise 5'inci sıraya yükseldiğini gösteriyor. Önümüzdeki yıllarda Sun, x86 pazarında ilk üçe girmeyi hedefliyor. Sunucu pazarının işlemci tarafındaki baskın oyuncusu Intel'in, Sun'ı hedeflerine birkaç adım daha yaklaştırırken, AMD tarafında ise Sun'ın nasıl bir yol izleyeceği kafalarda soru işaretleri oluşturuyor. Sun yetkilileri, AMD ile olan birlikteliğinin devam edeceğini sıkça vurguluyor.

Intel sunucu pazarında açık ara önde

IDC'nin 2007 son çeyrek raporuna göre sunucular işlemci bazında irdelendiğinde Intel yüzde 79 ile pazarda lider iken yüzde 13,5 ile AMD'nin ikinci sırada yer aldığını ifade eden Sun Microsystems x64 Ürünlerinden Sorumlu Müdür Sascha Hake, küreselde x86 sunucuların yüzde 60'ından fazlasının büyük ölçekli kurumlarda kullanıldığına dikkat çekiyor. Sun'ın tasarladığı Intel Xeon tabanlı yeni x86 sunucuların şimdiden Symantec, Ericsson, Nokia, Agfa, Bell, Alcatel-Lucent, Xerox Georgia Tech ve RMIT Universitesi gibi büyük kurumlar tarafından sipariş edildiğinin altını çizen Hake, yüksek seviyede sanallaştırma imkanı sunan bu donanımların Sun'ın göz bebeği olan işletim sistemi Solaris 10 ile uyumuna değiniyor.

Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde Intel tabanlı kurumsal, web ve yüksek başarımlı sunucular (HPC-High Performance Computing) tarafındaki yeni ürünlerini ortaya çıkarmaya devam edeceklerini söyleyen Sacha Hake, yazılım tarafındaki yeniliklerin, günümüzün veri merkezleri ve geliştiricilerin istemci sistemlerinin problemlerini çözecek yegane araç olduğunu söylüyor.

Sun Microsystems, x64 Ürünlerinden Sorumlu Müdür Sascha Hake, Solaris 10 ve Intel'in katma değeri ile büyük ölçekli kurumlara yüksek seviyede sanallaştırma imkanının verildiğini anlatıyor.

Kendini iyileştiren işletim sistemi

Solaris 10'un uygulama tarafında oldukça zengin olduğuna değinen Hake, Solaris 10'un x86 tarafında 3 bin 617 uygulamayı desteklerken diğer tüm sunucularla birlikte toplamda 6 bin 502 uygulamayı desteklediğini söylüyor. Solaris 10 Dynamic Tracing (DTrace), Predictive Self-Healing, ZFS gibi birtakım yeni özelliklere sahip.

Dynamic Tracing (DTrace) geliştiricilerin sistematik problemleri kolayca çözmesini sağlayan bir izleme framework'üne sahip. ZFS ise kolayca yönetimi sağlayan bir çeşit dosyalama sistemi, sistem kullanıcılara bütünlük ve ölçeklenebilirlik sağlıyor.

Türk yazılımcıya destek

Yazılım Ortakları Programı'ndan Türkiye'de şu ana kadar 52 firma yararlandı

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Ertem, "Özellikle eğitime yaptığımız ciddi yatırımları yazılımla destekleyip Türkiye'ye ivme kazandıracağımızı düşünüyoruz" dedi.

Kuruluşunun 40. yılını kutlayan Intel, Türkiye'de 10 yıldır faaliyette. Şubattan beri şirketin Türkiye genel müdürlük görevini üstlenen Çiğdem Ertem, "Intel'in insanlığı geleceğe taşıma vizyonu var" diyor. Bu hedefe uygun olarak Türkiye'nin dijital dönüşümünü mümkün kılmak için çalıştıklarını söyleyen Intel Genel Müdürü Çiğdem Ertem, Casper, Datateknik ve Vestel gibi yerli firmaların markalaşma sürecinde ciddi katkıları olduğunu vurguluyor. Intel özellikle perakende sektöründe konumlanması bağlamında yerli ve yabancı firmalara ciddi bir destek veriyor.

Ertem, Türkiye'de 2003'te başlatılan öğretmen programı kapsamında 100 bin öğretmenin eğitildiğini, matematik ve fen ağırlıklı Skoool programının yerel firmaların da katkısıyla müfredata uydurularak Türkçeleştirildiğini anlatıyor.

Hedef 600 bin öğretmen

7 kıtada 50'den fazla ülkede eğitime 1 milyar doları aşkın yatırım yapan. Intel, Türkiye'de MEB'in desteğiyle 2011'e kadar 600 bin öğretmeni eğitimden geçirmeyi hedefliyor. 2005'te uygulanmaya başlanan Intel öğrenci programında ise 2011 yılı hedefi, 180 bin öğrenci.

Web 2.0 gibi yöntemlerle artık herkesin içeriğe katkı koyması düşüncesiyle geçen eylülden beri çeşitli toplantılar düzenlediklerini ve MEB bünyesinde bir ekibin bu konuda sürekli çalıştığına değinen Ertem, tüm öğretmenlerin yazılım üretimine katkı vermesi için MEB'in yazılımlar aldığını ve yakında bir eğitim hamlesi gerçekleştireceğini belirtiyor.

Türk yazılımına yatırım

Ertem, eğitim ve e-Dönüşüm alanındaki sosyal sorumluluk projelerinin yazılımla destekleneceğini söyledi. 1 Nisan'da başlayan Intel Yazılım Ortakları Programı, şirketin Avrupa, Ortadoğu ve Afrika (EMEA) bölgesinde Almanya'dan sonra ikinci ülke olarak Türkiye'de gerçekleştirilecek.

Ertem, Türk yazılım dünyasına, bu programla en yeni teknolojileri tanıtmayı ve bu teknolojilerin avantajıyla işlerini geliştirme konusunda fırsat sağlamayı hedeflediklerini söylüyor.

"Gönlümüzde yatan, Türkiye'yi yazılım ve hizmet ihracı konusunda öne çıkarmaktır. Bu programla yazılımcılarımıza destek olmayı düşünüyoruz" diyen Ertem, programın Türkiye'deki yazılım firmalarının gelişimini de beraberinde getireceğine inanıyor.

52 firma yararlandı

Şimdiye kadar 52 firmanın yararlandığı program kapsamında firmalara mühendislik ve pazarlama desteği sağlanırken, uygun yazılım projelerinin donanım ihtiyacı da yüzde 30-50 oranında karşılanıyor.

CRO (Corporate Responsibility Officer) Magazine tarafından yayınlanan En İyi 100 Kurumsal Yurttaş listesinde Intel'in bu yıl ilk sıraya yükseldiğinin altına çizen Intel Genel Müdürü Çiğdem Ertem, "Özellikle eğitim alanında yaptığımız ciddi yatırımları yazılımla da destekleyerek Türkiye'ye ivme kazandıracağımızı düşünüyoruz" diyor.

Liste, uluslararası kamuoyunda kurumsal sorumluluk alanındaki en iyi uygulamaların göstergesi olarak kabul ediliyor. 2007'de Intel'in kurumsal sosyal sorumluluk projeleri, dünya çapında bu çerçevede yapılan 50'den fazla karşılaştırma içinde ön sıralarda yer aldı.

IBM Yazılım Akademisi ilk mezunlarını verdi

50'ye yakın üniversiteden 175 takım IBM'in Yazılım Akademisi'ne katıldı. Akademi yeni eğitimler ve yarışmalar düzenleyecek

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Üniversite ile sanayinin işbirliği Türkiye'de belli bir yere geldi ancak yetişmiş insan kaynağı sıkıntısı yaşayan bilişim sektöründe bu konuda atılan adımlar son derece sınırlı. IBM'in bu amaçla gerçekleştirdiği Yazılım Akademisi bu konuda örnek çalışmalardan biri olarak dikkat çekiyor. IBM Yazılım Akademisi geçen ay ilk mezunlarını verdi. Akademiye kaydolan 1.335 öğrenci arasından seçilen 515 kişi, gerçek iş senaryolarına uygun yazılım çözümleri geliştirmek amacıyla 175 takım halinde yarıştı. Yarışmanın jürisi en iyi 10 takımı belirledi. IBM Yazılım Akademisi'nin ilk mezunları sertifikalarını, yarışmanın galipleri ise ödüllerini, 23 Haziran Pazartesi günü Yıldız Teknik Üniversitesi'nin merkez yerleşkesinde yapılan törenle aldı.

IBM Üniversite İlişkileri Müdürü Jale Akyel, "Farklı disiplinlerden gelen öğrencilerimizin 21. yüzyılın iş sorunlarına, açık standartlarda çözüm üretmesini amaçlıyoruz" dedi.

IBM Türk içinde bu projeyi başından sonuna yöneten Üniversite İlişkileri Müdürü Jale Akyel, "Hedefimiz içinde bulunduğumuz endüstriyi bir adım daha öne götürmek. Bu amaçla yüzlerce gencimizi açık kaynak ve web uygulamaları alanında eğiterek onları 21. yüzyılın iş dünyasıyla tanıştırmak istedik" diyor. IBM Türk, geçen yılın eylül ayında başlayan bu proje kapsamında bir yarışma da açtı. Akyel, yarışmaya bireysel başvuruları kabul etmediklerini ifade ederek şunları söyledi:

"Çalışma yaşamının gerektirdiği bazı becerilere sahip olmalarını arzu ettiğimizden en az iki, en fazla dört kişilik takımlar şeklinde başvurmalarını sağladık. Akademisyenlerimiz de bu takımlara supervisor olarak destek veriyor. Geçen yılın kasım ayı sonuna kadar 45 günlük bir sürede yaklaşık 200 takım oluştu. 60 gün içerisinde 100 günlük eğitim vermişiz. Bu eğitimleri Anadolu'nun birçok kentinde yaklaşık 16 lokasyonda gerçekleştirdik. Kendilerine birer isim veren takımlar DB2, Eclipse, Websphere gibi teknolojileri kullanabilecekleri birer senaryo seçtiler. Biz de ortaya 15-16 tane iş senaryosu koyduk, takımlar senaryolar arasından seçim yaparak kendi çözümlerini geliştirdiler".

Zürih'e yolculuk

49 farklı üniversiteden başvuru alan IBM Türk, bu yarışmaya sadece mühendislik alanlarını değil, farklı disiplinleri de dahil etmiş. Nisan sonunda teslim edilen projeleri altı kişilik bir jüri değerlendirdi. Bu arada ekipler, kendi projelerini IBM Türk içinde anlatarak bir anlamda sosyal becerilerini de sınamış oldular. Dergi hazırlandığı sırada ilk 10 içinde yer alan üniversitelerden bazıları belli olmuştu; Erciyes Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Yıldız Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi ve Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi finale kaldılar.

Yarışmanın ilk üç takımı IBM'in İsviçre Zürih'teki araştırma laboratuarlarına iki günlük bir ziyarette bulunacak. Takımlara çeşitli ödüllerin yanı sıra IBM'de iş görüşmesi ve staj hakkı gibi bazı olanaklar da sunulacak. Bu arada birinci olan ekibin okuduğu bölümün yanı sıra en çok danışmanlık hizmeti geçen ve en çok takım çıkaran üniversitelere birer adet IBM Power6 Unix sunucu hediye edilecek.

Yeni yarışma: XML

Yazılım Akademisi'nin etkinlikleri devam ediyor. İkinci yarışma Pure XML uygulamalarıyla ilgili olacak ve yine sonbahar aylarında başvuruları alınmaya başlanacak. Bir eğitim sürecinden sonra seçilen takımların veritabanı bağlantılı bazı uygulamalar geliştirmesi istenecek.

IBM Türk'ün Yazılım Akademisi yurtdışında da hayli yankı yaratmış. Şimdi Jale Akyel, Romanya, İsrail ve Bulgaristan IBM'lerine de bu modeli anlatıyor.

Koç simülasyon işine girdi

Koç Bilgi Grubu, simülasyon teknolojilerinde başarılı projelere imza atan Kaletron firmasını bünyesine katıyor

Barış Odabaş
baris@bilisimdergisi.net

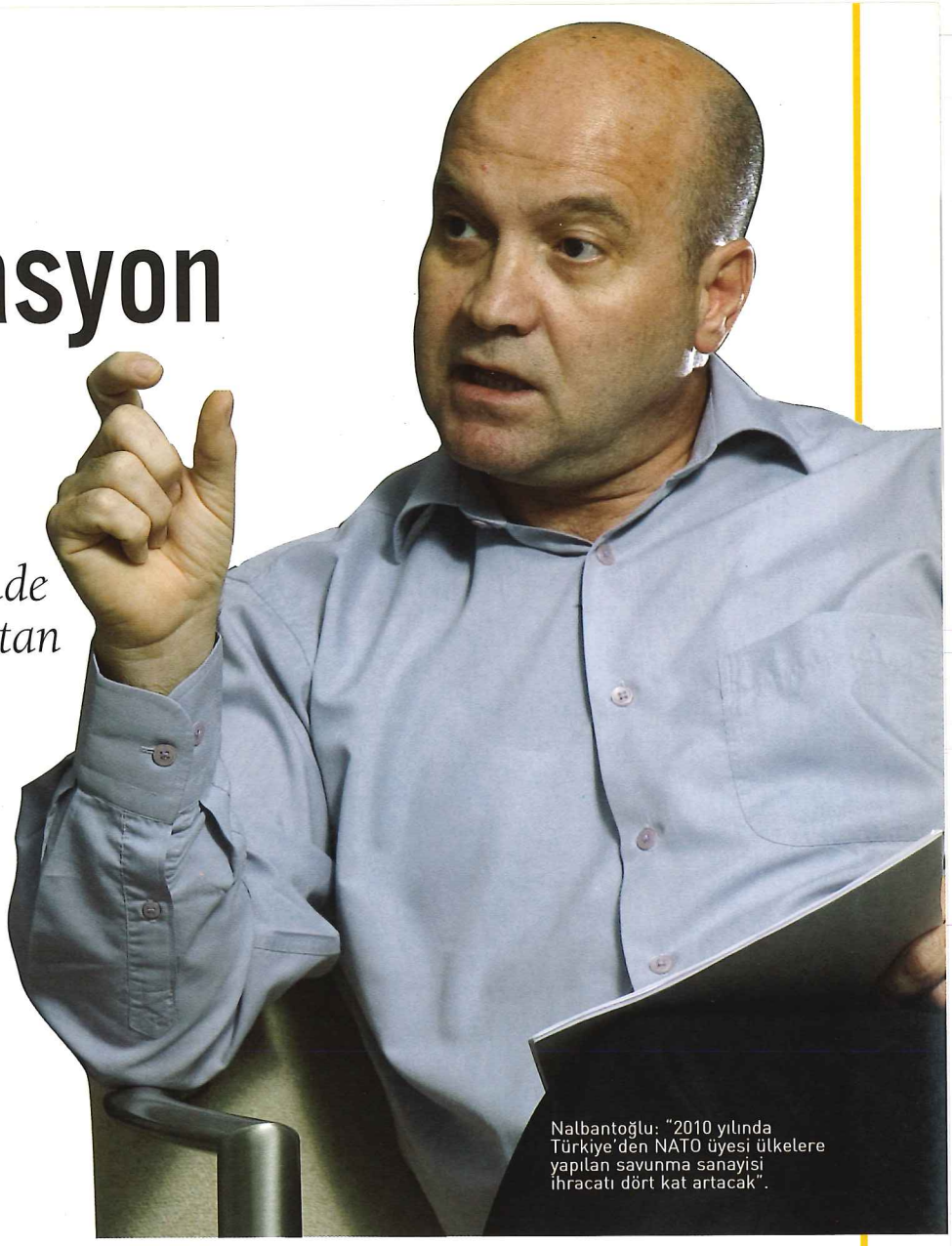

Nalbantoğlu: "2010 yılında Türkiye'den NATO üyesi ülkelere yapılan savunma sanayisi ihracatı dört kat artacak".

Türk savunma sanayisindeki ve bilişim sektöründeki etkinliğini arttırmayı hedefleyen Koç Bilgi Grubu simülasyon teknolojilerine odaklı Kaletron firmasını satın alıyor. Bursa Belediyesi için yaptığı metro simülatörü çalışmasını teslim etmek üzere olan Kaletron firması savunma, havacılık, uzay, ulaştırma ve otomotiv sanayilerine yönelik sanal gerçeklik uygulamaları, simülasyon yazılımları, simülasyon sistemleri ile simülatörler üreten ileri bir teknoloji şirketi olarak öne çıkıyor.

Koç Bilgi Grubu Genel Müdürü Mehmet Nalbantoğlu Kaletron'un bünyelerine katılmasıyla savunma sanayinde çok daha etkin bir oyuncu durumuna geleceklerini belirtti. Nalbantoğlu, diğer her alanda olduğu gibi savunma sanayinde de bilişimin son derece önemli olduğunu vurgulayarak "Koç Bilgi olarak savunma sanayi sektöründe bütünleştirici bir rol üstlenip kritik teknolojilerle milli çözümler sağlamayı vizyon kabul ediyoruz" dedi. Nalbantoğlu sözlerini şöyle sürdürdü:

"Savunma sanayindeki hizmet alanını genişletmek amacıyla tüm sektörü yakından ilgilendiren önemli bir adım attık. Bu satın almayla simülasyon alanında son derece kritik bir görev üstlendik".

Dışa bağımlılık

Savunma sanayi sektörünün geçen yıl 2 milyar doların üzerinde bir rakamla kapandığını ve bu rakamın içindeki yüzde 40'lık payın, yurtiçi çözüm ve üreticilerle sağlandığına vurgu yapan Nalbantoğlu teknoloji odaklı hizmet ve çözümler üreterek dışa bağımlılığı asgari düzeye indirmenin öncelikli amaçları olduğunu belirtti.

Sistem üretmeyi ve bu rekabette yer almayı milli görev kabul ettiklerini söyleyen Nalbantoğlu: "Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın geliştirmiş olduğu 'millileştirme-yerli katkı' vizyonu gerçekleştiğinde, ülkemizde bir milli savunma sanayi tam anlamıyla yaratılabilecektir" dedi.

Nalbantoğlu bu yaklaşımın aynı zamanda bilişim sektörünün kalkınmasına ve inovasyonun gelişmesine de büyük katkı sağlayacağını bildirdi.

Hedefte yurtdışı var

Yurtiçi pazarın haricinde yurtdışı pazarda da önemli bir oyuncu olarak büyümeyi amaçladıklarını belirten Nalbantoğlu dünyada 70-80 milyar dolarlık bir iş hacmi olan simülasyon pazarının üçte birine ulaşmayı hedeflediklerini söyledi. Nalbantoğlu sözlerine şöyle devam etti:

"Yılda 400 milyon doların üzerinde ihracat rakamını gerçekleştiren savunma sanayi sektörümüz, bize büyük heyecan veriyor. Sektör 2007 yılında bir önceki yıla göre yüzde 20 büyüdü. Önümüzdeki 5 yıl içinde bu büyüme hızının yine bu mertebelerde, hatta daha da fazla olacağını düşünüyoruz. Mesela, 2010 yılında Türkiye'den NATO üyesi ülkelere yapılan savunma sanayi ihracatının 4 kat artacağı hesaplanıyor".

Nalbantoğlu tüm bu gelişmeler göz önüne alındığında kendileri için yurtdışı savunma sanayi pazarının çok kritik bir rol oynadığını belirtti. Ülkelerin savunma alanında güvenlik nedeniyle yurtdışından şirketlerle çalışmayı tercih etmemesinin kendilerine yaratacağı zorluğa da açıklık getiren Nalbantoğlu, "Yurtdışındaki projeler çokuluslu konsorsiyumlarla çalışılarak yapılıyor. Belirli görevler paylaştırılarak toplu çözümler üretiliyor" dedi.

Nalbantoğlu simülasyon alanında yapacakları projeler ile mühendislik bölümlerinden yeni mezun olan ve kendi mesleğini yapamayan birçok insana da iş alanları yaratmış olacaklarını söyledi.

BT Kurumsal, mobil güvenliğe odaklandı

Türkiye temsilcisi olduğu Verint Nextiva IP tabanlı video çözümleriyle iddialı

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Metropollerin büyümesi ve günlük yaşamın karmaşası güvenlik sorunlarını da artırıyor. Son yıllarda Mobese ile büyük kentlerde çözüm arayışına giren yöneticiler, bir anda dikkatleri güvenlik kameralarının üzerine çekti. Şimdi Türkiye genelinde farklı kentlerde bu uygulamalar yaygınlaşırken, kurumlar da güvenlik sorunlarını IP temelli kameralarla çözme çabasında. BT Kurumsal AŞ de IP temelli video çözümlerine odaklanan entegratör bir şirket olarak bu alanda Verint gibi bir dünya markasıyla çalışıyor. Dünyada yüzde 20 gibi bir pazar payına sahip olan Verint, analogdan IP teknolojisine geçen video sistemlerinde bir dönüm noktasına işaret ediyor.

BT Kurumsal AŞ Genel Müdürü Derya Sesli, IP platformu tercihinin özellikle yönetim gereksinimleri nedeniyle öne çıktığını ifade ediyor.

Metro sistemi gibi yerlerde kullanılan yüzlerce kamera söz konusu olduğu zaman bu platformların sayısız kullanışlı işlevi öne çıkıyor. Entegre video çözüm platformu olan Verint Nextiva, analog kamera görüntülerini IP'ye çeviren video kodlayıcılar (encoder), IP kameralar ve akıllı DVR'lar ile sabit veya mobil her türlü lokasyondan video görüntülerini yakalayıp, kablolu ve kablosuz olarak ilgili sunuculara aktararak IP üzerinden video yönetimi sağlıyor.

Büyük tesisler

BT Kurumsal geçen yılın ağustos ayında Türkiye'nin en büyük mobil güvenlik projesini üstlendi. Genel Müdür Sesli, bu projenin sadece Türkiye için değil, bölgenin de en büyük mobil güvenlik projelerinden biri olduğunu söylüyor. 2006 Kasım ayında kurulan şirket Kont grubuna ait. Kont grubu da İstanbul Kurtköy'de yapılan Yönetim ve Lojistik Merkezi'nde Verint'in IP video çözümlerini kullanıyor.

Bu proje kapsamında mevcut analog kamera görüntüleri Verint analitik destekli çözücüler ile IP'ye aktarılıp, VMWare sanal sunucu altyapısında işleniyor. Bu tür projelerde BT Kurumsal, sanallaştırma, veri depolama ve altyapı kurma gibi yeteneklerini de test etme olanağı buluyor.

BT Kurumsal mobil güvenlik ve IP video çözümleri ekseninde özellikle havaalanları, limanlar, önemli enerji tesisleri ve toplu taşımacılık firmalarının büyük ölçekli güvenlik gereksinimlerini adresliyor.

Verint'in video çözümlerinde ülkemizdeki tek yetkili işortağı konumunda olan şirket, veri güvenliği konusunda Juniper Networks'ün Türkiye'deki iki "Juniper Firewall Select Partner"ından biri. BT Kurumsal, antivirüs ve yedekleme çözümlerinde Symantec ile çalışırken sanallaştırma çözümlerinde VMWare'in kurumsal işortağı olarak da çözüm üretiyor.

Yatırım dostu

NetApp ve Dothill, BT Kurumsal'ın veri yedekleme konusunda önerdiği markalar arasında bulunuyor. Ayrıca firma, sayısal ekran çözümlerinde dünyaca tanınan Netkey'in de Türkiye yetkili işortağı olarak çeşitli mağaza ve alışveriş merkezlerine reklam ve pazarlama amaçlı akıllı pano çözümleri sunuyor.

Ölçek büyüdükçe güvenlik sistemlerinin yönetimi de ciddi bir sorun oluşturmaya başlıyor. BT Kurumsal Genel Müdürü Derya Sesli konu hakkında şu bilgileri veriyor:

"Entegre video analiz yazılımları çok fazla miktardaki video kaydı içerisinden önemli olayları otomatik olarak tespit etme özelliğine sahiptir. Verint Nextiva da otomatik alarmlar aracılığı ile güvenlik ekiplerini eş zamanlı olarak uyarabiliyor. Örneğin, tesisin çitinden atlayan bir kişiyi, otoparkın girişini kapatan bir aracı, bırakılan bir çantayı, duvardan alınan bir resmi sistem sizin için tespit eder ve anında gerekli alarmları üreterek, ilgili personeli bilgilendirir. Burada temel prensip, doğru bilgiyi, doğru insana, doğru zamanda ileterek, bilgi değerli iken kullanılmasını sağlamaktır".

BT Kurumsal Genel Müdürü Derya Sesli, "IP video projeleri için sadece kamera bilgisi yeterli değil" diyor.

Verint Nextiva video çözümlerinin tüm dünyada, ülkeler bazında kritik önem taşıyan, sınır ve şehir güvenliği, havaalanları, limanlar, enerji tesisleri, barajlar gibi kritik tesislerin güvenliğinin sağlanmasında kullanılan yaygın bir marka olduğunu söyleyen Sesli, "Çok sayıda analog ve IP kamera modellerini desteklediği için mevcut kameraları değiştirmeye gerek olmuyor" diyor.

Sitenizi kurdunuz ama standartlara uygun mu?

Kurumsal web siteleri yaygınlaşıyor fakat bu sitelerin güvenliği ve standartlara uyumluluğu bir tartışma konusu

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Amerika'da 1996 yılında kurulan Magiclick Interactive Solutions, ülkemizde interaktif teknoloji tasarım ve pazarlama alanında portföyündeki büyük kurumsal müşteriler ile bu konuda hizmet veren hatırı sayılır ajanslardan biri. İlk kurulduğu zamanlarda Türkiye'de sadece satış ve pazarlama ekibiyle hizmet veren firma tasarım ve programlama gibi üretim süreçlerini yurtdışında gerçekleştiriyorken, 1998'den itibaren müşteri portföyünün de gelişmesiyle burada da bir üretim ekibi kurma kararı aldı.

Başlangıçta Borusan gibi bazı holdinglerin ve Roche gibi ilaç firmalarının kurumsal web sitelerini oluşturmaya başladıklarını ifade eden Magiclick Digital Solutions Genel Müdürü Murat Kalaora, ülkede yetişmiş insan kaynağının oluşmaya başlaması ve müşteri portföyünün artmasıyla, 2000 yılı itibariyle tüm çözümleri tamamen Türkiye'de sunmaya başladıklarını ve bugüne kadar 100'ün üzerinde marka ve müşteriye hizmet verdiklerini ifade ediyor.

Magiclick'de toplam 45 kişilik bir ekibin büyük kısmı ağırlıkla üretim aşamasında çalışıyor. Türkiye'de 50 kişilik bir firmanın ufak ölçekli olarak nitelendirilebileceğini söyleyen Kalaora, bu sayının sektör için azımsanamayacak bir durum teşkil ettiğinin de altını çiziyor. Magiclick pazardaki ilklerden biri olmanın verdiği avantajı elinde tutarak, başta finans sektörü olmak üzere ilaç, gıda, ulaşım gibi birçok farklı sektöre hizmet veriyor.

Web'de neden standardımız yok

Ülkemizde son dönemde bütün firmaların ardı ardına web'de var olma çabasını ve bu ortamda iş geliştirmeye başladığını görüyoruz. Fakat birçok ticaret portalında hatta büyük kurumsal firmaların web sitelerinde bile belli bir standardın olmadığı dikkatlerden kaçmıyor. Bu konuyla ilgili olarak Kalaora şunları söylüyor:

"Sorunların siteleri hazırlayan ajansların müşterilerini doğru yönlendirmemesinden kaynaklandığını düşünüyorum. KOBİ'lerde bu tür sorunlar yaşanabiliyor olsa da büyük firmalarda bu durum pek söz konusu değil. Bu, tamamen yarı zamanlı ve daha küçük bedellerle çalışan kod geliştiricilerin ve tasarımcıların bu işi hakkıyla yapamamasından kaynaklanan bir durum".

Siteler ne kadar güvenli?

"Internet şubesinin güvenliğini biz kontrol etmiyoruz. Ama yazılım geliştiren bir şirket olarak kodu güvenli yazabilmek, en sık rastlanan ve bilinen güvenlik açıklarına karşı temkinli olmak bizim de sorumluluklarımızdan bir tanesi" diyen Magiclick Genel Müdürü Murat Kalaora'ya göre en büyük sorun yarı zamanlı çalışanlara yaptırılan projelerde bu tür açıklara daha sık rastlanması. Üretilen yazılımların test ve kalite kontrol sürecinden geçmemesi neticesinde büyük sorun yaşanabiliyor. Kalaora yaşanan sorunlar hakkında şunları söylüyor:

"Web tarafında karşımıza çıkan en temel güvenlik açıkları; arayüz üzerinde değişiklik yapılması ve SQL injection dediğimiz veritabanına dışarıdan müdahale teknikleri. SQL Injection teknikleri ile veritabanındaki bir ürünün fiyatı 1.000 YTL iken 10 YTL olarak değiştirilebiliyor. Bunların yanında sisteme girildikten sonra suç teşkil eden içeriklerin sitelerden yayınlanması gibi pek çok şirketin aşina olduğu sorunlar da söz konusu.

Kod tarafında karşılaşılabilecek sorunların yanı sıra sunucu tarafında gerekli güvenlik yamalarının yüklenmemesi ya da güvenlik duvarı (firewall) ayarlarının yapılmamasından kaynaklanabilecek güvenlik açıklarının kullanılması gibi sorunlar var.

Bütün bu problemlerin yanında kullanıcıya bağlı güvenlik sorunları da ortaya çıkabiliyor. Özellikle banka hesaplarının ele geçirilmesi noktasında bunu sıkça görüyoruz. Bankalar bu hataları olabildiğince azaltabilmek için birtakım önlemler alıyor. Örneğin, sanal klavye standart haline geldi. Parola güç derecesi yapılandırması ile kullanıcıların harf ve rakamlardan oluşan, kelime listelerinde bulunmayan ve tahmini zor şifreler kullanması gerekiyor.

Doç. Dr. Turhan Menteş, İnternet Kurulu Başkanı

TEDER Başkanı Serhat Özeren de İnternet Kurulu Başkan Vekilliği'ne seçildi

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir döneminde, 1998'de, Türk internetinin gelişmesindeki sorunların bir masa etrafında çözümlenmesi için oluşturulan danışma kurulu niteliğindeki İnternet Kurulu, yaklaşık üç yıldır toplanamamıştı. Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın katılımıyla 24 Nisan 2008'de Ankara Swiss Otel'de yapılan tanıtım toplantısının ardından, kurul, 10 Haziran 2008'de ikinci toplantısını yaptı. Toplantıda İnternet Kurulu Başkanlığı'na Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Yönetim Kurulu Başkanı ve Hacettepe Üniversitesi Genel Sekreteri Doç. Dr. Turhan Menteş, Başkan Yardımcılığı'na ise Telekomünikasyon ve Enerji Hizmetleri Tüketici Hakları ve Sektörel Araştırmalar Derneği (TEDER) Yönetim Kurulu Başkanı Serhat Özeren oybirliği ile seçildiler. Kurul, üçüncü toplantısını Eylül'de yapacak.

Sekreteryasını Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü'nün yürüteceği kurulun daha önce 65 olan üye sayısı 32'ye indirildi. Görev süreleri iki yıl olan kurulda, 11 kamu kurum ve kuruluşu, 4 internet altyapı sağlayıcısı, 4 akademisyen, 11 STK temsilcisi yer alıyor. İlgili kurum ve kuruluşlarca gerek görülmesi halinde yeni temsilciler belirlenecek.

İnternet Kurulu, 4 Mayıs 2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunu'nun 10'uncu maddesinin 5'inci bendi ile 17 Nisan 1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Ek 1'inci maddesine dayanılarak oluşturulmuştu.

"Kurulun yeniden aktif hale gelmesi önemli"

Özellikle son dönemde sıkça yaşanan erişim engellemeye yönelik uygulamalar ve TBMM'deki sektörü düzenlemeye ilişkin yasa tasarıları nedeniyle kurulun yeniden aktif hale gelmesinin önemli olduğunu vurgulayan Menteş, "İnternet tüm yaşamı etkileyen ve sistemleri değiştiren bir olgu. Gelişmeyi durdurmadan gerekli düzenlemelerin yapılması gerekiyor. İnternet Kurulu olarak bu konuda üzerimize düşen görevi yerine getireceğimize inanıyorum" dedi.

Menteş, İnternet Kurulu'nun, internetteki gelişmeyi durdurmadan, gerekli çağdaş düzenlemeleri yapacağını söyledi.

Kurul, bu alanda toplumu bilgilendirme ve bilgi toplumu olma yolunda sağlıklı yöntemlerin tespiti süreçlerinde Ulaştırma Bakanlığı'na önerilerde bulunacak. Kurulun çalışmaları oluşturulacak web sitesiyle duyurulacak.

Sekiz çalışma grubu oluşturuldu

Kurulun ikinci toplantısında yönetimin yanı sıra sekiz çalışma grubunun yöneticisi seçildi. Çalışma grupları, eylül ayındaki toplantıya birer rapor hazırlayıp sunacaklar.

e-Devlet Çalışma Grubu
(Özkan Dalbay-TÜRKSAT AŞ)

Yeni Nesil İletişim Teknolojileri Çalışma Grubu (3G, Wimax vs.)
(Hakan Bakır- Bilgi Teknolojileri Derneği)

İnternetin Güvenli Kullanımı Çalışma Grubu (İçerik)
(Osman Nihat Şen-TK-TİB Başkanlığı)

Güvenlik Güvenliği Çalışma Grubu (Teknik)
(Prof. Dr. Şeref Sağıroğlu-Gazi Üniversitesi)

Bilgi Toplumu ve Bilişim Kültürü Oluşturma Çalışma Grubu
(Prof. Dr. Nizami Aktürk- MEB EĞİTEK)

IPV6 Çalışma Grubu
(Prof. Dr. Cem Saraç-ULAKBİM)

İnternet Medyası Çalışma Grubu
(Hadi Özışık- İnternet Medyası Derneği Başkanı)

İnternet Hukuku Çalışma Grubu
(Prof. Dr. Mustafa Topaloğlu- Beykent Üniversitesi)

DNS Çalışma Grubu
(Önceki İnternet Kurulu bünyesinde kurulup çalışmalarını halen sürdüren DNS çalışma grubu konusunda bir çalışma yapılıp karar verilecek)

2. İstanbul Bilişim Kongresi'nin ardından

Çok sayıda uzmanın katıldığı kongrede 'bütünleşim' kavramı her açıdan tartışıldı

Kutluk Özgüven
kutluk.ozguven@tbd.org.tr

İstanbul'da bilişimin tüm alanlarını bir araya getiren bir etkinliğe olan ihtiyacın ortaya çıkardığı İstanbul Bilişim Kongresi 3-4 Haziran 2008'de ikinci kez Harbiye'de düzenlendi. Kurumsal kullanıcıları bilişim sistemlerinin sağlayacağı olanaklar konusunda bilinçlendirmek ilk hedefler arasında olduğundan geçen yılki "Kurumsal Yazılım" teması yinelenirken, bu yıl farklı paydaşları ve farklı kurum içi uygulamaların birlikte çalışması anlamına gelen "bütünleşim" ya da entegrasyon kavramı etkinliğin ana sloganı oldu.

Kongrenin açılış bölümünde TBD Başkanı Doç. Dr. Turhan Menteş, bilişim sektöründe bütünleşme kavramının öneminden ve TBD'nin 37. yılında bu bağlamda gerçekleştirdiği çalışmalardan bahsetti.

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Türkiye'de son dönemde yapılan çalışmalarla gerek altyapı gerek kullanım yaygınlığı açısından gözle görülür bir sıçrama yapıldığını örneklerle katılımcılara aktardı.

Kongre'ye Bilgisayar Mühendisliği Profesörü ünvanlı Türkiye'deki tek rektörü Mitat Uysal ise uluslararası rekabet boyutundan bahsetti ve ülkemizde bir bilişim stratejik planının tüm kesimlerin katılımıyla oluşturulmasındaki aciliyete işaret etti.

Diğer davetli konuşmacı Delaware Üniversitesi bilgisayar profesörü Tuncay Saydam, bilimsel ve sektörel çalışmaların ortak gücünden söz ederek Türk bilişimcilerinin önündeki olanakları ele aldı.

Delaware Üniversitesi öğretim üyelerinden Tuncay Saydam, bilişimcilerin farklı sektörlerle çalışmasının önemli fırsatlar sunduğunu söyledi.

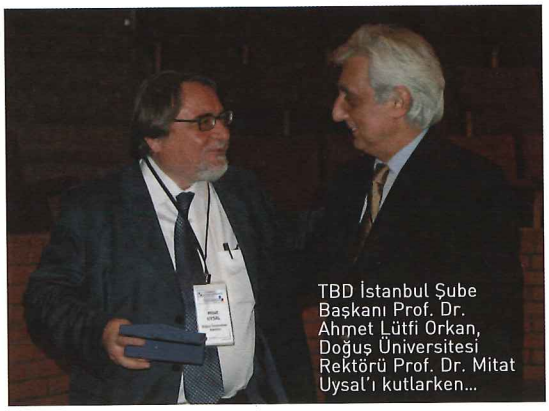
TBD İstanbul Şube Başkanı Prof. Dr. Ahmet Lütfi Orkan, Doğuş Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mitat Uysal'ı kutlarken...

TBD Başkanı Doç. Dr. Turhan Menteş, bilişimin toplumsal değerlerinin anlaşılması için TBD'nin 37 yıldır büyük bir çaba içinde olduğunu söyledi.

Dört kulvarda BT

Kongre'de her bir hedef grubunun iki gün kesintisiz katılımını sağlamaya yönelik dört kulvar vardı. Bu kulvarlardan birincisi kurumların Bilgi Teknolojileri yöneticilerinin odaklanacağı alanları kapsamaktaydı. Kongrenin ilk günü bu kulvarda BT Hizmet yönetimi standardı olan ITIL çerçevesindeki gelişmeleri ele alan toplam 12 uzmanın katıldığı üç panel yer aldı.

Ertesi gün Yönetişim ve Denetim odaklı olan dört panelde 16 uzmanın tartışmasıyla COBIT ve bilişim güvenliği ele alındı. Özellikle bankalar ve büyük kurumların bilgi işlem yöneticileri denetim ve yönetişim konularına ilgi gösterdiler. Diğer bir kulvar ise yazılım endüstrisindeki bütünleşime yönelikti. İlk gün üç oturumda Web 2.0 ve ötesindeki yeni yaklaşımlar, özellikle de Hizmet Odaklı Mimariler ele alındı. Ertesi gün oturumlar tamamen yazılım projeleri ve bunları geliştiren KOBİ'lerin ihtiyaçlarına yönelikti.

Özellikle kullanıcılara ve sektörel uygulamalara yönelik kulvardaysa kurumsal kaynak planlama sistemleri, analitik boyutları ve ilgili dikey endüstrilerde kullanımları incelendi.

Veri Madenciliği, CRM ve ERP dönüşüm projelerinin yanısıra sağlık hizmetleri, lojistik ve eğitim sektörlerine yönelik panel oturumlarda 28 uzman konuşmacı katkıda bulundu.

Kongrenin dördüncü kulvarıysa akademik oturumlardı. Çeşitli kuruluşların stand açarak yer aldıkları kongrede ilk akşam kokteyl verildi ve canlı müzik eşliğinde İstanbul'un bilişimcileri yazdan önceki son büyük toplantıda yeniden bir araya geldiler.

Tunçmatik enerji biriktiriyor

Şarj edilebilir pil pazarına girmeye hazırlanan firma yeni ürünleriyle pazar payını artırmayı planlıyor

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Kesintisiz güç kaynakları (KGK) pazarının önemli oyuncularından biri olan Tunçmatik, bu yıla hızlı bir ivme ile girdi ve yılı böyle tamamlayacağı anlaşılıyor.

Geçtiğimiz sene 10 milyon dolar ciroya ulaşan Tunçmatik 2008 sonunda 18 milyon dolar ciro hedefliyor. Tunçmatik bu ciro rakamına ürün yelpazesini geliştirerek ve kurumsal pazara odaklanarak ulaşmayı planlıyor.

300 VA'dan 8000 KVA'ya

Ana konusu "güç elektroniği" olan Tunçmatik, başta KGK olmak üzere çok geniş bir ürün yelpazesi ile pazara hizmet veriyor. KGK konusunda pazarı belirleyici firmalardan biri olan Tunçmatik, pazardaki konumunu Avrupa'nın önde gelen üreticilerinden SİEL ile yapmış olduğu anlaşma ile daha da ileri taşıyarak ürün yelpazesini 300 VA'den 8000 kVA gücüne kadar genişletti.

Firmanın vizyonu hakkında görüşlerini aldığımız Tunçmatik Genel Müdürü Mehmet Özer, Tunçmatik olarak senede 100 bin parça ürün sattıklarını ve adet olarak son kullanıcı ürünlerinin ağırlıkta olduğunu belirtiyor. Kurumsal pazarda Amerikan Eaton Powerwave ile iş ortaklıkları bulunduğunu anlatan Özer, özellikle 100 kVA üzerinde bu ürünlerin tercih edildiğini söylüyor.

KGK pazarının önemli sorunlarından birisi pazarda ağırlığı hissedilen ucuz Çin ürünleri. Mehmet Özer bu ürünlerin pazara girdikten kısa süre sonra yok olduklarını ve müşterilerini de zor durumda bıraktıklarını belirtiyor. Özer'e göre bu ürünlerin ortalama pazar ömrü 18 ayla sınırlı.

Türkiye'de son kullanıcı pazarında yüzde 35 ile pazar lideri olan Tunçmatik'in henüz ihracatı yok. Ama firma önümüzdeki dönemde ihracat yapmaya da hazırlanıyor. Mehmet Özer 2009 yılında Almanya'da CeBIT fuarına katılacaklarını belirtiyor.

Alternatif enerji

Tunçmatik güneş enerjisi alanında bazı projeler üzerinde. Firma gelecekte hesaplı güneş enerjisi ürünlerini piyasaya sunmak istiyor.

Tunçmatik'in önümüzdeki dönem planları arasında kendi markasıyla şarj edilebilir pil pazarına girmek var. Oldukça büyük bir rekabetin yaşandığı bu pazar, son dönemde dijital fotoğraf makinelerinin yaygınlaşması ile hızlı bir şekilde büyüdü.

Bu pazarda önemli oyuncular bulunuyor. Mehmet Özer şarj edilebilir pil pazarında öncelikle teknoloji süper marketlerini hedefleyeceklerini anlatıyor. Tunçmatik'in hedefi, 2009 yılında 250 bin adet şarj edilebilir pil satmak.

Bir bakışta Tunçmatik

Tunçmatik, 1969 yılında Türkiye'de elektrik/elektronik konusunda yerli üretim yapmak amacı ile kuruldu. İlk ürünü Türkiye için de ilk yerli üretim olan oto sinyal flaşörü oldu. 1970'li yıllarda Tunçmatik markasını popülerleştiren TV voltaj regülatörü üretimine başladı. Aynı yıllarda Ümraniye fabrikasını kurdu. 80'lerin ortalarından itibaren yurtdışına açılan şirket, dünya pazarında söz sahibi olan birçok kuruluşun Türkiye, Ortadoğu ve Rusya pazarında dağıtıcılığını ve temsilciliğini üstlendi.

Tunçmatik 1996 yılında tüm elektromekanik faaliyetlerini bırakarak daha teknoloji ağırlıklı güç elektroniği konusuna odaklandı. Bunun bir sonucu olarak, dünya literatüründe de bir ilk olan RISC mikrokontrolör denetimli dijital DC motor sürücüsü Tunçmatik Ar-Ge bünyesinde geliştirildi. Bugün ana faaliyet alanı güç elektroniği olan Tunçmatik, başta kesintisiz güç kaynakları olmak üzere çok geniş bir ürün yelpazesiyle pazara hizmet veriyor.

Lazerde renkli dönemi

Genel Müdür Lusi Adut, "Lazer yazıcılarda renklilerin payı hızla artıyor" dedi

OKI Türkiye Genel Müdürü Lusi Adut, Türk tüketicilerinin yönetim maliyetlerini hesaba katmadan ucuz ürünlere yöneldiğini söylüyor.

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Ülkemizde 1986 yılından beri faaliyette olan ve küresel yazıcı pazarının önemli oyuncularından biri olan Japon kökenli OKI, Türkiye ofisini 2002 yılında açmıştı. Firma, aradan geçen beş yılın sonunda dört kat büyüme gösterdi.

OKI son dönemde POS makineleri, dijital kalemler gibi pazardaki farklı açılımlarıyla dikkat çekiyor. Firmanın Türkiye Ofisi Genel Müdürü Lusi Adut ile ülkemizdeki yazıcı pazarı ve OKI'nin hedefleri üzerine konuştuk.

OKI'nin gündeminde şu an neler var?

OKI, 1881'de telefon üretmek üzere Japonya'da kurulmuş bir firma. Üç ana konu üzerinde çalışıyor. Telekomünikasyon, yarı iletkenler ve iletişim enformasyon teknolojileri. OKI Avrupa ve Türkiye'de iletişim teknolojileriyle ağırlıkla da yazıcıları ile tanınıyor. Bu bizim çekirdek işimiz. 2008'in ilk çeyreğinde IDC araştırmalarına göre adet ve gelir bazında lider durumdayız. 1999'dan itibaren renkli lazer sınıfı ürünlerimiz, özellikle renkli baskı teknolojilerinde en büyük payı alıyor. Daha çok iş dünyasına yönelik baskılarda ön plana çıkıyoruz. Özellikle son üç senede pazarlama odaklı çalışan firmalarda renkli lazer sınıfı ürünlere bir dönüş olduğunu görüyoruz. Donanımı ne tür çözümlerle birlikte vermemiz gerektiği konusu da önem kazanıyor. Burada sektöre göre değişen dikey çözümler ortaya çıkıyor, örneğin, sağlık ve havayolları gibi sektörler için farklı çözümler geliştiriliyor. Teknik destek ve sarf malzemeleri de bu gibi sektörlerde önem kazanıyor. Dijital kalemlere, POS makinelerine ilginin arttığını görüyoruz. OKI için de farklı pazarlara açılma söz konusu olacak.

Yazıcıları kaç farklı segmentte konumlandırıyorsunuz?

Üç ana teknoloji var: Örneğin, Mürekkepli yazıcılar. OKI'nin uzmanlığı ev kullanıcılarından ziyade profesyonel kullanıcılar olduğu için bu segmentte çok fazla ürünümüz yok. Nokta vuruşlu ve çoklu kopya yapabilen yazıcılar bizim için daha önemli. Bunlar, daha çok fatura ve makbuzlarla yoğun çalışan iş yerleri için önerilen çözümlerdir. Bütün bunların yanında artık lazer ve LED teknolojileri öne çıkmaya başladı. OKI burada da aktif. Lazerde trend, renkliye doğru kayıyor. Bu senenin ilk üç ayına baktığımızda pazarın büyüklüğü bu segmentte geçen seneki toplam pazar büyüklüğünün yarısına gelmiş oldu.

OKI'nin kanal yapısı ve pazarlama stratejilerinden bahsedebilir misiniz?

OKI'nin son kullanıcıya doğrudan bir satışı yok. Satışlar tamamen kanal üzerinden gerçekleşiyor. Donanım ve sarf malzemeleri tarafında farklı dağıtıcı firmalar söz konusu. Donanımda Arena, Index ve Penta ile çalışıyoruz. Shinrai adını verdiğimiz ve bayilere yönelik bir programımız var. Burada 250 -300 bayi ile çalışılıyor. Onlara demo ve pazarlama konularında destekte bulunuyoruz. Sene içinde en az 75 ilde en az bir adet OKI alınıp satılıyor. Türkiye genelinde 4 binin üzerinde bayi en az bir kere OKI alıp satmış. En önemli yapılardan biri teknik servis tarafında. 30 ilde 60 noktada doğrudan OKI ile kontratlı çalışan anlaşmalı teknik servislerimiz var. Bu servisler sürekli olarak gözetilip eğitiliyor. Yerinde servis, yerinde kurulum gibi tüm hizmetleri Türkiye çapında verebiliyoruz. Özellikle renkli ürünlerde yerinde kurulum tercih ediliyor.

Geçen sene nasıl bir büyüme gerçekleştirdiniz?

Son beş yılda OKI dört kat büyüdü. Yazıcı pazarı da büyüdü. Gelir bazında geçen sene yüzde 10 büyüme gerçekleştirdik. Toplam pazar ise yüzde 30 oranında büyüdü.

Yazıcı endüstrisindeki açmazlar nelerdir?

Dünyada yılda 50 trilyon adet baskı alınıyor. Türkiye'deki en büyük açmazlardan birisi her şeyin giriş seviyesinde olması. Tüketici hep en ucuza doğru gidiyor. Diğer maliyetleri pek hesaplamıyor, servis kalitesine çok dikkat etmiyor. İş sürekliliğinin kesintiye uğramasının yaratacağı maliyeti ise kötü bir tecrübe yaşamamış olan çoğu kişi hesaplamıyor.

EMC Türkiye Genel Müdürü Cem Fındıkoğlu: "Geçtiğimiz sene en fazla telekom alanında büyüdük. Bu sene ise finans sektörü başı çekiyor" diyor.

EMC Türkiye'de yüzde 77 büyüdü

EMC, yeni açtığı çözüm merkeziyle müşterilerine ürünlerini test ettiriyor

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Dünyanın en büyük veri depolama çözümleri üreticilerinden biri olan EMC, ülkemizde büyük bir atılım içinde. Firma Türkiye'de geçtiğimiz sene yüzde 77 oranında büyüdü. Bu sene de yüzde 40 oranında büyümeyi hedefleyen firma bu arada çalışan sayısını da 26'dan 45'e çıkardı.

EMC Türkiye Genel Müdürü Cem Fındıkoğlu, pazar ortalamasının üzerinde büyümeyi hedeflediklerini belirterek, EMC'nin yüzde 35 olan pazar payını bu sene yüzde 40'a çıkarmak istediklerini söyledi. Geçtiğimiz sene özelikle telekom alanında büyük büyüme kaydettiklerini anlatan Fındıkoğlu, bu sene de finans sektöründe büyük projelere imza attıklarını belirtiyor.

Ankara ofisi yedi kişi

EMC'nin büyüme trendi ile birlikte Ankara ofisi de gelişmiş. Eskiden iki kişinin çalıştığı Ankara ofisinde şu an yedi kişi çalışıyor. Kamuya da ağırlık veren firmanın ürünleri Maliye Bakanlığı, Mernis gibi büyük projelerde kullanılıyor.

Firmanın bu sene yaptığı en büyük atılımlardan birisi de EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi oldu. EMC ve KoçSistem çözüm ve hizmetlerinin faydalarını ve değerini göstermek için oluşturulan EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi , müşterilere veri depolama ortamlarını farklı şekillerde test etme imkanı sağlamak için tasarlandı. Müşteri bu ortamda EMC ve KoçSistem'in sunduğu çözümleri bire bir tecrübe ederek, kendi uygulamalarına göre özelleştirebilecek ve danışmanlık hizmeti alabilecek.

Cem Fındıkoğlu, "EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi, Güney Avrupa bölgesinde 3'üncü örnek olarak Türkiye'de faaliyete geçti. Bu EMC olarak Türkiye pazarına yaptığımız yatırımın büyüklüğünü ve bu pazara verdiğimiz önemi gösteriyor" diyerek sözlerine şöyle devam etti:

"Müşterilerimize entegre çözümler sunma konusunda KoçSistem ile birlikte yıllardır çalışıyoruz. Müşterilerimiz artık KoçSistem bünyesinde bulunan EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi 'ni ziyaret edebilir ve satın almayı planladıkları sunucu ve veri depolama sisteminde uygulama çözümlerinin nasıl çalışacağını birebir görebilir; kendi ihtiyaçlarına göre bu çözümleri şekillendirebilirler".

KoçSistem ve EMC el ele

KoçSistem-EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi'nin, KoçSistem'in yıllardır sürdürdüğü müşteri odaklı hizmet anlayışının bir sonucu olarak ön plana çıktığını belirten Koç Bilgi Grubu Genel Müdürü Mehmet Nalbantoğlu, uygulama ile EMC teknolojileri konusunda müşterilere bilgilenme ve demonstrasyon fırsatı sunduklarını ifade ediyor. Bilgi teknolojileri alanında, sektördeki öncü kimliğiyle hareket eden KoçSistem'in bilgi teknolojisi çözümlerine ilişkin ihtiyaç ve beklentileri, güvenilir, kalıcı ve yenilikçi bir bakışla ele aldığını söyleyen Nalbantoğlu şunları söyledi:

"KoçSistem olarak müşterilerimize teknolojinin kapılarını sonuna kadar açmayı ve bu kapıların ardında müşterilerimizin teknolojiye dokunmalarını arzu ediyoruz. Bu kapsamda EMC Velocity2 Signature Çözüm Merkezi ile onlara EMC teknolojileri üzerinde sistemlerinin nasıl çalışacağını herhangi bir yatırım yapmadan yerinde ve anında test edebilme özgürlüğünü sunuyoruz. Müşterilerimiz Çözüm Merkezi'miz ile birlikte sahip oldukları Microsoft uygulamalarının canlı demolarını izleyebilme fırsatını yakalarken, kendi altyapılarında bu sistemlerin nasıl çalışacağı konusunda fikir sahibi olabilecekler."

EMC, gelişmekte olan ülkelerde büyüme stratejisi altında Türkiye'ye özel bir önem veriyor. Artan veri saklama ihtiyaçları, önümüzdeki dönemde EMC'nin gelirlerini daha da artıracak gibi gözüküyor.

AirTies gözünü dünyaya dikti

Geçtiğimiz sene 2 milyon 204 bin ADSL modem satan firma yerine sığamıyor

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Bundan beş sene önce kurulan AirTies, Türkiye'de ADSL modem pazarında yüzde 50'nin üzerinde bir pazar payına ulaştı. Firmanın yeni hedefi ise yurtdışındaki pazarlarda önemli bir oyuncu haline gelmek.

AirTies Genel Müdürü Hakan Koçer, şu an Yunanistan, Rusya, Almanya ve Ukrayna pazarlarında bulunduklarını ve bu ülkelerdeki etkinliklerini artırmayı planladıklarını söylüyor.

Cironun onda biri yurtdışından

AirTies bir ülkeye girmeden önce pazarı inceliyor ve pazarın ihtiyaçlarına göre ürünler geliştiriyor. Ürünlerini tamamen yerelleştirdikten sonra pazara giren firma o ülkede iş ortakları ve distribütörler aracılığı ile çalışıyor. Hakan Koçer, yurtdışında hem servis sağlayıcılar hem de perakende pazarı üzerinden satış yaptıklarını ve ürünlerinin çok beğenildiğini söylüyor. Firma bu sene cirosunun yüzde onunu yurtdışından elde etmeyi planlıyor. AirTies'ın uzun vadedeki hedefi ise küresel bir marka olmak.

Kurulduğu günden bu yana hızlı bir büyüme gösteren AirTies'ın cirosu her geçen sene katlanarak artmış. Firmanın 2005 cirosu 6,5 milyon dolar iken, 2006'da 24 milyon dolar olmuş. 2007'de ise 46,5 milyon dolara ulaşılmış. Türkiye'de en çok tercih edilen ADSL modem üreticisi olan AirTies'ın modem satış rakamları da oldukça ilgi çekici. 2005 yılında 100 bin adet modem satan firma geçtiğimiz sene ise 2 milyon 204 bin adet modem satmış. Bu satışların 1 milyon 730 bini TTNet üzerinden gerçekleşmiş.

Sadece ADSL modem üreticisi olarak tanınmak istemeyen AirTies iletişim teknolojilerinin bulunduğu her yerde yer almak istiyor. Firmanın son dönemde özellikle IPTV alanında önemli çalışmaları bulunuyor.

AirTies Ar-Ge Departmanı tarafından Sabancı Üniversitesi ortaklığıyla tamamen yerli kaynaklarla geliştirilen M-140 adı verilen IPTV cihazı sahip olduğu özelliklerle dünyada pek çok ilke imzasını attı. Özellikle internet servis sağlayıcıları ve içerik üretenler tarafından beklenen IPTV'nin Türkiye'de de içerik ve dağıtım açısından 2008 yılının son çeyreğinde hayata geçirilmesi planlanıyor. Teknolojik altyapı hazır olduğu anda AirTies M-140 ürünü ile pazarda yer almak istiyor.

M-140 son kullanıcı açısından kurulumu ve kullanımı çok kolay, az yer kaplayan, sessiz, düşük maliyetli bir kutu. Bununla birlikte, internet kullanımı, uzaktan yönetim ve güncelleme, tak-çalıştır gibi özellikleri bulunuyor. İsteğe bağlı olarak eklenebilecek bir USB adaptör sayesinde ev içerisinde kablosuz video aktarımına imkan veren bir ürün olmasıyla benzerlerinden ayrılıyor. Kablosuz video aktarımında genelde karşılaşılan görüntü kalitesi problemlerini çözen, patent başvurusu yapılmış, AirTies'a özgü "Mesh" teknolojisini kullanıyor. Bunun yanında, güvenlik ve kaliteli kablosuz iletişim ayarlarını otomatik olarak yapıyor. Kullanıcın bir düğmeye basması yeterli. Bu yönleriyle, servis sağlayıcıların kurulum ve kullanıcı desteği maliyetlerini de minimumda tutmalarına büyük destek veriyor.

AirTies Matematik Köyü'nde

AirTies sosyal projelere de önem veren bir firma. Nesin Vakfı Matematik Köyü'nde gerçekleştirilen kablosuz ağ projesi de bunun en güzel örneklerinden birisi. Nesin Vakfı tarafından 10 bin metrekare alan üzerine kurulan Matematik Köyü öğrencileri internete artık kablosuz olarak bağlanıyor. AirTies'ın sosyal sorumluluk projeleri kapsamında kurulan WOB-201 dış ortam kablosuz ürünü, öğrencileri kablolu hayattan kurtararak özgürleştiriyor.

AirTies Genel Müdürü Hakan Koçer: "Sadece bir ADSL modem üreticisi olarak algılanmak istemiyoruz" diyor.

Özenle oluşturulan bu kamp için kurulumu gerçekleştirilen AirTies WOB-201 dış ortam kablosuz modemleri ile, 10 bin metrekarelik köyün her noktasından, burada öğrenim gören matematik aşığı öğrenciler hızlı, güvenli ve özgürce İnternete bağlanabilmenin keyfini yaşayacaklar. İlköğretim düzeyi matematik eğitiminden ileri seviyedeki araştırmalara kadar birçok etkinliğin yapıldığı Matematik Köyü'nde kurulan çadırlardan, evlerden ve köyün her noktasından internete erişilebiliyor.

Rekabet edebilir ve yenilikçi BİT projeleri desteklenecek

730 milyon Euro bütçeli ICT PSP programının son başvuru tarihi 9 Eylül 2008. Projeler bir ay içinde değerlendirilecek

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Avrupa Birliği'nin (AB) Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı (CIP) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı (ICT PSP) için kamu ve özel sektörden projeler bekleniyor. Programın koordinatörlüğünü Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) gerçekleştiriyor.

Programın 2008 yılı proje çağrısı, 29 Nisan 2008'de yapıldı. Son başvuru tarihi 9 Eylül 2008 olan programa yönelik projeler bağımsız uzmanlarla birlikte 2008 Ekim'ine kadar değerlendirilecek. Değerlendirmeden geçen proje önerileri üzerine müzakereler 2008 Kasım ayında başlayacak. Müzakerelerin sonuçlanması ve hibe anlaşmalarının imzalanması ise Aralık 2008 / Şubat 2009'a kadar tamamlanacak.

Programa ilişkin bilgilendirme toplantısı 4 Haziran 2008'de DPT'de gerçekleştirildi. Bilgilendirme programının açılışını yapan DPT Müsteşarı Dr. Ahmet Tıktık, özel sektörün tek başına veya kamuyla birlikte ICT PSP'ye uygun proje geliştirmesini beklediklerini bildirdi.

Toplantıda "AB ve Türkiye'de Bilgi Toplumu Politikaları" konulu sunum yapan DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Recep Çakal, program kapsamındaki projelerin sosyal amaçlı ve kullanılabilir nitelikte projeler olması gerektiğine dikkat çekti.

Dönüşümü destekleyen program

2007–2013 yılları arasında yürütülecek olan Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı (Competitiveness and Innovation Framework Programme - CIP); Avrupa'daki işletmelerin rekabet edebilirliğini artırmayı hedefliyor. İşletmelerin yenilikçilik aktivitelerinin desteklenmesi, finansmana daha iyi erişimlerinin sağlanması ve iş destek hizmetleri vermesini öngören CIP, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımının yaygınlaşmasını destekleyen ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırıcı nitelikte bir program. Program kapsamında yenilenebilir enerjinin kullanımının artması ve enerji etkinliği gibi konular da ele alınıyor. CIP, AB'nin 7'nci Çerçeve Programı kapsamında yürütülecek olan Araştırma ve Teknoloji Geliştirme Projeleri'nden ayrı ama bu kapsamdaki çalışmaları tamamlıyor.

CIP, 1 Ocak 2007-31 Aralık

ICT PSP'nin 2008 İş Programı

2008 iş programında, üç ana tema yer alıyor.

1: Kullanıcı Dostu İdareler, Kamu Hizmetleri ve İçerme İçin BİT:
1.1: Hizmetler Direktifinin Uygulanmasına Hazırlık (Pilot A),
1.2: AB'de İdari Yüklerin Azaltılması (Pilot B),
1.3: Herkes için Acil Çağrı Hizmetlerine Erişim (Pilot B),
1.4: Sağlıklı Yaşlanma için BİT, Algılama Sorunları, Bağımsız ve Destekleyici Yaşam Teknolojileri (Pilot B),
1.5: e-İçerme için Kapasite Geliştirilmesi (Tematik Ağ),
1.6: e-Sağlık Ürünlerinin Sertifikalandırılması (Tematik Ağ).
2: Kentsel Alanlarda Enerji Verimliliği ve Sürdürülebilirlik İçin BİT
2.1: Aydınlatma dahil, Kamuya Açık Bina ve Diğer Alanlarda Enerji Verimliliği için BİT (Pilot B),
2.2: Uyum Sağlayan Ulaştırma Altyapı ve Hizmetleri için BİT (Pilot B),
2.3: Kentsel Alanlarda Enerji Verimliliği ve Sürdürülebilirlik için BİT Alanında Tecrübe Paylaşımı ve Konsensüs Oluşumu Altyapı ve Hizmetleri için BİT (Tematik Ağ).
3: İnternetin Evrimi ve Güvenlik Konusunda Tecrübe Paylaşımı ve Konsensüs Oluşumu
3.1: RFID Konusunda Uyumlu Avrupa Çabası (Tematik Ağ),
3.2: Güvenilir Bilgi Teknolojileri ve Biyometrik Teknolojiler (Tematik Ağ),
3.3: İnternetin Gelişiminin Hızlandırılmasında IPv6'dan Yararlanma (Tematik Ağ).

2013 döneminde uygulanacak ve bütçesi 3 milyar 621 milyon Euro. CIP altındaki üç alt programdan biri olan ve yedi yıllık dönem için yaklaşık 730 milyon Euro bütçeli ICT PSP'de, AB 2010 Programı'nda belirlenen politika alanları ve öncelikleri de dikkate alındı.

ICT PSP, rekabetçi ve yenilikçi bir bilgi toplumunun gelişiminin hızlandırılması, birlikte çalışabilirlik ve Avrupa çapında uygulanabilirliği sağlamak üzere deneyimlerin paylaşılması, BİT'in topluma yaygınlaştırılması ve etkin kullanımının sağlanmasını amaçlıyor. Program çerçevesinde, elektronik hizmetlere erişimin sağlanması, kamu-özel işbirliğinin desteklenmesi, farkındalığın artırılması ve BİT kullanılan hizmetlerde kalite ve etkinliğin artırılmasıyla birlikte çalışabilirlik ile BİT tabanlı yenilikçi hizmetlerin uygulamasını esas alan ve BİT'in kullanımıyla bilgi toplumu politikalarının uygulanmasına destek olacak projelerin geliştirilmesi öngörülüyor. Türkiye'nin programa katılımıyla birlikte, ülkemizden de ilgili taraflar proje geliştirerek konsorsiyum oluşturabilecek veya diğer ülkeler tarafından geliştirilen konsorsiyumlara katılarak projelerde yer alabilecek. Değerlendirme sonunda uygun görülen projeler program bütçesinden desteklenecek.

DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı Çakal, Özhan Yılmaz ve Hamide Turan ile birlikte CIT PSP bilgilendirme toplantısında soruları yanıtladı.

Üç farklı enstrüman

Program kapsamında desteklenecek projeler için üç farklı enstrüman oluşturuldu. Bunlar, AB düzeyinde BİT çözümlerini destekleyenler (A), kamu ve özel sektörde BİT'in yenilikçilikte kullanımını harekete geçirecekler (B) ile uygulayıcılar ve politika belirleyiciler arasında deneyim alışverişini sağlayacaklar (Tematik Ağlar) olarak belirlendi.

Pilot A - Kamuda sunulan e-hizmetlerde Avrupa düzeyinde birlikte çalışabilirliği esas alan, sonuçlarının tüm üye ülkelere yaygınlaştırılabileceği, 6-10 ülkenin taraf olduğu ve 36 aya kadar uzayabilen projeler. Bu projelerde maliyetin en fazla yüzde 50'si (5-10 milyon Euro) finanse edilebilecek. A tipi pilot projelere kamu kurumları veya kamu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar taraf olabiliyor.

Pilot B - BİT tabanlı yenilikçi hizmetlerin uygulamasını esas alan, önemli etki yaratabilecek ve değer zincirindeki tüm paydaşları kapsayan, asgari 4 ülkenin taraf olduğu ve 36 aya kadar uzayabilen projeleri içeriyor. Bu projelerde maliyetin en fazla yüzde 50'si (2-3 milyon Euro) finanse edilebilecek.

Tematik Ağlar - Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımıyla bilgi toplumu politikalarının uygulanmasına destek olacak ve 18-36 ay boyunca tüm giderlerinin finanse edilebileceği, en az 7 ülkenin taraf olduğu projeleri kapsıyor.

Değerlendirmede bağımsız uzmanlar devrede

İş programında yer alan önceliklere uygun olarak hazırlanan projeler şeffaflık ve eşit muamele prensipleri gözetilerek Komisyon tarafından değerlendirilecek. Komisyon, değerlendirme sürecinde bağımsız uzmanlardan yararlanacak. Türkiye'nin Programa taraf olmasıyla birlikte, ülkemizden de ilgililer bağımsız değerlendirme uzmanı olabilecek.

ICT PSP kapsamında gerçekleştirilecek projelerde konsorsiyum oluşturulması gerekiyor. Bu nedenle, hem proje önerisinde bulunacak hem de belirli konularda önerilecek projelerde yer almak isteyen taraflar için çeşitli iletişim kanallarını kullanmak önemli.

Programın Türkiye'de tanıtımı ve program kapsamında yapılan çalışmaların izlenmesini kolaylaştırmak amacıyla www.bilgitoplumu.gov.tr/ict-psp internet adresi hizmete sunuldu.

Önerilecek projeler ve proje sahipleri bu internet sayfasında sürekli güncellenirken projelere ortak bulunması amacıyla proje önerileri de genel hatlarıyla veriliyor. Ayrıca ICT PSP : www.ec.europa.eu/ict_psp veritabanına kayıt olabiliyor.

ICT PSP'nin Ulusal İrtibat Noktası görevini Hakan Yerlikaya ve Özhan Yılmaz (Tel: 0312 294 64 17, e-posta: ictpsp-tr-ncp@dpt.gov.tr) yürütüyor.

CHP Uşak Milletvekili Prof. Dr. Osman Çoşkunoğlu

"e-Haberleşme niye yeterince tartışılmadı?"

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

CHP Uşak Milletvekili Prof. Dr. Osman Coşkunoğlu, üç yıl sonra yeniden TBMM'de ele alınıp komisyondan geçen ve önümüzdeki günlerde yeniden Genel Kurul gündemine gelmesi beklenen Elektronik Haberleşme Kanunu'na (EHK) ilişkin ciddi kaygıları olduğunu belirtti. EHK görüşülürken çok hızlı davranıldığını, konuların ilgili sektörlerce arzu edilir düzeyde incelenmediğini söyleyen ve tartışılmadığına işaret eden Çoşkunoğlu, "Sektörü düzenleyici böylesine temel bir yasa, bir arama konferansında tartışıldıktan sonra siyasi irade tarafından getirilmeliydi" diyor.

Ulaştırma Bakanlığı'nın yasayı bir an önce çıkarılması için Başbakan'ın öncelikli yasalar listesine sokmak istediğini belirten Coşkunoğlu, bir yasanın öncelikli olabilmesi için yasanın çabuk çıkacağının garantisinin verilmesi gerektiğine dikkat çekiyor. Yasa tasarısına alt komisyonda Evrensel Hizmet Fonu'nun nasıl yönetileceği/kullanılacağı ve Telekomünikasyon Kurumu'nun (TK) kadro ve isim değişikliklerine ilişkin düzenlemeleri içeren 67. maddenin eklendiğini anlatan Coşkunoğlu, şunları söylüyor:

"Bu maddeye ve ele anılan konulara ilişkin birtakım kaygılarım var. Birbiri ile ilişkili olmayan konuları kapsayan torba yasalar vardı bu da tam olarak bir torba madde. Maddenin bu kadar karmaşık olmasına bakılırsa bu işin içinde bir çapanoğlu var gibi geliyor".

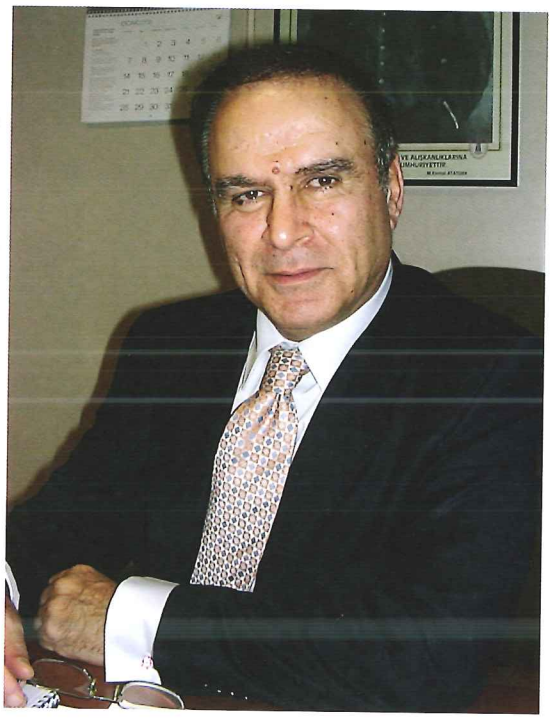

TK siyasi iradenin etkisinde

Ulaştırma Bakanlığı ile TK arasındaki yetki konusundaki çelişkilere değinen Coşkunoğlu, lisans yetkisinin bakanlığa verildiğini oysa lisanların TK tarafından verilmesinin daha doğru olacağını bildirdi.

TK ile Rekabet Kurulu (RK) arasındaki yetki paylaşımı konusunda mevcut durumdan farklı düşündüğünü belirten Coşkunoğlu, RK'nın rekabette, TK'nın da piyasayı düzenleme, lisansları verme ve buna ilişkin gerekli yönetmelikleri çıkarma gibi sorumlulukları olduğunu söyledi. TK'nın rekabet konusuna hiç girmemesi gerektiğine dikkat çeken Coşkunoğlu, sözlerine şöyle devam etti:

"RK, bana daha bağımsız hareket edebilen bir kurum gibi geliyor.

Telkoder: "Tasarı, 'şehiriçi Alo'da rekabeti engelliyor"

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER), tasarıdaki bazı maddelerin rekabeti önlediğini ileri sürdü. Telkoder, serbestleşmenin tam olarak gerçekleştirilmesi için şehir içi telefon görüşmelerinin rekabete açılmasının büyük önem taşıdığına dikkat çekerek, bunun için tasarıdaki maddelerin yeniden düzenlenmesini istedi.

Telkoder'den 3 Haziran 2008'de yapılan açıklamada, tasarının uzun süredir beklendi ve sektörü yeniden düzenleyeceği belirtilerek, "Ancak, gelişmiş ülkelerde sunulan tüm hizmetlerin Türkiye'de de uygun fiyatlarla verilmesine imkan tanıyacak olan tam rekabet ortamının oluşması için, tasarının bazı maddelerinin değiştirilmesi gerekiyor. Telkoder olarak yetkililere sesleniyoruz. Tasarının 9., 11., 13., 31., 48., 66., 67. ve 68. maddelerinde değişiklik yapılması gerekiyor" denildi.

"Söz konusu tasarı, uygun şekilde çıkarıldığı takdirde, gelişmiş ülkelerin tüketicilerine sunulan tüm hizmetlerin, Türk tüketicilere de uygun fiyatlarla verilmesini sağlayacak tam rekabet ortamının tesisi yolunda önemli bir adım atılacaktır" denilen açıklamada, serbestleşmenin tam anlamıyla gerçekleştirilmesinin şehir içi telefon görüşmelerinin rekabete açılmasıyla mümkün olacağı vurgulandı.

TK'yi siyasi iradenin etkisi altında görüyorum. Böyle olunca da kararlar siyasi iradenin tercihlerini yansıtıyor".

RK ile TK'nın kendi aralarında belli bir uzlaşıya varıp protokol imzaladıklarını da anımsatan Coşkunoğlu, RK'nın bu durumdan çok hoşnut olmadığı ancak protokol yapmaya mecbur kaldığını söyledi.

AKP ile TT uyumu

Sektörün büyümesi için Türk Telekom ile özel sektör arasındaki rekabet çelişkilerinin tanımlanıp düzenlenmesi gerektiğine işaret eden Coşkunoğlu, bu konudaki endişelerini şöyle açıklıyor:

"Bu iddia biraz ağır ama söylemek durumundayım. TT, AKP'ye sırtını dayayarak sektör üzerindeki hakimiyetini kullanıyor. Bu yasayla TT'nin gücü ancak biraz tırpalandı. Ama bu arzu edilen düzeyde bir rekabet ortamı yaratmıyor. Bilimsel araştırmalar da ampirik araştırmalar da gösteriyor ki rekabet arttıkça yatırımlar da artıyor. Dolayısıyla rekabetin artması için bir kurum, kuruluş veya firmanın hakim güçte olmasını önlemek gerekir. Fakat, TT'nin hakim güçte olması bu yasayla önleniyor, diyemiyoruz. AKP, TT ile arasındaki 'karşılıklı yarar' ilişkisini devam ettirmek uğruna sektörün rekabet olanaklarını ve koşullarını ihmal ediyor".

Yanıtlanmamış sorular

Coşkunoğlu, TT ile AKP arasında geçmişe ilişkin yanıtı verilmemiş iki soruyu da yineliyor:

"Birincisi, TT'nin yüzde 55'i, Oger gibi bu alanda hiçbir ciddi birikimi olmayan bir firmaya satıldı. Bu satıştan bir ay sonra Kurumlar Vergisi yüzde 30'dan yüzde 20'ye indi. Bu indirime satıştan önce gidilmiş olsaydı TT'nin yüzde 55'lik hissesinin değeri kabaca 2 milyar dolar civarında artacaktı. Dolayısıyla burada 2 milyar dolarlık bir kıyak çekilmiş oldu. Bu kıyak niye çekildi? Ve bundan kimler nemalandı? İkincisi de 2006 sonuna doğru TT yeni tarifelere geçmek için TK'ya başvurdu. Ancak daha onay alınmadan tarifeler uygulanıyormuş gibi ilan etti. TK'dan onay almadan rekabetin olmadığı yerlerde (örneğin şehir içi) ve rekabetin olduğu alanlarda (örneğin UMTH) fiyatları düzenleyen TT'ye birtakım teminatlar mı verildi?"

Sümen altından çıktı

AKP, 1924'ten kalan 406 sayılı kanun ve bu kanuna daha sonra yapılan 4502 ve yasalarla düzenlenen telekomünikasyon sektörüne yönelik kanun çalışmalarına 2003'te başladı. STK'ların katıldığı toplantılarla hazırlanarak hızlı bir şekilde komisyonlardan geçirilen Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) tasarısı, 2005 sonbaharında TBMM Genel Kurulu'na sevk edildi. Türk Telekom'un özelleştirildiği günlerde, sektördeki işletmecileri rahatlatacak bu kanun tasarısı, uzun süre gündemde bekletildi daha sonra komisyona geri çekildi. Üç yıl boyunca uyumaya bırakılan yasa tasarısı, tartışmaları içermeyen, yani ilk haliyle, yine Türk Telekom'un halka arz sürecinin başlatıldığı tarihlerde (22 Nisan 2008) yeniden TBMM'ye getirildi

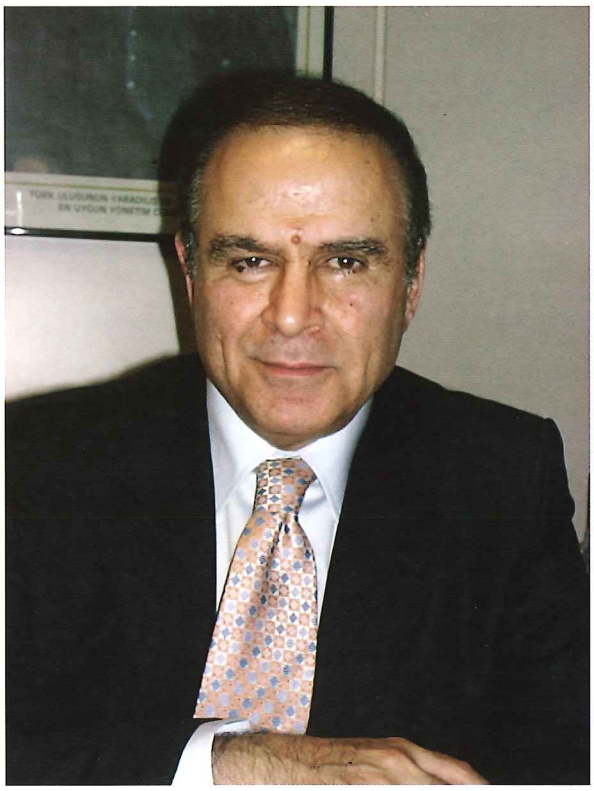

Coşkunoğlu, TBMM gündemine getirilen e-Haberleşme yasasının ilgili kesimlerce tartışılmadan hızla komisyonlardan geçmesinden rahatsız.

7 Mayıs 2008'de Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve Turizm Komisyonu'nda yasanın 2005'teki ilk hali görüşülüp bu konuda bir alt komisyon kuruldu. Alt komisyon ilk toplantısını 14 Mayıs, ikinci toplantısını ise 21 Mayıs 2008'de yaparak iki haftada çalışmasını tamamladı. Yasa tasarısı, 5 Haziran 2008'de komisyondan geçti.

TK'nın yeni adı "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu" olacak

TBMM komisyonlarından hızla geçirilen tasarıdaki değişikliklerin, telekomünikasyon sektöründeki serbestleşme yerine, doğrudan veya dolaylı olarak Türk Telekom'un lehine olduğu konuşuluyor. Yasa tasarısının AB mükteseb atına aykırı olduğu belirtiliyor. Sektörün tasarıya ilişkin genel görüşü olumsuz.

Tasarı, imtiyaz gerektirecek konular dışında kalan konularda işletmecilerin "lisans verilmesini beklemeden" bu hizmetleri sunulabilmesini sağlıyor. Ancak bu madde bir yıl sonra yürürlüğe girecek. Üç yıl bekletildikten sonra yasa ile getirilen bu madde, serbestleşmenin belli bir süre daha yapılmayacağını gösteriyor.

Ulaştırma Bakanlığı, strateji ve politika belirleyeceği gerekçesiyle TK'nın yapacağı tüm düzenlemelerde yetkiyi yine elinde tutuyor. Rekabet ihlalleri konusunda yetkili ve uzman kurum Rekabet Kurumu, telekomünikasyon alanındaki rekabet ihlalleri konusunda devreden çıkarılarak bu alandaki yetki TK'ya veriliyor. Yasa ile TK'nın adı da "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu" olarak değiştiriliyor. Bu değişikliğin nedeni tam olarak açıklanmadı.

TT'nin özelleştirilmesi sırasında Danıştay'ın altyapının imtiyaz süresi sonunda devlete geri verilmesi kararına karşın altyapının TT'ye ait olduğuna ilişkin eski kanunda bulunan bir cümle (kamufle edilerek) tasarıda yer alıyor.

İnternette kaybolma rehberi

İnternet üzerinde tüm konuşmalarınız dinleniyor olabilir. Basit birkaç yöntemle Büyük Birader'e "dur" diyebilirsiniz

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Geçtiğimiz günlere telekulak skandalları damgasını vurdu. Türkiye hızlı bir şekilde interneti sansürleyen ülkeler arasında yükseliyor. İnternette dolaşırken, e-posta yazarken ve MSN'de konuşurken, bireysel iletişiminiz dinleniyor olabilir. Dahası meraklı gözlerin şirket sırlarınızı dahi izlemesi işten değil. Dinlemelere karşı kullanıcı olarak birçok değişik yöntem kullanabiliriz. Bu yöntemlerin bazılarını uygulamak kolay, bazıları ise daha zor ve yavaş sonuç veriyor. Ama sonuçta iletişiminizin dinlenmesini istemiyorsanız ve internette gönlünüz rahat dolaşmak istiyorsanız, bu yöntemlere bir göz atmakta fayda var. Bilişim Dergisi olarak internetteki ayak izlerinizi sildiğini iddia eden bazı yöntemleri sizin için araştırdık.

Yöntem-1: Vekil sunucu ile kaybolma

İnternette kaybolmanın belki de en bilinen yöntemi halka açık vekil sunucular (proxy) kullanarak kaybolma. Web tarayıcınızın vekil sunucu ayarlarına bir halka açık vekil sunucu adresi yazarak tüm iletişiminizi yurtdışındaki bir sunucu üzerinden yapabilirsiniz. İnternette birçok sitede halka açık vekil sunucuların adresleri yayınlanıyor. www.publicproxyservers.com bu sitelerin en büyüklerinden biri. Yapmanız gereken oradaki listeden bir sunucu seçip tarayıcınızın ayarlarına o adresi girmek. Seçtiğiniz vekil sunucunun "high anonymity" olmasına dikkat edin. Bu tarz sunucular bağlanan kişinin adresini tamamen gizliyor ve bağlanılan siteye vekil sunucu üzerinden geldiğiniz belli olmuyor. Vekil sunucu ile internette kaybolmak oldukça kolay ama bu yöntemin bazı sorunları var. Bunların başında proxy ile sizin aranızda olan bağlantının servis sağlayıcı tara-

fından görülebilmesi riski var. Aranızdaki bağlantı şifrelenmediği için yönlendiriciler (router) üzerinden geçen iletişimin içeriği görülebiliyor. Ayrıca DNS sorguları da açık bir şekilde izlenebiliyor. Aynı zamanda internetteki şehir efsanelerinden birisi de bazı vekil sunucuların gizli servislere ait olduğudur. Ancak yine de vekil sunucu ile bağlanma daha çok engellenen sitelere girmek ve bağlanılan siteye kimlik bilgisi göstermemek için kullanılıyor.

Yöntem-2: Web proxy ile kaybolma

Normal bir vekil sunucu bulmakta zorlanıyorsanız veya sistem yöneticiniz vekil sunucu ayarlarınızı değiştirmenize izin vermemişse web tabanlı bir vekil sunucu da kullanabilirsiniz. İnternette onlarca web tabanlı vekil sunucu var. Bunların en popülerleri www.anonymouse.org ve www.proxylord.com. Bu sitelerin üzerinden, aynı normal bir proxy sunucu kullanır gibi, internette istediğiniz adrese ulaşabilirsiniz. Ayrıca bu siteler girdiğiniz adresi şifreleyerek ek bir güvenlik sağlıyor. Ama yine de normal proxy'de olduğu gibi bu sitelerle olan iletişiminiz "açık" bir şekilde gerçekleşiyor ve şifrelenmiyor. Ayrıca bu siteler kullanım şartlarında sistemin kötüye kullanımı durumunda kolluk kuvvetleri ile işbirliği yapacaklarını ve log tuttuklarını açıkça belirtiyorlar. Bu beyan, bu sunucuların hack ve spam amaçlı kullanımını engellemek için yapılıyor.

Yöntem-3: Uzak masaüstü ile kaybolma

İnternette kaybolmanın pek fazla bilinmeyen bir yöntemi de Remote Desktop (Uzak Masaüstü) ile kaybolma. Bunun için ilk önce bir VPS (Virtual Private Server) satın almanız gerekli. Daha sonra satın aldığınız sunucuya Remote Desktop Connection ile bağlanıp istediğiniz siteye girebilir, istediğiniz e-postayı gönderebilir, hatta MSN'inizi bile oradan çalıştırabilirsiniz. Bu yöntemin tek dezavantajı diğer yöntemlerin aksine ücretli olması. Kiralık sunucuda Linux veya Windows seçenekleriniz var. Windows sunucu alırsanız, sunucunuza uzaktan masaüstü bağlantısı ile bağlanıp tüm iletişimi o makinedeki yazılımlarla gerçekleştirebilirsiniz. Windows ile beraber gelen uzaktan masaüstü bağlantısı şifreleme sağlamaz ama o protokolün içeriğini dinlemek de çok kolay olmayacaktır. İyi bir VPS'i aylık 20-30 dolara satın alabilirsiniz. En güvenilir VPS sağlayıcılardan birisi www.solarvps.com. Aynı zamanda bu satın aldığınız VPS'i bir web sunucu olarak da kullanabilirsiniz. Bu yöntemin maliyet dışındaki diğer dezavantajı iletişimin şifrelenmiyor olması. Bunu da VNC kurarak aşabilirsiniz.

VNC sayesinde uzak masaüstü uygulamaları şifrelenerek kullanılabiliyor. VNC'yi www.realvnc.com adresinden indirebilirsiniz.

Yöntem-4: SSH Proxy ile kaybolma

Eğer bir Linux web sunucunuz varsa güvenli bir şekilde internette kaybolabilir, karda yürüyüp ayak izinizi belli etmeyebilirsiniz. Bu yöntemde iletişim SSH (Secure Shell) protokolü üzerinden sağlanıyor ve 128 bit olarak şifreleniyor. Her Linux sunucusu üzerinde SSH dahili olarak geldiği için sunucu tarafında ekstra bir şey yapmak gerekmiyor.

Windows tarafında ise ilk önce OpenSSH'i indirmelisiniz (http://sshwindows.sourceforge.net/). Programı kurduktan sonra programın kurulu olduğu dizinde "ssh -ND 9999 kullanıcıadı@sunucuadresi.com" yazarak bağlantıyı sağlayın.

Daha sonra Firefox'ta vekil sunucu ayarlarında SSH proxy bölümüne 127.0.0.1 port 9999 yazın. Bundan sonra gireceğiniz her site SSH Proxy ile Linux sunucunuz üzerinden bağlanacaktır. Aradaki bağlantı da şifrelendiği için hiçbir şekilde izlenmeniz mümkün değildir. Görünen trafik sadece bilgisayarınızla sunucunuz arasında bir şifreli bağlantı olacaktır.

Ayrıca DNS sorgularını da vekil sunucuya yönlendirerek ekstra gizlilik sağlayabilirsiniz. Bunu yapmak için Firefox'ta adres alanına, about:config yazıp, network.proxy.socks_remote_dns = true olarak ayarlamanız yeterlidir.

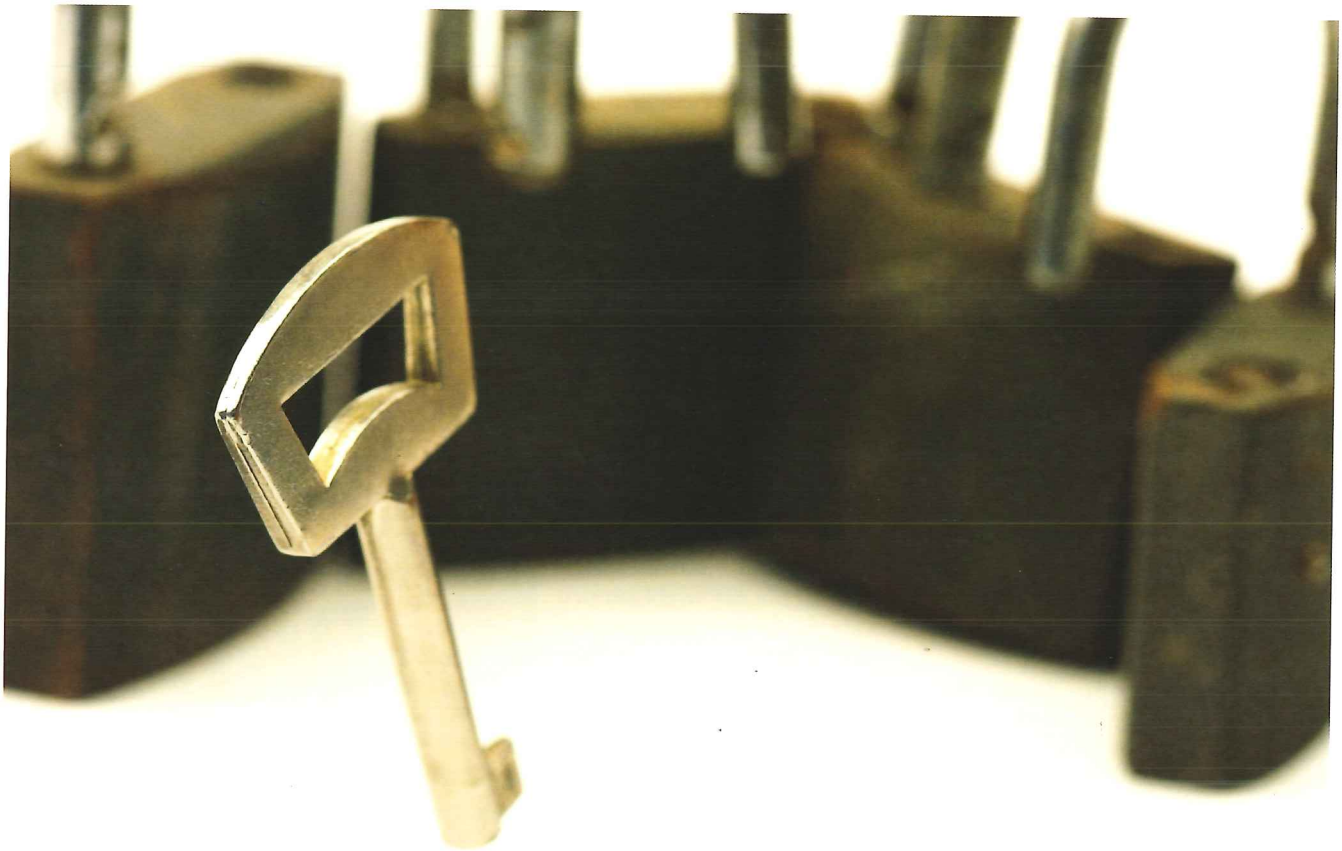

Yöntem-5: Tor ile kaybolma

İnternette yitip gitmenin bir diğer yöntemi de Tor sistemini kullanmak. Tor tamamen gönüllü insanlardan oluşan bir proje ve sistem basit olarak sizin iletişiminizin, sistemde bulunan diğer kişilerin bilgisayarları üzerinden iletilmesi esasına dayanıyor. Electronic Frontier Foundation'ın bir projesi olan Tor http://tor.eff.org/ adresinden indirilebilir.

Programı kurup çalıştırdıktan sonra yapmanız gereken tek şey proxy ayarlarında Socks Proxy adresine 127.0.0.1 port 9050 yazmak. Bundan sonra tüm iletişiminiz Tor network'ü üzerinde bulunan bilgisayarlar üzerinden gidecek ve ayrıca 128 bit şifrelenecek.

Örnek vermek gerekirse siz Almanya'daki bir siteye direkt bağlanmak yerine, Kore'deki bir Tor kullanıcısına bağlanıyorsunuz, Kore'deki kullanıcı sizin trafiğinizi İtalya'daki bir Tor kullanıcısına aktarıyor, veriler İtalya'dan yerine ulaşıyor. Bu işlem tamamen rastlantısal bir şekilde gerçekleşiyor.

Servis sağlayıcınız sizin nereye bağlandığınızı asla bilemiyor. Ayrıca Tor bağlantı noktaları (nod) ile olan bağlantınız şifrelenmiş olduğu için iletişimin içeriği de görünemiyor.

Tor'un bir diğer avantajı da bağlandığınız siteden sizin kimliğinizi gizlemesi. İnternet siteleri bağlanan kullanıcılardan birçok bilgi alıyorlar. Tor ile bir siteye ulaştığınız zaman hiçbir şekilde IP bilginiz oraya ulaşmıyor. Bu sayede zararlı sitelerin saldırılarından da korunmuş oluyorsunuz. Tor merkezi bir yapıya sahip olmadığı için oldukça güvenli. Tor'un tek dezavantajı yavaş olmasıdır.

Yöntem-6: Jap ile kaybolma

Tamamen Tor'a benzeyen ama Tor'dan tek farkı merkezi bir yapıda olan Jap, yüksek gizlilik sunuyor. Jap sisteminde internet iletişimiz, şifrelenerek Jap sunucularına yönlendiriliyor. Sonra bu sunucularda sizin verileriniz diğer kişilerin verileri ile karıştırılarak ayrı sunucular üzerinden hedefe gönderiliyor. Böylece tam gizlilik sağlanmış oluyor. Jap'ın hem ücretsiz, hem de ücretli sunucuları var.

Ücretli sunucular ücretsiz sunuculara göre daha hızlı. Ücretli sunucularda 5 Euro'ya 1 Gigabyte veri iletişimi satın alınabiliyor. Jap kurulduktan sonra proxy ayarlarında socks proxy'ye 127.0.0.1 port 4001 yazmak gerekiyor.

Jap'ı http://anon.inf.tu-dresden.de/ adresinden indirebilirsiniz.

Yöntem-7: E-posta şifreleme

Eğer e-postalarınızı kolay ve ücretsiz bir şekilde şifrelemek istiyorsanız, A-lock sizin için en uygun çözüm olacaktır. Sadece 384 Kb olan programı kullanmak o kadar basit ki, insan şaşırıyor. Yapmanız gereken tek şey A-lock'u yükleyip her hangi bir metni (text) seçip "şifrele!" (encrypt) demek. Tek bir tıklama ile seçtiğiniz metin şifreli hale getiriliyor.

56-bit AES algoritması ile şifrelenen metni istediğiniz e-posta programı ile gönderebiliyorsunuz. Karşı taraftaki alıcı şifrelenmiş metni ancak sizin belirlediğiniz anahtar kelime ile açabiliyor. Anahtar kelimeyi de programdaki "password book" bölümünde belirliyorsunuz.

A-lock ücretiz bir yazılım ama eğer isterseniz sadece 29 dolar karşılığında ücretli sürümünü de alabilirsiniz. Ücretli sürüm, ABD içinde 448-bit ve ABD dışında 128-bit şifreleme destekliyor.

Günlük kullanım için ücretsiz sürümdeki 56-bit'in de gayet yeterli olduğunu söylemekte yarar var. A-lock'u www.pc-encrypt.com adresinden indirebilirsiniz.

Yöntem-8: MSN şifreleme

MSN'i arkadaşlarınızla konuşmak için kullanıyorsunuz. Hatta iş yazışmalarınızı bile MSN üzerinden yapıyorsunuz. MSN'de yazdığını her şeyin ASCII olarak iletildiğini biliyor muydunuz? MSN en rahat dinlenebilen iletişim ortamlarından birisi.

Ücretsiz bir yazılım olan SimpLite MSN görüşmelerinin eş zamanlı olarak şifrelenmesine olanak tanıyor. SimpLite'ı kurduğunuz zaman ilk önce RSA anahtarınızı oluşturuyorsunuz. Yazılım 2048 bite kadar RSA anahtarlarını destekliyor. MSN Messenger uygulamasının açık olup olmadığını otomatik olarak anlayan yazılım, MSN Messenger sonradan açıldığında bunu farkedip devreye girebiliyor. MSN açıkken SimpLite'ın da açık olması gerekli.

İletişimin şifrelenmesi için de her iki tarafta da SimpLite'ın kurulu olması gerekiyor. Eğer MSN listenizdeki bir arkadaşınızda SimpLite kurulu ise, yazılım bunu otomatik olarak algılıyor ve sizin anahtarınızı ona gönderiyor. Bu aşamadan sonra iletişiminiz 128bit AES algoritması ile şifreleniyor. Karşı tarafın gerçekten sizin arkadaşınız olup olmadığının algılanması ise RSA anahtar kontrolü ile sağlanıyor. Böylece MSN adresi çalınmış bir arkadaşınızın sizinle iletişime girmesi de mümkün olmuyor.

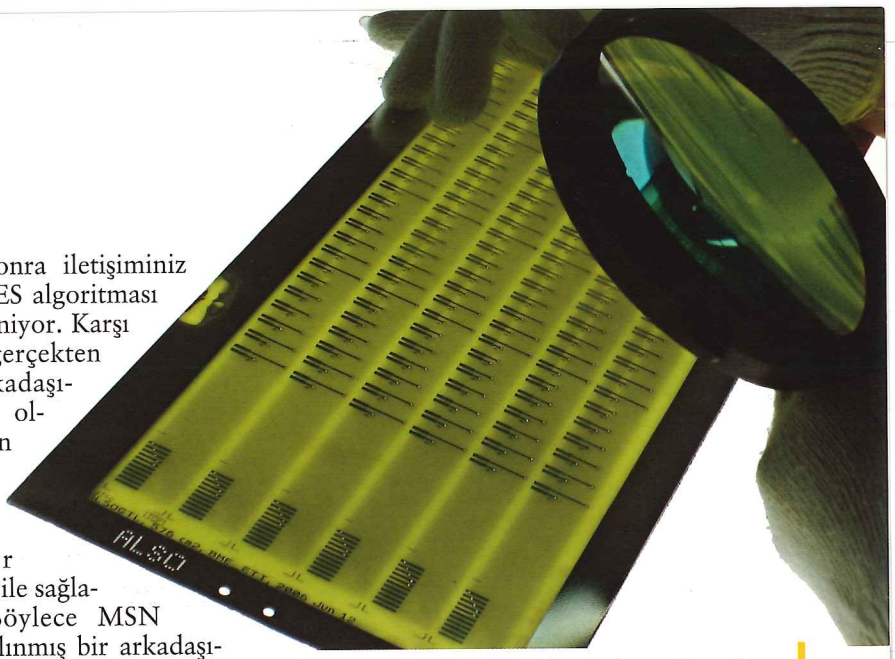

SimpLite hem şifreli hem de şifresiz yazışmaları destekliyor. Karşı tarafta SimpLite yüklü değilse iletişim şifresiz olarak devam ediyor.

Çok basit bir arayüze sahip olan yazılım kolayca da özelleştirilebiliyor. SimpLite ofiste veya evde kişisel kullanım için ücretsiz ancak bir PC'den sadece bir SimpLite ürünü çalıştırılabiliyor.

SimpLite for MSN, SimpLite for Yahoo, SimpLite for ICQ/AIM veya SimpLite for Jabber/Google ürünlerinden ancak birini kullanabiliyorsunuz. Eğer bunların hepsini çalıştırmak isterseniz SimpPro ürününü satın alabilirsiniz. Tek kişilik lisans ücreti 25 Euro olan bu ürün daha çok kurumsal yapılar için düşünülmüş.

SimpPro ile hem birden fazla anlık ileti servisi kullanabiliyor hem de gönderdiğiniz dosyaları da şifreleyebiliyorsunuz. Ayrıca SimpPro, SimpLite'dan farklı olarak 4096-bit RSA anahtarlarını destekliyor. SimpLite'ı www.secway.fr adresinden indirebilirsiniz.

Nasıl dinliyorlar?

Ağ üzerindeki veri paketlerini kaydeden yazılımlar, iletişiminizi tehdit ediyor

Ağ üzerindeki iletişimi dinlemenin birkaç yöntemi var. En kolay dinleme yerel ağ üzerinde gerçekleşiyor. Eğer ortamda bir akıllı bir anahtar (switch) yoksa ağ üzerindeki veriler tüm Ethernet kartlarına gidiyor. Ortamda bir anahtar var ise, bu anahtar üzerinde gerekli ayarlar yapıp trafiğin akışı istenen çıkışa (port) gönderilebiliyor. İletişimi dinlemek isteyen kullanıcının yapması gereken tek şey bir paket izleme (packet sniffer) yazılımı kullanmak. Ağ üzerindeki veri paketlerini kaydeden bu yazılımlar, basit ücretsiz (freeware) yazılımlardan geniş kapsamlı ticari paketlere kadar geniş bir yelpazede sunuluyor. Ticari örneklerin en bilinen örnekleri arasında Websense ve SurfControl yer alıyor. Bu yazılımlar hem istatiki veriler yaratıyor, hem de kullanıcı bazında girilen siteleri, yazılan e-postaları arşivleyebiliyor.

Servis sağlayıcılar ise genel olarak DNS sunucularını kullanarak, kullanıcıların girdikleri adresleri kayıt altına alıyorlar. Ayrıca yönlendiricilere (router) paralel bağlanan özel cihazlarla da iletişim dinleniyor. Özellikle ABD'de 11 Eylül tarihinden sonra bu tarz dinlemeler yasal zemine de oturtuldu. Şu an ABD'deki birçok servis sağlayıcı iletişimi yasal olarak dinliyor. Türkiye'de de geçtiğimiz aylarda kabul edilen yasa ile internet iletişiminin filtrelenmesi ve dinlenmesi mümkün olacak. TTnet'in bu konuda teknik olarak yatırım yaptığı da bilinen bir gerçek.

Muhabbet, kanun dairesinde serbesttir!*

Türkiye, MİT, EGM, Jandarma ve askeri istihbaratın yanı sıra Türk Telekom, Avea, Vodafone ve Turkcell gibi operatörler üzerinden yasadışı dinleme yapan kişi ve kuruluşlarca da dinleniyor. TİB ise son üç yıldır yasal dinleme için faaliyette

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Geçen ay tüm Türkiye, dinlendiği şokuyla sarsıldı. Emniyet, Jandarma ile MİT'in terör ve organize suçla mücadele, suçu önleme, terör takibi konularında yürüttüğü dinlemenin boyutu şaşırtıcıydı. Dinleme tartışmaları, 1999'da, Emniyet Genel Müdürlüğü'ndeki (EGM) dinleme odasıyla Telekulak Skandalı olarak tarihe geçti. Gayri resmi olarak yapılan bu dinlemede tam 963 kişinin izinsiz olarak dinlendiği belirlendi. Asıl skandal, dinlenenlerin kimliğiyle ortaya çıktı. Çünkü dinleme, Cumhurbaşkanlığı'ndan Başbakanlık'a, Genelkurmay'dan TBMM'ye, Yargıtay'dan gazete ve holdinglere kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyordu.

Haziran 2008'de ise önce 5190 sayılı yasa gereği terör suçlarına bakmakla görevli Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin, Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı'na tüm telefon görüşme ve internet haberleşmelerini (kimin, kimi, ne zaman aradığı, kaç dakika görüştüğü gibi bilgiler) verdiği haberleri basında yer aldı. Daha sonra bu yetkinin sadece EGM'ye değil Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) ve Jandarma Genel Komutanlığı'na (JGK) da verildiği ortaya çıktı.

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) bu gelişmeler üzerine, kamuoyunda izleme kararları olarak adlandırılan kararları uygulayanlar hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunda; ülke genelinde hiç kimseyi kapsam dışı bırakmadan izleyerek hukuksal güvenliği zedeleyen TİB, MİT, EGM görevlileri yanında, Türk Telekom, Avea, Vodafone ve Turkcell gibi telekom operatörlerinin de suç işlediği iddia edildi.

Tüm dinlemeleri TİB görüyor

Türkiye'nin dinleme konusundaki kötü sicilinin altında istihbarat ve güvenlik amaçlı dinlemelerinin hukuka aykırı ve insan hakları temel ilkelerini çiğneyen noktalara ulaşması yatıyor. Türkiye'de yasalarla dinleme, sinyal izleme ve teknik takip yetkisi, MİT, Jandarma, Emniyet ve askeri istihbaratta bulunuyor. Ancak bu kurumların denetlenememesi hep tartışma konusu oldu. Telefon dinlemeye Turkcell, Avea, Vodafone ve Türk Telekom gibi servis sağlayıcılarının altyapıları da olanak veriyor.

23 Temmuz 2005'te yayımlanan 5397 sayılı yasa ile kurulan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), Türkiye'deki dinleme ve izleme faaliyetlerinin patronu.

TİB, bugüne kadar MİT, Emniyet ve Jandarma istihbaratının ayrı ayrı birimler ve savcılıklardan aldıkları izinlerle gerçekleştirdikleri telefon dinlemelerini tek bir merkezden yapıyor. Hem adli hem önleyici dinlemenin nasıl yapılacağını belirleyen Yeni Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun (CMK) uygulanması da başkanlığın görevleri arasında.

TK: Tüm iletişim dinlenilemez

Telekomünikasyon Kurumu (TK) 4 Haziran 2008'de yaptığı yazılı açıklamada kamuoyunda dinleme konusunda "bilgi kirlenmesi" yaşandığı, bunun da yanlış anlamalara yol açacağını ifade etti.

EGM'nin talebi üzerine mahkemenin yurt çapındaki görüşme bilgilerinin izlenmesi kararının iletişimin dinlenmesi işlemleriyle ilgili olmadığı, herhangi bir içerik (ses, SMS içerikleri) ihtiva etmeyen, ilgili kurumların sinyal bilgilerini değerlendirebilmesi ve istihbarat analizi yapmalarına esas olacak görüşme bilgileri olduğu bildirildi. Söz konusu kararların sadece EGM'ce değil MİT ve Jandarma tarafından üçer aylık periyotlarla alındığı anımsatılan açıklamada "Açıklıkla vurgulamak gerekir ki ülke çapındaki tüm iletişimin dinlenmesi kesinlikle mümkün değildir" denildi. Açıklamada ayrıca sabit ve GSM telefon işletmecilerinin, abonelerinin konuşmalarına ait ücretlendirmeye esas fatura taleplerine yanıt verebilecekleri, bunun dışında diğer iletişim araçlarıyla kurduğu iletişime ilişkin arama, aranma, yer bilgisi ve kimlik bilgilerinin tespit edilmesine yönelik işlemleri kapsayan iletişimin tespiti anlamında herhangi bir belge düzenleyemeyecekleri de vurgulandı.

TİB'deki dinleme yapılanması

Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu ile Jandarma ve MİT kanunlarında yapılan değişiklikler çerçevesinde mahkeme kararı ya da ilgili birimin yetkili amirinin yazılı emri geldiğinde TİB'de dinleme yapılıyor. Gerek CMK'nın 250. maddesinde, gerekse TCK'nın 132'den 135. maddesine kadar olan kısmında dinlemenin hangi nedenle yapılacağı açıkça belirleniyor. Mahkeme kararının gecikmesi ya da gecikmesinde sakınca bulunan istisnai durumlarda ise cumhuriyet savcılarının izniyle dinleme başlıyor. Ancak bu durumda dahi sonradan mahkeme kararının alınması gerekiyor.

Kolluk ve MİT, ağırlıklı olarak dinleme faaliyetini telefon üzerinden gerçekleştiriyor. En küçük ilçelerde dahi bulunan ileri teknoloji dinleme cihazlarına TİB'in izin verdiği numaralar yükleniyor.

Terör konusunda süre yok ama diğer konularda dinlemede süreler, yasalarla sınırlandırılmış. Alınan kayıtların çözümleri yine talep eden birimlerce (Emniyet, MİT, Jandarma) yapılıyor. Dinleme konusunda herhangi bir bilgiye ulaşılmamış ise (önleyici dinleme ya da adli dinleme), örneğin savcılık tarafından takipsizlik kararı verilmiş veya yargılama sonucunda beraat kararı varsa, dinlemeye tabi ilgili kayıtlar otomatik olarak sistemden siliniyor ve bu ilgilisine bildiriliyor.

Ses, data ve internet izleniyor

TİB, dinleme faaliyetleri kapsamında, VoIP, tele konferans, GPRS, WAP gibi data ağırlıklı iletişim faaliyetlerini ve internet trafiğini de izliyor. Ses, görüntü, işaret, sembol ve elektrik işaretlerine dönüştürülebilen her türlü bilginin kablo, telsiz, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik veya diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesi, gönderilmesi veya alınması izleniyor.

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişime ilişkin tespit, dinleme, sinyal bilgisi değerlendirilmesi ve kayda alma şeklindeki işlemleri yürüten TİB, 5397 sayılı yasa hükümler uyarınca yapılan dinlemelerin kriptolu bir örneği ilgili kurumların yürüteceği işlemlerde bir aksama olmasının önlenmesi veya karşılaştırma ihtiyacı bulunması amacıyla yasal sürelerle sınırlı kalmak üzere merkezde saklıyor.

Hangi iletişim kanallarıizleniyor

Yurtdışı çıkışları dahil olmak üzere;

✓ Türk Telekom tarafından işletilen sabit telefon veya mobil (NMT) hatlar,
✓ Turkcell, Vodafone, Avea GSM şirketleri ile Uzak Mesafe Telefon Hizmeti şirketleri tarafından işletilen ve telefon üzerinden yapılan iletişime ait sinyal (tüm detay) bilgileri,
✓ Kullanıcı ve makine bilgileri,
✓ SMS alıp-gönderme,
✓ GPRS (cep telefonlarında veri iletimi sağlayan sistem) bağlantıları,
✓ GPRS üzerinden internet bağlantıları,
✓ Türk Telekom, internet servis sağlayıcıları ve UMTH firmalarının internet bağlantıları üzerinden DATA ve ses (VOİP) transferi,
✓ Data hattı üzerinden haberleşme ve faks bilgileri ileriye dönük olarak 3 aylık dönemde oluşacak detay kayıtları 5397 sayılı kanun gereği olarak TİB tarafından temin ediliyor.

Bu arada ister önleyici, ister adli dinlemelerde (istisnalar hariç) mahkeme kararı alınmadan yapılan dinlemeler, TİB'de kurulan sistem itibariyle mümkün değil. İletişim altyapısının izlenmesi anlamında hacker'lar da kapsama alanında. Yasaya aykırı dinlemeler konusunda, yasaya aykırı faaliyet tespit edildiğinde suç duyurusunda bulunuluyor. Dinleme amaçlı kullanılan GSM broker, GSM jumping gibi cihazların kimlerce getirileceği belli. Bu yönde illegal girişimlerin de suç duyurusu ve denetimlerle engellendiği iddia ediliyor. Ancak yine de bu türden çok sayıda cihazın serbest piyasada dolaştığı da basına zaman zaman yansıyor.

Yasalara aykırı dinlemenin yaptırımı

Herhangi bir resmî görevi olmayanların dinleme yapmalarının cezai yaptırımı var. 5237 sayılı TCK, Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar başlıklı 9. bölümündeki 132 ve 138. maddeler; kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden ve kişiler arasındaki haberleşmenin içeriğini hukuka aykırı olarak diğer tarafın rızası olmaksızın alenen ifşa edenler hakkındaki yaptırımları düzenliyor. Bu suçların kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılması halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılıyor ve altı aydan başlayan hapis ve adli para cezaları ile cezalandırılacakları hükme bağlanıyor.

(*) *Matbuat, kanun dairesinde serbesttir, hükmü 1876 Anayasası'nın 12. maddesinde yer aldı ve basın da böylece nizamname düzeninden kanun düzenine geçti. Matbuat Kanunu, sınırlı bir özgürlük içeren bu ifadeye rağmen II. Abdülhamit tarafından yürürlüğe konmadı. O dönemde basın üzerindeki sansür en yoğun şekilde uygulandı.*

TİB Başkanı Fethi Şimşek, "Bizim dışımızdaki tüm dinlemeler yasadışıdır" diyor.

Enine boyuna kart teknolojileri!

Bu yıl ikincisi düzenlenen Cardist'te kart pazarının yeni rotası tartışıldı

Barış Odabaş
baris@bilisimdergisi.net

Kart teknolojisinin taraflarını bir araya getiren Cardist Kart Teknolojileri Fuarı ve Zirvesi, 10-12 Haziran tarihleri arasında Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlendi. Finans, bankacılık, ulaşım, lojistik ve sağlık sektöründen birçok yerli ve yabancı önemli konuğun katıldığı bu etkinlikte, kart teknolojilerinin kayıt dışı ekonominin kontrolündeki rolü ve ulaşım sektörüne yönelik çözümler öne çıkan tartışma konuları oldu. Yerli ve yabancı firmaların standlar açtığı Cardist zirvesinde katılımcılar, yeni kart teknolojilerini daha yakından tanıma fırsatı da buldu.

Avrupa'da 35 milyon 440 bin 786 kredi kartı ile dördüncü, 58 milyon 284 bin 388 banka kartı ile üçüncü ve 1 milyon 398 bin 314 POS cihazı ile ikinci sırada yer alan Türkiye, kart teknolojilerinin hedef pazarı durumunda. Cardist organizasyonun, kart teknolojilerinin öncü ülkelerinden Türkiye'de yapılması da ayrı bir öneme sahip.

Pazar payı artacak

Açılış konuşmasını yapan BKM (Bankalararası Kart Merkezi) Genel Müdürü Sertaç Özinal, kayıt dışı ekonominin önlenmesi açısından kart uygulamalarının yaygınlaştırılmasının önemli olduğunu vurguladı. Özinal, POS makineleri önünde beklemeyi ya da ATM aramayı sonlandıran temassız kart teknolojilerinin bugün 35 YTL altı harcamalar için kullanılmaya başlandığını söyledi. Türkiye'de kart kullanıcısı sayısının 25 milyonu geçeceğini belirten Özinal: "Sektör olarak hedefimiz şu anda yüzde 22 olan kart cirosunun GSMH'nin içindeki payını yüzde 30-35 seviyelerine çıkarmak" dedi.

Organizasyon konuşmacılarından NTSR Fuarcılık Genel Müdürü Serkan Tığlıoğlu da kart teknolojilerinin hayatımızın her alanında yer almaya başlamasıyla büyük bir pazarın ortaya çıktığını belirterek tüm kurumların geniş bir yelpazede kabul gören bu kart teknolojilerini kendi sektörü üzerinden konsolide etme savaşı verdiğine dikkat çekti.

Tığlıoğlu: "Bugün ABD'de spor kulüpleri taraftar kartlarını, kredi kartı, banka kartı gibi ödeme sistemleri ile konsolide ederek ve taraftar sadakati uygulamaları ile zenginleştirerek büyük transferler yapıyor ve milyon dolarlar kazanıyorlar" dedi.

İstanbul'a Londra modeli

Cardist zirvesinde İstanbul'un ulaşım sorunları da tartışıldı. İstanbul'un ulaşım sorunlarının çözümüne Londra modeli örnek gösterildi. Visa Europe'un İnovasyon Alanındaki İş Ortaklarından Sorumlu Üst Düzey Yöneticisi Marc O'Brien Londra'da toplu taşıma araçlarında kullanılan, sıra bekleme ve bilet alma gerektirmeyen daha ucuza seyahat etme imkanı sağlayan Oyster Card ile ilgili bilgileri katılımcılarla paylaştı. O'Brien konuşmasında Oyster kartlarına geçtiğimiz yıl Barclaycard ve Visa işbirliği ile ödeme özelliği de kazandırıldığını açıkladı ve bu uygulamanın akbil ve benzeri belediye ulaşım çözümlerine taşınmasının mümkün olduğunu söyledi.

MasterCard Güneydoğu Avrupa Genel Müdürü Özlem Erçelen İmece ise tüketicilerin kredi kartı kullanma alışkanlıkları ile ilgili bir araştırma yaptıklarını belirterek sözlerine şöyle devam etti:

"Kredi kartını çantadan çıkarmak ve POS makinesi önünde beklemek yaklaşık 7 dakika sürdüğü için tüketicilerin 20 YTL altı alışverişlerde nakit kullanmayı tercih ettiğini tespit ettik. Ama temassız kart teknolojileri sayesinde 1 YTL'lik alışverişi bile kolaylıkla zaman kaybetmeden yapabiliyorsunuz".

Cardist zirvesinde temassız kart teknolojisinin dışında cep telefonlarının ödeme sistemi olarak kullanılmasını ifade eden NFC yani Yakın Alan İletişimi teknolojisi de tanıtıldı. Organizasyonda Başbakanlık Müşavirliği Bakan Danışmanı Saadettin Çay ise AKİS projesinin detaylarını anlattı. TUBİTAK Ulusal Elektronik ve Kiptoloji Araştırma Enstitüsü'nün ürettiği TUBİTAK AKİS ile ehliyetten pasaporta, nüfus cüzdanından sağlık karnesine kadar tüm kişisel bilgiler artık tek kartta toplanacak.

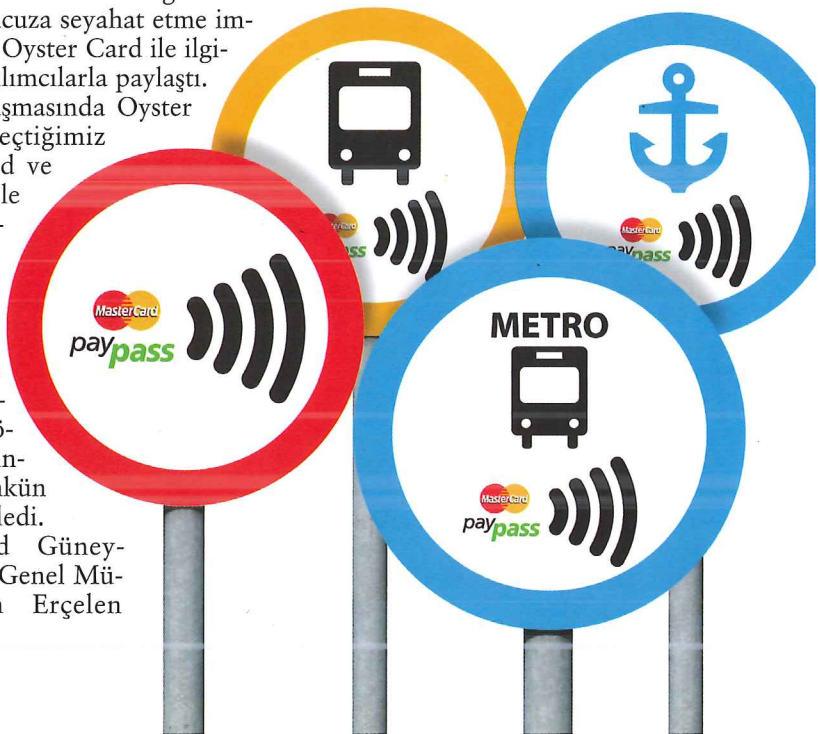

Sadece 'Alo!' demek yetmiyor

Metis, sunduğu çağrı merkezi hizmetleriyle firmaların operasyon ve yönetim maliyetlerini törpülüyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Çağrı merkezleri, firmaların ürün satış sonrası desteğindeki önemli kalemlerden biri haline gedi. Öyle ki, müşteriler satın aldıkları ürünle ya da hizmetle ilgili herhangi bir konuda günün 24 saati desteğe ihtiyaç duyabiliyor. Özellikle bankacılık, finans ve bilişim ürünleri noktasında müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak personelin, gerekli bilgi ve donanıma sahip olması çok önemli. Bundan bir kaç sene önce firmalar çağrı merkezi operasyonlarını kendi bünyelerinde yapma eğilimindeydi. Fakat bu operasyonun maliyeti, gereken insan kaynağı ve teknolojik altyapı ihtiyacı doğrultusunda artınca, dış kaynak kullanımı söz konusu oldu.

Son yıllarda çok uluslu firmalar, çağrı merkezi hizmetlerini dış kaynak olarak alıp, bunu kendi bünyelerindeymiş gibi yönetmeye başladı. Dünya devi bilişim firmaları saat farklarını göz önünde bulundurarak, çağrı merkezi operasyonlarını dünyanın bir günlük dönüşüne paralel olacak şekilde farklı saatlerde değişik küresel merkezler üzerinden yönetiyor. Özellikle Amerika'lı bilişim devleri teknik servis odaklı çağrı merkezi hizmetlerinin bir kısmını Hindistan üzerinden sağlıyor. Ülkemizdeki kalifiye eleman sayısı artıkça, dünya devleri, bu hizmetleri İngilizce aksan konusunda sorun yaşayan Hindistan'dan alıp ülkemize yönlendirmeye başladı.

Telefonla teknik servis hizmeti

1991 yılından bu yana bilişim firması olarak hizmet veren Metis, son on yılda kendisini yüksek düzeyde çağrı merkezi hizmeti veren bir firma olarak konumlamış. Metis; otomotiv, ilaç, finans gibi dallarda hizmet veriyor olsa da sektörde bilişimcilerin çağrı merkezi olarak ün yapmış.

Bilişim altyapısından gelen bilgi birikimi ve kalifiye telefon operatörleriyle teknik servis anlamında ikinci dereceye kadar hizmet verebildiklerini söyleyen Metis İş Geliştirme ve Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Fatma Küçüktaş, global dünya devleriyle ortak çalışmalar yürttüklerinin altını çiziyor. Fakat yapılan anlaşmalar gereği firmaların isimlerini veremiyor.

500 kadar çağrı görevlisi (agent) ile çalışmalarını yürüten firmada her bir görevli, hizmet verilen firmanın elemanı gibi çalışıyor ve sadece o firmanın operasyonlarına dahil oluyor. Genellikle teknik bilgisi yüksek ve iyi derecede yabancı dil bilgisine sahip olan operatörler, özel eğitimden geçiriliyor ve tam zamanlı çalışıyor.

Raporlama önemli

Küçüktaş, iyi bir raporlama sistemleri olduğuna dikkat çekiyor. Doğrudan müşterinin veri havuzuna bağlanabilmek için müşterilerinin kullandığı çözümleri kendi bünyesinde de barındıran Metis, Microsoft'un CRM çözümünü kullanıyor.

Hizmetlerinde birden fazla UMTH operatörüyle çalışan firma, uygun olan arama tarifleri için müşterilerine seçenekler sunuyor. "Öngörü olarak kendi çağrı merkezi hizmetini içerde yapan firmaların çoğu artık dış kaynak kullanıyor. Seneler önce çağrı merkezi hizmeti sadece "Alo" demek gibi algılanıyordu. Birçok firma bunu kendi içinde çözmeye başladı. Fakat bu hizmeti vermek ciddi bir yatırım ve yönetim maliyeti getiriyor. Bu yüzden firmalar kendi işlerine odaklanıp çağrı merkezi hizmeti almayı seçiyorlar" diyen Küçüktaş çağrı merkezi operasyonlarında öne çıkan hizmetlerle ilgili şunları söyledi:

"Son zamanlarda telesatış ve telepazarlamanın öne çıktığını görüyoruz. Fakat müşteri bilgilendirme hatları hala önde gidiyor".

Küçüktaş 2008 için 20 milyon YTL ciro hedeflediklerini de sözlerine ekliyor.

Internet üzerinden "support chat" hizmeti de verdiklerini de söyleyen Küçüktaş, evden çalışmanın bugün bir hayal olmadığını fakat yönetim açısından yaşanan bazı sorunlar nedeniyle ev-ofis kavramının henüz hayata geçemediğini söylüyor.

"Adreste bulunamadı" gerekçesi tarihe karışacak

Yerleşim yeri ve adres bilgilerini, standartlara uygun olarak tek bir merkezde toplayıp paylaşımını sağlayan AKS sayesinde artık vatandaştan nüfus kayıt örneği ve ikametgah istenmiyor

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ), entegre bir e-devlet yapısına ulaşmayı kolaylaştıracak ve birlikte çalışılabilirliğe örnek sayılacak önemli bir projeyi daha ortak kullanıma açtı. 2004'te tamamladığı Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi - MERNİS'ten, yaklaşık bir yıl sonra uygulamaya koyduğu Kimlik Paylaşım Sistemi'nin (KPS) ardından, NVİ bu kez de, e-kayıt, seçmen bilgileri, UYAP, aile hekimliği gibi projelerin bağlantılı olduğu Adres Kayıt Sistemi'ni (AKS) kamuyla paylaşıyor. AKS, adres bilgilerini standartlara uygun biçimde tek merkezde tutup belli ilkeler çerçevesinde kamu birimleriyle paylaşımını sağlıyor.

Kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medeni durumunun takibini, uyruğuna ve bunlardaki değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenip saptanmasını, bunların kütüklere yazılmasını, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının (UAVT) oluşturulmasını, nüfus kayıtlarıyla adres bilgilerinin ilişkilendirilmesini sağlayacak yasa, 29 Nisan 2006'da çıkarıldı. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Yasası kapsamında çıkarılan yönetmeliklerle "adres"e bir standart getirildi ve adres bilgisi de bir nüfus bilgisi olarak tanımlandı.

Yasa çerçevesinde numaralama çalışmaları belediye ve özel idarelerce yeniden yapıldı. Adres bilgileriyle TC Kimlik Numaraları eşleştirildi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan çalışmaların tamamlanmasıyla oluşturulan UAVT, NVİ'ye 17 Ağustos 2007'de devredildi. NVİ ise, 2008 başından itibaren UAVT'deki bilgilerin güncellenmesini sağlayarak KPS ile kamu kurum ve kuruluşlarının kullanımına sundu.

Adres ile ilgili genel sorunlar

* Türkiye'de adres standardının olmayışı, aynı adresin farklı biçimde tanımlanması, mahalli idarelerce adreslerin sık değiştirilmesi kamu hizmetlerinin etkin ve hızla yapılmasını engelliyor.

✓ Binaların numaralandırılması ve sokaklara isim verilmesi hakkında kanun ve ilgili yönetmelik mahalli idarelerce tam uygulanmazken kentlerde kayıt dışı yapılaşma artıyor.

✓ Plansız ve hızlı kentleşme, ruhsatsız yapılaşmayı artırırken, numaralama ve adres tespiti giderek zorlaşıyor.

✓ Kişi ve adres bilgilerindeki uyumsuzluk nedeniyle her seçim döneminde seçmen kütükleri güncelleniyor.

Yüksek Planlama Kurulu, mevcut durumu değiştirmek için; adresteki dağınık yapının tek bir kurumda toplanması, vatandaşlara ait adres bilgilerinin standardının belirlenmesi, paylaşımının sağlanması ve koordinasyonun yürütülmesi amacıyla; e-Dönüşüm Türkiye Projesi, AKS'yi, 2005 Eylem Planı içinde 29 no'lu eylem olarak açıkladı. Projenin sorumlusu NVİ ile

Adres Kayıt Sistemi neye yarayacak?

1. Yerleşim yeri bazında güncel bilgiye erişim anında sağlanacak.
2. Adres ve nüfus tek merkezden izlenecek.
3. Sayımlarda eve kapanma zorunluluğu ortadan kalkacak.
4. Adreslerin tekrarlı tutulmasının ülke ekonomisine verdiği ek maliyetin önüne geçilecek.
5. Adres kayıtlarının doğru tutulmamasından, yanlış adres beyan edilmesinden, bilgi kirliliğinden ya da adres bileşenlerinin çok sık değişmesi sonucu ortaya çıkan adres karmaşası yüzünden oluşan ekonomik kayıp önlenecek.
6. Tahsilatlar için gönderilen tebligatların ilgilisine adres eksikliği nedeniyle geç ulaşması ya da hiç ulaşmamasından kaynaklanan gelir kaybı ve kaçakları önlenerek vergi gelirlerinin artırılması sağlanacak.
7. Nüfus sayımı ve tespitlerinde seçmen kütüklerinin oluşturulması ve güncelleştirilmesindeki ek maliyet yükü ortadan kalkacak.
8. Elektronik ortamda güncel olarak tutulan UAVT, kent bilgi sistemlerinin altyapısını oluşturacak.
9. Yerleşim yeri bazında nüfusun nitelik ve niceliklerine ilişkin güvenilir ve zamanlı istatistik üretilmesi sağlanacak.

birlikte YSK, TÜİK, PTT ve yerel yönetimler, adrese dayalı hizmet veren kurumlar olarak belirlendi.

Adres kayıtlarının fotoğrafı çekildi

Belediye ve il özel idarelerinin numaralama çalışmalarını yeniden yapıp adres bilgilerinin TC Kimlik No'larıyla eşleştirilmesinin yanı sıra TÜİK'in 5490 sayılı yasa gereği tamamladığı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile adreslerin mevcut durumuna ilişkin bir fotoğraf çekilmiş oldu. Artık kişilerin, yerleşim yeri (ikamet) ve diğer adres değişikliklerini yazılı olarak bildirip bu bilgileri güncellemeleri gerekiyor. Bu bildirimler şahsen, ilçe nüfus müdürlüklerine, dış temsilciliklere ve adrese dayalı hizmet alınacak kurumlara 20 iş günü içinde yapılmalı.

Numaralama işlemlerinde kullanılan, posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, bulvar, cadde, sokak ve bina numarası gibi adres verileri ile coğrafî konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri içeren adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler ise belediye ve il özel idareleri tarafından Ulusal Adres Veri Tabanı'na (UAVT) işleniyor.

Mernis'teki adres alanının güncellemesi ise nüfus müdürlükleri veya kişilere adrese dayalı hizmet sunan (su, elektrik v.) kurumlar tarafından yapılıyor. Ayrıca internet üzerinde de adres beyanı yapılabiliyor. Adres güncellemesi için;
https://adres.nvi.gov.tr/Pages/Bildirim/AdresBeyan/PreBeyanStep.aspx
adresine girmek yeterli. Herhangi bir adres beyan edildiğinde memurun önüne otomatik olarak UAVT'de böyle bir adres olup olmadığı çıkıyor. Beyan edilen adreste başka biri oturuyorsa sistem uyarıda bulunuyor.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Sarıcan, eski nüfus cüzdanlarımızda da adres bölümü olduğunu, cüzdandaki hane numarasının kişinin adresini tanımladığını, ancak hızlı iç göç yaşanması nedeniyle kayıtlara esas olan yer ile ikamet edilen yer arasındaki bağın koptuğuna dikkat çekti. UAVT ve AKS ile bu bağın yeniden kurulduğunu anlatan Sarıcan, artık adres bilgisinin de bir nüfus bilgisi olduğunu vurguladı.

Kamu, ikametgah istemeyecek

AKS ile nüfus kayıt örneği ve ikametgah (yeni adıyla yerleşim yeri belgesi) artık tarih oluyor. Kamuda yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya yurttaşlardan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek. Bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den alınacak.

NVİ Genel Müdür Yardımcısı Sarıcan, MERNİS'teki adres alanının nüfus müdürlükleri veya kişilere adrese dayalı hizmet sunan (su, elektrik vb.) kurumlar tarafından güncellendiğini söyledi.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla 21 Mayıs 2008'de yayınlanan genelgeye göre, kamu, yaptığı işlemlerde, Mernis veri tabanında yer alan ve TC Kimlik Numarası ile ilişkilendirilen KPS'den elde edeceği yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas alacak. Henüz KPS'ye bağlanmayan kurumlar hazırlıklarını en kısa sürede tamamlayıp KPS'ye bağlanacak.

UAVT'nin güncel tutulması amacıyla il özel idareleri ve belediyelerce "Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik" hükümleri titizlikle uygulanacak. Mahalle, cadde ve sokak adı gibi adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede kamuoyuna duyurulacak. Kurumlar, her türlü iş ve işlemde, Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) belirlediği TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklar. Muhtarlara da kendi sınırları içinde yerleşim yeri belgesi verme yetkisi tanındı. Ama bunu sadece internet bağlantısı olan muhtarlar yapabilecek.

Sistemin getirdiği yenilikler

✓ Adresler belli bir standarda kavuşturuldu. Adres bileşenleri değişmez sabit tanıtım numarası ile tanımlandı.
✓ Kişilerin yerleşim yeri ve diğer adresleri TC Kimlik Numarası ile eşleştirilip güncelleştirildi.
✓ Tüm kurumlara, adres ile ilgili iş ve işlemlerinde bu bilgileri kullanma zorunluluğu getirildi.

Nezih Kuleyin
nezih@semor.com.tr

Yaratıcılığın en önemli kaynağı

Yenilikçilik yolunda kurumların en değerli kaynağı kendi çalışanlarıdır

Yenilikçi yaratıcılık günümüzün, üzerinde en çok konuşulan konusu olmaya devam ediyor. Devam etmesi de zorunlu. Artık ürettiğiniz hiçbir proje yenilikçi yaratıcı özellikler taşımıyorsa başta TÜBİTAK olmak üzere proje destekleyen kuruluşların hiçbirisinden gereken ilgiyi görmemektedir. O nedenle eğer proje üreteceksek bu projenin mutlaka içerisinde yenilikçi yaratıcı özellikleri taşıması gerekmektedir.

Doğallıkla sadece destek almak amacıyla proje üretmek anlamlı bir iş değildir. Her proje yaşama geçirildiğinde yaşama geçirenlere ticari bir yarar sağlaması amacıyla yapılır. Eğer Proje bir Kurumsal Sosyal Sorumluluk projesi değilse...

Ama ben bu yazımda ticari bir amaç gütmeyen Kurumsal Sosyal Sorumluluk projeleri ile ticari yarar için yapılan ve yapılma amacı gereği yaşama geçtiğinde kar getirmesi beklenen projelerin bir kesişme noktasından söz etmek istiyorum.

İster yaratıcı olsun, ister kar getirsin ya da getirmesin, dünyadaki tüm projeleri üretenler, o şirketlerin ya da başka şirketlerin çalışanlarıdır. Yaşamını herhangi bir işten kazanan tüm kuruluşlar için özde yenilikçi yaratıcılık için kullanılacak tek bir kaynak vardır: O da şirket çalışanlarıdır.

Çağdaş kurumsal sosyal sorumluluk anlayışının en önemli öğesi, kurumun çalışanlarını bir çalışan gibi değil, kendisini oluşturan yapı taşlarından biri olarak görmesine dayanır. Eğer kurumda yöneticiler ile yönetilenler arasında biz-onlar türü bir ilişki varsa o zaman söz konusu kurumun topluma karşı en temel sorumluluklarından birini yerine getirmediği düşünülmektedir. Kararların tek yönlü alınması ve çalışanların karar süreçlerinde fikir sahibi olmamaları, pek de uzunca olmayan bir dönemde, şirketin çok büyük zararlara uğrayacağının göstergesidir.

Hiçbir karar süreci içerisinde yer almayan, çok önemli bir fikri olsa da bunun zaten dikkate alınmayacağını düşünen çalışanlar, önce üretim sürecindeki ufak tefek hataları, daha sonra da şirkete çok önemli kayıplar veren eksiklikleri görseler dahi bu konuda fikirlerini iletebilecekleri bir mekanizma olmadığı için sessiz kalacaklardır. Bu işin önemini önce Japonlar fark ettiler.

Kalite çemberleri kavramı böyle ortaya çıktı. Bir fabrikada aynı konu ile ilgili belirli sayıda çalışan, bir çember oluşturuyor ve üretimin daha kaliteli yapılması için ne gibi yenilikler yapılması gerektiği konusunda fikir üretiyorlardı. Bu fikirler sayesinde Japon otomotiv endüstrisi dünya liderliğini ele geçiriyordu.

Japonya'da bu sürecin yaşandığı sıralarda bizim gibi toplumlarda ise 'bir elin nesi var, iki elin sesi var' ile 'nerde çokluk...' arasında gidip gelen bir tartışma sürüyordu. Halen birçok işyerinde işyeri sahiplerinin ve yöneticilerinin, bugün dahi, çalışanları için ' Ben ona ne danışacağım, akıllı bir adam olsaydı benim yanımda çalışır mıydı' türünden yorumlar yaptığına tanık olmaktayız.

Bu düşüncedeki yöneticilerin sadece küçük üretim yapan işyerlerinde olduğunu düşünmek doğru değildir. Eğer proje geliştiren ya da yeni fikirlerle beslenen sektörlerde çalışanların yaratıcılığından yararlanmayı en üst düzeyde başarmış bir iş dünyası yapımız olsaydı, bu sektörlerde uluslararası piyasalarda çok başarılı projelere imza atmış olmamız gerekmez miydi? Sonucun böyle olmadığını hepimiz biliyoruz.

Çalışanların proje üretimine katılması sadece 'Katılmayın diyen mi var' türünden açıklamalar ile de geçiştirilemez. Unutulmaması gereken bir başka nokta, projeyi gerçekleştirenlerin o projenin gerçekleşeceğine olan inançlarıdır. Eğer çalışanlarda böyle bir yürek gücü yaratılmazsa çok iyi tasarlanmış projeler de başarılı olmayabilir.

Çözüm tüm şirketin konuşurken 'biz' diyebildiği bir yapıyı gerçekleştirmekten geçmektedir.

Yaratıcılığa giden yolda onlar ve bize yer yoktur.

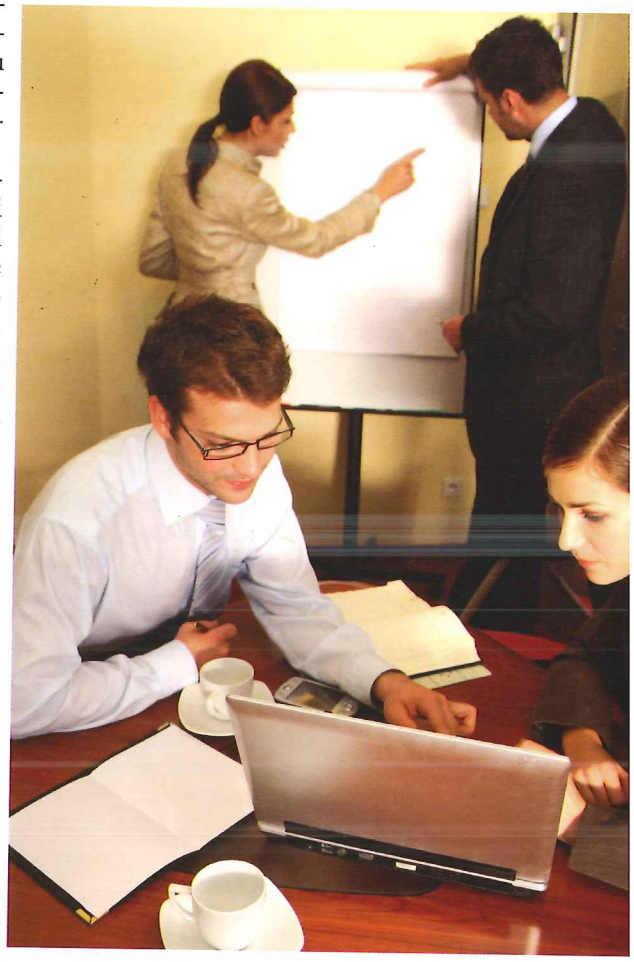

TBD Ankara Şubesi'nin sıcak "yaz mesaisi"

Beşinci şube olarak kurulan TBD Ankara, 16 Ekim'e kadar 5 bini aşkın üyesine ait bilgileri güncelleyip yeni yönetimini belirleyecek

Aslıhan Bozkurt
aslihan@bilisimdergisi.net

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), 2007 Temmuz'unda gerçekleştirdiği tüzük değişikliğiyle aldığı federatif yapıya geçme kararını adım adım uyguluyor. 25 ilde şube kurmayı hedefleyen TBD'nin 5. şubesi olan Ankara Şubesi, 12 Haziran 2008'de düzenlenen kokteyl ile resmen üyelere duyuruldu. 16 Mayıs 2008'de kurulan TDB Ankara Şubesi, 16 Ekim 2008'e kadar öncelikle üyelik işlemlerini tamamlayacak, ardından genel kurulunu yapıp yeni yönetimini belirleyecek.

TBD Ankara Şubesi'nin Kurucu Yönetim Kurulu, Necati Etlacakuş (Başkan-Oytek), Doç. Dr. Murat Erten (2.Başkan-TOBB ETÜ), Ahmet Pekel (Genel Yazman-TCMB), Mukaddes Burhan (Sayman-Havelsan), Coşkun Dolanbay (Üye-Meteksan), Talat Postacı (Üye-MPM) ve Erdem Erkul'dan (Üye-H.Ü.) oluşuyor.

TBD Ankara Şubesi Başkanı Necati Etlacakuş, şube yapılanmasının yararlarını şöyle açıkladı:

"Dernek genel merkezimizin Türkiye gibi geniş bir coğrafyada her noktaya erişip yerel etkinlikler düzenlemesi oldukça güç. Şubeler aracılığıyla illerde çeşitli organizasyonlar gerçekleştirmek hem daha kolay hem de daha etkili. Böylece genel merkeze daha esnek ve daha fazla iş yapabilme olanağı doğacak."

Sonbaharda yeni yönetim işbaşında

"Birinci görevimiz varolan üyelerimizin tespiti ve genel merkez kayıtlarından Ankara şubesine aktarılması" diyen Etlacakuş, üyeleri dikkatli bir şekilde elden geçireceklerini, bilgilerdeki eksiklikleri tamamlayıp güncelleyeceklerini bildiriyor.

Şubeye ait yaklaşık 5 bin 800 üye kaydının çıkarıldığını ve bunlar üzerinde çalışıldığını anlatan Etlacakuş, inceleme ve güncellemelerin tamamlanmasının ardından üyelere birer posta gönderip bilgi vereceklerini söyledi. Etlacakuş, oluşturacakları e-posta listesi üzerinden Ankara şubesinin etkinliklerini duyuracaklarını ve yeni bir web sayfası hazırlayacaklarını belirtti.

Kamu-BİB ile yakın çalışma

TBD Ankara Şubesi'nin ilk genel kurulu, 16 Ekim'e kadar yapılacak. Sıcak yaz günlerinde genel kurula ilişkin yoğun bir mesai yürütecek olan şube, sonbaharda gerçekleştireceği genel kurulunda, hem yeni şube yönetimi hem de genel merkez seçimlerinde oy kullanacak delegelerini belirleyecek.

TBD Ankara Şubesi, Eylül'de yarım günlük Kalite Güvencesi'ne ilişkin CMMI ve benzeri konuların anlatılacağı bir eğitim çalışması yapacak. Şube, ayrıca Bilişim Kurultayları kapsamında özel bir etkinlik alanı yaratmayı istiyor. Bir konu, forum, ürün, proje, sektördeki bir gelişme veya belli konularda her yıl gelinen noktanın incelenebileceği bu etkinliğin de Bilişim Kurultayı gibi gelenekselleştirilmesi düşünülüyor.

Bu arada Kamu-BİB'in Mayıs'ta başlattığı, "Kamu Kendini Anlatıyor" adlı aylık bilgilendirme toplantıları artık Ankara Şube ile birlikte yapılacak ve organizasyonu şube üstlenecek. Bu çerçevede 140 kamu kurumunun kendi bilişim yeteneklerini anlatması planlanıyor. Bundan sonra TBD Genel Merkez seçimleri, şube seçimlerinden sonra ve şubelerde belirlenen delegelerle yapılacak.

Şubelerdeki her 50 üyeye karşılık bir delege seçilecek. 50 üyesi olmayan şubelerin ise bir delegesi olacak. Temsilcilikler de yeterli üye sayısına ulaştıkça şubeye dönüştürülecek.

TBD Ankara Şubesi Başkanı Etlacakuş, çıkaracakları 60'a yakın delegeyle Genel Merkez'de ağırlıklarını hissettireceklerini söyledi.

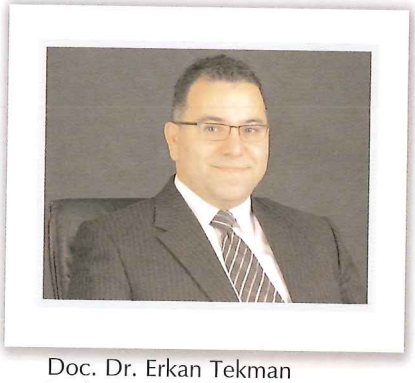

Doc. Dr. Erkan Tekman
Pardus Projesi Yöneticisi
tekman@pardus.org.tr

Özgürlük için... Bir adım daha

Linux'u bilmeyen de artık Pardus'u biliyor ancak bu henüz bir başlangıç...

Yazılarımıza başladığımızdan bu yana özgür yazılım, inovasyon, açık standartlar gibi konularda ve biraz da kavramsal düzeyde sürdürdüğümüz diziye bu aylık ara vereceğiz. Çok daha somut ve güncel bir konuya değineceğiz. Hem de çok geçerli bir nedenle...

Yöneticisi olduğum ve TÜBİTAK UEKAE bünyesinde yürütülmekte olan Pardus projesinin en son ürünü Pardus 2008 geçtiğimiz günlerde kullanıcılara sunuldu. Pardus 2008, projenin 2004 sonbaharında başlayan dağıtım geliştirme çalışmalarının dördüncü ürünü.

2005 Şubat ayında temelde gösterim amaçlı yayınlanan, ÇOMAR'ın bir ön sürümünü içeren, PiSi ve YALI gibi Pardus teknolojilerini barındırmayan Pardus Çalışan CD ile başladık işe. 2005 yılının son günlerinde yayımlanan Pardus 1.0 bilgisayara kurulabiliyor ve masaüstü kullanıcısının hemen tüm gereksinimlerini karşılıyordu. Yine de gerek kararlılık, gerek işlevsellik ve gerekse Pardus teknolojilerinin olgunluğu açısından yapılacak çok iş vardı. Bir yıla varan çalışma sonrasında içimize daha çok sinen bir ürün çıkardık: Pardus 2007.

Üründen memnun olan yalnızca biz değildik: Dünyanın dört bir köşesinden son derece olumlu değerlendirmeler geldi.

Aylık bilgisayar dergileri ürünlerimizi dağıtmak için neredeyse sıraya girdiler, 800 bin civarında CD dağıttık geçen 1,5 yıl içerisinde. Pek çok kurum ve şirket Pardus ile çalışmak için bize başvurdu. Güncelleme ara sürümlerimiz Pardus 2007.1 *Felis chaus*, Pardus 2007.2 *Caracal caracal* ve Pardus 2007.3 *Lynx lynx* merakla beklendiler ve heyecanla karşılandılar.

Aynı şekilde Pardus 2008'in de gerek kullanıcılarımız (mevcut ve potansiyel) arasında, gerek iş ortaklarımız (mevcut ve potansiyel) tarafından ve gerekse küresel özgür yazılım camiasında etkili olacağından şüphemiz yok.

Pardus 2008 neden önemli?

Burada Pardus 2008'in Pardus projesi içerisinde nasıl bir değişime, dönüşüme işaret ettiğinden bahsetmek istiyorum. Evet, bir dönüşüm arifesindeyiz. Haydi Pardus 2008'i bir kilometre taşı olarak kullanıp Pardus'un bugününe ve yarınına bakalım:

- Öncelikle Pardus 2008, birinci (ve bir buçuğuncu) nesil Pardus geliştiricilerinin azınlık olduğu, asıl ağırlığın ikinci nesil Pardus geliştiricilerine geçtiği bir ekiple tamamlandı. Özgür yazılım projeleri ve şirketlerine benzer bir sirkülasyon hızımız var, dolayısı ile bilgi birikimini kişilerden ekibe geçirmek zorundayız. Öyle anlaşılıyor ki bunu epeyce becermişiz. Ama bekleyin, asıl sınav Pardus 2009 için verilecek...
- Pardus 2008, öncüllerinden farklı olarak daha beta ve RC (sürüm adayı) döneminde uluslararası düzeyde ilgi çekti ve olumlu değerlendirmeler aldı. Bu da Pardus'un kalıcılığının ve inovasyon özelliğinin küresel Linux camiasınca da onaylandığını gösteriyor. Artık Pardus'un ve Pardus teknolojilerinin dışarıdan çok daha dikkatle takip edileceğinden emin olabiliriz...
- Pardus'un marka bilinirliği önceki sürümlerine göre hayli artmış durumda. Artık yalnızca bilişim meraklılarının bildiği bir isim olmaktan çıkıp sokaktaki vatandaşın aşina olduğu bir markaya dönüştü "Pardus". Zihin payının (mindshare) artması, pazar payını artırmanın önemli bir ön koşulu...

Gelecek neler vaat ediyor?

Kısa kısa tahminlerimizi yazalım:

- Pardus iş ortaklarının sayısı ve çeşidi artacak. Önümüzdeki aylarda duyurularımızı takip edin...
- Pardus göçleri hızlanacak ve büyüyecek. Özellikle kamu kuruluşlarında... Öte yandan KOBİ'ler için de ilginç haberlerimiz olacak!
- Pardus'un finansal gücü artacak. Dolayısı ile ekip büyüyecek, iş kolları çeşitlenecek ve en önemlisi daha rekabetçi olmak için gereken hareket kabiliyetine sahip olacağız sonunda...
- Sonuncusu ve belki de en önemlisi, Özgür yazılımın, açık inovasyonun ve bu ikilinin temsil ettiği yeni iş modellerinin başarılı olabileceği kanıtlanmış olacak...

BİLİŞİM

bilgi toplumuna giden yolda

profesyonel bilgi paylaşımında bulunmak,

bilişim sektörünün nabzını tutmak,

son teknolojilerden haberdar olmak,

şirketlerin BT yatırım stratejilerini öğrenmek,

e-Devlet projelerini yakından izlemek,

mesleki sorunlarınızı paylaşmak,

ve tabii ki TBD'ye destek vermek,

... istiyorsanız,

Ülkemizin en köklü bilişim derneğinin yayınladığı Türkiye'nin ilk bilişim dergisine...

abone olun...

Not: *Arka sayfadaki formu doldurup TBD'ye fakslayarak aboneliğinizi başlatabilirsiniz. Kurumsal ve toplu abonelik için dernek merkezinden özel fiyat alınız. Bilişim TBD üyelerine ücretsiz olarak gönderilmektedir.*

Maslak hattında gelişen ar-ge

Bilişim firmalarının gözdesi İTÜ Arı Teknokent, Afet Yönetim Merkezi ve Yazılım Sertifikasyon Merkezi gibi oluşumlarla büyüyor

Bilişim Haber Merkezi
haber@bilisimdergisi.net

Temel bilimler başta olmak üzere mühendislik gibi disiplinlerde Türkiye'ye son derece saygın bilim insanları kazandırmış olan İstanbul Teknik Üniversitesi, bugün bu büyük metropolün farklı bölgelerine yayılmış altı ayrı kampüste hizmet veriyor. İstanbul Teknik Üniversitesi Arı Teknokent ise kentin en değerli arazilerinin bulunduğu Maslak bölgesinde geniş bir alana sahip. İstanbul Florya'daki 106 bin metrekarelik arazisiyle birlikte toplamda 200 hektarlık bir alanda genişleme planları yapan İTÜ Arı Teknokent, 2002 yılından bu yana ağırlıkla bilişim firmalarına hizmet veriyor. Bugün bünyesinde faaliyet gösteren 62 firmadan 46'sı bilişim, sekizi elektrik-elektronik ve üçü telekomünikasyon şirketi olan Arı Teknokent, ar-ge projesi olan girişimcilere önemli avantajlar sunuyor.

Arı Teknokent Genel Müdürü Nazire Peker, "İstanbul Teknik Üniversitesi Arı Teknokent bünyesinde yer almanın bir girişimci için en önemli avantajları, nitelikli insan kaynağı ile çalışma şansı ve üniversitenin güçlü bilgi transferinden yararlanmaktır" diyor. Peker, ülke genelinde teknoloji geliştirme bölgelerinde alınan toplam patentlerin yüzde 60'ına yakınının İTÜ'den çıktığına dikkat çekiyor. Airties, Mobilera gibi bilişim sektörünün yenilikçi birçok şirketi Arı Teknokent'te faaliyet gösteriyor. Deloitte Touche'un Fast50 listesine giren ilk üç firma da Arı Teknokent bünyesinde projelerini gerçekleştiriyor.

Arı gibi çalışıyor

Türkiye'de sanayi ile işbirliği arayışında olan üniversiteler arasında Ankara'da ODTÜ, İstanbul'da ise İTÜ başı çekiyor. Bu nedenle İTÜ'nün, özel sektörle birlikte çalışma arayışı Arı Teknokent çalışmalarından çok daha önce 1997 yılından itibaren başlamıştı. 2002 yılında yasal mevzuatın yürürlüğe girmesiyle birlikte hizmete giren Arı-1 binası için daha inşaat aşamasında başvuran 21 firma hemen faaliyete geçti. 2005 sonunda açılan Arı-2 binası ise Dünya Bankası kredisi ile gerçekleşti. Artan talep nedeniyle Arı-3 binası da önümüzdeki yıla yetiştirilmeye çalışılıyor. Şu günlerde İstanbul Metrosu'nun genişleme çalışmaları içinde inşaatı süren ve muhtemelen yıl sonuna yetişecek olan Maslak istasyonu teknoparkın hemen altında yer alacak. Zaten merkezi konumda yer alan bu teknoparka erişim böylece daha da kolaylaşmış olacak. Bugün Arı Teknokent'te 2 bin civarında ar-ge personeli istihdam ediliyor.

Arı Teknokent Genel Müdürü "Arı Teknokent olarak çok sayıda firmamız veya çok sayıda personelimiz olsun şeklinde bir vizyonla hareket etmiyoruz. Çok özel projeler gerçekleştirilen bir ar-ge ortamı yaratma çabamız var. Eğer Türkiye'nin dünya teknoloji haritasında yer almasını istiyorsak, uzun dönemdeki iktisadi gelişiminin sürekli olması; dış politikalardaki etkinliği ve güvenilirliğinin sağlanması için yurtiçinde teknolojinin geliştirilmesi gerekiyor. Bu değişim sürecinde Arı Teknokent'in de bir aracı olmasını istedik".

İTÜ Arı Teknokent Genel Müdürü Nazire Peker, "Ar-ge projesi olan akademisyen ve öğrencilerimize cazip koşullar sunuyoruz" dedi.

Yazılım sertifikasyon merkezi

Arı Teknokent'in Arı-1 binası yaklaşık 4 bin metrekaresi kullanılabilir alandan oluşan 6 bin metrekarelik bir yapı. Arı-2 binası ise yaklaşık 14 bin metrekare kullanılabilir alana sahip. Florya'daki Teknokent kampüsü ise üniversiteyle uzaktan çalışabilen ve Atatürk Havalimanı yakınında olması nedeniyle yurtdışı bağlantısı kolaylığı olan bir ar-ge alanı olarak dikkat

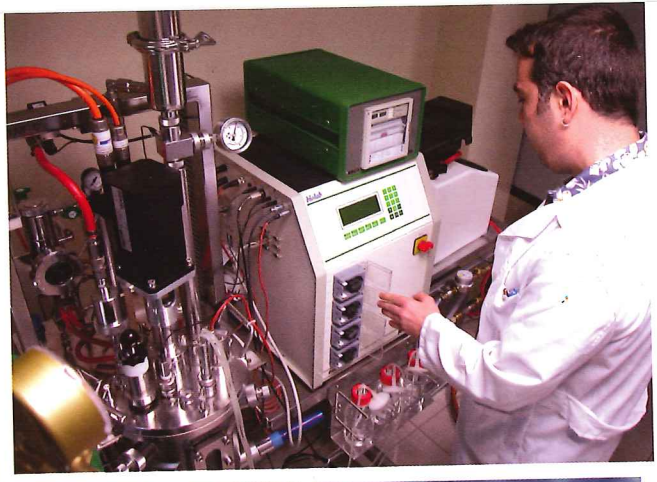

çekiyor. Vergi muafiyetleri, akademik ve hukuki danışmanlık hizmetleri vb. gibi olanaklar açısından burası da birçok teknokentle benzer hizmetleri sunuyor. Türkiye'de toplamda 30 civarında olmasına karşın içinde firmalarıyla faaliyet gösteren 17 teknokent var. İTÜ Arı Teknokent'in bunlardan ne farkı var. Soruyu Genel Müdür Peker'den yanıtlamasını istiyoruz:

"Genellikle ar-ge alanında faaliyet gösteren firmalara sunulan hizmetler açısından aramızda çok büyük farklılıklar yok ve birçok konuda birlikte çalışıyoruz. Örneğin, bizim de bir AB ofisimiz ve Inkubasyon Merkezi'miz var. Bazı teknoparklarda özel durumları nedeniyle uzmanlıklar öne çıkıyor. Örneğin, Mersin'in büyük bir liman olması nedeniyle orada lojistiğin önem kazanmasını söyleyebiliriz. Ancak İstanbul'da çok farklı sektörlerden ve uzmanlıklardan firmalar ar-ge ortamı arayışı içinde. Ar-ge yapan bir firma için işgücünü verimli kullanmak, içinde bulunduğu sektörle yakın ilişki içinde olmak ve iş devamlılığını sürdürmek gibi kaygılar öne çıkıyor. Bu açıdan Ayazağa kampüsü doğal bir tercih konusu".

İTÜ Arı Teknokent'teki firmalar, Kosgeb ve TTGV gibi kuruluşlarla da iç içe çalışıyorlar. Arı Teknokent'te İTÜ Afet Yönetim Merkezi de bulunuyor. Amerikan FEMA'nın (Federal Emergency Management Agency) işbirliği ile kurulmuş olan bu merkez, özel kurumlardan yerel yönetimlere kadar, yangın, deprem vb. afetlere karşı yapacakları projelerde ve bu alanda faaliyet gösteren firmalara afet durumları için eğitim ve danışmanlık desteği veriyor. İTÜ akademisyenleri ve çalışanlar bu merkez kurulurken FEMA'da eğitim görmüşler.

İTÜ Yazılım Sertifikasyon Merkezi ise CMMI sertifikasyonu gibi uluslararası yazılım standartlarını Türkiye'de yaygınlaştırmak ve yazılım üreten kuruluşların iş kalitesine destek olmak amacıyla faaliyet gösteriyor. Üniversite geçtiğimiz aylarda Carnegie Mellon ile bir anlaşma yaparak uluslararası standartlarda yazılım üretimi için özel sektöre destek vermeye başladı.

İTÜ Yazılım Sertifikasyon Merkezi, yazılım eserlerinin fikri mülkiyet haklarını sayısal damgalı güvenlik ortamlarında korunmasını sağlarken, yazılım üreten kuruluşlara bir dizi hizmet sunuyor. Bu hizmetlerin arasında yazılım kaynak kodlarının teminat altına alınarak eğer ilgili kurumlar arasında özel bir ticari anlaşma varsa üçüncü kişilere sunulması da var. Uluslararası akreditasyon merkezi olarak çalışması nedeniyle kayıt altına alınan yazılım eserleriyle ilgili analiz, raporlama ve sertifikalandırma gibi bir dizi hizmeti de verebiliyor.

Kuşkusuz bu hizmetlerden teknopark bünyesinde firmalar da çoğu kez ücretsiz olarak yararlanabiliyor. Bu arada İTÜ bünyesinde ar-ge projesi yürüten akademisyenler ve öğrenciler de Arı Teknokent'in olanaklarından daha fazla yararlanabiliyorlar. Başlangıçta belli bir ofis alanı yüzölçümünü aşmamak koşuluyla teknoparkta kendilerine yer edinebiliyor ve yüzde 50 civarındaki kira indirimlerinden yararlanabiliyorlar.

Giriş kolay değil

Arı Teknokent'in yüzde 64'lük hissesi İTÜ Geliştirme Vakfı'na, yüzde 30 hissesi ise İTÜ Rektörlüğü'ne ait. TTGV ile birlikte GAMA, Enka, Orimpeks, Ata ve Alarko Holding gibi eski İTÜ mezunlarının oluşturduğu şirketler de yüzde 1'lik paylarla bu teknoloji geliştirme bölgesinin hissedarı konumunda bulunuyor. Dolayısıyla teknoparkın geliştirilmesi aşamasında bu yapının sağladığı bir sinerji söz konusu. Peki, Arı Teknokent'e adım atmak kolay mı? Bu soruyu yine Arı Teknokent Genel Müdürü Nazire Peker'e yöneltiyoruz. Peker özetle şunları söylüyor:

"Arı Teknokent olarak büyük ya da küçük her firma için aynı koşulları masaya koyuyoruz. Bu şartlar ve daha sonra izlenen süreç, firmasına göre değişmiyor. Açıkcası belli performans kriterlerimiz var, buraya gelen şirketleri ikinci ve üçüncü senelerinde tekrar gözden geçiriyoruz. Düzenli ve düzensiz denetlemelerimiz oluyor. Şirketler bize başvurdukları zaman çok farklı taleplerde bulunuyorlar, örneğin, belli sayıda öğrenci istihdam edeceklerini ve üniversite ile çalışacağını söylüyor. Biz de onların ar-ge projelerine bakıyoruz. AB projelerine başvurulmuş mu? Kendi bulunduğu ortamda nasıl bir sinerji yaratmış? Bazı firmalarımız öğrencilerimize staj olanağı sunuyor, doktora tezi projelerini hayata geçiriyor. Patent başvurularına ve nasıl bir belgeleme yaptıklarına dikkat ediyoruz. Diğer firmalarla olan ilişkileri dahi belirleyici olabiliyor. Bu nedenle bazı firmalar bizi tercih ediyor, bazıları etmiyor. Arı Teknokent, denetime pek yanaşmak istemeyen ve bazı şeyleri belgelendiremeyen firmaların odağında olmuyor".

Ön başvurular internet üzerinden alındıktan sonra firma bölgeye alınmak için hazırlanıyor. Kurum bilgilerinin gizliliği nedeniyle gerekirse bir hakem heyetine başvurulduğunu belirten Peker, yeterlilik alan başvuruların bir ayda yanıtlandığını söylüyor. Ancak yeterlilik alabilmek için uzun süre bekleyen firmalar da var.

Koray Özer
kozerk@gmail.com

Bilgisayarı Kapatma Günü'nü Kutluyoruz

Neredeyse yatağa bile onunla gireceğiz. Hani, güzel bir şey olsa bari!..

"Happy Shutdown Day" de nereden çıktı diyeceksiniz? Başlangıçta iş için bilgisayara giriyorduk. Programdı, yazıydı, eğlenceydi, hizmet alımıydı; arkadaş, bilgi, belge, aramaydı, iletişim sağlamaydı, haber okumaydı derken, bu 'meret', bütün yaşamımızın içine sindi. Şimdi onsuz yolculuğa bile çıkamıyoruz. Peki yirmi dört saat bilgisayarımızı kapatarak yaşamak olası mı? Ölür müyüz acaba? Rivayete göre ölünmüyor. Ancak insanlara, ara sıra, bilgisayarlarını kapattıkları zaman mutlu olacaklarını anımsatmak gerekiyor. Hatta yalnızca bilgisayarlarını değil, ellerindeki bütün elektronik ıvır zıvırları bir kenara koymalarından söz ediliyor http://www.shutdownday.org/ sitesinde. Bilgisayar bağımlılığından dert yananların bir araya geldiği bu sitede "Shutdown Day" için belli bir gün seçilmemiş. Yıl içinde sosyal etkinlikler yapılarak insanların bilgisayarlardan bir gün de olsa uzak kalması amaçlanıyor.

Organizasyonun Türkiye ayağı henüz yok. Bilgisayar bağımlılığından şikayet edenler duya...

Bir dergiye ad bulmak

Dergi çıkarmanın eskiden bin bir zorluğu vardı. Şimdi bin iki zorluğu var. Sevgili arkadaşım Ali, bir yaşam dergisi çıkarmaya soyundu. Kendisi ödüllü bir fotoğraf sanatçısı. Aşçılar bulundu, yemekler yaptırıldı, fotoğraflar çekildi, yolculuk, sağlık, kitap, söyleşi ve mekan tanıtımı için yazarlarla konuşuldu, yazılar yazdırıldı, reklamlar alındı, grafikerlerle çalışıldı, falan. Ali üç aydır bu işin içinde. Peki, bir derginin olmazsa olmazı nedir: Adı. Ali üç aydır dergisine ad bulmak için uğraşıyor. Çünkü hangi adı beğense birisi ".com" ya da ".com.tr"sini almış durumda. Dergiye önce yakıştırılan ama sonra vazgeçilen adlardan bazıları şöyle: Şehirde Yaşam, Sayfa, Tel Dolap, Deniz Tuzu, Tatlı Hayat, Zürafa (meğer birbirlerini 'fazla seven' kadınların simgesiymiş bu mübarek hayvan).

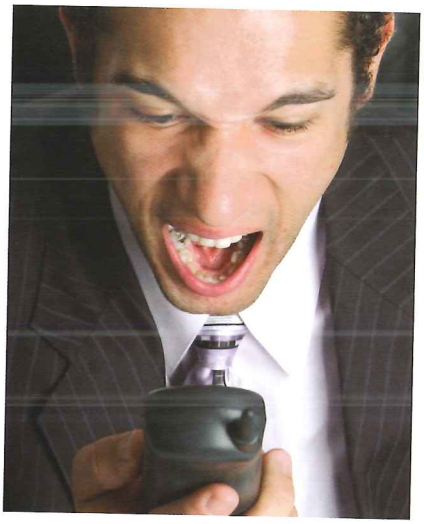

"Baba neden sanal arsa almadın?"

Eskiden bazı büyüklerimin şöyle konuştuğunu duymuştum: "Dedem rahmetli, Ankara'ya geldiğinde akıl edip Kızılay'daki bir araziyi telle çevirseymiş şimdi paraya para demeyecektik!" Ne yapalım, uyanıklar zamanında Ankara'daki ve İstanbul'daki makbul arazileri dikenli tellerle çevirip çocuklarını zengin etmişler... Peki, fırsatlar biter mi? Bitmez tabii. Anlamasını bilene her yer arazi... Şaka maka alan adlarının arsalardan farkı kalmamış. İnternetten satılık alan adlarına baktığınızda fiyat listesi 1.000 avrodan başlıyor. Dün, eğitimle ilgili bir alanın fiyatını sordum, 50 bin avro, dedi muhatabım...

Karşıdevrimciler

Devrim sözcüğü bazılarımızı korkutur, bazılarımıza romantik gelir, bazılarımızı da heyecanlandırır. Karşıdevrimci, gerici demek. Aslında herkes kendi çapında gerici veya ilerici; herkesin alanları var. Kaan Arslanoğlu (psikiyatr) bundan yirmi yıl önce Devrimciler adlı romanda 12 Eylül sonrası devrimci cephede yaşananları anlatmıştı. O roman birçok eleştirmen tarafından (Fethi Naci, Semih Gümüş gibi) çok beğenilmişti. Arslanoğlu'nun Karşıdevrimciler adlı romanındaysa 1980'lerde çeşitli badireler atlatarak bugüne gelen günümüzün 'başarılı' insanları anlatılıyor. Özellikle ikinci yarısı soluk soluğa okunan roman bittiğinde karşımıza bir Türkiye panaroması çıkıyor... Panaromadan 'duruma göre davranan' insanlarla birlikte yaşadığımızı anlıyoruz... Arslanoğlu'na okuyuculardan beklentisini sordum. "Önyargısız bir okuma", dedi, "Okuyucular bir kitaba önyargıyla yaklaşmamalı, okuma eylemini kendini kitaba bırakarak gerçekleştirmeli". "Çünkü", dedi, Arslanoğlu, "Önyargıyla okunan bir kitapta okur, yazarın ona hazırladığı bazı tadları kaçırabilir"...

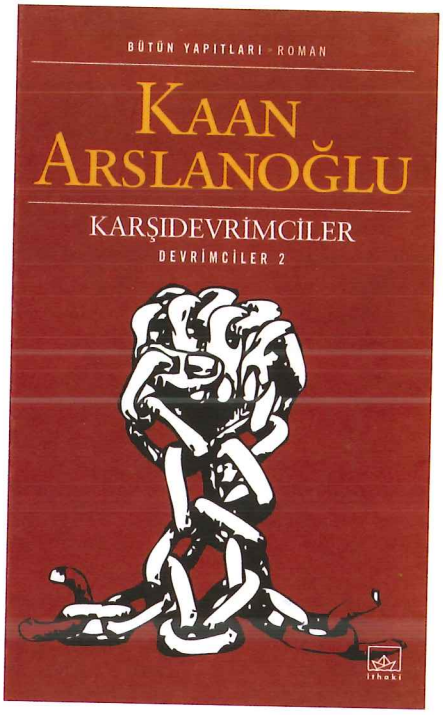

Karşıdevrimciler, keyifle okuduğum duru bir roman.

BİLİŞİM

BİLİŞİM DERGİSİ ABONE FORMU

☐ İlk Defa Abone Oluyorum ☐ Aboneliğimi Yenileyin

Firma Adı: _____

Adı Soyadı: _____ Doğum Tarihi (Ay/Gün/Yıl) : ____/____/____

Mesleği (Unvanı): _____

Adresi: _____

_____

Yerimde değilsem, dergim şu kişiye bırakılsın: _____

Posta Kodu: _____ Şehir: _____

Telefon: _____ Faks: _____ Cep: _____

E-posta: _____

☐ Kredi kartı hesabımdan alınız ☐ Para makbuzu ilişiktedir

Kart sahibinin adı soyadı: _____

Güvenlik No: _____ Son Kullanma Tarihi: _____/_____

Kart No: _____/_____/_____/_____/

☐ Banka Havalesi ☐ Posta Çeki ☐ Kredi Kartı

[ ] Faturayı adıma kesiniz [ ] Faturayı firma adına kesiniz

Vergi Dairesi: _____ Vergi No: _____

Adres:

_____

_____

Abonelik Seçenekleri

[ ] 6 Aylık: 30 YTL [ ] Bir Yıllık: 50 YTL

Abone iletişimi için TBD ofisleri

Ankara
Tel: 0312-479 34 62
Faks: 0312-479 34 67
tbd-merkez@tbd.org.tr

İstanbul
Tel: 0216-337 70 41
Faks: 0216-337 70 09
ist@tbd.org.tr

Gözetim olgusu ve bireysel mahremiyet

TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda görüşülen ve yaklaşık 10 yıllık bir süreçte bir türlü kanunlaşamayan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı bir an önce hayata geçirilmelidir

Dr. Muammer Ketizmen - Dr. Eşref Küçük

Kişisel verilerin korunması, verinin gizliliği ya da bilgi güvenliği sorunu olmayıp özellikle özel hayatın gizliliği/mahremiyetin korunması merkezinde, bireyin özgürlüğü sorunudur. Bu husus, modern devletin temelinde yatan etkin yönetim tekniklerinin belirlenmesi ile bağlantılı olup genel olarak sosyal kontrol amacına yönelik gözetim olgusu anahtar bir rol üstlenmektedir. Bu durumda öncelikli olarak "gözetim"in ne anlama geldiğinin tespiti ve kapsamının belirlenmesi, kişisel verilerin korunması açısından birinci derecede önem arz eder.

En genel tanımıyla "gözetim", sosyal kontrolün gerçekleştirilmesi amacına yönelik olarak birey ve grupların kim olduğunun bilinmesi, kimliklerinin saptanması ve durumlarının takibi anlamına gelmektedir. Bu haliyle, bireyin gözetimi, esaslı bir yönüyle bireyi/kişiyi tanımaya yönelir; bireyin kim olduğu sorusuyla ilgilenir. Kim olduğu sorusu ise, kimlik belirleme ile ilişkilidir. İşte bu noktada, gözetim aracı olarak kullanılan kişisel veri, kişilerin doğal ya da sonradan kazanılmış bazı özellikleri, alışkanlıkları vb. hususların öğrenilmesi ve bunlara göre kişilerin sınıflandırılması olanağını sunar. Kişi ya da grupları bazı niteliklerine göre sınıflandırma gözetim açısından anahtar rol oynar.

Bu olgu bilişim teknolojisinin etkin olarak kullanımı ile daha önemli hale gelmiştir. Nitekim, bilişim ve özellikle bilgisayar teknolojisinin gelişimi, kişiler hakkındaki çok fazla miktarda enformasyonun işlenebilmesine, merkezi yapıların oluşturulmasına, kişilerin kolaylıkla takip edilmesine ve enformasyonun yorumlanarak sonuç çıkarılmasına olanak sağlamıştır.

Bu durum özellikle özel hayatın gizliliğinin/mahremiyetin korunması çerçevesinde, kişilerin özgürlüklerin korunması açısından kimi sorunları gündeme getirmiştir. Gözetimin bir parçası olarak, kişisel verilerin işlenmesi, bireyin özgürlüklerinin ihlali sonucunu doğurabilecek nitelikte olup kişisel verilerin korunması, bireyin özgürlüklerin korunması anla-

Rapor hakkında

TBD Kamu-BİB tarafından 21-25 Mayıs 2008 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen 10. Kamu Bilişim Platformu etkinliği çevresinde 2. Çalışma Grubu çalışmaları kapsamında Dr. Muammer Ketizmen ve Dr. Eşref Küçük tarafından grup üyelerinin katkılarıyla "Kişisel Verilerin Korunması" isimli rapor hazırlanmıştır.

Raporun sunumu 2. Çalışma Grubu Başkanı Dr. Muammer Ketizmen tarafından yapılmıştır.

Raporda kişisel verilerin korunması genel olarak gözetim olgusu kapsamında ele alınmış, girişte bu hususa değinilmiştir. Kişisel verilere ilişkin tanım ve kavramlara yer verilmiş, korumaya ilişkin hukuki gelişim hem ulusal hem de uluslararası düzeyde ele alınarak incelenmiştir. Kişisel verilerin korunması üç boyut açısından ele alınmıştır (kişisel verilerin korunması açısından yetki, yönetim ve örgütlenme sorunları, şeffaf işleme bireysel denetim).

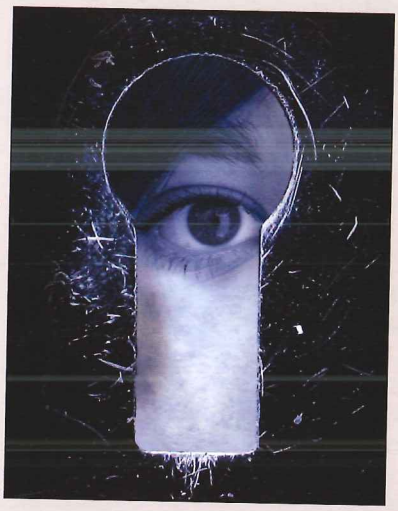

mına da gelebilmektedir.

Kişisel veri kavramının geçmişi

Kim olduğu, kimliği belirli veya dolaylı olarak belirlenebilen kişilere ait bilgi ya da enformasyon, kişisel veridir. Bu haliyle, kişisel veri kavramı çok geniş bir kapsama sahiptir. Kişisel verilerin korunması açısından korumanın konusunu oluşturan veri (özel niteliği olan veri - hassas veri) ya da korunan süje (gerçek kişi yanında tüzel kişi) açısından kimi farklı düzenlemelere gidilmektedir.

Kişisel verinin korunması ile ilgili sorumluluklar ve yükümlülükler, bir verinin kişisel veri olması ile bağlantılı olup kişisel verinin işlenmeye başlanması, bu alandaki sorumluluk ve yükümlülükleri beraberinde getirir. Ortada kişisel veri yoksa korunacak kişisel veri de söz konusu olamaz. Bu durumda, sadece bilgi güvenliği önemli hale gelir. Kişisel veri kavramında yer alan "kişisel" sıfatı, bir aidiyet/mülkiyet sorununu çözmeye yönelik değildir. Kişisel olma, verinin içerdiği bilgi ya da enformasyonun ilgili bir kişi hakkında olduğunu - kişinin kim olduğunun doğrudan ya da dolaylı olarak ortaya çıkarılabildiğini - vurgulamak için kullanılmaktadır.

Kişisel verilerin korunması özellikle 1970'li yıllardan itibaren hem ulusal hem de uluslararası düzenlemelerin konusu olmuştur. Bu alanda Avrupa Konseyi'nin 1981 yılında imzaya açtığı kişisel verilerin korunmasına ilişkin 108 no.'lu Sözleşme 1985 yılında yürürlüğe girmiştir. Türkiye tarafından imzalanan bu Sözleşme henüz onaylanmamıştır. Avrupa Parlamentosu ve Konseyi 95/46 sayılı kişisel verilerin korunmasına ilişkin yönergeyi kabul etmiştir. Bunlar dışında hem Avrupa Konseyi'nin hem de Avrupa Birliği'nin çeşitli düzenlemeleri mevcuttur. Son olarak, 2001 yılında Avrupa Birliği'nde, kişisel verilerin korunması hakkı, bir temel hak olarak Temel Haklar ve Hürriyetler Şartı'nın 8. maddesinde yerini almıştır.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin olarak birçok ülke düzenleme yapmıştır. Buna karşın Türkiye'de kişisel verilerin korunmasına ilişkin özel bir düzenleme hala mevcut değildir.

Buna karşın kişisel verilerin korunması, Anayasanın özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20. maddesi, Türk Medeni Kanunu'nun 23 vd. maddeleri, Türk Ceza Kanunu'nun 135 vd. maddeleri kapsamında gündeme gelmektedir. Bu alanda inceleme yapıldığında mevzuat içinde dağınık hükümlere rastlanmakla birlikte, genel esasların yer aldığı bir kanuna ihtiyaç günden güne artmaktadır.

Kişisel verilerin korunmasında üç boyut

Kişisel verilerin korumasına ilişkin düzenlemeler karşılaştırmalı olarak incelendiğinde şu usul ve esasların ön plana çıktığı görülmektedir. Bunlar "Kişisel verileri dürüst ve hukuka uygun bir şekilde toplama ve işleme (dürüst toplama ilkesi); Kişisel verilerin toplanmasının, verinin toplanma amaç(lar)ının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu miktarla sınırlı tutulması (asgarilik ilkesi); Kişisel veriler önceden belirlenmiş ve hukuka uygun amaçlarla toplama, işleme ve bu amaçlarla bağdaşmayan şekillerde işlememe (amaçla bağlılık ilkesi); Belirlenen amaçlar dışında bir amaç için kişisel verilerin kullanımının sadece veri sahibinin rızasının veya yasal bir yetkinin varlığı durumunda mümkün olması (kullanımın sınırlandırılması ilkesi); Kişisel verilerin doğru, tam ve işlenme amaçları ile ilgili olması; Kişisel verilerin istenmeyen ya da yetkili olmayan ifşalardan, yok edilmekten veya değiştirilmekten korumak için gerekli güvenlik önlemlerinin alınması (koruma/güvenlik ilkesi); Veri öznelerinin, diğerleri tarafından elde tutulan verileri hakkında bilgilendirilmesi, verilere erişim sağlanması ve yanlış veya yanıltıcı olması durumunda düzeltme olanağına sahip olunması (bi-

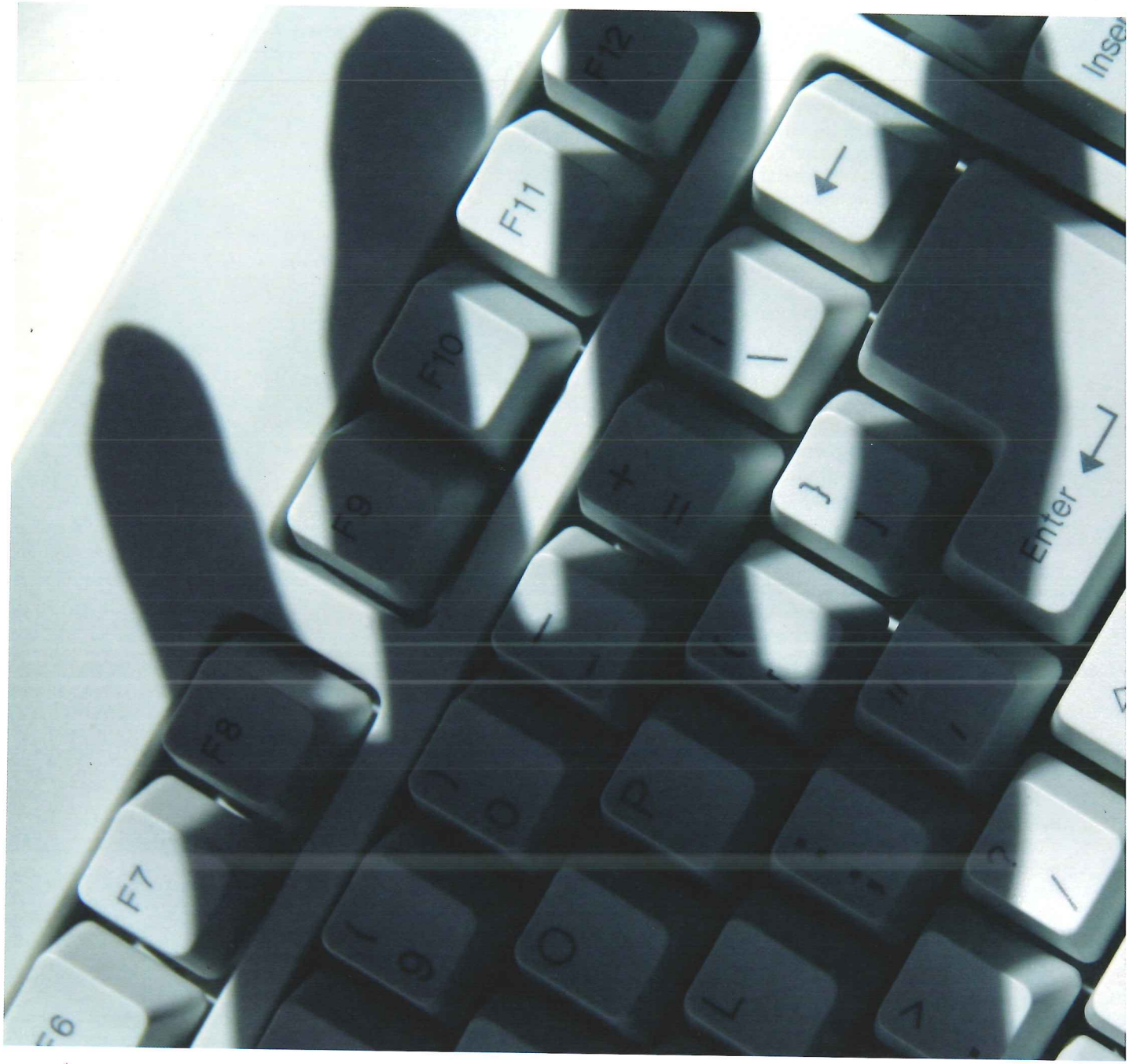

reysel katılım ilkesi); Kişisel verileri işlemekle sorumlu olan kişilerin, yukarıda sayılan hususlara uyma yönünde sorumlu tutulmasıdır (sorumluluk ilkesi).

Aktarılan bu usul ve esasların gerçekleştirilmesi açısından da üç boyut ön plana çıkmaktadır. Bunlar; 1) Yetki, 2) Yönetim ve Örgütlenme, 3) Şeffaf İşleme ve Bireysel Denetim'dir. Üç boyutun somut olarak gerçekleşmesinin sağlanmasına yönelik, "bağımsız denetim" de zorunlu bir unsur olarak kabul edilmektedir.

Kişisel verilerin işlenmesi açısından yetki boyutu, kişisel verilerin korunmasının temel hak ve hürriyetler açısından özellikle özel hayatın gizliliği kapsamında görülmesi nedeni ile önemlidir. Bu açıdan, yetki, hangi tür kişisel verinin işlendiği, hangi amaçlarla işlendiği, kişisel verinin saklanmasına ilişkin hususları kapsamaktadır. Temelinde kişisel verilerin işlenmesinin hukuki dayanağının ne olduğunun belirlenmesi yatmaktadır.

Kişisel verilerin işlenmesine yönetim ve örgütlenme boyutu, yetki sorunu çözüldükten sonraki aşamayı ifade etmektedir. Kurumsal yapı açısından en az miktarda kişisel verilerin işlenmesinin hedef edinilmesi ve işlenen kişisel verinin mümkün olan en az kişi tarafından öğrenebilmesine ilişkin koşulların sağlanması önemlidir. Ayrıca verinin güvenliğinin ve gizliliğinin korunması esastır. Kişisel verilerin korunması açısından mahremiyeti arttırıcı teknolojilerin uygulanması önerilmektedir.

Yönetim ve örgütlenme sorunu diğer yönüyle de kurumlar arası paylaşımı gündeme getirmektedir. Bu husus öncelikli olarak hangi kurumun kişisel veri işlemeye asli yetkili olduğunun saptanması anlamına gelir ki bu her kurumun kendisiyle ilgili mevzuatı taraması ile belirlenebilir. Bu saptandıktan sonraki aşama paylaşıma yetkili olunup olunmadığı ve paylaşıma ilişkin ortak usul ve esasların belirlenmesidir. Böylece verinin paylaşılabilmesine ilişkin yetkinin var

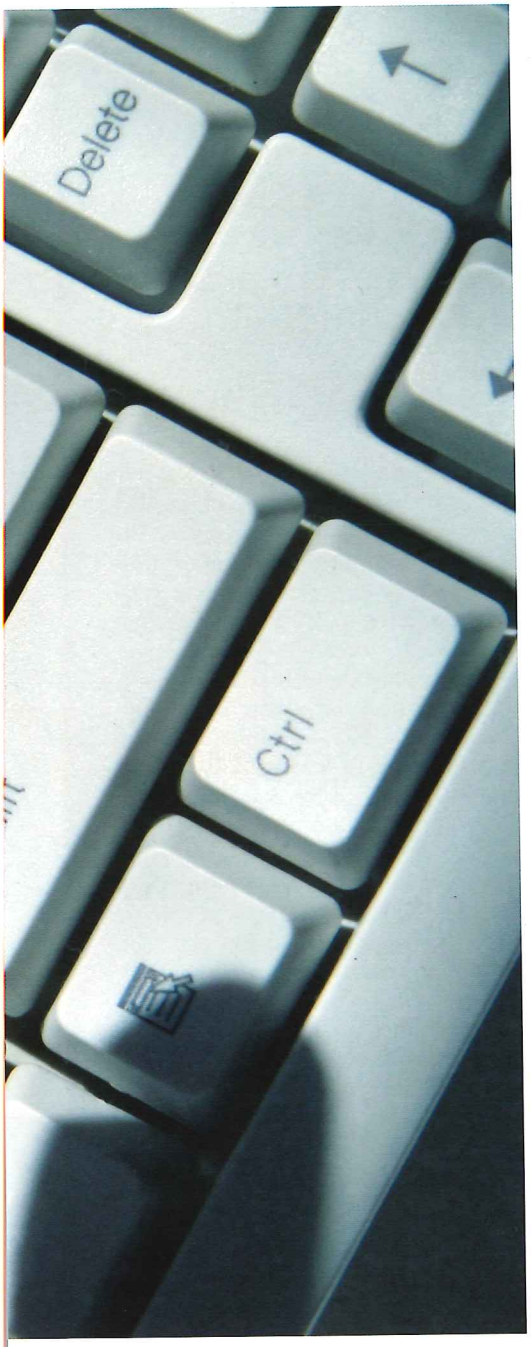

olup olmadığı ve kimlerle ne şekilde paylaşılacağı belirli hale gelir. Süreç içindeki diğer bir husus kurumlar arası ortak gizlilik ve güvenlik politikasının sağlanmasıdır. Kişisel verinin gizliliğinin ve güvenliğinin sağlanması açısından bu zorunludur.

Şeffaf işleme ve bireysel katılım kişisel verilerin korunmasında diğer bir önemli unsur olup buna ilişkin koşulların oluşturulması zorunludur. Kişisel verilerin işlenmesi karşısında bireyin özgürlüklerinin korunması, bir ülkede bireylerin hangi tür kişisel verilerin kimler tarafından işlendiğini genel olarak bilmesi anlamına gelmektedir. Bu haliyle de şeffaf işleme kişisel verilerin korunmasında bireyin hakların kullanabilmesi açısından ön koşul niteliğindedir. Şeffaflık; hangi tür kişisel verilerin işlendiğinin bilinebilmesine ilişkin olanakların sağlanması anlamında kamuya karşı şeffaflık; somut olarak kişi hakkında hangi tür kişisel verilerin işlendiğinin ilgili kişiye bildirilmesi anlamında bireye karşı şeffaflık boyutlarını içerir.

Her iki yönüyle bir bütün olan şeffaflık bireyin haklarının kullanılması açısından önemlidir. Kişisel verilerin korunması açısından bireyin erişim, düzelttirme ve itiraza ilişkin haklarının kullanım olanaklarının sağlanması ve bunun hayata geçirilebilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Kanun tasarısı neden önemli?

Kişisel verilerin işlenme usul ve esaslarının topluca düzenlendiği bir kanunun yürürlüğe girmesi, bir yandan bireylerin kişisel verilerin korunması alanında haklarının korunması bir yandan da bu alanda çalışan kişi ve kurumların yetki ve sorumluluklarının genel çerçevesinin çizilmesi açısından önemlidir. Bu nedenle hâlihazırda TBMM Adalet Alt Komisyonunda görüşülen ve yaklaşık 10 yıllık bir süreçte kanunlaşamayan "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı"nın bir an önce kanunlaştırılması gerekmektedir.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanunda özellikle ülkemiz bakımından hâlihazırda var olan durumu meşrulaştıran bir amacın güdülmesi yerine bir yandan kişisel verilerin işlenmesini asgari düzeyde tutmayı hedefleyen yaklaşımın sergilenmesi yerinde olacaktır. Tasarı hükümlerinin kanunlaştırılmasında öncelikli olarak buna dikkat edilmesi ve maddelerin buna göre şekillendirilmesi gerekir.

Ayrıca maddeler düzenlenirken tarafların yetki ve sorumluluklarının sınırı açıkça çizilmeli, bu alanda muğlak ifadelere yer verilmemelidir. Muğlak ifadelerin yoğun olarak kullanılması hem tarafların yetki ve sorumluluklarına ilişkin uyuşmazlıkları gündeme getirebilir hem de bireyin korunması açısından zafiyet yaratır.

Bunlar yanında Tasarıda, kamera ile izleme örneğinde olduğu gibi aslında kanuni düzeyde ele alınması ve düzenlenmesi gereken hususlara yer verilmediği görülmektedir. Bu gibi konuların da kanuna eklenmesi ve bu şekilde kanunlaştırılması zorunludur. Bütün bunların yanında, kanunun uygulanmasında etkin rol alan ve kişisel verilerin korunması açısından zorunlu olarak kabul edilen özerk kurum ya da kurulun özerkliğinin tam olarak sağlanması, katılımcı ve çoğulcu yaklaşım esas alınarak yapılandırılması gerekir.

Sonuç

Kişisel verilerin korunması, sadece verinin gizliliği ya da güvenliği sorunu olmayıp özellikle özel hayatın gizliliği/mahremiyetin korunması anlamında bireyin özgürlüğü sorunu olarak gündeme gelmiştir. Bu husus, modern devletin temelinde yatan etkin yönetim tekniklerinin belirlenmesi ile bağlantılıdır. Genel olarak sosyal kontrol amacına yönelik gözetim, bu haliyle modern devletin gelişimi ile paralel olarak gelişmekte ve yöntemleri çeşitlenmektedir. Bilişim sistemlerin etkin olarak kullanımı gözetimin etkisini ve boyutlarını önceki dönemlere göre önemli bir ölçüde geliştirmiştir.

Söz konusu gelişim özellikle 1970'li yıllardan itibaren hukuki bir sorun olarak ele alınmaya başlanmış, bu alanda düzenlemeler yapılması yoluna gidilmiştir Günümüzde birçok devletin kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunları yürürlüktedir. Söz konusu kanunlar yanında uluslararası düzenlemeler de yapılmıştır.

Bu tür düzenlemeler genel olarak incelendiğine kişisel verilerin işlenmesinde üç boyutun esas alındığı ve bunları tamamlayıcı olarak bir denetim mekanizmasının öngörüldüğü görülmektedir. Yetki sorunu, özel örgütlenme, şeffaflık ve bireysel katılım; sürecinin denetimini öngören denetleyici kurum ya da kuruluş söz konusu düzenlemelerin genel olarak omurgasını oluşturmaktadır. Özerk denetim de bu süreç içerisinde zorunluluk arz etmektedir.

Sonuç olarak raporda değinilen ve yukarıda özetle aktarılan hususların esas alındığı kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanunun yapılması zorunludur. Halen TBMM'de komisyon çalışmaları devam eden Kişisel Verilerin Korunması Kanunu tasarısının kimi eksikliklerinin giderilerek ve eklemeler yapılarak kanunlaştırılması gerekmektedir.

İnternetin ufkunu görmek için herkes çatıya!

Son yıllara damgasını vuran programlama çatıları, etkileşimli ve 'akıllı' web sayfalarının yolunu açacak gibi görünüyor

Necmettin Begiter
necmettin@bilisimdergisi.net

Web programcılarının işini büyük oranda kolaylaştıran çatılar gittikçe yaygınlaşıyor. Siteler yeni programlama çatıları kullanılarak çok daha hızlı bir şekilde inşa edilebiliyor ve bakımları kolaylaşıyor. Ayrıntılarla boğuşmaktan kurtuluyor ve asıl konuya odaklanabiliyorsunuz. Gelişen yeni çatılar, veri yapılarını, veritabanı bağlantısını, görünümü ve uygulamayı birbirinden ayırma olanağı veriyor. Programcıya bu ayrımın sağladığı avantajları kullanmak kalıyor. Web dünyasında esen bu yeni rüzgar, ürün ve hizmetler için etkileşimli ve "akıllı" web siteleri oluşturmak isteyen dünyanın belli başlı kurumlarını da etkiliyor.

Aslında açık kaynak dünyasına yön veren bu web programlama çatıları, hemen her yerde kullanılıyor. Örneğin, ÖzgürlükİçinKevver, FriendSnippets, Twitter ve Groovr gibi 1.000'den fazla site veritabanı yönetimini kolaylaştırıcı özellikleriyle Django çatısını kullanıyor. Amerikan Ulusal Havacılık Dairesi NASA; GNU/Linux dağıtımlarının kurumsal pazardaki lideri Red Hat; MTV, Nickelodeon, Paramount, Dreamworks ve Addicting Games gibi pek çok markanın sahibi Viacom kendi içinde yetkin bir sunucu barındırdığı için her yerden yönetilebilme özelliğiyle göz dolduran Zope çatısını kullanıyor.

Biz de bu ay sizler için geleceğin web programcılığı çatılarını incelemeye karar verdik.

Web'de yeni ufuklar

İnternet her geçen gün biraz daha sosyal bir dünya haline geliyor. Kullanıcıların kendi aralarındaki etkileşimi her geçen gün biraz daha artarken, bu durum, web için uygulama yazanların üzerindeki yükü de artırıyor. Uygulamaların tasarımı, bakımı, diğer uygulamalarla veri alışveriş yetenekleri ve ölçeklenebilirliği, uygulamaların yoğun kullanıcı bombardımanından sağ salim çıkabilmesi için çok önemli.

Web 1.0'da web sayfalarının herhangi bir kitaptan farkı yoktu; sayfalardaki etkileşim, kullanıcının başka sayfalara geçmesinden ibaretti. Kullanıcıyla veri alışverişi tek yönlüydü; kullanıcı sayfayı açtığında, bir bağlantıya tıklayana kadar sayfada hiçbir değişiklik olmazdı. Kullanıcı bağlantıya tıkladığında ise yeni bir sayfa açılırdı.

Web 2.0 ile birlikte sayfalar, kullanıcılarla site arasında iletişim sağlayan programlar haline geldi. Geçmişte bilgi almak için kullanılan sayfalar, bugün artık deyim yerindeyse "insanların hayatlarının izdüşümünü taşıyor" ve sayfa kavramı, artık web tarayıcı altında çalışan programlar anlamına geliyor.

Gittikçe daha sık duymaya başladığımız Web 3.0 kavramı ise kullanıcı ile site arasındaki etkileşimi bir adım daha öteye götürmeye niyetli. Sitenin kullanıcıyı, onun alışkanlık-

larını, neleri sevip neleri sevmediğini, tanıdıklarını ve bildiklerini öğrenmesi ve anımsaması gerekiyor. Bir anlamda, sitenin artık kendisini kullanıcıya göre şekillendirmesi gerekiyor.

İşler karıştı

Web 1.0'da site hazırlamak için HTML bilgisi yeterliyken, Web 2.0 ile birlikte sayfalara sunucu tarafında dinamizm sağlayacak bir web programlama dili, istemci tarafında etkileşimi sağlayacak bir teknoloji ve değişken verilerin depolanması ve kullanılması için bir veritabanı sunucusu ihtiyacı doğdu.

Web 3.0 ise soyut ya da somut her türlü kavramın, bu kavramlar arasındaki ilişkiler ağının ve eylemlerin analizi ve anlaşılması üzerine kurulu. Aslında Web 3.0, Tim Berners-Lee'nin şu sözlerle açıkladığı gibi bilimkurgu filmlerinin ana malzemelerinden olan yapay zekaya bir adım daha yaklaşma çabasından başka birşey değil:

"Web'le ilgili bir rüyam var; bu rüyada bilgisayarlar web'deki tüm veriyi -bilgisayarlarla insanlar arasında aktarılan tüm içeriği, bağlantıları, ve işlemleri- analiz edebiliyor. Bunu mümkün kılacak 'semantik web' henüz yok ama varolduğunda ticaret, bürokrasi ve diğer günlük şeyler birbirleriyle konuşan bilgisayarlar tarafından yapılacak. Yüzyıllardır insanların aradığı 'akıllı aracılar' sonunda gerçek olacak".

Masaüstünde yeni ufuklar

Web kendi rotasını çizmeye çalışırken, masaüstü programcılıkta da önemli gelişmeler oluyordu. İnsanlar programlarında kullandıkları kaynak kodlarını daha sonra yeniden kullanabilmek için biriktirmeye başlamıştı. Bu birikim arttıkça insanlar bu kodları kullanmak için daha kolay yollar aramaya başladı ve kod kitaplıkları doğdu: Birden fazla program tarafından kullanılan kod blokları. Programların parçalarının kitaplıklar halinde olması yaklaşımı, programcıların işini büyük oranda kolaylaştırdı.

Ancak bir yandan da programlar büyüyor, karmaşıklaşıyordu. Programın çekirdeğinden ayrılamayan parçaların takibi zorlaşıyor, programa eklenen bir özellik, başka bir özelliği bozabiliyordu. Bu durum programcılar için gittikçe daha büyük bir sorun haline geldi ve sonunda nesne yönelimli programlama doğdu. Bu yöntem sayesinde programlar küçük parçalara bölündü ve böylece parçaların birbirini bozması riski azaldı.

Web geliştikçe ve yaygınlaştıkça salt HTML dili istenen etkileşimi sağlayamadığından, web oyuncuları dinamizm sağlayacak teknolojiler üretmeye girişti. CGI ve PHP gibi teknolojiler böyle doğdu. Ancak bu teknolojiler masaüstü programcılığının hızına yetişemedi. İçeriği, uygulamayı ve sunumu güçlendirmek için sıra, CSS, XML, RDF, OWL, DHTML ve AJAX gibi teknolojilere geldi. Ancak bu teknolojiler de içeriği, uygulamayı ve sunumu ayırmak için yeterince etkin değildi. Bu duruma çare arayan web programcıları, sonunda MVC (Model-View-Controller) felsefesini kullanabilecekleri yeni teknolojiler geliştirmeye girişti-ler ve web çatıları doğdu.

Çatıda ne var!

Çatılar, saydığımız parçaları birbirine bağlamak ve uygulama geliştirme hızını arttırmak için hazırlanmış, taşınabilir parçalardan oluşan uygulamalardır. Başka uygulamaları tek çatı altında birleştirmek için hazırlanıyorlar. Zaten adları da buradan geliyor. Çatı kullanmanın sağladığı avantajlardan ilki, programcıyı HTML ile boğuşmaktan kurtarması. Küçük bir avantaj gibi görünse de, büyük uygulamalarda az miktarda HTML yazarak sayfa hazırlayabilmenin farkı bariz şekilde kendini gösteriyor. Özellikle şablon kullanımı sayesinde sayfa hazırlamak çok kolaylaşıyor. HTML takılarıyla ve etiketleriyle hiç uğraşmadan, sadece birkaç satır yazarak bütün bir sayfanın iskeletini oluşturabiliyorsunuz.

Çatılar kitaplık kullanımına imkân tanıdığı için kodun yeniden kullanımı mümkün olabiliyor. Çoğu durumda web uygulamasının önemli parçaları daha önceden hazırlanmış oluyor, böylece hatalı kod olasılığı minimuma indiriliyor ve sayfaların dinamizmi artıyor. Örneğin web uygulamanızda kullanıcıların oturum açması gerekiyorsa, kullandığınız çatının oturum açmayla ilgili kütüphanesini uygulamanıza dahil etmeniz yeterli oluyor.

Çatı kullanmanın belki de en büyük avantajı, veriyi, arayüzü ve işi birbirinden ayırması. Bu mimari sayesinde, diğer parçalara dokunmadan arayüzde değişiklik yapmak gibi nesne yönelimli programlama avantajları web programlamaya taşınmış oluyor. Birbirinden bağımsız çalışan parçalar sayesinde, örneğin, veritabanı sunucusu değişse ya da taşınsa bile minimum çabayla ve mevcut yapıyı bozmadan geçiş sağlanabiliyor.

Çoğu zaman, kullandığınız çatının öntanımlı olarak sunduğu ayarlar pek çok durumda kullanıma hazır oluyor. Siz çatıya oturum altsistemini dahil etmesini söylediğinizde, kullandığınız çatı bu iş için gereken veritabanlarını oluşturmak ve hazırlamak, size oturumları yönetmeniz için bir arayüz hazırlamak dahil pek çok işi hazırlayıp kullanımınıza sunuyor. Böylece kısa zamanda asıl işinize odaklanabiliyorsunuz.

Struts

Struts standart bir Java platformunun sağladığı olanakları birbirleriyle uyumlu bir şekilde birleştiriyor ve sitenize tam bir Java altyapısı sağlıyor. Java teknolojileri hakkında bilgi sahibiyseniz, Struts parmaklarınızın ucuna çok büyük bir güç veriyor. Kendi ara lisanı var ve bu sayede AJAX uygulamaları dahil tam anlamıyla nesne yönelimli bir tasarım yapmaya olanak tanıyor. MVC mimarisini etkin bir şekilde işletiyor ve daha önemlisi bu mimarideki ana bileşenler için farklı tercihler yapma şansı tanıyor. Bileşen seçiminde sağladığı bu esneklik sayesinde Java teknolojilerinden daha iyi bildiklerinize yönelebiliyorsunuz. Struts'a özel JSP takıları sayesinde formları JavaBeans bileşenleriyle eşleştirmeyi ve JavaBeans bileşenlerinin niteliklerini çıktı olarak kullanmayı çok kolaylaştırıyor. JavaBeans bileşenlerini form olarak kullandığınızda hem Java ile sunucu tarafında ve hem de JavaScript ile istemci tarafında form geçerleme olanağı verdiği için verilerin geçerlenmesi için Struts'a istediğiniz şartları basit bir yapıyla vermeniz yeterli oluyor. HTTP isteklerini herhangi bir işleme gerek kalmadan arkaplanda Java nesneleri haline getirdiği için sunucuya gelen istekleri programda kullanma kolaylığı sağlıyor. Struts ile web uygulaması geliştirebilmek için, web programlamanın temelinde olan HTTP, HTML, XML, istek/yanıt döngüsü, MVC mimarisi gibi konular dışında, Java ve etrafındaki teknolojilere, yani Java diline ve uygulama çatısına, JavaBeans'e, Servlet, Filter ve Container sistemlerine, JavaServer sayfalarına, JSP takı kütüphanelerine ve JAAS gibi teknolojilere en azından orta düzeyde hakim olmanız gerekiyor. Yani Struts'a başlayabilmek için önce Java'yı öğrenmek durumundasınız.

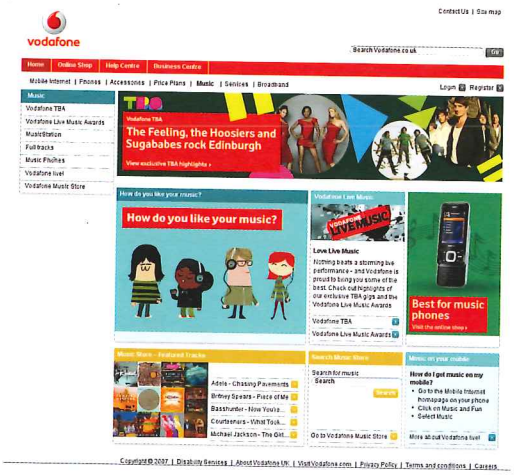

Vodafone'un MMS servisleri için hazırladığı servisi, Java'yı entegre bir çatı haline getiren Struts kullanarak hazırlanmış.

+ Java'nın çok geniş bir kod tabanı bulunuyor.
+ Güçlü rapor hazırlama sistemlerini destekliyor.
+ İstediğiniz durumda istediğiniz bileşeni kullanabiliyorsunuz.
+ Başka dillerde hazırlanmış uygulamaları ve kitaplıkları çatıya dahil edebiliyorsunuz.
+ Kendi ara lisanını kullanıyor ve bu lisan başka lisanlarla entegre edilebiliyor.

- Java teknolojilerini bilmiyorsanız öğrenme süresi çok uzun.
- Çok sayıda teknolojiye destek vermesi uygun bileşenleri seçmeyi zorlaştırıyor.

Güç	Öğrenme	Programlama
★★★★★	★☆☆☆☆	★★☆☆☆

CakePHP

Entegre veritabanı etkileşimi, bütünleşik geçerleme kuralları, esnek erişim denetim listeleri altyapısı, yardımcı öğelerle PHP cümle yapısında şablonlar oluşturma, denetleyiciler devreye girmeden önce ve sonra ara fonksiyonlar çalıştırabilme, nesnelerin davranışlarını değiştirebilme, iyi organize edilmiş dosya ve dizin yapısı, eklenti desteği, PrototypeJS ve Script.aculo.us kütüphaneleriyle Ajax desteği, uygulanması kolay uluslararasılaştırma desteği, hem geçerleme hem de veri yapısı belirleme aşamalarında kolayca işletilebilen basit sınıfsal yapı, programcının işini gerçek anlamda kolaylaştıran veri temizleme fonksiyonları ile CakePHP programlama süresini hatırı sayılır miktarda düşüren bir yapıya sahip. Sıradan bir Apache kurulumunda Apache yapılandırması üzerinde çok az miktarda değişiklik yapılarak kullanılır hale getirilebiliyor. Diğer web programlama dillerinin kullanım ve gelişimi ivme kazanmış olsa da, web programlama tahtında hala PHP var, dolayısıyla CakePHP'yi öğrenme süresi gerçekten kısa. Güvenlik, kimlik doğrulama, çerezler, eposta ve oturum yönetimi bileşenleriyle konusunda programcının işini kolaylaştırıyor. Form, dosya yükleme, CSS, resim, paragraf, tablo ve link gibi temel HTML öğeleri ve önbellekleme gibi ileri düzey sayılabilecek konular için hazırlanmış yardımcılar ve Javascript yardımcıları CakePHP ile sayfa hazırlamada büyük olanaklar sağlıyor. Ancak CakePHP veri modelini ve veritabanını oluşturma işini tamamen size bırakıyor; dolayısıyla istediğiniz veritabanı sunucusunu kullanabilseniz de, veritabanını hazırlamak yine size kalıyor.

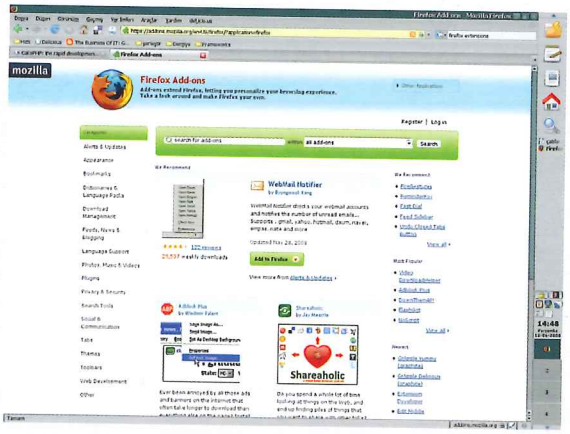

Genişletilebilirliği ile web tarayıcılar alanında çığır açan Mozilla Firefox tarayıcısının eklentilerini sunan Firefox Addons sitesi arkaplanda CakePHP kullanıyor.

+ PHP'nin yaygınlığı CakePHP'nin kullanımını çok kolaylaştırıyor.
+ Ajax açısından artık olgunlaşmış kütüphanelerin kullanımını destekliyor.
+ Öğrenme süresi oldukça kısa.

- Veritabanını oluşturma işlerini size bırakıyor.

Güç	Öğrenme	Programlama
★★★☆☆	★★★★☆	★★★★☆

django

Django, uygulamaların belkemiğini oluşturan veri modelleme konusunda çok büyük bir kolaylık sağlıyor. Veri tablolarını ve bu tabloların hücreleri arasındaki ilişkileri Python sınıfı tanımlar gibi tanımlayabiliyorsunuz. MySQL, PostgreSQL, SQLite3, Microsoft SQL Server ve Oracle desteği var, veritabanını oluşturmak ve değiştirmek için veritabanı istemcisi kullanmayı gerektirmiyor, modeli değiştirip uygulamak yetiyor. Basit şablon yapısı sayesinde sayfaların hazırlanmasını kolaylaştırıyor. Güçlü uluslararasılaştırma ve yerelleştirme desteğiyle birden fazla dilde hizmet veren web uygulamaları yazılabiliyor. Uygulamaya kolayca entegre edilebilen kullanıcı, çerez, oturum ve kimlik denetleme altsistemleri sayesinde neredeyse her web programında standart hale gelen özellikleri kolayca uygulamaya entegre edilebiliyor. Standart kitaplığında yönetim, kimlik denetimi, içerik türleri yönetimi, CSRF koruması, RSS ve Atom oluşturma desteği sunuyor. Ara uygulama (middleware) desteği sayesinde istemci ile sunucu arasındaki alışverişe müdahale imkanı sağlıyor, dönen cevaplar yönetilebiliyor. Diğer bazı web çatıları gibi aynı ya da benzer işler için tasarlanmış çok sayıda bileşen yerine, öğrenmeyi kolaylaştıran ve hızlandıran belirli bir tasarım modeli sunuyor. Hiyerarşik tasarımı sayesinde bileşenlerin eklenmesi ve sistemin güncellenmesi çok kolay. Python temelli olduğu için öğrenme süresi çok kısa. Sağladığı en büyük kolaylıklardan birisi de kolayca açılıp kapatılabilen veri ve bileşen yönetim modülleri. Henüz ilk sürümünü bile çıkarmamış olan Django yakından izlenmesi gereken bir web çatısı.

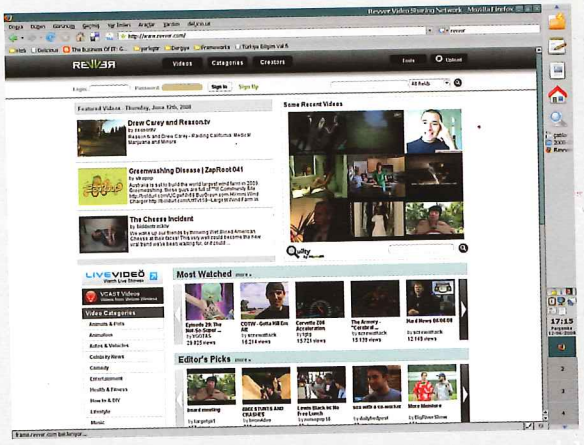

Veri miktarı bakımından büyük bir yükü omuzlamak durumunda olan Revver sitesi, veriyi yönetmedeki başarısından ötürü Django kullanıyor.

+ Veri modellerini veritabanı haline getirme konusunda büyük kolaylıklar sağlıyor.
+ Sayısı devamlı artan kullanıma hazır kod parçaları sunuyor.
+ Yüklü gelen iç uygulamaları sayesinde hiçbir eklentiye gerek duymadan pek çok bileşeni kolayca sisteme entegre edebiliyorsunuz.
+ Öğrenme süresinin kısalığı büyük bir avantaj sağlıyor.

Güç	Öğrenme	Programlama
★★★★☆	★★★★★	★★★★☆

RAILS

Sağladığı üretkenlik ile sık sık Python diliyle karşılaştırılan ve taraftarı çok olan Ruby dilinin esnek yapısı üzerine kurulu olan Rails web çatısı bu yönüyle web programcılığını yeniden tanımlamayı gerektirecek bir esneklik sağlıyor. Bu esnekliğe rağmen oldukça güçlü bir altyapı sağlıyor Rails web çatısı. Basecamp proje yönetim sistemi, Backpack Intranet Takvim, Shopify, Yellow Pages, Twitter, ODEO, A List Apart gibi tanınmış pek çok sitenin belkemiğini oluşturan Rails'in geliştiricilere sağladığı en büyük avantaj, uygulama kısmında sağladığı kolaylık. Birkaç komutla web uygulamasının iskeletini hazırlayabiliyorsunuz. Nesneler ile veritabanı arasında nesne-ilişkisel haritalama (ORM) sağlayan, HTML ve XML dosyalarının içine Ruby kodları yazarak şablon oluşturmaya izin veren, neredeyse bütün veritabanı sunucularıyla sorunsuz anlaşabilen bir yapıya sahip. Hazırlanan uygulamaların test edilmesini kolaylaştıran yapısıyla hata bulma ve giderme işlemlerinde hatırı sayılır bir hız artışı sağlıyor fakat bu aynı zamanda öğrenmesi ve kullanması çok kolay olmayan bir sistem, dolayısıyla test sistemine alışmak biraz zaman alabilir. Sitesinde 15 dakikada blog hazırlama gibi gelişmiş örnekler bulunuyor. Kod paylaşımı yapan topluluklardan yapmak istediğiniz işler için önceden hazırlanmış kaynak kodlar bulabileceğiniz Rails sayesinde kolayca web programları yazabilirsiniz. Ancak veritabanıyla ilgili işleri kullanıcıya bırakıyor. Veri modellerinizi veritabanına kendiniz girmek zorunda kalıyorsunuz. Temel işleyiş mantığı Django kadar basit değil, dolayısıyla ilk öğrenme aşaması biraz daha fazla vakit alacaktır, ancak Python ve Rails dillerinin benzerlikleri de düşünüldüğünde Ruby hızlı uygulama geliştirmek isteyenler için biçilmiş kaftan.

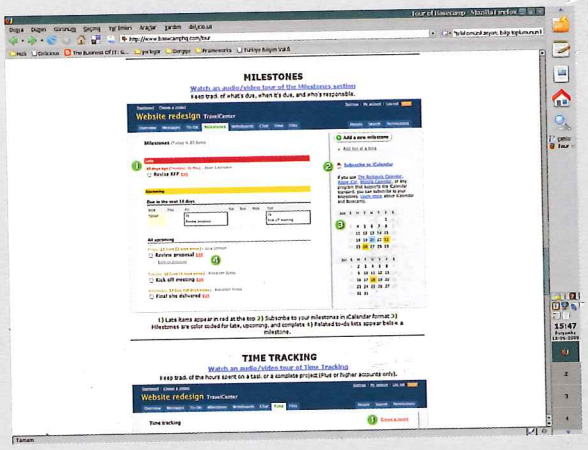

Proje yönetimi konusunda uzmanlaşmış BaseCamp, geliştirme kolaylığı tartışılmaz Rails web çatısını kullanıyor

+ Hazırlanan web uygulamalarının kontrol edilmesini kolaylaştıran bir test altyapısı sağlıyor.
+ Şablonlama için HTML veya XML kullanımına izin verdiği için şablonlama için öğrenilmesi gereken herhangi birşey yok.
+ Programcılığa yeni bir yaklaşım getiren Ruby sayesinde uygulama geliştirme hızında çok büyük bir artış elde ediliyor.

Güç	Öğrenme	Programlama
★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆

Model için SQLObject, görünüm için daha birçoklarıyla birlikte Kid, uygulama altyapısı için CherryPy kullanıyor. AJAx kısmında ise Python betiği yazar gibi Javascript kodlamaya olanak veren MochiKit setini kullanıyor, böylece AJAX bileşenlerinin web uygulamasına entegrasyonu kolaylaşıyor. Bu "birleştirilmiş parçalar" sayesinde kod yazımı sırasında programcıyı MVC ayrımının bir parçası haline getiriyor. TurboGears'ı diğer çatılara göre avantajlı kılan özelliği, görünüm tarafında Kid, Genshi, Cheetah, Django, Make ve Jinja şablon yapılarına izin vermesi. Dolayısıyla daha önce başka bir çatı için hazırlanmış şablonları TurboGears'a aktarmak çok kolay. SQL yazmadan, uygulama kodunda tek bir SQL sorgusu bile görmeden veritabanıyla iletişim sağlıyor. XML kullanmayı ve işlemeyi kolaylaştıran ve kodun XML yapısına benzer olmasını sağlayarak XML bilgisini koda taşımaya olanak veren ElementTree modülüyle veri taşınabilirliği konusunda diğer çatılardan bir adım önde olan TurboGears, kullanıcıdan gelen form verilerinizin geçerliliğini denetlemek için FormEncode kullanıyor. Detaylardan genel resme ulaşmak yerine genel resimden detaylara inmeyi sağlayan yapısıyla web programcısına asıl işlere odaklanma olanağı veriyor. Sınıf metodlarını web sayfalarına dönüştüren yapısıyla fonksiyon yazar gibi web uygulaması yazabiliyorsunuz. Accolade, ChatFu, HaberÜçgeni, JPBuilder, Spree, Oprius Software, Gene Silico gibi pek çok firma ve kişi, TurboGears'ın birbiriyle gayet uyumlu çalışan bileşenleri sayesinde kararlılık konusunda hiçbir problem yaşamayan siteler işletiyorlar.

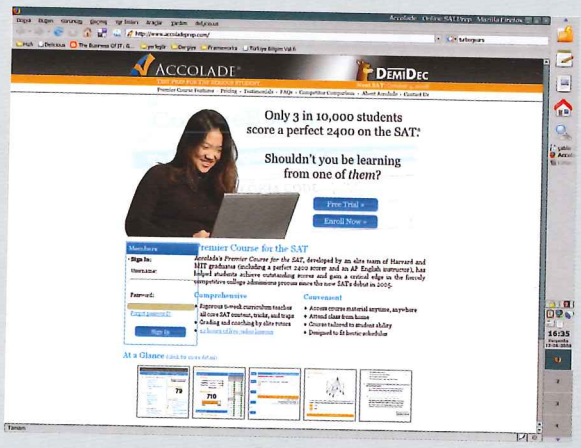

Sitenize satış servisleri yerleştirme konusunda ün yapmış GoodStorm TurboGears kullanıyor.

+ İstediğiniz şablonlama sistemini kullanabiliyorsunuz.
+ Python standart kütüphanesinde bulunan ElementTree gibi modüller sayesinde geliştirme hızı oldukça artıyor.
+ İyi entegre edilmiş bileşenler sayesinde uyumsuzluk gibi problemler yaşatmıyor.

Güç ★★★★☆ **Öğrenme** ★★★★☆ **Programlama** ★★★☆☆

Zope'u diğer çatılardan farklı kılan iki büyük özelliği var: Zope sadece bir web çatısı değil, aynı zamanda bir sunucu; ve dosyalar yerine nesneler mantığıyla (Zope Object Database) işliyor. Hem bir web çatısı hem de web sunucusu olduğu için kullanım ve yönetim tarafında büyük bir kolaylık sağlıyor, ayrıca web sunucuyla uğraşmıyorsunuz. Dosya kavramını ortadan kaldırıp uygulama veritabanına yerleştirilmiş nesneler üzerinden çalışması sayesinde de betikleri, şablonları, içeriği, veriyi ve kodu tam anlamıyla entegre etmek mümkün oluyor. Sunucuda nesneler için bütünleşik bir arama motoru da sağladığından web sunucusunun yönetimi konusu büyük oranda ve kendiliğinden çözülmüş oluyor. Yine bütünleşik olan nesnelerin kişi veya gruplara atanabilmesi özelliğiyle web uygulamanızın en küçük parçasını bile diğer parçalardan soyutlayabiliyorsunuz ve parçalar birbirinden tamamen bağımsız hale geliyor. Dosya-nesne işleyişinin bir diğer ürünü olarak da adresleri dosya yerine kullanılan nesnelere ve bu nesnelerin içindeki fonksiyonlara bağladığı için barındırılan site bir dosya ağacı yerine nesne hiyerarşisi haline geliyor, böylece büyük resme odaklanmak kolaylaşıyor. Viacom, SGI, Verizon Wireless, Red Hat, NASA, NATO ve A.B.D. Donanması gibi pek çok kurum bu nesne hiyerarşisinin sağladığı programlama kolaylığından faydalanıyor. Zope şablon altyapısı için XHTML kullandığından yeni bir şablon dili öğrenmeyi de gerektirmiyor, HTML kodlarına yapılan küçük müdahalelerle elimizdeki sayfa kodunu şablon haline dönüştürmek mümkün oluyor. Ancak yönetim arayüzü de diğer parçalar gibi bütünleşik olduğundan değiştirmek çok zor. Ayrıca bazı kod parçalarını farklı noktalarda tekrar etmek zorunda kalıyorsunuz, ki bu nesne yönelimli programlamanın temel mantığıyla örtüşmüyor.

Nato'nun seçimi bütünleşik sunucu sistemi sayesinde benzerlerinden ayrılan Zope.

+ Kendisinin bir sunucu olarak gelmesi tam anlamıyla entegre bir çözüm olmasını sağlıyor.
+ Dosya kavramını ortadan kaldıran yapısı sayesinde tam anlamıyla nesne yönelimli bir çalışma sağlıyor.
+ Şablon kullanabilmek için yeni bir dil öğrenmek gerekmiyor.

- Şablonlama konusunda XHTML'den başka yapı desteklemiyor.
- Kendisinin bir sunucu olması esnekliğini kısıtlıyor.

Güç ★★★★☆ **Öğrenme** ★★★★★ **Programlama** ★★★★☆

Bilişim teknolojilerinde yönetişim

10. Kamu-BİB toplantısına sunulan ve 1. Çalışma Grubu'nun hazırladığı raporun bir özetini burada yayınlıyoruz. Rapor uluslararası standartlar ve Türkiye'deki düzenlemeler ışığında kamuda bilişim yönetişimini ele alıyor ve bazı önerilerde bulunuyor. Ayrıntılı rapora TBD'nin web sitesinden erişebilirsiniz

Özellikle son altı yılda yönetişim kavramı bilişim dünyasının en güncel kavramlarından biri olmuştur. Yurtdışında, büyük şirketler boyutunda yaşanan iflaslar, kurumsallaşmanın ve beraberinde bağımsız denetim mekanizmalarının önemini dünya kamuoyuna daha güçlü bir şekilde hissettirmiştir.

Yönetişim ve bilişim teknolojileri yönetişimi, sadece güncel kavramlar olmanın ötesinde, daha iyi yönetim için adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik, cevap verebilirlik ve uyumluluk gibi unsurların üzerine yoğunlaşılması ve SOX ve BASEL II düzenlemelerindeki bilişim teknolojileri kontrol hedeflerine yönelik uyum zorunlulukları nedeniyle de ülkemiz gündemini etkilemeye başladı.

Öte yandan, çalışmaları devam eden Bilgi Toplumu Stratejisi (BTS) ve Eylem Planı kapsamında yürütülmekte olan projelerde uygulanacak güçlü bir bilişim teknolojileri yönetişiminin anılan tüm çalışmalarda hizmet kalitesini yükselteceği ve devam eden projelerin başarıyla tamamlan-

masında önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Yönetişim

Yönetişim, İngilizce'de, kökü "govern" fiili olan "governance" kelimesinden Türkçe'ye çevrilmiştir. Govern fiili İngilizce'de, yönetmek, idare etmek, hakim olmak, kontrol etmek, yönlendirmek anlamlarında kullanılmaktadır. "Governance" kelimesi zaman içinde, klasik yönetim anlayışının ötesinde daha iyi yönetim usullerini ifade edebilmek amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Yönetişim kavramı, 1989'da, Dünya Bankası tarafından yayınlanan "Güney Sahra / Afrika : Krizlerden Sürdürülebilir Büyümeye - Sub-Saharan Africa : From Crisis to Sustainable Growth" isimli raporla gündeme gelmiştir. Yakın zamanda "governance" kelimesinin başına "good" kelimesi konularak Türkçe'ye İyi Yönetişim olarak çevirebileceğimiz "Good Governance" olarak da kullanılmıştır.

Günümüze kadar yönetişimle ilgili olarak yapılan çalışmalar incelendiğinde farklı tanımlarla karşılaşılabilmektedir. Örneğin; Türk Dil Kurumu sözlüğünde yönetişim, "resmi ve özel kuruluşlarda idari, ekonomik ve politik otoritenin ortak kullanımı" olarak ifade edilmektedir.

TODAİE'nin Kamu Yönetimi Sözlüğü'nde ise "bir toplumsal politik sistemdeki ilgili bütün aktörlerin ortak çabalarıyla elde edilen sonuçların oluşturduğu yapı ya da düzen" olarak açıklanmaktadır.

Yönetişim konusunda çalışma yapan kuruluşlardan biri olan OECD'nin kaynaklarında ise yönetişim, "bir ülkenin ekonomik ve sosyal kaynaklarının yönetiminde sahip olunan güç ve yetkilerin kullanımı" olarak yer almaktadır.

Diğer taraftan, son dönemlerde yaşanan ekonomik krizler ve şirket iflaslarıyla birlikte İngilizce'de "Corporate Governance" olarak ifade edilen ve Kurumsal Şirket Yönetişimi olarak Türkçe'ye çevirebileceğimiz bir başka kavram daha gündeme gelmiştir. Kurumsal Şirket Yönetişimi, yönetilenlerin ya da hak sahiplerinin de icra makamlarını denetleyebildiği bir ortaklık esasına dayanmaktadır.

Genel olarak bakıldığında yönetişimin esas hedefinin, bir kurumda veya organizasyonda tüm birimlerin kurumsal düzeyde ortak bir hedefe yönlendirilmesi olduğunu görüyoruz. Bunun sağlanabilmesi için ilgili taraflar arasında açık, net, güvenli, güvenilir ve hızlı bir bilgi akışının olması gerekmektedir. Bugün, bunu sağlamada bilişim teknolojileri hiç şüphesiz en güçlü ve vazgeçilmez araçlardan biridir.

Bilişim Teknolojileri Yönetişimi

Özel uzmanlık gerektiren alanlardan biri olan bilişim teknolojileri, yönetişimin yukarıda açıklanan temel unsurları dikkate alınarak uygulanabileceği ve fayda sağlanabileceği alanlardan biridir. Bilişim teknolojilerinde yönetişimin uygulanabilmesi içinse bu uzmanlık alanına hakimiyet gereklidir. Ancak, öncelikle bilişim teknolojilerinde yönetişimin gerekliliğini doğru olarak açıklayabiliyor olmamız gerekmektedir.

Bilindiği üzere, bilişim teknolojileri bugünün dünyasında iş, kritik öneme sahip bir işlev olarak kabul edilmektedir.

Çünkü; bilişim teknolojileri, bilginin doğru, güvenli, güvenilir ve hızlı kullanılması noktasında rekabet avantajı yaratabilmekte, etkinlik ve etkililik sağlamaktadır.

Riskler;

✓ İş hedefleriyle uyumsuz bilişim teknolojileri hedeflerinden,
✓ İyi yönetilemeyen ve tamamlanamayan BT projelerinden,
✓ Yanlış tasarlanan ve kurulan bilişim teknolojisi mimarilerinden,
✓ Sistem veya yazılım hatalarından,
✓ Eğitimsiz ve mutsuz personelden,
✓ Kullanıcı hatalarından ve
✓ Yanlış yapılan yatırımlardan kaynaklanabilir.

Diğer taraftan; yakın zamana kadar kurum ve şirketlerin üst düzey yöneticilerinin, bilişim teknolojilerinin iş kritik işleve sahip olmasıyla ilgili yeterli farkındalıklarının olmayışı ve bilişim teknolojilerini teknik bir konu olarak görmeleri nedeniyle konuya uzak durmaları; bilişim teknolojilerinden sorumlu birimlerin, sorunlarına yönetim düzeyinde güçlü destek bulamamalarına sebep olmuştur. Üst düzey yöneticiler, yukarıda ifade edilen risklerle karşılaşmaya başladıkça ya da dünya genelinde yaşanan ve sorun yaratan örnekleri gördükçe bilişim teknolojileri yönetişimine daha fazla ilgi duymaya başlamışlardır.

Bilişim teknolojileri yönetişiminin temel amacı,

✓ Üst yönetimlere muhtemel bilişim teknolojileri risklerini görünür kılmak,
✓ Bilişim teknolojileri birimlerinin performansı hakkında bilgi vermek,
✓ Bilişim teknolojilerinin iş hedefleriyle uyumluluğunun güvencesini sağlamaktır.

Bilişim teknolojileri yönetişimi, yönetişimden ayrı bir parça olarak değil, onun bir alt parçası olarak değerlendirilmelidir.

Bilişim teknolojileri birimlerinin yapılanmasında, doğrudan üst yönetime bağlı olması ya da üst yönetimde doğrudan bilişim teknolojilerinden sorumlu bir üst yöneticinin bulunması; iş hedefleriyle uyumlulaştırılmış bilişim teknolojileri hedeflerine ulaşabilmek için gerçekleştirilecek değişim ve dönüşüm çalışmalarının başta yönetim katında olmak üzere tüm organizasyon düzeyinde kabulünü ve uygulanmasını kolaylaştıracak bir etken olarak değerlendirilmektedir.

Bunu sağlamak için Bilişim Teknolojileri Yönlendirme Komitesi (IT Steering Committee) veya benzeri bir yapının organizasyon bünyesinde kurulması BTY sürecinin sağlıklı işlemesine yardımcı

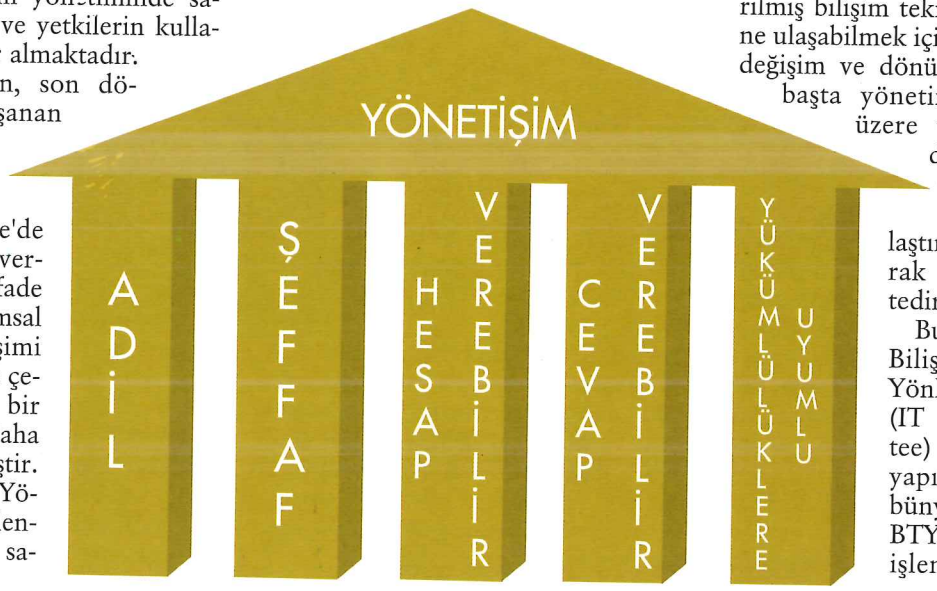

olacaktır. Bu yapı üst yönetimin (kurum düzeyinde en üst yönetici veya yardımcısının başkanlığını yürüteceği), bilişim teknolojileri birimleri ve diğer birimlerin üst yöneticileri veya yönetici yardımcılarından oluşacak şekilde kurulmalıdır. Görevi, üst yönetimle bilişim teknolojileri birimleri arasında köprü vazifesi görmek, alınacak olan bilişim teknolojileri ile ilişkili yeni yatırım veya sistem mimarisinde değişiklik gibi kararları değerlendirmek ve organizasyon genelinde koordinasyonunu sağlamak olmalıdır.

Bilişim teknolojileri yönetişiminin temelinde süreç odaklı çalışma ilkesi bulunmaktadır. Bilişim Teknolojileri Yönetişim Enstitüsü'nün (ITGI) 2006'da dünya genelinde, 695 katılımcıyla yapmış olduğu araştırma sonuçlarına bakıldığında;

✓ Yüzde 58 oranındaki katılımcının henüz tanımlı süreçlerle çalışmadıkları,

✓ Süreçlerinde iyileştirme gerekliliği olduğu ortaya çıkmaktadır.

2007'de bağımsız BT denetimleri de yapan Deloitte Firması'nın dünya genelinde 400 katılımcıyla yapmış olduğu ve iş dünyasındaki üst düzey yöneticilerin bilişim teknolojilerini nasıl algıladıkları ve anladıkları yönünde gerçekleştirdiği araştırma sonuçlarına göre,

✓ Sadece yüzde 50'sinde bilişim teknolojileri konularının üst yönetim seviyesinde ele alındığı,

✓ Yüzde 55'inin kendi bilişim teknolojilerinin olgunluk seviyeleri hakkında hiçbir fikri olmadığı,

✓ Yüzde 60'ında Bilişim Teknolojileri Yönlendirme Komitesi (IT Steering Committee) benzeri bir yapılanmanın henüz kurulmadığı görülmüştür.

İçerdiği riskler nedeniyle bilişim teknolojileri süreçlerinin farklı bir uzmanlıkla ele alınması ve düzenli olarak kontrollere tabi olması gerekmektedir.

Hatırlanacağı gibi; 2002'de yaşanan ve ABD'nin tarihindeki en büyük şirket iflası olarak bilinen Enron hadisesinden sonra sıkı iç kontrol düzenlemeleri gerektiren SOX (Sarbanes-Oxley) yasalarına tabi firmalar, bu yasalara uyum sağlamak üzere risklerini yönetmek ve iç kontrollerini gerçekleştirebilmek amacıyla COSO (Tahrif Edilmiş Mali Raporlama Komisyonu İçin Sponsor Kuruluşlar Komitesi) ve COBIT (Bilgi ve İlgili Teknolojiler İçin Kontrol Hedefleri) dokümanlarından yararlanmaya başlamışlardır.

Kısaca bahsetmek gerekirse; COSO İç Kontrol – Entegre dokümanı, SOX kapsamında, SEC (ABD Menkul Kıymetler ve Borsalar Komisyonu) tarafından bir resmi risk yönetim modeli olarak kabul edilmiştir.

SOX ile birlikte önemi daha iyi anlaşılmaya başlanan dokümanlardan olan COBIT ise bir Bilişim Teknolojileri Yönetişimi çerçeve dokümanıdır ve yöneticilere, teknik konularla iş riskleri arasındaki ilişkileri anlamada yardımcı olmaktadır.

Bu dokümana göre Yönetim;

✓ Veriler,

✓ Uygulama sistemleri,

✓ Teknoloji,

✓ Altyapı ve

✓ İnsanlar da dahil mevcut kaynakların kullanımını iyileştirmelidir (optimize etmelidir).

Anılan görev ve sorumlulukları yerine getirmek için, yönetim, uygun ve yeterli bir iç kontrol sistemi kurmalıdır.

Bu sistem ;

✓ bilişim teknolojileri süreçlerine ne kadar uyulduğu ile

✓ kaynak kullanımı,

✓ verimlilik,

✓ gizlilik,

✓ doğruluk,

✓ bütünlük,

✓ süreklilik,

✓ uyum ve güvenilirlik

konularında yerine getirilmesi gereken iş ihtiyaçları ve koşullarıyla birlikte, bilişim teknolojileri kaynakları üzerindeki etkileri incelemelidir.

Politikaları, örgütsel yapıları, uygulamaları ve prosedürleri içeren kontrol sistemi, yönetimin sorumluluğundadır. Yönetim, bilişim teknolojileri yönetişimi yaklaşımıyla; bilgi sistemlerinin

✓ Yönetimi,

✓ Kullanılması,

✓ Tasarımı,

✓ Geliştirilmesi,

✓ Bakımı veya işletmesine

katılan bütün bireylerin gereken özeni göstermelerini sağlamalıdır.

Bilişim teknolojileri yönetişimi, bilişim teknolojileri hedeflerinin iş hedeflerinden bağımsız takip ediliyor olma riskini önlemeyi hedefleyen bir yönetim şeklidir. Bilişim teknolojileri yönetişimi, bilişim teknolojileri bi-

rimleriyle organizasyonların üst düzey yöneticileri arasındaki iletişim kopukluğunun giderilmesini sağlamakta, bilişim teknolojileri performansının üst yöne tim tarafından takip edilmesini kolaylaştırmaktadır.

Ülkemizde, kamu kurumlarında, bilişim teknolojileri yönetişimine yönelik olarak sistematik bir çalışma ya da kurumlar üstü merkezi bir koordinasyon mekanizması henüz bulunmamaktadır. Diğer taraftan, yönetişimi kuvvetlendirebilecek açılımlarla Bilgi Toplumu Stratejisi Hedefleri ve Eylem Planı'nda yer alan çalışmaların ön koşullarının doğru bir şekilde yorumlandığı takdirde, BT yönetişimini oluşturmak için güçlü birer motivasyon kaynağı olabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

10.12.2003 tarihinde kabul edilen ve 1.1.2006'dan itibaren yürürlüğe giren 5018 sayılı kanunla esas itibariyle, Kamu'da mali denetimi sağlamak, adillik, şeffaflık, cevap ve hesap verebilirlik, yasa ve düzenlemelere uyumluluk gibi yönetişimin ana prensiplerini uygulamak suretiyle Kamu'da yönetişimin güçlendirilmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Kanunun, genel hatlarıyla incelendiğinde Kamu'daki harcamalara odaklanmak suretiyle -ki buna bilişim teknolojileri harcamaları da dahildir- kamu kaynaklarının ekonomik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yeniden yapılandırılmasına yönelik bir yönetişimi hedeflediğini görmekteyiz.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol temel çerçeve olarak mali denetim konusuna odaklanılmış olması nedeniyle, denetim faaliyetlerinin tüm bilişim teknolojileri süreçlerini kapsamadığı değerlendirilmektedir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun, 20 Kasım 2006 tarihli İç Denetim Standartları ile ilgili kararında, İç Denetim Standartlarının belirlenmesinde, Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün (IIA) Uluslararası İç Denetim Mesleki Uygulama Standartları'nın esas alınmış olduğu, bunun yanı sıra diğer uluslararası denetim standartlarından da yararlanıldığı ifade edilmiştir. Aynı kapsamda, "Standartlar, iç denetçilerin niteliklerini ve iç denetim faaliyetinde uygulanması gereken süreçleri belirler" denilmektedir.

Öte yandan, Maliye Bakanlığı'nın 26 Aralık 2007 tarih ve 26738 sayılı tebliği çerçevesinde ise COSO modelinden de yararlanılarak hazırlanan "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği"nde BT kontrol ve denetimlerine ilişkin maddelere de yer verilmiştir.

Bilgi sistemleri kontrolleri başlığı altında, "İdareler, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmaları geliştirmelidir" denilmektedir.

İlgili standart kapsamında BT açısından önemli sayılabilecek bazı şartlar şu şekilde açıklanmıştır :

✓ Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontroller yazılı olarak belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

✓ Bilgi sistemine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapılmalı, hata ve usulsüzlüklerin önlenmesi, tespit edilmesi ve düzeltilmesini sağlayacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

✓ İdareler bilişim yönetişimini sağlayacak mekanizmalar geliştirmelidir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı kanunla ilgili olarak, özellikle ;

✓ Anılan düzenlemeler sonrasında, bilişim teknolojilerinin kurum içinde ne şekilde konumlandırılacağı,

✓ Strateji Geliştirme Başkanlıkları'nın görevleri arasında yer alan Yönetim Bilgi Sistemleri sorumluluğunun hangi kapsamda değerlendirileceği,

✓ Bilişim teknolojileri birimlerinin yasaya ve sonrasında çıkarılan ilgili yönetmeliklere veya düzenlemelere uygun hareket edebilmesi için kurulması beklenen bilişim teknolojileri yönetişim mekanizmaları açısından gerekli hangi standart, yöntem ve metotların kabul gördüğü ve bunların Kamu'da nasıl uygulanacağı,

✓ Bunlara hazırlık evresinin Kamu'da, BT birimleri düzeyinde, nasıl ve kim tarafından koordine edileceği,

✓ Tüm bu yapılanma çalışmaları çerçevesinde bilişim teknolojilerinin kendi iç organizasyonunda hangi değişiklikleri yapması gerektiği gibi konularda olmak üzere kurumlar üstü, kurumlar arası ve kurum içinde, ilave çalışma ve değerlendirmelere ihtiyaç duyulmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu genelinde bugüne kadar gelinen noktaya bakıldığında; halihazırda Kanun doğrultusunda kurumlarımızda, Strateji Geliştirme Başkanlıkları'nın kurulmuş olduğu, genel itibariyle BT birimlerinin bağımsız yapılar olarak konumlandırıldıkları, İç Denetim birimlerinin henüz kurulmakta olduğu, yine kamu genelinde bu birimlerin kuruluşlarının da henüz tamamlanmadığı, BT denetimlerinin tüm kurumlarda başlamadığı, yapılan BT denetimlerinde ise klasik teftiş mantığıyla hareket edildiği değerlendirilmiştir.

Kurumsal Yapılanma ve Yönetişim

2006 - 2010 yıllarını kapsayan BTS ve Eylem Planı kapsamında, 2010 yılı itibariyle, bilgiye dayalı, rekabet edebilir ekonomik ve sosyal gelişmenin tamamlanması ve toplumsal refahın sağlanması hedeflenmiştir. Bunun için, Türkiye'de, bilişim teknolojilerinin ekonomik, sosyal, politik, kültürel alanlara nüfuzu ile bunun kazandıracağı, verimlilik, etkinlik ve toplumsal refaha vurgu yapılmaktadır.

Ayrıca, BTS'nin temel hedefleri olarak;

✓ Kamu'da iş süreçlerinin gözden geçirilerek kamu yönetiminde ve işleyişinde modernizasyonunun sağlanması,

✓ Bilgi ve iletişim teknolojilerinin, daha fazla katma değer yaratmak üzere, işletmeler tarafından yaygın ve etkin kullanımının sağlanması,

✓ İletişim hizmetlerinde yaygın, nitelikli ve uygun fiyatlarla hizmet sunumunu sağlayacak rekabetçi ortamın tesisi ile bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyümesinin sağlanması ve küresel rekabetçi bir sektör olarak konumlanması konuları belirtilmiştir.

Diğer taraftan "Kamu Yönetiminde Modernizasyon" başlığı altında; "Verimliliği ve vatandaş memnuniyetini öncelikli olarak gözeten, ülke koşullarına uygun örgüt ve süreç yapılanmalarına sahip etkin bir E-Devlet oluşumu, bilgi ve iletişim teknolojileri desteğiyle hayata geçirilecektir" denilmekte ve eylem ana temaları aşağıdaki gibi belirlenmektedir :

✓ Bilgi Toplumu Kurumsal Yapılanması ve Yönetişim

✓ Ortak Teknoloji Hizmetleri ve Altyapı

✓ Etkin Tedarik Yönetimi

✓ Veri ve Bilgi Yönetimi

✓ Elektronik İletişim

✓ İnsan Kaynağı ve Yetkinlik Gelişimi

✓ Güvenlik ve Kişisel Bilgilerin Mahremiyeti

BTS kapsamındaki çalışmaların, sosyal faydaya dönüşmesi hedefiyle ilgili olarak; özellikle İnternet ortamının kullanılması suretiyle, devlet ve vatandaş arasındaki bilgi paylaşımının ve kurumların işlevselliklerinin artırılması, devlet vatandaş ilişkisinin güçlendirilmesi ve yönetime katılması sağlanabilir. Bu anlamda bilişim teknolojileri, yönetişimi kuvvetlendirecek önemli araçlardan biri olarak görülmektedir.

Ayrıca, hazırlanış amaçları arasında,

1- Kamu Yönetim Reformu,
2- Kamu'da Stratejik Planlama Süreci,
3- AB Uyum Süreci

gibi unsurların olduğu belirtilen, 10 Mart 2006 tarihli Kurumsal Yapılanma ve Yönetişim başlığı altında DPT'nin Peppers & Rogers Group ile birlikte hazırlamış olduğu çalışmada,

1- Stratejinin ve eylem planının sahiplenilmesi,
2- Hesap verebilirlik mekanizmalarının oluşturulması
3- Etkin koordinasyon ve uygulamaya geçirme gücü,
4- Katılımcılığın sağlanması

hedeflerine ulaşılabilmesi için, Kurumsal Yapılanma'da,

a- Kurumlar Üstü
b- Kurumlar İçi

boyutlarıyla kamu ve yerel yönetimler için model önerilerinde bulunulmuştur.

Anılan raporda da, Kamu'da Yönetişim konusuna odaklanılmış, alternatif yönetim ve denetim mekanizmaları ele alınmış, kurumlar içi gözetimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili olarak, benzer yaklaşımlarda bulunan ve halihazırda bu konudaki çalışmalarına devam eden ülkelerden örnekler verilmiştir. Raporda yer verilen dünyadaki örneklerden, yoğunluklu olarak 5018 kapsamındaki Dış Denetim ile ilgili yapılanmayla paralellik göstermek suretiyle, Sayıştay'ın Kamu'da Dış Denetim'le görevlendirildiği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda; bilişim teknolojileri birimlerinin kendilerine özgü kontrol hedefleri olması sebebiyle, Kamu'daki bilişim teknolojileri yönetişimini güçlendirmeyi hedefleyen düzenleyici ve denetleyici anlamda, kurumlar üstü bir üst koordinasyon merciine ihtiyaç duyulabileceği değerlendirilmektedir.

Bilindiği gibi E-Dönüşüm Türkiye çalışması ile Bilgi Toplumu'na Geçiş Vizyonu tanımlanmıştır. DPT'nin anılan raporunda da, koordinasyonu yürütmek amacıyla Bilgi Toplumu'na Geçiş için bir Merkezi Üst Kurum'a ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir.

Ayrıca raporda;

"..., bilgi toplumu özelinde bir birim olmadığı sürece, Maliye Bakanlığı gibi kurumlarda gündemi oluşturan çok çeşitli konu arasında bilgi toplumuna ilişkin eylemlerin öncelikleindirilememesi gibi bir risk olasılığı bulunmaktadır" denilmektedir.

Aynı raporda, kamu kurumları arasında koordinasyonu hedefleyen, standart ve prosedürleri takip edebilecek, kurum içi yapılanma konusunda yol gösterebilecek bir organizmaya duyulan ihtiyaç vurgulanmıştır.

Eylem Planı'ndaki hedefler incelendiğinde, bilişim teknolojileri açısından BT Hizmet Sunumu ve Bilgi Güvenliği alanında yapılması gereken çalışmaların, adı geçmiyor olsa da, Bilişim Teknolojileri Yönetişimi temel ilkelerinin uygulanmasıyla mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

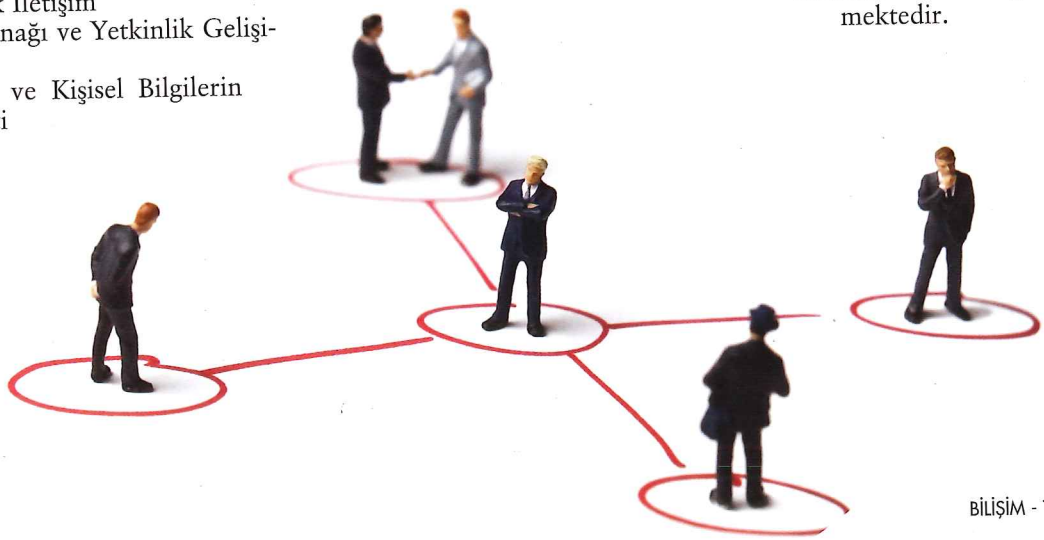

Güvenlik pazarı hız kazanıyor

Güvenlik kameraları ve kayıt sistemleri IP tabanlı dijital ortama geçerken pazarda birçok ürün birbiriyle rekabet ediyor

Hakan Akben
hakan@bilisimdergisi.net

Geçen mayıs ayında Research and Markets tarafından yayınlanan bir pazar araştırması raporuna göre, IP tabanlı güvenlik kameraları 2007 yılında yüzde 50 oranında büyüme göstererek, 500 milyon dolarlık pazar büyüklüğünü yakaladı. Araştırmalar, analog kayıt sistemleri pazarındaki büyümenin yavaşladığını, buna karşı IP tabanlı güvenlik sistemlerinin daha çok tercih edilmeye başladığını ortaya koyuyor.

Özellikle dünyanın dört bir yerinde gerçekleşen terörist saldırıların artmasıyla, kamunun ve özel kuruluşların güvenlik ve gözetim araçlarına yaptığı yatırımlarda belirgin bir artış gözleniyor. Araştırmaya göre 2011 yılında dünyadaki gözetim teknolojilerinin sahip olduğu pazar büyüklüğü 9,35 milyar dolara ulaşacak. Küresel IP kamera pazarına bakıldığında burada teknoloji yatırımı yapan firmaların başını Sony, Samsung, Vivotek, JVC ve Leadtek gibi küresel üreticiler çekiyor.

Her segmente farklı çözüm

Ülkemize baktığımızda son zamanlarda özellikle banka, kurumsal firmalar, perakendeciler, kamu daireleri, kamusal alanlar ve alışveriş merkezlerinde güvenlik kameralarına sıkça rastlıyoruz. Önceleri analog sistemler daha yaygın kullanılırken, son yıllarda IP tabanlı kameralar, gerek yönetim maliyetlerini azaltması, gerekse kolay kullanım olanakları nedeniyle öne çıkmaya başladı.

Güvenlik kameraları; evde veya küçük ofislerde, dış ve iç ortamda kullanım amaçlı olmak üzere birkaç farklı kategoride değerlendiriliyor. Ev kullanıcıları için geliştirilen güvenlik kameraları daha çok web kameralarının gelişmiş türleri şeklinde karşımıza çıkmaya başladı. Bu kameraların bazılarında görüntüler, Ethernet üzerinden ağa bağlanarak VCR kayıt sistemlerine kayıt edilebiliyor. Bazı kameralar 802.11 g/b gibi kablosuz veri iletim standardıyla uyumlu. Bu tip kameralar, bir web sunucusu gibi çalışıyor ve aldığı görüntüleri, herhangi bir bilgisayar bağlantısı olmadan başka bir cihazdan web tarayıcısı ile izlemek mümkün.

Eğer ofis ya da evinizin 24 saat boyunca gözetim ve güvenlik altında olmasını arzu ediyor ve bir kamera ya da güvenlik sistemi kurmak istiyorsanız, öncelikli olarak ihtiyaçlarınızı doğru belirlemeniz gerekiyor. Genellikle kameraları, ev ya da küçük ofisinizi korumak için kullanmayı düşünüyorsanız, kendinden internet sunucusu olan ve kablosuz iletişim standartlarıyla direkt olarak internete bağlanabilen kameraları tercih etmeniz mantıklı. Bu kameraların görüntülerini, istediğiniz anda, bir web tarayıcısı olan cep telefonunuzla ya da dizüstü bilgisayarınızla izleyebilirsiniz.

Kurumsal tarafta büyük üretim tesisleri gibi hem bina dışı yerleşkeleri, hem de bina iç mekanlarını gözetim altına almak istiyorsanız, çoklu kamera sistemleri ve VCR kayıt sistemlerini kullanmanız gerekebilir.

Bu tür sistemlerde kayıtlar genelde dijital ortamlarda ve sabit disklerde tutulduğu için akıllı güvenlik otomasyon yazılımlarının da kullanılması önem arz edebiliyor. Öyle ki sadece belli noktalarda hareket olduğu anda verileri kayıt sistemine aktaran ve depolayan bu yazılımlar, sistem maliyetlerini de etkin bir şekilde düşürebiliyor.

Nihai olarak IP tabanlı kamera ve kayıt sistemlerine yatırım yapmak isteyen kullanıcıların her şeyden önce kendi ihtiyaçlarını tam olarak adlandırıp, ona göre farklı ve en uygun çözümü seçmesi gerekir. Bunun için de çözüm öneren firmaların sunduğu seçenekleri, fiyat ve işlevleri açısından karşılaştırmak en iyi yöntem olacaktır.

128 farklı güvenlik ayarı ile tam koruma

Samsung SPD 3300

Sahip olduğu DSP sistem ile Samsung SPD 3300 kamera ışık bakımından zayıf olan ortamlarda bile nesnelerin tanımlanabilmesini sağlıyor. Kameranın sahip olduğu SSNR teknolojisi, bazı ortamlarda ortaya çıkan ve Ghost Effect olarak bilinen birtakım yanıltıcı etkilerin ve görüntü kirliliğinin oluşmasını engelliyor. 2 kilo ağırlığındaki kamera eksi 10 ve artı 50 santigrat derecelik sıcaklıklarda sorunsuz çalışıyor. Kamera 184 derece tilt ve 360 derece pan özelliğine sahip. Dış ve iç mekanlarda kullanılabilecek şekilde tasarlanmış olan Samsung SPD 3300'de sinyal/gürültü oranı 50 dB. Kamerada aynı zamanda 30x optik 8x dijital yakınlaştırma özelliği de var. Bu şekilde kamera ile görüntülenen bir resim karesi üzerindeki herhangi bir nesneye odaklanarak nesneyi büyütmek mümkün olabiliyor. Ayrıntılı gözlem için kamerada 128 farklı ayar bulunuyor. Kamera üzerinde hareket dedektörü sayesinde, önceden görüntü alanı içinde belirlenmiş olan 4 farklı nesnenin yer değiştirmesi, alarmın devreye girmesini sağlıyor ve kullanıcılar otomatik olarak uyarılıyor.

www.kont.com.tr

Arayüzde Türkçe kullanım arayanlar için

GKB IP CAM IC202

Kullanıcıların kolaylıkla takıp çalıştırabilecekleri IP CAM IC202, bilgisayara ihtiyaç duymadan, yalnızca modem bağlantısıyla çalışıyor. Böylece, internet üzerinden DNS ayarlama ya da IP eşleştirmesine gerek kalmıyor. Ürün, ayrıca ses ve görüntüye anında erişim ve tek tuşla kayıt olanağı da sunuyor. Dinamik IP özelliğine sahip olan ürün, istediğiniz her yerden size görüntü sunabiliyor. Böylece uzakta olduğunuz zamanlarda, ister ofisinizin, ister bebeğinizin güvende olup olmadığını cep telefonunuzdan izleyebiliyorsunuz. IP CAM IC202 ile eğer arzu edilirse birden fazla kişi aynı görüntülere ulaşabiliyor. Kablolu ve kablosuz bağlantı imkanı sunan IP kamera, kullanıcılara tak-çalıştır rahatlığı sağlarken, yüksek çözünürlüğü (640x480 piksele kadar), 63 derecelik görme açısı, küçük boyutu, renk seçenekleri, kolay kullanımı ve şıklığı ile dikkat çekiyor. Ürün, Türkçe kullanım kılavuzu ve Türkçe arayüzü sayesinde bireysel amaçlı kullanım beklentilerini fazlasıyla karşılıyor.

www.datagate.com.tr

Kapalı ortamların güvenliği ona emanet

Sony SNC-DF40N

Bilgisayar olmaksızın yerel ağlara otomatik olarak kolayca bağlanabilen Sony SNC-DF40N IP tabanlı güvenlik kamerası özellikle kapalı ortamlarda kullanılmak üzere tasarlanmış. 640 x 480 ya da 320 x 240 resim çözünürlüğü ile saniyede 25 kare çekim yapabilen kamera, görüntüleri, e-posta ya da FTP sunucularına gönderebiliyor. Ek yazılımı ile çoklu kamera sistemlerine dahil olabilen Sony SNC-DF40N hareketli görüntü algılama sistemine de sahip. Kamera, IEE802.3af PoE (Power over Ethernet) teknolojisiyle yerel ağda Ethernet üzerinden aldığı elektrik ile çalışabiliyor. Sony SNC-DF40N ev ya da ofis gibi kapalı ve ufak alanlardaki güvenliği sağlamak için tavsiye edilebilecek bir kamera. Ürün, ülkemizde Sony IP kamera sistemlerinin dağıtıcısı olan Netex'ten temin edilebilir.

www.netex.com.tr

Görüntü kalitesi fark ediliyor

Axis 206 IP Kamera

Gelişmiş CMOS özellikli dünyanın en küçük network kamerası olarak nitelendirilen AXIS 206, kullanıcılarına kolay kullanım olanağıyla birlikte düşük maliyet ve yüksek görüntü kalitesi sunuyor. Bu model, uzaktan görüntü aktarabilen ağ kamerası isteyen bireysel kullanıcılar ve küçük işletmeler için üretilmiş. AXIS 206, VGA 640x480 piksele kadar tüm çözünürlüklerde saniyede 30 kare görüntü çekebiliyor ve 4 lüks (mum) hassasiyetine kadar düşük ışıklı ortamlarda düzgün çalışabiliyor. Kullanıcılar istediklerinde herhangi bir web tarayıcısını kullanarak AXIS 206 ile dünyanın her yerinden kamera görüntülerine ulaşabiliyor. IP adresi ve dahili web sunucusu özelliği sayesinde ürünün çalışabilmesi için herhangi bir bilgisayara gereksinim kalmıyor. Ağın eriştiği her yere kamerayı yerleştirerek cihazı aktif olarak kullanmak mümkün. Çok seviyeli kullanıcı şifre tanımları ile güvenli erişim özelliğine de sahip olan üründe aynı anda 10 kullanıcıya kadar görüntü aktarabilmek mümkün.

www.axis.com

Cepten ofisinizi izleyin

Panasonic BL-C111 IP Kamera

IPv4 ve IPv6 internet protokollerini destekleyen Panasonic BL-C111 IP Kamera, görüntüleri MPEG-4 formatında sıkıştırarak 640 x 480 boyutlarında kaydedebiliyor. Ürün, kayıt esnasında istenildiğinde resim yakalama özelliği ile görüntüleri JPEG formatında da alabiliyor. Kamera üzerindeki dahili mikrofon ile kullanıcılar, sadece görüntüleri değil gerekirse ortam seslerini de gözlemleyebiliyor. Kamera üzerindeki dahili insan algılama sensörü ile ofisinizde mesai saatleri dışında herhangi bir hareket olduğu anda otomatik olarak bundan haberdar olabiliyorsunuz. Uzaktan pan ve tilt kontrolü yapabiliyor, isterseniz ofisin farklı noktalarına kamerayı yönlendirebiliyorsunuz. Kamera üzerindeki 10x dijital yakınlaştırma (zoom) özelliği de ayrıntılı incelemeler için yararlı bir işlev sunuyor. 3 lüks'lük renkli gece izleme modu ile ışığın yetersiz olduğu bölgelerde tarama yapabilmek mümkün. Panasonic BL-C111 IP kamera ile web'e uyumlu cep telefonlarıyla ile kaydedilen görüntüler, istenilen her an eş zamanlı olarak izlenebiliyor.

www.panasonic.com. tr

Windows tabanlı gözetim

D-Link DCS-5300G

D-Link internet kameraları, kablolu ve kablosuz olarak Ethernet, Fast Ethernet veya geniş bant internet üzerinden ses ve görüntü iletimini sağlayabiliyor. Kameraya web üzerinden uzaktan erişilebiliyor ve kolayca yönetilebiliyor. Kurulumu basit olan bu kameranın web tabanlı arayüzü sayesinde dünyanın her yerinden işyerinizi ve evinizi izleyebiliyorsunuz. D-Link kullanıcılarına sunduğu yazılım platformu ile 16 kameraya kadar aynı anda uzaktan yönetim olanağı da sağlıyor. Kameranın üzerindeki Pan-Tilt motoru ile vizör yatayda 270, düşeyde 90 derecelik bir açı ile hareket ettirilebiliyor. Bu da kullanıcılara büyük bir esneklik sağlıyor. AVI formatında sürekli görüntü kaydı yapabilen cihaz, 0.25 inç renkli CCD sensor ile 320x240 çözünürlükte görüntü kaydedebiliyor. 4x yakınlaştırma merceği, web sunucusu, dahili mikrofonu, zaman tasarruflu Trigger Event Playback özelliği ve kameranın etkin kullanımını sağlayan bütünleşik yazılımları, kameranın uzaktan yönetimini kolaylaştıran özellikler olarak öne çıkıyor. D-Link DCS-5300G, Microsoft Windows XP, 2000, Me, 98SE veya 98 işletim sistemleriyle uyumlu çalışıyor.

www.dlink.com.tr

Her an her yerden kontrolü sevenler için

Linksys WVC54GC

Cisco'nun donanım tarafındaki markalarından biri olan Linksys özellikle ev ya da küçük ofis kullanıcılarını hedefliyor. Linksys Compact Wireless-G kamera, herhangi bir bilgisayara bağlanmaksızın kendi web sunucusu üzerinden kablosuz 802.11.g standardını kullanarak ya da 10/100 Ethernet kablosuyla ağa doğrudan bağlanabiliyor. Kamera 320 x 240 piksel çözünürlüğünde MPEG-4 formatında görüntüler kaydedebiliyor. Güvenlik modu aktifleştirilince cihazın yerleştirildiği yerde herhangi bir hareket olduğu anda kamera, daha önceden belirlenen üç e-posta adresine otomatik olarak mesaj gönderiyor. Kameranın üzerindeki bütünleşik mikrofon aynı zamanda ses kaydı da yapabiliyor.

www.tr-linksys.com

Güvenliğe FTP desteği

VEO XT IP Kamera

Birden fazla kullanıcının aynı anda görüntü almasını sağlayan VEO XT IP Kamera 24 bit renk derinliği ve VGA CCD sensörüyle kullanıcılara 640 x 480, 320 x 240 ve 160 x 120 çözünürlüklerde görüntüler sağlayabiliyor. Görüntüleri AVI modunda saniyede 30 kare olarak kaydeden bu kamerayla istenilen anlık görüntüler JPEG formatında saklanabiliyor. RJ-45 / Ethernet bağlantıları olan ve IP'sini kendi alan bu kamera ile herhangi bir bilgisayar olmaksızın ağ üzerinden görüntülerinize ulaşabiliyorsunuz. Aynı zamanda dahili mikrofona da sahip olan kameranın 120 derece pan ve 60 derece tilt yapabilme özelliği var. Kamera kullandığı Java teknolojisi ile farklı işletim sistemlerinde de çalışabiliyor. Hareket dedektörünün ortamdaki hareketleri algılamasıyla birlikte kamerada JPEG formatındaki resimler, yine kameradaki FTP yazılımı sayesinde kullanıcıların FTP sitesine yükleniyor. Kameranın ziyaretçi modu, herhangi birinin herhangi bir yerden, kullanıcı adı ve şifresini kullanarak kameraya bağlanmasını mümkün kılıyor.

www.veo.web.tr

PoE ile kablolama maliyetini azaltın

Nextiva S2600e

Profesyonel bir IP kamera olan Nextiva S2600e sinyal/gürültü oranı olarak 102 dB'lik geniş bir aralıkta tarama yapabiliyor. Aynı zamanda 0,5 lüks'lük ışık duyarlılığı ile çok düşük ışık seviyeli ortamlarda bile temiz görüntü alabiliyor. Gece ve gündüz kullanımı için tasarlanmış olan kamera saniyede 30 kareyi MPEG-4 formatında kaydetme becerisine sahip. Elektrik kablolamanın maliyetli olduğu tesislerde kamera istenildiğinde PoE teknolojisi ile enerjisini Ethernet üzerinden sağlıyor. Ethernet 10/100 protokolünü kullanan kamera RJ-45 bağlantı standardını kullanıyor. Kamera SSL tabanlı güvenlik standardına sahip. 176 x 128'den 704 x 480'e kadar geniş bir çözünürlük aralığında kayıt yapabiliyor. Nextiva S2600e ev kullanıcılarından ziyade, büyük üretim tesisleri ya da benzeri büyük işletmelerin güvenliğini sağlamak için ve daha çok dış mekan kullanımı için tercih edilebilecek bir kamera.

www.btkurumsal.com

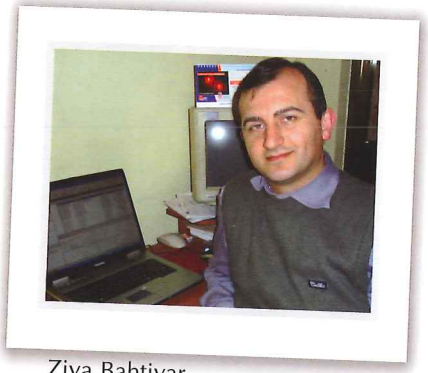

Ziya Bahtiyar
ziya@bilisimdergisi.net

Çocuklarınızı robotik'le tanıştırın

Çocuğunuzun el ve mühendislik becerilerini geliştirmek için sayısız seçenek var

Robotlar çocukların ilgisini çok çekiyor. Nasıl çekmesin, eğlenceli ve teknolojik bir oyuncak. Ayrıca geleceği temsil ediyor. Sanırım yetişkinlerde de benzer duygular uyandırıyor. Çocuklarınızın robotik ya da mekatronik (akademik adı) ile tanışmasını; ilginç ve eğlenceli robotlar yapmasını, el ve mühendislik becerilerinin gelişmesini ve dahası teknolojiyle haşırneşir olmasını istiyorsanız işinizi kolaylaştıracak birçok seçenek var. Bunların teknik zorluk seviyeleri ve fiyatları çeşit çeşit.

Hem başlangıç, hem de ileri seviye için faydalanabilecek en uygun ürünlerin başında LEGO'nun Mindstorms serisindeki Robotics Invention System (RIS ya da RCX) ve yenisi NXT setleri yer alır (www.lego.com). Robot yapmak için hem eskisi, hem de yenisi her bakımdan uygun, kullanımı ve öğrenilmesi kolay setlerdir. Yaptığınız robotları grafik arayüzlü bilgisayar programlarıyla kolayca programlayabiliyorsunuz. Uzaktan kumandalı ya da otonom hareket eden robotlar yapmak "çocuk oyuncağı".

LEGO dışında Fischer-Technik'in robot setleri de oldukça güzel (www.fischertechnik.com). Endüstriyel robotlara benzer çalışmalar yapmak için de oldukça uygun. Mühendislik tarafı daha ağır bassın diyorsanız, VEX robot setleri en uygunu (www.vexrobotics.com). Metal ve plastik konstrüksiyonlu bu setler önde gelen üniversitelerin favorisi. Uzaktan kumandalı ve otonom hareket eden; küçük veya büyük her boyutta robot yapmak mümkün. "Ginger"ın yani Segway HT'nin mucidi Dean Keman tarafından kurulan FIRST Vakfı'nın (www.usfirst.org) düzenlediği robot yarışmalarında LEGO ve VEX'ler kullanılıyor.

Daha yalın örnekler

MA-VIN, Microbrick, Boe-Bot, Robix Rascal, Microcamp gibi basit setler de bulunuyor. Setlerin dışında robot yapım kitleri de satılıyor. Kit içindeki parçalar birleştirilerek bir robot yapılabilir. Velleman'ın birbirinden ilginç birçok kiti bulunuyor (www.vellemanprojects.com).

Wowwee firmasının Robosapien, Roboraptor, Robopanda, Roboquad gibi robot oyuncaklarını tasarlayan ekibin başında yer alan Mark Tilden'in kurduğu Solarbotics'in de birbirinden ilginç, basit ve ucuz robot kitleri başlangıç için ideal (www.solarbotics.com).

Özkal Özsoy'un hazırladığı sevimli ve becerikli robot kitleri de başlangıç için uygun birer seçenek (www.endtas.com/robot). Engele çarptığında yön değiştiren, ışığı-sesi takip eden, çizgi izleyen gibi birçok robot kitini buradan edinmek mümkün.

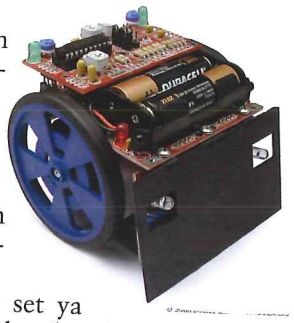

Herhangi bir set ya da kit kullanmadan da robot yapmak çok zor değil. İngilizce ya da Türkçe birçok kaynaktan faydalanarak çok çeşitli robotlar da yapmak mümkün. Çizgi takip eden, ışığa giden ve sumo robotları genelde robotçuların ilk yapmayı tercih ettikleri robotlar.

İnsansı robotlar

Ama "Robot dediğin insana benzemeli" diyorsanız, insansı robot setlerine bakmalısınız. Son yıllarda insansı robot setleri sayısı hızla çoğaldı. Ucuzundan pahalısına çok sayıda seçenek var. Eğitim açısından en uygun set Robotis'in Bioloid seti. LEGO gibi çok farklı şekillerde bağlantılar yaparak gerek "insansı", gerek "hayvansı", gerek ise "makinemsi" çok farklı robotlar yapmak için çok uygun bir set.

Servomotor üreticileri Hitec'in Robonova ve Kondo'nun KHR-1HV, KHR-2HV modelleri yanında Robophilo gibi birçok insansı robot yapım kiti var. Servomotorlarla hareket eden bu minik robotlar yürüyebiliyor, dans edebiliyor, birçok akrobatik hareketi ve Uzakdoğu sporlarını yapabiliyor, kaykay ve paten kullanabiliyor.

Robotik'le çocuklarınızı tanıştırıp onların güzel ve geliştirici bir hobi edinmesini sağlayabilir, belki gelecekteki mesleğinin de temellerini atmış olabilirsiniz. Bu çalışmaları birlikte yaparak çok daha fazlasını da elde edebilirsiniz...

2008 TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışması

Büyük soruyu sormaya, büyük yanıtı vermeye hazır mısınız? Her bilimkurgu öyküsü bugünle, geçmişle ve özellikle gelecekle ilgili sorulmuş bir soru ve bu soruya verilmiş bir yanıttır. Her bilimkurgu yazarının düşü de iyi bir "büyük soru" yakalayıp bunu bilimiyle, kurgusuyla, yaratıcılığıyla ve sözcük sözcük işlemesiyle yanıtlamaktır.

TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışması bu yıl onuncu kez düzenleniyor. Bu yıl yazarlarımızı aşağıda bulunan üç konudan biri üzerinde düşünmeye, sorular sormaya ve gerekirse yanıtlar arayarak öykü yazamaya davet ediyoruz:

✓ **İyi Yönetim, Kötü Yönetim, Sıkı Yönetim, Yönetim**

Gelecek zamanlarda ülkemiz ya da Dünyamız (galaksimiz, evren, vs.) nasıl yönetilecek? Başka yönetim biçimleri, teknolojinin katkısıyla başka seçim yolları bulunabilir mi? Politika ve politikacı toplumsal yaşantı için gerekli mi? Gelecekte kim kimi yönetebilir? Yönetemeyen insanın dramı nasıl olabilir? Yöneticiler "insan" olmak zorunda mı?

✓ **Trafik Karmaşası**

Büyük şehirlerin trafik karmaşası gelecekte de aynen sürecek mi? Bu soru dilenirse deniz, hava, uzay, düşünce ve zaman gezginleri trafiği vs. bağlamında da ele alınabilir.

✓ **Çok İşlevli Teknolojik Aletler**

Boyutları küçülürken işlevleri artan teknolojik aletler gelecekte hangi yetkinlik düzeyine ulaşabilir? Bu teknolojik aletlerin insan yaşamına ne tür katkısı olabilir? Yoksa söz konusu olan katkı değil de köstek mi? İletişimi, eğlenceyi, öğrenimi, çalışmayı, hatta tedaviyi gerçekleştirebilen çok işlevli bir teknolojik alet aşkla nasıl ilişkilendirilebilir? Kendi küçük yeteneği büyük bu aletler bizlerden neler alır, bizlere neler verir?

Konu başlıklarının altında bulunan sorular yazarlarımıza ipucu vermek amacıyla sıralanmış örneklerdir. Yazarlarımız, seçtikleri konuyu istedikleri gibi işleyebilirler...

TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu

YARIŞMA KOŞULLARI

1. SONUÇ VE ÖDÜLLER

Yarışmayı kazanan öyküler 31 Ekim 2008 tarihinde açıklanacaktır. Ödül olarak birinci gelen yarışmacıya dizüstü bilgisayar, ikinci gelen yarışmacıya avuçiçi bilgisayar, üçüncü gelen yarışmacıya da dijital kamera verilecektir.

2. KATILIM KOŞULLARI

✓ Yarışmaya TBD Yönetim Kurulu üyeleri ile TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu Üyeleri dışında herkes katılabilir.

✓ Öykü Türkçe yazılmalıdır.

✓ Öykülerde bilimkurgusal ögeler aranacağı kuşkusuzdur.

✓ Öykü, daha önce herhangi bir yarışmada ödül almamış olmalıdır.

✓ 2008 yılından önce yayımlanmış öyküler yarışmaya katılamaz.

✓ Her yazar yalnızca bir öyküsüyle yarışmaya katılabilir.

✓ Dereceye girecek öyküler TBD'nin İnternet sitesinde ya da Bilişim Dergisinde yayımlanacaktır. TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu isterse, yarışmayı kazanan öykülerle, seçici kurulun yayımlanmaya değer bulduğu öyküleri kitap olarak yayımlayabilir. 1998-2005 tarihleri arasında dereceye giren öykülerden yapılan bir seçki "Bilimkurgu Öyküleri" adıyla Remzi Kitapevi tarafından yayımlanmıştır:

http://www.remzi.com.tr/index.asp?anakategori=49&kategori=141&kitapid=1079

✓ Öykülerin İnternet sitesinde, Bilişim Dergisi'nde ya da kitaplaştırılarak yayımlanması için www.tbd.org.tr/onayliyorum adresinde bulunan "Onaylıyorum" adlı belgenin yazar tarafından doldurulması ve doldurulan bu belgenin mektupla, faksla ya da taranmış bir dosya olarak e-posta yoluyla TBD'ye gönderilmesi gerekmektedir. Onayliyorum, adli belgeyi TBD'ye göndermeyen yarışmacılar yarışmaya kabul edilmeyeceklerdir.

3. SEÇİCİ KURUL

Hikmet Temel Akarsu,
Bülent Akkoç,
Laurent Mignon,
Necdet Kesmez,
M.Serdar Kuzuloğlu

4.YAPITIN BİÇİMİ

✓ Öykü, yaygın bir kelime işlemci kullanılarak, karakter şekli olarak "Arial", karakter büyüklüğü olarak "12" seçilerek yazılmalı ve e-postaya ekli bir dosya olarak gönderilmelidir.

✓ Gönderilen dosyanın adına öykünün adı verilmelidir. Örneğin öykünün adı "Neptün'ün Ufak Tefek Taşlari" ise öykü dosyası "Neptün'ün Ufak Tefek Taşlari.doc" olmalıdır.

✓ Öykü dosyasının içinde yazarla ilgili hiçbir bilgi olmamalıdır.

✓ Öykünün ilk sayfasında, başlığın hemen üstünde yazarın seçeceği bir rumuz ve öykünün ilgili olduğu konu (yönetim, trafik, teknolojik aletler gibi) belirtilmelidir.

✓ e-postaya ekli diğer bir dosyanın içinde yazarın açık adı, kısa özgeçmişi, açık adresi ve telefon numarası ayrıca varsa web sitesi adresi bulunmalıdır.

✓ Yazarın kimlik bilgilerinin bulunduğu dosyanın adına yazarın adı verilmelidir. Örneğin yarışmaya katılan yazarın adı "Can Yılmaz" ise kimlik bilgilerinin bulunduğu dosyanın adı da "Can Yılmaz.doc" olmalıdır.

✓ Öykü en fazla iki bin sözcükten oluşmalıdır.

5. YAPITIN TESLİMİ

Yapıt, 15 Temmuz 2008 tarihine dek bilimkurgu@tbd.org.tr adresine gönderilmelidir. Postayla gönderilen öyküler yarışmaya kabul edilmeyecektir.

Bilgi ve iletişim için: Tel: 312 479 34 62 / Faks 312 479 34 67 / e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr
web: http://www.tbd.org.tr/

6. DEĞERLENDİRME SÜRECİYLE İLGİLİ BAZI AYRINTILAR

✓ Yarışmaya gönderilen yapıtların sayısının umulanın üstüne çıkması durumunda TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu bir Ön Değerlendirme Kurulu oluşturur. Bu kurul, Seçici Kurul'a gidecek öyküleri belirler.

✓TBD Bilişim Dergisi bu yıl bilimkurgu edebiyatına olan ilgiyi artırmak için, ülke çapında TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışmasında birinci gelecek öyküyü tahmin etmeye yönelik ödüllü bir yarışma düzenliyor. Yarışma için Seçici Kurul'a gidecek öyküler, yazarlarının rumuzlarıyla birlikte TBD İnternet sitesinde yayımlanacaktır. TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışmasında birinciliğe layık bulunan öyküyü bilenler arasında çekilecek kurada kazanan üç şanslı okuyucuya dijital fotoğraf makinesi armağan edilecektir.

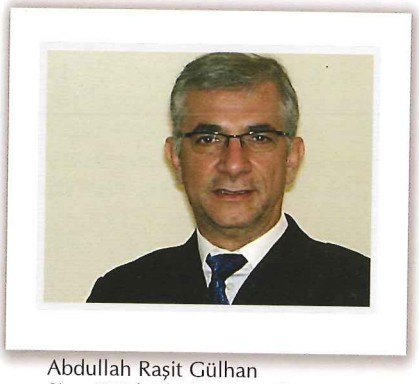

Abdullah Raşit Gülhan
SinerjiTürk Platformu Başkanı
argulhan@yahoo.com

Dersimiz, Elektronik Haberleşme Kanunu

Hukuk diliyle konuşan bir ülkede doğruda buluşmanın önünde bir engel olmamalı

Ülkelerin hayatında önem taşıyan birçok unsur, birçok olay ve birçok oluşum vardır. Özellikle çağdaş, demokratik ülkeler, hukuksal düzen içinde kalmak ve tüm uygulamalarını bu düzene uygun sürdürmek zorundadır. Çok sevdiğim bir söz vardır. Sözün bir başka müellifi var ise bilmiyorum ama ben bu sözü sevgili dostum Hakan Yıldırım'dan duyduğumu anımsıyorum. Eğer yanlış hatırlamıyor isem, söz, "Devletler hukuk dili ile konuşur" şeklindeydi. Düşününce bu ifadenin doğruluğu su götürmüyor ancak doğruluğunun ötesinde bir dünya görüşüne işaret eden derin anlamlar taşımıyor mu sizce?..

Bugün hemen herkes telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri sektörünün ülke ekonomilerinin gelişiminde üstlendiği rolü kabul ediyor. Eğer bu doğru ise –ki yürekten katılıyor ve inanıyorum- bu sektörün gelişimi için yapılacak her çalışmanın, alınacak her kararın önemini ayrıca bir kez daha ifade etmek yersiz olacaktır. Bu açıdan bakıldığında, bu karar mekanizması içinde yer alan her organın ve her şahsın omuzları üzerinde taşıdığı sorumluluğun bilincinde olması gerekir. Bu açıdan değerlendirilirse sadece kamu kurumlarında değil ama aynı zamanda özel sektörde ve sivil toplum kuruluşlarında, en alt kademeden en üst kademeye kadar, çalışanların bu bilinç içinde hareket ettiğini görmek insanı mutlu ediyor.

Eğer hukuk diliyle konuşan bir ülkeysek ve diğer birçok ülke gibi telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri bizim için de hayati bir öneme sahip ise sonuçta bizim de işin gereğini yapmamız gerekmez mi?

Örneğin, ülkemiz ve sektörümüz için bu derece hayati önem taşıyan bir yasa için daha çağdaş ve daha geniş bir mutabakat zemini oluşturacak bir ortamı yaratabilseydik ve Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) taslağına son halini verecek bir çalıştay düzenleseydik daha iyi olmaz mıydı?

Burada kısaca bir tecrübemi aktaracağım. 2000 yılında yayınlanan 4502 sayılı yasanın taslağı meclise gönderildiği günlerde özel sektörde çalışıyordum. Aynı dönemde DPT'nin 8'inci Beş Yıllık Kalkınma Planı Telekomünikasyon İhtisas Komitesi raportörü olduğum için bu yasa tasarısı da ilgi alanım içinde idi. Bu nedenle söz konusu tasarıya oldukça kapsamlı bir çalışma ile görüş hazırlamıştım. Ancak görüşlerim ve benim görüşlerimin yanı sıra başka farklı görüşler, çeşitli nedenler ileri sürülerek dikkate alın(a)mamıştı. Sonrasında bu kadar eleştirdiğim ve öneriler hazırladığım yasayı uygulama ve Telekomünikasyon Kurumu'nu kurma görevi, bu köşenin yazarının da içinde yer aldığı ve beş üyeden oluşan bir kurucu kurula verildi.

O dönemden bu yana yasal düzenlemelerin daha katılımcı bir şekilde yapıldığını görüyoruz. Bu gerçekten de çok sevindirici. Ancak, son EHK taslağı ne yazık ki bu derece katılımcı bir ortamda hazırlanmadığı gibi, STK'ların işbirliğiyle hazırladıkları görüşlerin hiçbirinin de dikkate değer bulunmaması, üzüntü ve daha da ötesinde endişe nedenidir.

Çok yakın zamanda çok kapsamlı ve radikal öneriler hazırlayacağım. Fakat şimdilik şunu söylemem gerekiyor; bu yasa içinde sadece telekomünikasyon ve bilgi teknolojilerine yönelik hususlar yer almalı; PTT, Ulaştırma Bakanlığı ve hatta Telekomünikasyon Kurumu'nun teşkilatı ve personel yapısı gibi tüm hususlar başka bir kanunda yer almalıdır, diye düşünüyorum. Bu yasanın bu hali ile ülkemizi 21. yüzyılda istediğimiz noktaya taşıyacağına maalesef inanmıyorum, inanamıyorum.

Dostlarınızla onların duymak istediklerini değil, doğruluğuna inandığınız düşünceleri söylemenizin daha doğru olduğuna inanıyorum. Dost acı dahi olsa doğruyu söyleyendir.

Temmuz başında ***Bill Gates*** Microsoft'taki günlük işlerinden ayrılıyor. Yine yönetim kurulunda olacak ama artık Microsoft ve Gates adlarını aynı cümlede pek sık duymayacağız. Bu değişiklik bazı kişi ve şirketlerin kafasında pek çok soru işareti oluşmasına neden oldu. Microsoft'un rakiplerinin çok çeşitli alanlara yayılmış olan pazardaki paylarını gittikçe arttırıyor olması ve yakın geçmişte Microsoft'un yaşadığı 'talihsizlikler' - Yahoo! ile anlaşamama ve Vista'nın yarattığı hayal kırıklığı - bu soru işaretlerini daha da kuvvetlendiriyor.

Wall Street gazetesinin haziran ayındaki bir haberine göre ***Hewlett Packard***, yazıcı işiyle ilgili iş birimlerini yeniden yapılandırıyor. Reuters'in NY Times'a dayanarak verdiği haberde şirketin yazıcıları içeren beş iş departmanının sayısını üçe düşürdüğü yer alıyor. HP, lazer jet yazıcıları ile tüketiciye yönelik yazıcı ürünlerini aynı çatı altında, mürekkep püskürtmeli yazıcıları da tedarik ürünleri sunan birimle birleştirdi. HP'nin yazıcı işi, şirkete yılın ilk yarısında 2,38 milyar dolar gelir getirdi.

Araştırma şirketi olan Gartner dünya üzerindeki kişisel bilgisayarların sayısının bir milyar adedi geçtiğini açıkladı. Gartner'a göre özellikle gelişmekte olan pazarlarda artan talebin etkisiyle 2014'e kadar ***PC pazarı*** iki kat büyüyecek. Bu arada 1 milyar PC' nin yüzde 58'inin gelişmiş pazarlarda satıldığı belirtiliyor. Araştırma şirketi, PC sayısı 2 milyara çıktığında ancak bunun sadece yüzde 30'unun gelişmiş pazarlarda tüketileceğini söylüyor.

Google'nin 30 ortağıyla birlikte geliştirdiği ve ***Android*** yazılım kümesini kullanacak olan telefonlar gecikeceğe benziyor. İkinci yarıda çıkacağı duyurulan telefonların dördüncü çeyreğe yetişmesi de biraz zor gibi. Bunda Google'nin mobil yazılım sektörünün büyük oyuncularından aradığı desteği bulamaması da etkili oldu. Mobil yazılım devleri ise geliştirilmesi devam eden bir yazılımı temel alarak hareket etmenin zorluğundan yakınıyor.

Firefox 3'ün kullanıma hazır olduğu duyurulur duyurulmaz, bu web tarayıcı, ilk 24 saatte 8 milyondan fazla indirildi. Bu şekilde Guinness Rekorlar Kitabı'na girmeyi hedefleyen Mozilla'nın web sunucuları ise Firefox 3'ün dakikada 14 bin kez indirilmesinin ağırlığını kaldıramadı. Sonuçta iki saat boyunca Mozilla Amerika sitesine erişilemedi. Firefox 3 indirmeye açıldıktan beş saat sonra da araştırmacılar bir güvenlik açığı buldu; detayları verilmeyen bu açığı kapatma çalışmaları ise halen sürüyor.

ABD'nin yüzde 46'sı seçimleri takip etmek için sanal dünyayı kullanıyor. Bu rakam 2004'deki seçimlere göre yüzde 50'lik bir artış anlamına geliyor. ***Senatör Obama***'nın interneti etkin kullanmadaki başarısı bu konuda önemli bir gösterge, çünkü Obama, sosyal topluluk ağı olan Twitter'da, 5 bin 441 takipçi ile beşinci sırada bulunuyor. McCain ise 1.185 takipçi ile ilk binde.

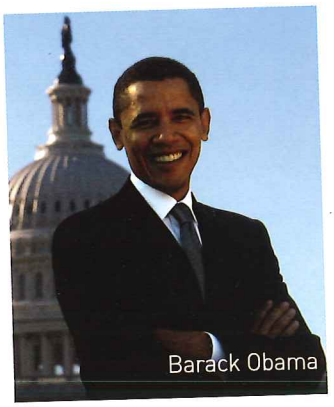

Barack Obama

İsveç hükümeti, internet ve telefon trafiğinin dinlenmesine izin veren bir kanun çıkardı. Bu karar büyük tartışmalara neden olmasına ve lehtarından çok aleyhtarı olmasına rağmen medyada pek yankı bulmadı. Bu izleme ve dinleme faaliyetleri için İsveç hükümeti dünyanın en güçlü beşinci bilgisayar sistemini kullanacak. Burada asıl ilginç olansa bu sistemin iki yıl önce alınmış olması.

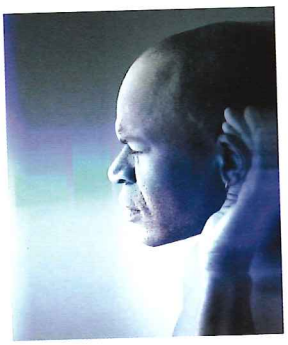

Alman girişimi Plazes, ***Nokia*** tarafından satın alındı. Nokia ilginç mekanları mikrobloglara taşıyan bu servise ne kadar para ödediğini açıklamadı. Nokia'nın mobil haberleşme pazarındaki yeri düşünüldüğünde bu iyi hesaplanmış bir hamleydi. Pazara sadece bir fikirle giren şirketlerin (start-up) başarı öykülerine böylece bir yenisi daha eklenmiş oldu.

iPhone 3G geliyor
Apple'ın yeni telefonu iPhone 3G 11 Temmuz 2008'de satışa sunuluyor. Yeni telefonun bir önceki nesil iPhone'dan farkı fiyat ve performans tarafında kendisini gösteriyor; telefonun işlemci hızı iki kat artırılmış, ürünün satış fiyatı da yarıya düşürülmüş. 3G GSM ağlarında çalışacak şekilde tasarlanmış telefonun 8GB ve 16GB'lık versiyonları Amerika'da 199 dolar'dan başlaya fiyatlarla satışa sunulacak.

Intel ***güneş enerjisi*** teknolojileri üretmek için kolları sıvadı. Intel başta olmak üzere, Goldman Sachs, Solon AG, PCG Clean Energy ve Cogentrix, solar hücre üretmek için SpectraWatt adında bir şirket kurdu ve bu işe toplamda 50 milyon USD yatırıyor. Ürünlerin 2009'un ikinci yarısında tüketiciyle buluşması hedefleniyor. Intel'in Sun Microsystems ile yaptığı ortak çalışmalar da düşünüldüğünde, Intel'in daha da büyük bir oyuncu olma yolunda ilerlediğini söylemek yerinde olacaktır.

Yahoo'nun Microsoft'tan gelen teklifi reddetmesinin yankıları Yahoo'nun üst düzey yönetici ve çalışanları Yahoo ile yollarını ayırmaya baladı. Microsoft'un teklifini "Ben daha değerliyim" diyerek elinin tersiyle iten ve misilleme olarak Google ile reklam anlaşması yapan Yahoo geçen hafta Flickr'ın kurucusu Caterina Fake'den oldu, temmuzda ise diğer Flickr kurucusu Steward Butterfield da şirketle yollarını ayırıyor.

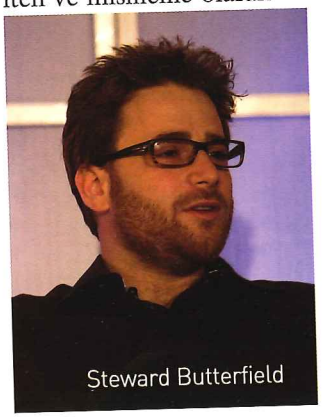

Steward Butterfield

GPS 'e bütünleşik telefon

GPS cihazları üreticisi Mio'nun navigasyon odaklı cep telefonları, piyasadaki diğer GPS özellikli telefonlardan farklı olarak akıllı telefon özelliklerini de taşıyor. Mio'nun Leap serisi K1 modeli navigasyon işlemleri için telefonun arka kapağındaki 3,5 inçlik dokunmatik ekranını kullanıyor. Kişisel bir navigasyon cihazında bulunması gereken tüm özelliklere sahip olan telefondaki 2 megapikselik kamera ile çekilen fotoğrafların koordinatları otomatik olarak kaydedilebiliyor. Üründe Bluetooth, çokluortam dosyaları oynatma, kartvizit tarama gibi işlevsel özellikler de bulunuyor. Mio'nun Leap serisi G50 modeli ise 3,2 megapiksel kamera, kablosuz internet bağlantısı ve Quad-Band GSM teknolojilerine sahip. Mio'nun bu iki ürünü Computex 2008 Tasarım ve Yenilikçilik Ödülü'nü aldı. Ürünler markanın Türkiye dağıtıcısı Albim tarafından satışa sunuluyor.
www.albim.com.tr

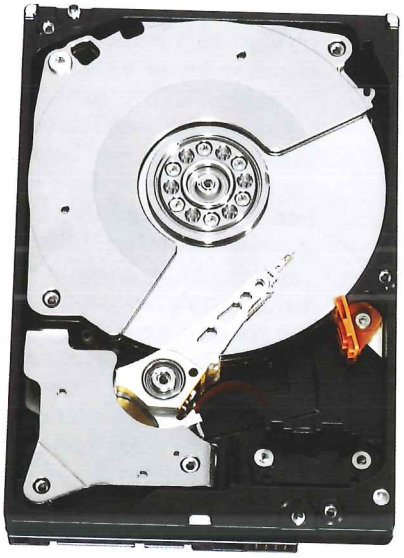

Daha çok veri depolamak için

Western Digital yüksek performanslı masaüstü bilgisayarları, iş istasyonları ve çoklu sürücü sistemleri için Caviar Black ailesinin yeni serisini tanıttı. 7200 RPM hızında ve 3,5 inç boyutundaki SATA (Serial ATA) sabit disk sürücü modelleri, 750 GB ve 1 TB'lik kapasitelerde sunuluyor. WD Caviar Black sabit sürücüleri disk performansını artırmak için, önceki modelin işlemci gücünün iki katını kullanıyor. Bu yeni diskler 32 MB önbellek; disk okuma ve yazma operasyonları sırasında hata olasılığını azaltmak ve disk plaklarının hareketinden kaynaklanan titreşimleri azaltmak için motor şaftını iki uçtan sabitleyen StableTrac teknolojisinden faydalanıyor. Ayrıca kayıt kafasındaki ve disk ortamındaki yıpranmaları azaltmak; sürücünün taşınması durumunda koruma sağlamak için NoTouch rampa yükleme teknolojisini kullanan bu yeni sabit disklerin 750 GB'lık modeli KDV hariç 177 dolar, 1 TB'lık modeli ise KDV hariç 253 dolar üzerinden satışa sunuluyor.
www.westerndigital.com

Akıllı ve dayanıklı

Avuç içine tam olarak oturan ergonomik ve zarif tasarımıyla göz dolduran Canon FS serisi dijital kameralar, verileri flaş bellek teknolojisi ile sakladığı için düşme ve darbelerde oluşabilecek veri kaybına geçit vermiyor. SD/SDHC bellek kartına ve dahili belleğe kayıt yapabilen FS serisi kameralar, True Wide High Resolution teknolojisiyle 16:9 formatında görüntü kaydedebiliyor. Ayrıca yüksek çözünürlüklü CCD içeren şık ve hafif tasarıma sahip kamerada orijinal Canon video objektifi ve DIGIC DV II işlemcisi yer alıyor.

45 x sayısal zoom yapabilen kamera ile çekilen fotoğraflar SD bellek kartına kaydediliyor. İstenildiğinde kameraya takılabilen harici mikrofon ile video çekimlerinde yüksek ses kalitesine ulaşmak da mümkün.
www.canon.com.tr

Herkes çevrimiçi olsun

Her an her yerde internette olmak isteyenler için Acer tarafından tasarlanan Aspire One serisi bilgisayarlar, Linpus Linux Lite dağıtımı ile çalışıyor. Bu işletim sistemi yüksek donanım maliyeti gerektirmeden kullanıcıların temel bilgisayar işlevlerini gerçekleştirebilecekleri, hızlı bir işletim platformu olarak karşımıza çıkıyor. Bu platform içerisinde özel olarak geliştirilmiş One Mail yazılım uygulaması ile kullanıcılar, altı e-posta hesabına kadar bütün e-postalarını tek bir pencerede ve kolayca yönetebiliyor. Aynı zamanda Messenger programı ile birçok popüler IM (Anlık Mesajlaşma) hesabını da aynı anda kullanabilmek mümkün. İnternette gezinmek ve günlük rutin iş süreçlerini her yerden takip etmek için üretilmiş cihazın, 8,9 inçlik ekran boyutu ve 1024x600 çözünürlüğü göz dolduruyor. Intel'in Atom işlemcisi ile çalışan bu küçük bilgisayar, Acer'ın giriş seviyesi ürün portföyünde ev kullanıcılarına sunduğu önemli modellerden biri olarak yerini aldı.

www.acer.com.tr

Samsung'dan yeni müzik telefonu

Cep telefonu üreticisi Samsung, Bang&Olufsen'in ICEpower amfi teknolojisini kullanan F400 modeliyle, cep telefonundan yüksek kalitede müzik dinlemek isteyenlerin ihtiyaçlarına cevap veriyor. Telefon, Smart Bass, Digital Natural Sound ve Smart Limiter özellikleriyle kullanıcılara yüksek kaliteli müzik dinleme olanağı sunuyor. Radyo dinlerken ya da telefonu müzik kaynağına yaklaştırınca WAP bağlantısı üzerinden bilinmeyen şarkıların isimlerini ve kime ait olduklarını kolaylıkla bulabilen müzik tanıma (Shazam) uygulaması da F400 ile birlikte geliyor. Telefonun 3,5 mm'lik standart kulaklık girişi sayesinde herhangi bir MP3 çalar kulaklığı F400'de müzik dinleyebilmek bir avantaj olarak karşımıza çıkıyor. Samsung F400 müzik odaklı bir telefon olsa da 3 megapiksel kamerası, Bluetooth özelliği ve 8 GB'a kadar artırılabilen bellek kapasitesi bir telefondan tüm beklenenleri karşılıyor.

www.telpa.com.tr

Gürültü düşmanı kulaklık

Çalışma ortamında ya da müzik dinlerken dış seslerden etkilenmek istemeyenler için Sony'nin geliştirmiş olduğu MDR NC500D kulaklık, dijital engelleyici özelliği ile akranlarından biraz farklılaşıyor. Kulaklığın içindeki işlemci, gürültü engelleme profilini ortam karakteristiklerine göre otomatik olarak ayarlıyor. Normal kullanımda yapay zeka (AI Mode) düğmesine basıldığında kulaklıklar üç engelleme modundan birini ortama uygun olarak kendiliğinden seçiyor. Kullanıcı ister uçakta, ister ofiste olsun, otomatik olarak ayarlanan engelleme profili sayesinde sadece müziği ile baş başa kalıyor. Mod düğmesi basılı tutulduğunda engelleme profili manuel olarak ayarlanabiliyor ve bir monitör düğmesi kabin duyurusu gibi harici seslerin geçici olarak dinlenmesini sağlıyor. MDR NC500D'nin lityum iyon pili 15 saatlik şarj ömrü ile uzun yolculuklar sırasında müziğin keyfini çıkartmaya olanak tanıyor. Ayrıca şarj imkânı bulunmayan seyahatlerde AA boyutlu piller de kullanabiliyor.

www.sony.com.tr

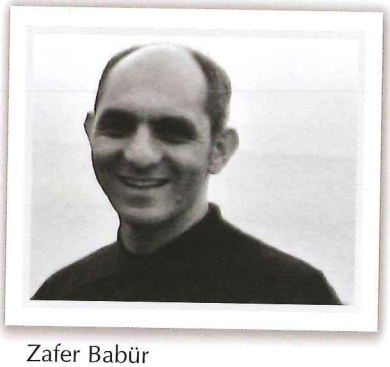

Zafer Babür
EBI İş Geliştirme Müdürü
zaferbabur@hotmail.com

Moore'un hayatından alınacak ders...

Paranın hükmü bir yere kadar... Geride nasıl bir miras bıraktığın önemli

Dünyanın 288'inci zengin adamı, Intel'in emekli başkanı, 1957 de kurmuş olduğu Fairchild yarıiletkenlerinde bir araştırmacı olarak çalışırken o meşhur cümlesini kurmuştu; ona göre yarıiletkenciler her sene, bir önceki sene koydukları transistörün iki katını yongalara yerleştirebilecekti. 1975'de ise bu söylemini "her iki senede bir" diye değiştirmişti. Bugün Tukwila kod adlı Intel yongasının 2 milyar transistor taşıması hedefleniyor. Gerçekten bu kadar hıza ve güce ihtiyacımız var mı? Tüketim elektroniği açısından bu sorunun yanıtı, evet, olmalı...

Gerçekten de tüketip atmak için...

Bu zengin adam kişisel birikimini, kurduğu bir vakıf ile yönlendiriyor ve mühendislik eğitimini yeniden düzenlemeye çalışıyor. Galaksilerin araştırılmasına önayak oluyor ve dünyanın biyolojik çeşitliliğinin devamını sağlama çabasında bazı yatırımlar yapıyor. Gordon Moore, daha önce kendisinin de çalıştığı Shockley yarıiletken firmasının sahibi hakkında "Shockley'nin rahatsız edici davranışları olmasaydı, bugün Intel olmazdı" diyor. İki çocuk babası Moore, hala elbiselerini kuru temizlemeciye kendisi götüren, tarifeli uçak seferleri ile uçan ve internet patlaması sırasında, Intel hisselerini, trilyon dolar seviyesine ulaştığında bile satmamış bir mühendis. Vakfını da yine bir müteşebbis gibi idare ediyor.

CalTech'in destekçisi

Bank of America için CEO'luk görüşmesi yapan bir işadamını 80 kişinin çalıştığı vakfının başına geçiren Moore, 6 milyar USD'lik vakfın 300 milyon USD'sini iş planlarını kendi ekibinin hazırladığı projelere ayırmış. Bu ekip için projeleri hayata geçirecek grupları buluyor. Moore, bir yandan da 1954'de doktorasını aldığı eski okulu CalTech'e de yardım ediyor. 2 bin 100 öğrencisi olan bu okula toplam 600 milyon USD yardımda bulunmuş. Moore Vakfı, aile bireylerinin hastahanede yaşadığı kötü deneyimden sonra hemşirelik faaliyetlerini iyileştirmek amacıyla araştırma fonları oluşturmuşlar.

79 yaşındaki bu varsıl adamın iki yerde evi var. Birisi Hawai, diğeri ise California. Kullandığı araba ise 98 model 300SD Mercedes...

Türkiye'den ilk 500'e giren müteşebbislerimizin hayatını düşündüm... Hangisinin PhD'si var? Hangisi bu yaşlarda halen aktif olacak? Hangisinin kurduğu vakıf bu türden işlere soyunuyor?

Neden doktora yapılır?

Yıllar önce Türkiye'ye geldiğimde tanıştırıldığım yurtdışında master yapmış genç hanımın sözleri aklıma geldi. Bana göre nahoş bir söz ama şöyle demişti: "Pasifler okulda kalıp doktora yapar"... İş görüşmesindeki İK yöneticisinin "Doktora zaman kaybı değil mi?", bazı büyüklerimin ise "Bırakın bu okuma sevdasını, kendi işliğinizi açın" sözleri, Türkiye'de eğitimin neden bu derece gözden düşürüldüğünü bana yeniden düşündürttü. Oysa ABD'de doktora, kişinin geleceğine bir yatırım olarak görülür. Tabii ki bunda doktorluk unvanını veren kurumdaki öğretim elemanlarının durumu da etkilidir.

Sonuçta el başarır, bize de onların yaptıklarını yazmak düşer... Oysa kişiler doktoraya, başkalarının sorun olarak gördüğü konulara kendi çözümlerini geliştirmek veya diğer çözümleri olgunlaştırmak amacıyla başlarlar... Doktora talebesi kendi konusu hakkında danışmanından çok daha fazla bilen kişi olmak durumundadır... Özellikle ABD'de doktorasını bitirenlerden bazıları, okulun yanında kendi şirketlerini kurar, büyütür ve satarlar... Bir yandan da yeni öğrencilere kucak açarlar...

Kimileri ise henüz ticarileşemeyecek ama insanlığa katkısı olacak konularda büyük azimle çalışmaya devam ederler...

Bir gün bizim de Moore gibi müteşebbislerimiz olur, umarım...

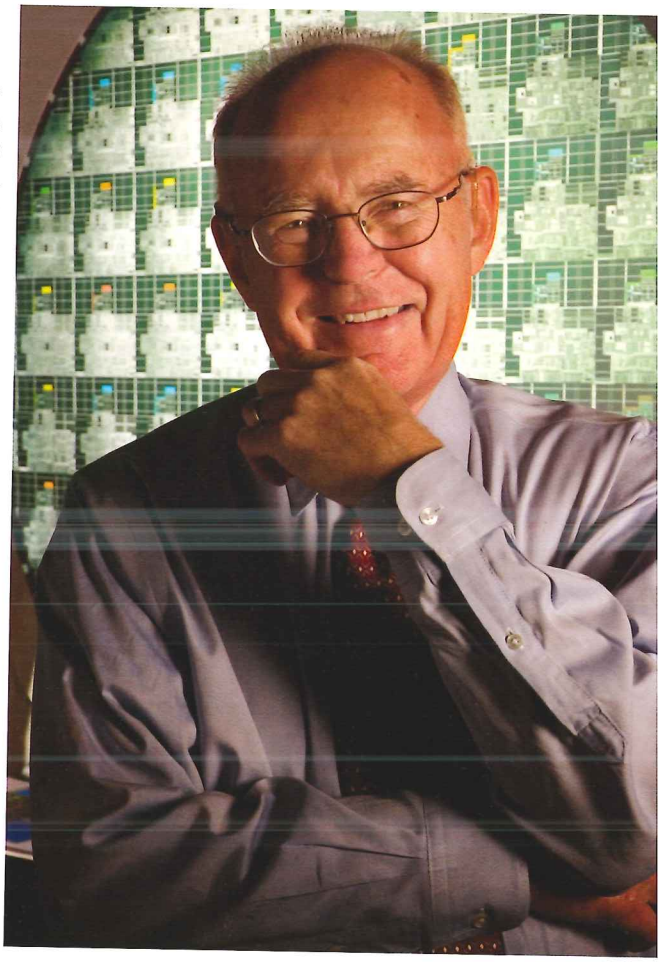

Buluşma noktamız...

www.tbd.org.tr

OpenSolaris doludizgin geldi

Sun Microsystems ve OpenSolaris topluluğu, açık kaynak OpenSolaris işletim sistemini kullanıma sundu. Sun'ın Solaris temeline dayanan ve topluluk işbirliği ile yaratılan OpenSolaris; hızı, platform sağlamlığı, iş ve geliştirme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik desteği doğru biçimde bir araya getiren bir geliştirme ve uygulama ortamı olarak tanımlanıyor. OpenSolaris, Solaris teknolojilerinin temeli ile GNOME, Mozilla ve Free Software Foundation gibi açık kaynak toplulukları tarafından geliştirilen özellik ve uygulamaları birleştiriyor. OpenSolaris öğrenciler, geliştiriciler ve ZFS, Zones ve DTrace gibi yenilikçi teknolojileri daha hızlı öğrenmek ve test etmek isteyen kullanıcılar için ideal bir ortam. Yeni işletim sistemi, geliştiricilerin yeni web servislerini, yüksek performanslı bilgi işlem ve ağ uygulamalarını hızlı biçimde geliştirmelerine, test etmelerine, arıza bildirimlerine ve yeni web servislerini uygulamalarına olanak tanıyan bir platform olarak tasarlanmış. LiveCD kurulumu ve yeni ağ tabanlı OpenSolaris Image Packaging System (IPS), üçüncü parti uygulamalarla kurulum hızını artırıyor. Ayrıca düzgün çalışan ve kullanımı kolay bir sistem yönetimi sağlıyor. Kullanıcılar, OpenSolaris işletim sistemini web sayfasından ücretsiz olarak indirebilir.

www.opensolaris.com

Yazıcıda dokunmatik ekran dönemi

Xerox, Türkiye'nin de içinde bulunduğu pek çok ülkede, piyasaya sunacağı dokuz adet yeni lazer yazıcıyı ve çok işlevli yeni ürünlerini, 20 Mayıs 2008 tarihinde Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de gerçekleştirilen geniş katılımlı bir etkinliklikle tanıttı. Yeni bir görünüme ve gelişmiş teknolojiye sahip Xerox ürünleri, dokunmatik menü ekranları, düşük baskı maliyetleri ve çevreci özellikleri ile dikkat çekiyor. Kullanımı kolay ve fazla yer kaplamayan çok işlevli ürünlerden Xerox WorkCentre 5225, dakikada 25 sayfa; Xerox WorkCentre 5230 ise dakikada 30 sayfa siyah-beyaz baskı yapıyor. Ürünle birlikte sunulan Xerox'un Genişletilebilir Arabirim Platformu teknolojisi, dokunmatik ekranının kullanıcının ihtiyaçlarına göre tasarlanabilmesini sağlıyor. Ürünler geçen ay itibarıyla kullanıcıların ilgisine sunuldu.

www.xerox.com.tr

Sanal toplantıya davet var

Cisco, seyahat maliyetlerini düşüren ve farklı yerlerde bulunan çalışanların sanki aynı mekandaymış gibi karşılıklı görüşmelerine olanak tanıyan TelePresence teknolojisininkişisel ofisler ve büyük gruplar için geliştirilmiş iki yeni modelini tanıttı. Cisco TelePresence System 500, 37 inç'lik yüksek çözünürlüklü ekran, kamera, mikrofon ve hoparlör sistemi, özel olarak tasarlanan ışıklandırmasıyla bir masaya ya da duvara monte edilebilen tümleşik bir iletişim çözümü olarak sunuluyor. Cisco TelePresence System 500, kullanıcıların sanal toplantılara kolayca katılımına ve diğer Cisco TelePresence odalarında gerçek boyutlarda görünmesine olanak veriyor. Ürün ayrıca ofislerde ikinci bir monitör olarak kullanılabildiği gibi Cisco Digital Media Systems ürün ailesine bağlanarak bu sistemden yayınlanan içerikleri de görüntüleyebiliyor. Cisco TelePresence System 3200 ise kalabalık grup toplantıları için sanal toplantıya ikinci bir sıra ekleyerek oda kapasitesini üçe katlıyor. Genel merkezler veya geniş bölgesel ofislerin kullanımı için tasarlanan ürün, toplantılara farklı bölgelerden katılan bireylerin tek bir platform üzerinde iletişimini sağlıyor.

www.cisco.com.tr

Üretime yerli yazılım

TECNOMATIX

Bir fabrikanın üretim hatlarının ve süreçlerinin ayrıntılı bir biçimde tasarlanmasını sağlayan Tecnomatix, üretim sürecini kolaylaştırmak için Boğaziçi Yazılım tarafından geliştirilmiş bir çözüm. Uygulama, henüz tasarım aşamasında olan bir ürünün gerçek anlamda üretilebilirliğini test ediyor; ürün ve üretim kaynakları arasındaki bağlantıyı sağlıyor. Tecnomatix, üretim ve ürün maliyeti hesaplamaları yaparak üretim yönetimi uygulamalarını sunuyor. Boğaziçi Yazılım Tecnomatix Ürün Müdürü Tolga Yanaşık, arzu edenlere Tecnomatix'i satın almadan önce bu teknoloji hakkında danışmanlık hizmeti verdiklerini de söylüyor. Tolga Yanaşık, Tecnomatix ile ilgili olarak "Öncelikle yatırımın plan ve tasarımının üretim için uygunluğu test ediliyor. Böylelikle üretime başlamadan önce hatalar, denetim altına alınmış oluyor" diyor. Yanaşık, Tecnomatix çözümlerinin fayda sağladığı temel iş alanlarını ise şu şekilde sıralıyor: Yeni ürün geliştirme, değer zinciri senkronizasyonu, kurumsal veri yönetimi, ortak hale getirme ve yeniden kullanma, bilgi-fikir hakları yönetimi, uyumluluk, üretim verimliliği, sistem mühendisliği ve mekatronik.

www.bogaziciyazilim.com.tr

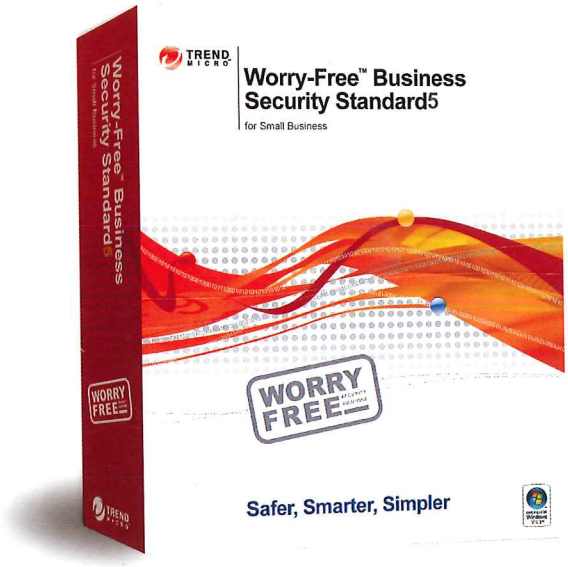

Web'de işi olanlar dikkat!

Trend Micro, dört yıl önce kullanıcıların beğenisine sunduğu Worry Free güvenlik çözümlerini, yeni bir ürün grubu ile genişletti. Worry Free çözümleri, geleneksel virüslerin ve çöp mesajlarının mutasyona uğramış hali olan yeni web tehditlerine karşı daha gelişmiş çözümlere ihtiyaç duyan küçük ölçekli işletmeler ve e-ticaret siteleri için tasarlanmıştı. Giderek daha fazla web'e bağlı hale gelen küçük ölçekli işletmeler için; Trend Micro'nun e-ticaret güvenliğine yönelik ilk çözümü olan Worry Free SecureSite ise özellikle varlıklarını, müşteri bilgilerini korumak isteyen küçük ölçekli işletmelere sesleniyor. Yeni ürün grubu, casus yazılımlar, virüsler, çöp mesajlar, oltalama (phishing) saldırıları ve uygunsuz web içeriklerine karşı koruma sağlamanın yanı sıra e-posta üzerinden gelen tehditlere karşı eski sürüme nazaran daha gelişmiş bir çözüm sunuyor.

www.trendmicro.com

En küçük dört yuvalı x64 sunucusu

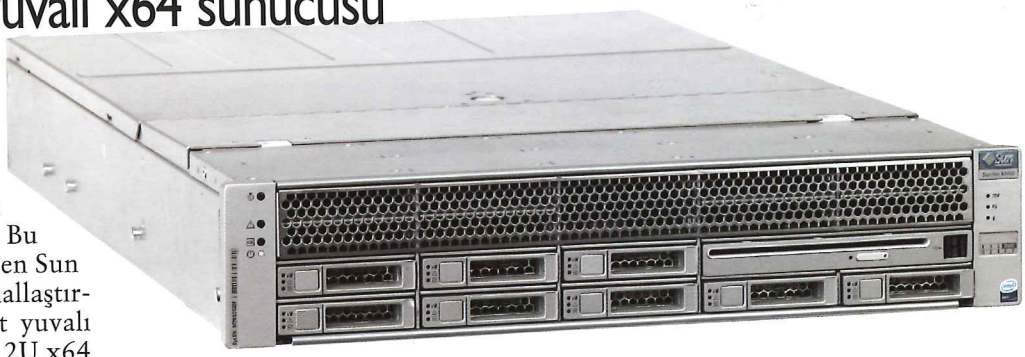

Artan iş gereksinimlerini karşılamak için veri merkezlerindeki x86 sunucu yatırımları arttıkça yönetim maliyetleri de yükseliyor. Bu soruna farklı çözümler öneren Sun Microsystems, bu kez re sanallaştırma platformuna sahip dört yuvalı Sun Fire X4450'i duyurdu. 2U x64 iki çekirdekli ve dört çekirdekli Xeon işlemci seçenekleriyle sunulan SunFire X4450'i 16 yollu yapılandırma, 128 GB bellek ve 1 TB'nin üzerinde dâhili depolama kullanılabilecek şekilde genişletilebiliyor. SunFire X4450 sunucular Solaris, Linux, Windows ve VMware işletim sistemleriyle uyumlu olarak çalışabiliyor. Sunucular çalışırken değiştirilebilen ve yedek RAID kullanabilen diskleri, soğutma fanları ve güç kaynaklarıyla kesintisiz kullanıma ve güvenirliğe önem verilerek tasarlanmış. Kısaca, Sun Fire X4450 işletmelere en uzun çalışma süresini sağlamayı, sistem yönetimini kolaylaştırmayı ve yönetim maliyetlerini düşürmeyi taahhüt ediyor.

www.sun.com.tr

New era of MySQL

Sun Microsystems is one of the most common open source databases in global arena. The company was acquired by Sun Microsystems. After this new combination a new era has started for MySQL because the database used to being used in only web sites but MySQL has started to being used in corporate side since new collaboration. Sun has bought MySQL with the investment of 1 billion USD. Total global database market size is 15 billion USD. "Sun has strengthened its global position by the investment" says CEO of Sun Microsystems Jonathan Schwartz.

Page 18

I know what you did last summer

People in Turkey have been wire tapping legally by some security and public organizations. Besides that, some establishments and people have been wire tapping the individuals or companies illegally through the telecom operators such as Turkish Telecom, Avea, Vodafone and Turkcell. According to 5397 numbered act approved in 23th July 2005 Telecommunication Communication Presidency is the head of legal wiretapping organizations.

Page 52

Innovative and competitive ICT projects will be supported

Projects from private and public sector have being waited for European Union's Information and Communication Technologies Policy Support Program. State Planning Organization is responsible as the coordinator of this program in Turkey. Admission of projects has started in 29th April 2008. Admissions will be completed due 9th September 2008. Projects will be examined by the experts from different sectors until October 2008. Negotiations will be completed due February 2009.

Page 44

Open competition... Wanted!

One of leading consideration establishments of Europe, Centre of European Policy Search (CEPS), Turkish Informatics Foundation and Turkcell came together for a conference called Telecommunications: Lever of Information Society. The things that Turkish telecommunication sector need to solve are examined in conference. Representative of EU Oliver Pascal underlined the conditions which blocks the open competition in telecom sector.
Pascal states that: "Local calls should be open to other operators and Telecommunication Council must be independent".

Page 22

Graduates of IBM Software Academy

The cooperation between universities and sector in Turkey has took a place, however the steps have taken for that matter in information technology who lacks some human resource are profoundly limited. Software Academy has the attention as a representative researcher in that matter. The students of IBM Software Academy have graduated in June. 515 students who were chosen out of 1.335 competitors have competed to develop software resolutions for real business scenarios.

Page 32

Tunçmatik steps on rechargeable area

Tunçmatik one of Turkey's largest UPS vendors, plans to enter rechargeable battery market. Tunçmatik had 10 million dollars revenues last year and company plans to reach 18 million dollars this year. Company sells approximately 100 thousand pieces of hardware each year. Tunçmatik currently does not have any exporting but they plan to reach foreign markets in the near future. Company plans to sell more than 250 thousand rechargeable batteries next year. Company also plans to enhance it product portfolio.

Page 40

Canon Turkey office opened

Canon Turkey opened its Turkey office. The new office named as Canon Eurasia will be covering Turkey and Israel. Before Canon Turkey Office, Hesmak was the main distributor for Canon products. Now Canon took over Hesmak's business and will selling directly to the market. Canon plans to grow on both consumer and enterprise markets. Company now has 100 employees and will be providing sales and pre-sales support to its customers. Canon plans to grow in two digit numbers in Turkey.

Page 56

Card technologies examined

Cardist Card Technology Fair was held at Lütfi Kırdar for the second time this year. Card sector discussed its targets and vision. Turkey has 35,4 million credit cards, 58 million ATM cards and 1,4 million POS devices. Banks plan to increase card revenues from 22 percent to 30 percent in near future. Turkey has a great potential on cards and banks plan to reach over 25 million users. Banks will be focusing on touchless card technologies to increase revenue on transactions less than 20 YTL.

Page 54

AirTies targets foreign markets

AirTies, Turkey's leading ADSL modem vendor is planning to join in foreign markets. Company sold over 2.4 million ADSL modems last year. AirTies focuses mainly on Russia, Ukraine, Germany and Greece. Company works with distributors on these countries. AirTies also makes research on IPTV. Modem vendor has a IPTV product named M-140. They plan to sell this product when the IPTV is available in Turkey. AirTies plans to increase its revenue this year.

Page 43

Koç acquires Kaletron

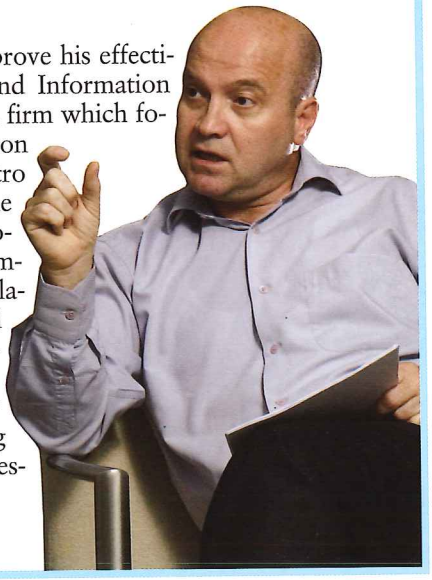

Koç Information Group who aims to improve his effectiveness in Turkish Defensive Endustry and Information Technology sector is purchasing Kaletron firm which focused on simulation Technologies. Kaletron firm who is on the edge of delivering metro Simulator research that he has done for the municipality of Bursa has come into prominence as an advanced technology company who is producing simulations, simulation software, simulation systems and conjectural reality applications. Koç Informatics Group General Manager Mehmet Nalbantoğlu has remarked that they are aiming at enlarging as an outstanding player in abroad markets beside the domestic markets.

Page 35

Eylem Cülcüloğlu
eylem@bilisimdergisi.net

Biri bizi fena halde gözetliyor!

Türkiye internette sansür ve izleme konusunda Çin ile yarışmaya başladı

İnternet sansürü ve dinleme konusunda, Türkiye Çin'e rakip olma yolunda hızlı bir şekilde ilerliyor. Geçtiğimiz haftalarda gündem telekulak iddiaları ile sarsılmıştı. Bunun yanında Youtube'a koyulan yasak da hala devam ediyor.

İnterneti kontrol altına alma fikri demokratik olmayan devletlerde yaygın bir düşünce. Çin, Kuzey Kore ve İran gibi devletler bunu gerçekleştirmek için büyük çaba gösteriyorlar. Çin'de 55 bin kişilik bir internet polisi bulunuyor. Bu devletler rejim aleyhtarı siteleri engellemenin yanında, kişilerin iletişimlerini de dinliyorlar. Bu kadar emeğe ve harcanan paraya rağmen interneti tamamen kontrol altına almak mümkün değil.

Engelleri aşmanın birçok yöntemi bulunuyor. Ama gerçekte yapılmak istenen baskı yaratarak insanları sindirmek.

Günümüzün "Tele Ekranı"

George Orwell'in ünlü yapıtı "1984"de, Tele Ekran'dan bahsedilir. Her evde bir Tele Ekran vardır. Bu Tele Ekran hem rejimin propagandasını yapar, hem de evdeki tüm konuşmaları dinler, özel olması gereken hemen her şeyi gözetler.

İnsanlar Tele Ekran'la yaşamak zorundadırlar. Eğer rejim aleyhtarı bir şeyler söylerseniz Düşünce Polisi tarafından göz altına alınır ve ortadan kaldırılırsınız.

1950'lerden önce yaşayan George Orwell, günümüzde yaşasaydı eminim kitabında internete de yer verirdi. George Orwell'in Tele Ekran'ının yerini günümüzde internet aldı. Türkiye'de beş milyonun üzerinde evde ADSL bulunuyor. Tüm internet erişiminin izlendiği düşüncesi insanı tedirgin eden bir duygudur. İş görüşmeleriniz, sevgilinizle veya eşinizle yaptığınız konuşmalar biri tarafından izleniyor olabilir. Sıradan bir vatandaş olarak "Neden ben izleneyim?" demeyin. Çünkü internet trafiği genel olarak izleniyor ve sizin yazdıklarınız anahtar kelimelere takılabilir.

Daha da kötü durumlar var. Mesela evinizde kablosuz ağınızı şifrelemeyi unuttunuz. Dışarıdan birisi sizin ağınıza girdi ve sakıncalı sitelere girdi. Hiç bir şey yapmamış olmanıza rağmen sırf bu yüzden başınız belaya girebilir.

Türkiye bir taraftan AB'ye girmeye çalışıyor, insan hakları konusunda çalışmalar yapıyor, diğer taraftan da sansürü genelleştirme konusunda hızlı adımlar atıyor. Özellikle Youtube yasağından sonra Türkiye yurtdışında Çin, İran ve Kuzey Kore gibi ülkelerle birlikte anılmaya başlandı.

Sokakta ne varsa internette de var

Hükümetin şunu fark etmesi gerekiyor: İnternet sokağın aynasıdır. Sokakta ne varsa internette de vardır. Siz sokakta konuşan insanları dinlemiyorsanız, insanların evlerine gizli kulak yerleştirmiyorsanız, onların internetteki iletişimlerini de dinleyemezsiniz. Dinleme ve izleme ancak suçu engelleme ve suçluları bulma konusunda yapılabilir.

Burada da mahkeme kararı olması gereklidir. Sıradan insanların iletişimlerini dinleyerek sadece bir baskı rejimi yaratmış olursunuz. Bu baskı rejimi bir süre sonra geri teper ve insanların yeraltına inmesine yol açar.

İnternet erişim özgürlüğü ve mahremiyet konusunda gerekli düzenlemeler yapılanana kadar siz siz olun iletişiminizi şifreleyin.

Proxy siteleri kullanın, SSH bağlantıları yapın, e-postalarınızda güvenlik sertifikası kullanın. İnternette serbestlik sizin hakkınız ve bunu nedensiz bir şekilde izlemeye kimsenin hakkı yok!

%82'YE VARAN İNDİRİMLERLE
KONUŞAN KONUŞANA

Kurumsal hatlı İşTcell'liler!
HerYöne Kurumsal Dakika Paketleri'yle dakikalarınızı toptan alın,
her yöne dakikası 10,6 YKr'den* başlayan fiyatlarla konuşun.
Başvuru için 444 0 532'yi arayın.

*KDV, ÖİV dahil 12,85 YKr.

HerYöne Kurumsal Dakika Paketleri sadece Kurumsal PaketCell Tarifesi'nde bulunan ya da bu tarifeye geçen faturalı kurumsal hatlar için alınabilir. HerYöne Kurumsal Dakika Paketleri'ndeki dakikalar Turkcell'e, sabit hatlara ve diğer operatörlere yapılan tüm aramalar için geçerlidir. Bir kurumsal hat için kampanya kapsamında sadece bir HerYöne Kurumsal Dakika Paketi alınabilir. Aboneler HerYöne Kurumsal Dakika Paketler için 6 Mayıs-31 Aralık 2008 tarihleri arasında başvurabilirler. HerYöne Kurumsal Dakika Paketleri'nden 1 Haziran 2009 tarihine kadar yararlanılır. Kurumsal PaketCell aylık sabit ücreti KDV dahil, ÖİV hariç 1,5 YTL; KDV ve ÖİV dahil 1,82 YTL'dir ve bu bedel HerYöne Kurumsal Dakika Paketi ücretine dahil değildir. İlanda belirtilen 10,6 YKr HerYöne 2500 Kurumsal Dakika Paketi'nin bir dakika fiyatıdır; bu fiyatın KDV ve ÖİV dahil fiyatı 12,85 YKr'dir. % 82 indirim, Kurumsal PaketCell Tarifesi'nde diğer operatörlerle yapılan görüşmelerin dakika bedeli olan 60 YKr'ye göre hesaplanmıştır. 60 YKr'nin KDV ve ÖİV dahil bedeli ise 72,71 YKr'dir. HerYöne Kurumsal Dakika Paketi'ni aşan görüşmelerin ücretlendirmesi, Kurumsal PaketCell tarifesi üzerinden yapılacaktır. HerYöne Kurumsal Dakika Paketleri ücretlendirme periyodu 6 saniyedir. Turkcell, ücretler ve diğer koşullarda değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Ayrıntılı bilgi www.turkcell.com.tr/istcell'de.

(İŞ) TCELL

ASUS, Windows Vista® Business ürününü önerir.

Ultra Media

Siz Neredeyseniz, Dijital Eğlence Dünyası Orası

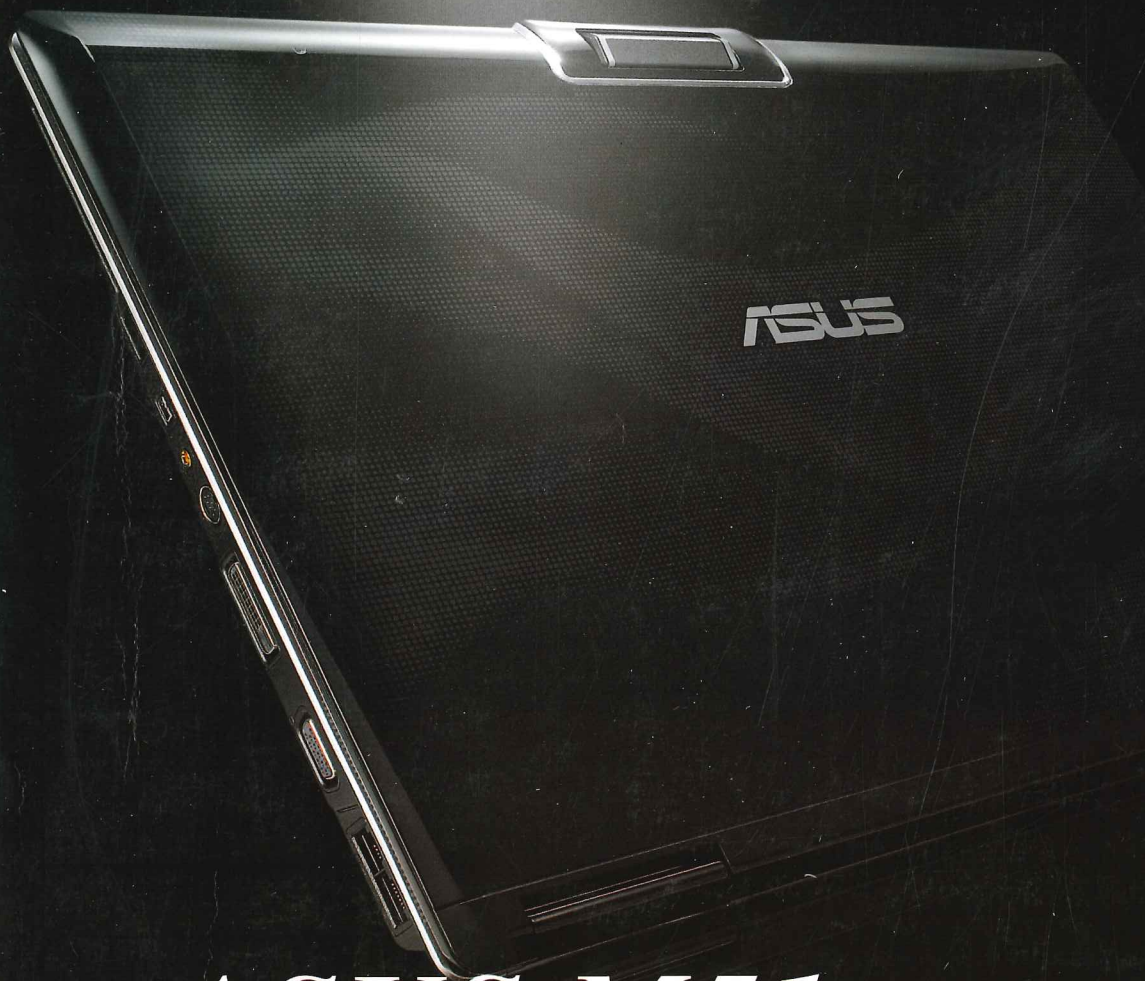

ASUS M51

Eğlence ve Verimlilik Bir Arada

Ultra şık tasarımı ve üstün malzeme kalitesi ile lüks bir aksesuar olarak göz kamaştıran ASUS M51, video ve bilgisayar oyunlarından birinci sınıf bir keyif almanız için gereken her şeye sahip. Intel® Centrino® işlemci teknolojisi, Genuine Windows Vista® Business yazılımı ve 4GB'a varan bellek kapasitesine sahip olan M51, ayrıca düşük fan sesi ve uzun pil ömrü için geliştirilmiş güç yönetimi teknolojisiyle birlikte geliyor.

250 GB'a varan hard-drive kapasitesi, HD DVD ya da Blu-Ray optik sürücü seçenekleri ve TV çıkışıyla M51, geleceğin eğlence dünyasını parlak ve kompakt bir notebook'ta bugünden sunuyor. ATI Mobility Radeon HD2400 grafik motoru net görüntü kalitesi, canlı renkleri ve pürüzsüz video kalitesini desteklerken, Microsoft DirectX 10.0 ile ayrıntılarda mükemmellik ve yoğun grafik içeren oyunlarda da yüksek performans sağlıyor.

İş dünyasında M51, LED ışıklı döner webcam ve kablosuz bağlantısı sayesinde iş arkadaşlarınızla kolay iletişim kurmanızı sağlıyor. Parmakizi okuyucu bilgilerinizin güvenliğini korurken, tümleşik nümerik klavye, ergonomik kullanımıyla verimliliğinizi artırıyor.

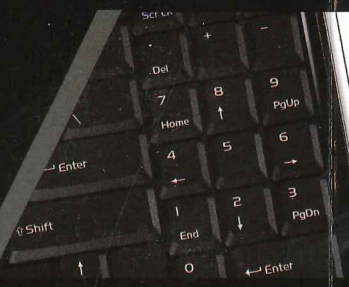

Hızlı Kullanım İçin Rakam Tuşları

Parmak İzi Tanıma Özelliğiyle Veri Güvenliği

Tümleşik Webcam ile Kablosuz İletişim

Celeron, Celeron Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon ve Xeon Inside; Intel'in ya da Amerika Birleşik Devletleri ve diğer ülkelerdeki yan kuruluşlarının ticari markası ya da tescilli markasıdır

www.asus.com.tr